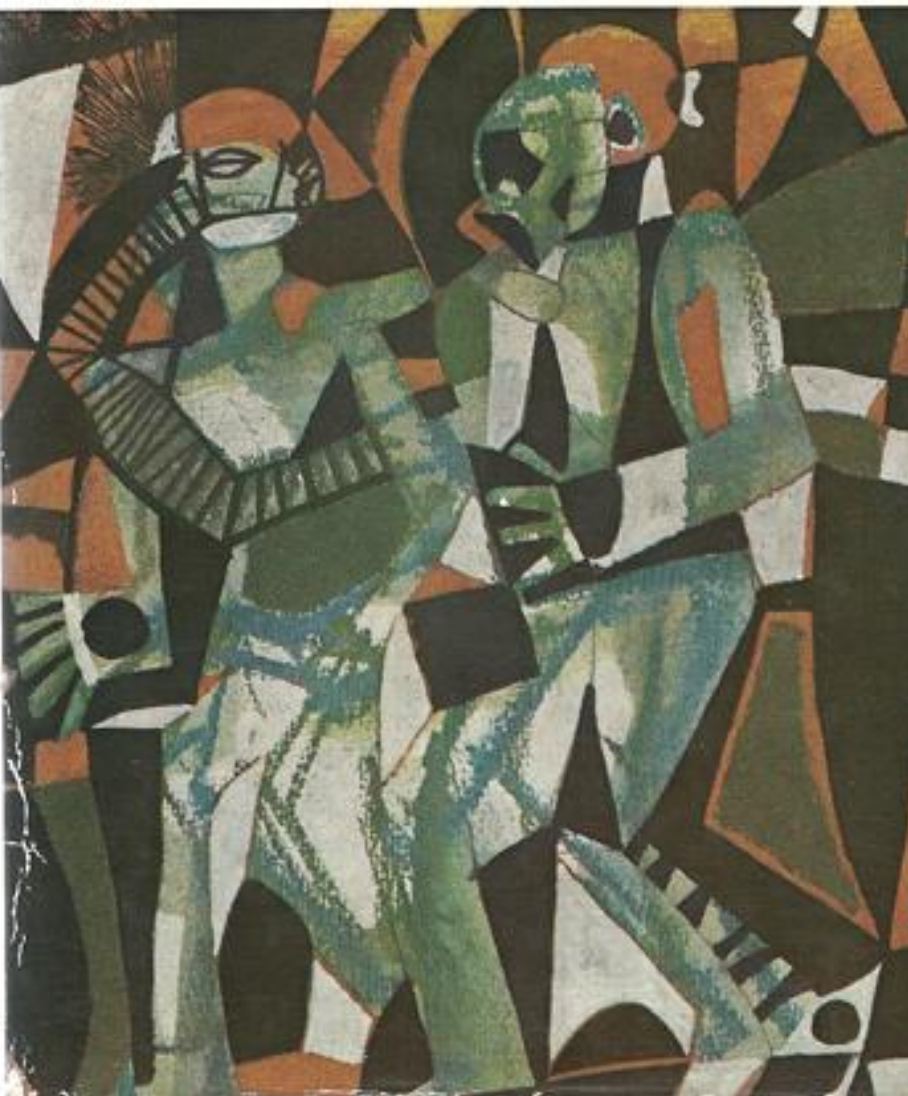

FEHÉR KLÁRA

Oxygénia

FEHÉR KLÁRA:

Oxygénia

Vakok Elektronikus Könyvtára

Javította, tördelte: Dr. Kiss István; 2007.

TÁNCSICS KÖNYVKIADÓ
Budapest, 1974

A színes borító és a belső illusztráció
FELEDY GYULA
Munkácsy-díjas grafikusművész munkája
ISBN: 963-320-018-0

©*Fehér Klára, 1974*

LEGESLEGELSŐ FEJEZET

Merre van Oxygénia???

Ez a regény – regény. Mindenestül az írói képzelet szüleménye. Oxygénit nem a Tejútrendszerben kell keresni, hanem valahol Liliput, Brobdingnag, Talfamador, Kazohínia, Utópia Epepe, Faremido, Capillaria közelében, esetleg a Nyihahák földje szomszédságában, vagy éppen a Mívesek Szigete táján ... Ez a regény – regény. Nem ismeretterjesztő könyv, nem tudományos leírás. Még akkor sem törekedtem volna ilyesmire, ha egy fokkal jobban értenék a csillagászathoz, kémiához, fizikához, biológiához. Kérem kedves olvasóimat, ne firtassák, hogyan működhetett az ionfüggöny, a légsziliprendszer, milyen lehetett az ormányosok gázmaszkja, hogyan tudtak eltakart szájjal beszélni, és kérem, azt se kérdezzék, hogyan működött az oxygenville-i titokzatos rádióhullám-irányító tükörrendszer, hogyan szervezte meg a Száz Család paradicsomi életét. Higgyék el nekem, hogy így volt.

Ez a regény – regény. Kitalált történet, a fantázia játéka. De ha néha mégis úgy éreznék, hogy létrehozásában közrejátszott valami nagyon is földi szorongás – igazuk van. Azért írtam a félelmes, lila tűzű bolygóról, mert féltem a tengerek tisztaságát, az oxigént adó planktonokat, féltem a városok füstben fuldokló lakóit, a benzin- és szén- dioxid-áradattól szennyezett utcákat. A fákat féltem, a friss füvet, a virágokat.

Ha építész volnék, azon törném a fejemet, hogyan lehet szmogmentes városokat építeni. Ha talajmérnök volnék, harcba indulnék a kopasszá váló hegyoldalak, elsivatagosodó tájak ellen. De író vagyok, csak kiáltani tudok. Emberek, testvéreim! Olyan szép a Föld, a napfény, olyan csodálatos az élet. Vigyázzunk rá, amíg lehet, amíg lehet, amíg lehet...

1. FEJEZET

Mit akarhat az ismeretlen?

A fiatalember úgy tett, mintha az étlapot tanulmányozná, de a kartonlap fölött átkémlelt a másik asztalhoz.

Nem tévedett. A sarokban megint ott ült a furcsa tekintetű idegen, és látta, még a félhomályos teremben is jól látta, hogy őt figyel.

Érezte, hogy verejtékes lesz az arca.

Ha most feláll és azonnal kimegy az étkezőből, annál rosszabb. Ha az idegen férfi valóban az ő nyomában van, az utcán is követni fogja, a hálóterembe is követni fogja. Lehet, hogy minden óvatosság hiábavaló? Hová lehetne elrejtteni a feljegyzéseket?

A szíve gyorsabban dobogott. Ez nem lesz így jó. Legalább tíz százalékkal több az oxigénfogyasztása. A hibernálótábléttákat is elfogyasztotta már.

– Ön még nem rendelt – szólalt meg az asztalon kellemes, halk hangon a hangszóró, – Tanácsra van szüksége? Mai specialitásunk algakrém, banánízzel. Elfogyasztása csak négy egység oxigén.

– Egy fél adagot kérek, málnaízzel – felelte, és letette az étlapot.

A másik asztalnál a különös férfi felállt, és egyenesen feléje tartott.

"Csak semmi szívdobogás. Egy verekedésre még futja az oxigéntartalékból. Nem adom olcsón az életemet!"

– Jó estét, uram – mondta az idegen. – Megengedi, hogy egy percre ideüljek?

– Ki ön?

– Jó barát. Megmagyarázom...

"Hidegvér, hidegvér" – gondolta a fiatalember. Nem szólt, csak intett, hogy tessék, üljön le. Az ismeretlen bólintott.

– Köszönöm. És ha megengedi, hogy bemutatkozzam. Peter MacGulliver vagyok... napok óta figyelem önt...

– Nincs rajtam semmi figyelni való.

– Téved, uram. Ön egészen másképpen viselkedik, mint a többiek.

– Én biztosíthatom, hogy ugyanúgy viselkedem – válaszolta rekedten, és közben izgatottan érezte, hogy a szíve újra zakatolni kezd. A csuklóján levő oxigénfogyasztás-mérőn a mutató veszedelmesen lengeni kezdett.

– Csak néhány felvilágosítást szeretnék öntől...

A fiatalember elkínzottan sóhajtott.

Felkészült rá, hogy a Fentiek egyszer lecsapnak rá, körülveszik, verekednie kell, és akkor utolsó erejével... De így? Órákig vagy napokig tartó faggatás, kifogy az oxigén, vagy egyszerűen eltépik a gázálarc vezetékét. A meggondolatlansága az oka. A telhetetlensége. A kistáskát már régen biztonságba kellett volna helyezni, és csak annyi feljegyzést vinni magával, amennyin éppen dolgozik. Csak tudná, hogy milyen nyomozó részleghez tartozhat ez az ember! Ilyen formájú gázálarcot és sisakot még sohasem látott.

Összeszedte minden erejét, és megpróbált nyugodtan beszélni.

– Nem hiszem, hogy bármilyen felvilágosításom értékes volna az ön számára. Jobb, ha nyíltan megmondja, mit akar tőlem.

– Segítséget – válaszolta az idegen.

"Ne menj lépre... nem megyek lépre..." – hajtogatta magában a fiatalember.

– Nem értem – mondta hangosan.

– Szeretném megtudni, hogy hol vagyok.

– Mármint ön, éntőlem?

– Igen, uram. Amint említettem, nevem Peter MacGulliver, a Tejútrendszer BG 97 614-es számával megjelölt Naprendszer Föld nevű bolygójáról jöttem ide. Űrhajómat baleset érte.

"Nem igaz. Nem igaz. Ki akar fullasztani. Megőrijteni. Rájöttek, hogy működik az emlékezőtehetségem... nem, nem szabad tudnom, mi a Tejútrendszer. Semmit sem szabad tudnom... az oxigén... az oxigén... a mutató..."

– Mi van önnel, uram? Rosszul van? – kérdezte az ismeretlen.

– Az oxigén...

– Kifogyott az oxigénje? Megengedi, hogy kiségitsem? – És az ismeretlen néhány tablettát helyezett az oxigéntartályába. – Rendben?

"Úgy látszik, nem akarnak azonnal megölni. Ki akarnak faggatni. Lehet, hogy egy évig is el fog tartani. Oxigént is adnak. Jól bánnak velem. De nem lehetek áruló!"

– Uram, mit akar ön tőlem? – kérdezte újra.

– Mondtam, hogy segítséget. És kérem, vezessen el egy olyan helyre, ahol egy kicsit nyugodtan beszélhetünk. Ha kérhetem, hogy a lakására.

– Uram, miért gúnyolódik velem? Tartóztasson le, ha akar. Elég volt!

– De az istenért, hát nem hisz nekem? Űrhajótörött vagyok, egy messzi bolygóról érkeztem. Nevem Peter MacGulliver... nem tudom, hogy ki ön, és nem tudom, hogy hol vagyok. Én kérem, hogy segítsen!

És az Ismeretlen összekulcsolta a kezét, pontosan úgy, ahogy a Nagy Tavasz Ünnepen szokás.

– Nem értem önt – mondta a fiatalember. – De ha csak ennyit akar tőlem, jelem ON 711 314. A Tejútrendszer I 234 567 számú, Oxygénia nevű bolygóján vagyunk. Lakásom pedig természetesen nincs.

2. FEJEZET

A Humanitas fedélzetén

July az első pillanat kétségbeesésében nem tudta, mihez kezdjen.

A műszerek egy pillanatra kilengtek, különös fény- és hangjelenséget észlelt – a képernyőről eltűnt Peter alakja... és megint semmi.

July és Peter nászúton voltak. Földi idő szerint 3069. január 30-án indult el velük a kétszemélyes *Humanitas*. "Ez volt a divat mostanában a földi fiatalok között, amióta a rakéták csaknem rádióhullám-sebességgel száguldottak. Az ilyen nászút sok mindennek próbája is volt: bátorságnak, helyállásnak, egymásrautaltságnak. Akik úgy értek vissza a Földre, hogy változatlanul szerették egymást – azok kiállták a próbát. De egyelőre száguld, száguld a rakéta, csodálatos égi úton – ketten vannak csak benne, akik a világon a legjobban szeretik egymást. Érzik az ember erejét, hatalmát, a létezés nagyságát – és a létezés törpeségét. Két boldog pici pont a hatalmas Tejútrendszerben, beleszédülve a boldogságba, az utazásba.

Időről időre elhaladtak egy-egy űrállomás mellett. Ezek a Földről fellőtt mesterséges bolygók tájékoztatták, segítették, szükség esetén műszerekkel, élelemmel, felszereléssel látták el az űrhajók utasait. Ki is lehetett kötni a Végtelen egy-egy parányi barátságos szigetén. De Julynak és Peternek ehhez sem volt kedve – csak száguldani tovább.

A *Fortuna-710* űrállomás körzetében jártak. A rádiókapcsolatot szabályosan felvették, időről időre jelentkeztek.

– MINDEN RENDBEN? – kérdezte ismét az űrállomás.

– KÖSZÖNJÜK, MINDEN RENDBEN.

A *Humanitas* egén egy fényes csillag nappá növekedett, körötte bolygók is feltűntek, közöttük egy különös, lilásvörös bolygó. Ezt akarják megközelíteni és megkerülni. Már begyújtották a rakétát!

– TÁVOLODNI! TÁVOLODNI TŐLE! AZONNAL PÁLYAKIIGAZÍTÁST VÉGEZNI! *HUMANITAS!* TÁVOLODNI A LILA BOLYGÓTÓL! ÉLETVESZÉLY!

July döbbenetesen nézett Peterre.

– Mi ez?

– Fontoskodnak – mosolygott Peter. – Minden űrállomás ezt csinálja. Ők nem mozdulhatnak, ezért irigyelnek minket.

De azért beprogramozta a pályakiigazítást.

A lilásvörös bolygó nem közeledett már, de nem is távolodott. A *Humanitas* körpályára állt, keringett az ismeretlen bolygó körül.

A *Fortuna-710* űrállomás éppen újabb parancsot adott a főrakéta begyújtására, amikor a baleset történt.

Meteorbecsapódás érte az űrhajó köpenyét.

A rádióközpont vette a jelentést, és feltétlenül szükségesnek tartotta, hogy a rakéta begyújtása előtt Peter kijavítsa a sérülést.

Peter átölelte Julyt

– Remélem, megnyugodtál? Öt perc alatt rendbe hozom, és utána elhagyjuk ezt a barátságtalan vidéket. Tudod, mit? Készíts nekem addig valami üdítő italt.

Peter magára öltötte az előírt felszerelést, és kilépett a zsilipen. Hétköznapi manőver volt ez, rakétavezetői gyakorlaton számtalanszor elvégeztek ilyet. July valóban nem aggódott.

Peter kimászott az űrbe, July fél szemmel látta a műszerfalán, a képernyőn Peter mozgó alakját. Azután hatalmas villanás... a műszerek kilengtek... és az ellenőrző tévéernyőről Peter alakja eltűnt. Az űrhajó mellett tovább úszott a kettészakított védőöv és néhány szerszám. Mintha valaki elrántotta volna Petert. Talán egy újabb meteordarab csapta el a védőövet? Vagy a világűr eddig ismeretlen jelenségével találkozott? Mert űrhajózó gyakorlaton előfordult, hogy valakin

elszakadt a biztonsági öv, de mindig volt egy második, biztosító öv is. És az is megesett, hogy a gyakorlatra kiküldött, éretlenebb ifjú meg akarta ijeszteni a többieket, tréfált, már réges-régen benn volt a kettős alagútban, de kinn hagyott néhány szerszámot vagy a lecsatolt biztonsági övét, és az űrhajó körül lebegő tárgyakkal rémítgette a többieket... Nem. Ez nem vallana Peterre.

És különösen most nem, amikor el akarnak szakadni a furcsa, lilavörös ködben gomolygó égitesttől.

July mégis reménykedett. Várta, hogy Peter belép a kabinba. A belső reteszt figyelte, de a zár nem mozdult. Figyelte a zsilipet is, megpróbálta kinyitni. Senki. Peter nincs. Valami történt, valami rettenetes történt. Ő, már sokszor beszéltek odalenn az antianyagról, tudnak szerencsétlenül járt űrhajósokról, akik egy szempillantás alatt megsemmisültek, szétsugározódtak. De ilyesmi általában a Tejúton túla merészkedőkkel történt... és akkor az egész űrhajónak meg kellett volna semmisülnie. Talán csak a műszerek hibásak, az ellenőrző ernyő nem működik rendesen. De akkor mi volt az a nagy fény? És az idő múlik. Peternek már réges-régen vissza kellett volna térnie.

Az űrhajó időszámlálója már négypercnyi világűr-idővel lépett tovább. És Peter sehol.

Az űrállomás rádiója most ismét megszólalt:

– ITT *FORTUNA-710...* *FORTUNA-710...*
KIJAVÍTOTTÁTOK A KÖPENYT?

– PETER ELTŰNT... PETER ELTŰNT! – kiáltotta kétségbeesetten July. – MIT CSINÁLJAK?

3. FEJEZET

Jelentés

OXYGENVILLE, 1207. 4. 12.19.99

AZ IDEGEN ŪRHAJŐ BOLYGÓNK KÖRŪLI PÁLYÁRA TĒRT, RADIÓKAPCSOLATA AZ "AAA" JELŪ ÁLLOMÁSSAL ÁLLANDÓ. UTOLSÓ SZŐVEGE 19.96-KOR: "PETER ELTŪNT, PETER ELTŪNT, MIT CSINÁLJAK?" ŪRHAJŐT TŐVÁBB FIGYELJŪK.

ŪRHAJŐN KĪVŪL KERŪLT LĒNYT EZŪSTFĒNYBUROKBAN LEHOZTUK. A BUROK SĒRŪLĒS NĒLKŪL, ĒLVE FOGTA KÖRŪL.

SZÁRMAZÁSA: TEJŪTRENDSZER BG 97614 NAPRENDSZER.

BŐRREL BORĪTOTT, HAT LÁB MAGAS, HĪMNEMŪ. OXIGĒNT LĒLEGZIK. VĒDEKEZĒST NEM TANŪSĪTOTT.

UTASĪTÁS:

A LĒNYT ELFOGNI, AZONNAL ĀTADNI A ZOOLOGIAI INTĒZETNEK.

FELSZERELĒSĒT LĀSSA A KIRĀLYI FIZIKAI KUTATŐINTĒZET KOZMIKUS CSOPORTJA.

KIEGĒSZĪTŐ JELENTĒS, 1207. 4. 13. 0.8

A FŐLDRE ĒRĒS PILLANATĀBAN AZ EZŪSTFĒNYBUROK SZĒTROBBANT, A LĒNY ELTŪNT, ESETLEG MEGSEMMISŪLT. LESZĀLLĀSI KÖRZET: ALFA KISZOLGĀLŐ VĀROS.

UTASÍTÁS:

HA ÉL, A NAGY TAVASZI ÜNNEPEN A
BARLANGBAN KISZŰRNI.

4. FEJEZET

Valahol – de hol?

Peter MacGulliver nem látta a fény villanását. Az utolsó emléke az volt, hogy kijavította a *Humanitas* köpenyét. "Rendben. Visszamehetek" – gondolta...

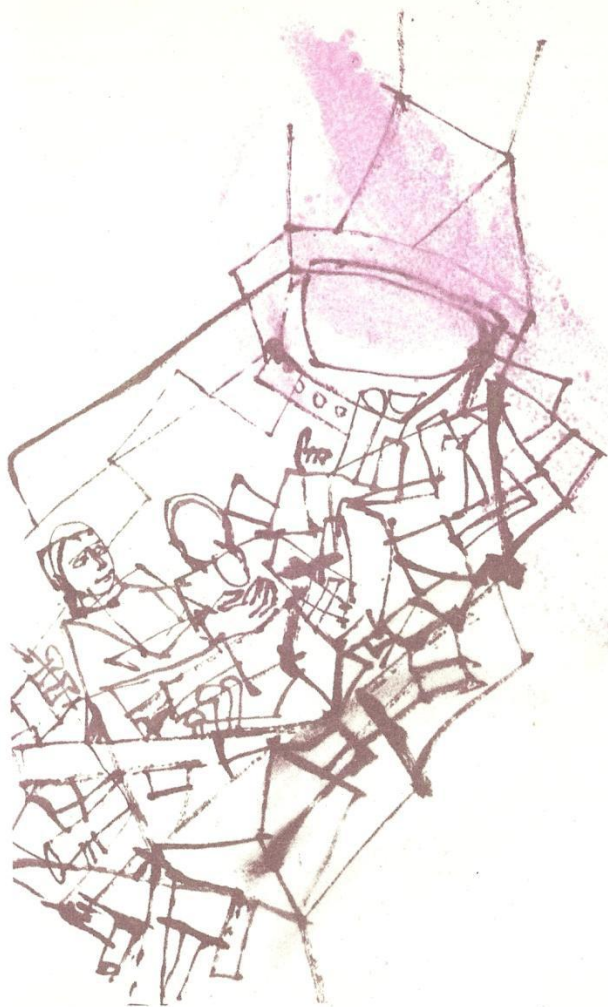
Azután egy téren találta magát.

A tér olyan volt, mint egy földi játszótér. Gyerekek ültek kis homokdombokon, és kis vödörökkel játszottak. Körülöttük a padokon felnőttek üldögéltek, zsebükből előszedett kis kerek lapocskákat nézegettek. Mások felálltak, és továbbmentek. A tér mégsem olyan volt, mint egy földi tér. Miért is?

Peter leült egy padra, és megpróbált gondolkozni.

Valami furcsa... valami furcsa... valami képtelen. Lehet, hogy csak álmodik? Hiszen az előbb még a *Humanitas* fedélzetén volt Julyval. Azután egy meteorbecsapódás... azután kilépett az ürbe... azután... Hol van most? Visszakerült a Földre? De ez a vidék nem a Föld. Mi is hiányzik? Valami hiányzik, ami pedig a Földön van... A színek! Itt semminek sincs színe. Valami borongós világosság – átmenet az éjszaka és a nappal között -, szürke, egynemű világítás. És az emberek ruhája is szürke. És az arcuk... persze, nem látni az arcukat. Mind gázálarcot visel. A felnőtt is, a pici gyerek is. És különösen, lassan mozognak. És nem látni állatot. Sehol egy macskát. Se egy kutyát. Vagy egy verebet a fán... Mellékesen: fát sem látni.

"Álmodom" – gondolta újra Peter, és lassan felállt. Kétségtelen: az úrruhája van rajta. Szkafander. Oxigénfelszerelés. Műszerek. Tehát kilépett az úrhajóból...

javította az űrhajót... azután valami történt. Nincs már az űrhajóban... de valahol van... Hol van?

Kábultnak, fáradtnak érezte magát, és a szíve is nehezen és rendetlenül működött. A csuklójára erősített omniszkóp is légzészavarokat és aritmiát jelzett. Peter reflexmozdulattal megnyomta a mellén levő kis műszer gombját, mire a gázálarc szűrője kitisztult, a készülék megtelt friss, oxigéndús levegővel. Pulzusa ismét normálissá vált, kusza gondolatai is lassan rendeződni kezdtek.

Annyi bizonyos, hogy nincs a *Humanitas* fedélzetén, és nincs a távoli, öreg, kedves Földön. De hát hol van?

Műszertáskája megvolt, de biztonsági öve szakadtan lógott. Néhány szerszáma is hiányzott, azok, amelyekkel a *Humanitas* oldalán keletkezett sérülést javította. De a műszerek hiánytalanul megvannak. A legfelső, a kis helymeghatározó készülék is.

Peter izgatottan nyomta meg a piros gombot. A gép működött. A műszer lapján felvillantak az információk: a *Fortuna-710*-től való távolság hárommillió kilométer. A bolygó gravitációja hasonló a földihez... nini... a bolygó tömege is szinte azonos a Földével. A levegő összetétele... a levegő... nem, ez a műszer megbolondult... nitrogén, szén-dioxid, szén-monoxid, korom, benzingőz és kvarcsemcsék... oxigén csak nyomokban! Ezen a bolygón tehát nem lehet földi jellegű, magasabb rendű élet. Pokolba is! Hiszen én magam láttam gyerekeket és felnőtteket, emberforma, két lábon járó lényeket. Emberforma... ormányos? vagy légzőkészülékes? vagy gázálarcos?... nem értem... – gondolta nyugtalanul Peter MacGulliver. – És most szívébe hasított még egy rettenetes kérdés: ha valóban nem álmodik, ha valóban elindult valamikor a *Humanitas* nevű űrhajón, és valami furcsa, ismeretlen erő idehajította egy idegen égitestre, hol van az űrhajó? És hol van July?

A szürkesség lassan feketeséggé változott körülötte. A betonmezőn már alig lehetett embert látni. Akik elmentek mellette – lassú, fáradt léptekkel -, nem törődtek vele. Peternek csak most jutott eszébe a legkézenfekvőbb: a rádió.

Kis hívókészülékével ráállt a *Humanitas* hullámhosszára. Ha az űrhajó létezik és itt van a közelben – válaszolnia kell.

Süket csend. Most a *Fortuna-710* hívószámára állt. A rádióhullámok nem hoztak választ.

"Valami leárnyékolja – gondolta. – De nyilván ezen a bolygón is van rádióállomás, onnan is kaphatok választ vagy visszhangot." Keresgélni kezdett, mind izgatottabban haladt hullámhosszról hullámhosszra. A rádió használhatatlan volt.

Mi történhetett Julyval? Mi történhetett vele?

Még egyszer megnézte a helymeghatározó műszert. Hárommillió kilométerre a földi űrállomástól, a Tejútrendszerben. Szilárd bolygón. A légkör hőmérséklete plusz 26 Celsius-fok. Páratartalom nincs. Oxigén nyomokban, illetve vegyületekben.

A műszerek működnek, csak a rádió nem.

És nem álmodik. Bizonyos, hogy nem álmodik. Egy ismeretlen égitestre került. Véletlenül, vagy valakinek az akaratából? Szabad vagy fogoly? Kapcsolatot kell teremtenie valakivel.

Néhány fiatal jött a tér közepe felől. Földi szemmel kamasz gyerekeknek vélte őket. Szürke overallt és gázálcot viseltek. De a gázálc érdekes módon a szemüket nem takarta, inkább ormányszerű volt: csak az orrukat borította be, és hosszú, harmonikás csöve a vállukra erősített tartályhoz vezetett. Tehát jól láttak. Szájuk előtt sem volt álc, csak egy könnyű gézkendő.

Peter eléjük lépett, és intett nekik. A gyerekek közömbösen néztek rá, és továbbmentek. Most egy fiatal nő haladt át a téren. Peter intett feléje, mert az űrsisakon keresztül beszélni nem tudott. A nő ugyanolyan közömbösen ment tovább, mint a kamaszok. Peter lehúzta magáról a szkafandert, csak a gázmaszkot tartotta a fején. Szerencsére a modern űrhajós ruhák súlya és a teljes műszaki felszerelés alig nyomott többet fél kilogrammnál. Kis ügyes oldalzsákjába pillanatok alatt elhelyezte a ruhát. Az egész műveletet ott a téren hajtotta végre. Közben néhányan elmentek mellette, ügyet sem vetve rá.

Peter észrevette, hogy senki sem halad a tér belseje felé, mindenki egy közeli, kocka alakú építmény felé igyekszik. Étterem lehet? Pályaudvar? Szálloda? Metróállomás? Mindenesetre elindul ő is. A járás – amint várta – ugyanolyan könnyen ment, mint a Földön, hiszen az ismeretlen bolygó tömege – tehát a nehézségi erő is – nagyjából megegyezett a földiével. Ugyanakkor tompa fejfájást érzelt, és az omniszkóp vérnyomássüllyedést mutatott. Megnyomta az omniszkóp oldalán levő kis gombot – és máris érezte, amint testébe áramlik a szükséges cukrot, adrenalint, koffeint tartalmazó keverék.

Kényelmesen elindult a sétáló tömegben.

Nem tévedett. Hodályszerű terembe jutott. A teremből számos ajtó nyílt, és az ajtókon rajzok voltak. Mint ahogy az óvodákban kis rajzok adják a gyerekek tudtára, hogy ez a törülköző a Nyulacskáé, ez a Gyöngyvirágé, ez a Piros Háromszögé... Közelebről nézve, néhány ábrát világosan felismert. Az egyik étkező embert ábrázolt. A másik zuhanyozót. A harmadik alvót.

Először a mosdóba lépett be.

A világitás itt is kellemetlenül halvány volt – de már szinte megszokta. Mosdókagylók, zuhanyozók sorakoztak egymás mellett. Távolabb WC-fülkék. Akárcsak a Földön. Megcsavarta az egyik mosdó fölött a csapot: kellemes, langyos folyadék folyt belőle. Egy cseppet azonnal analizátorába helyezett.

A folyadék fertőtlenítő anyaggal kevert közönséges víz volt. Újabb rejtély. Tehát ezen a bolygón csak vegyületekben van oxigén! Elképzelhető, hogy a furcsa, emberszabású lények a gázalarc tartályából oxigént lélegeznek be!

Senki nem kérdezett tőle semmit.

Megmosakodva, úgy-ahogy felfrissülve átment a következő terembe, amelynek ajtaján az étkező embert látta.

Étterem volt. Ragyogóan tiszta, de hatalmas, szürke és barátságatlan. Az asztalok lapját is szürke műanyagból készítették. És itt is volt valami különös. Mi is? Akik az asztaloknál ültek, hangtalanul, lassan ettek, egymásra nem nézve, egymáshoz nem szólva, ügyet sem vetve egymásra.

Peter MacGulliver azonnal talált üres asztalt. Leült, és felvette az odakészített étlapot. Bekapcsolta csillagközi fordítógépét. Ez az új találmány July nászajándéka volt. A Földön már réges-régen – ezer vagy talán még több éve – mindenki ingyen kapott mindent, amire csak szüksége volt: cipőt és vitorlás csónakot, operabérletet és csokoládékrémet. De azért mindig kitaláltak valami újdonságot, amit külön jutalmul a jó munkáért, egy új tudományos eredményért vagy különösen szép művészi alkotásért – esetleg kiemelkedő sportteljesítményért lehetett kapni, hogy hát azért ne legyen olyan unalmas a világ. A csillagközi fordító komputer is ilyen volt, amely nemcsak az ismert és a Földdel már kapcsolatot tartó valamennyi bolygó lakóinak beszédét, de pillanatok alatt minden hang- és minden fényjelenségben megtalálja a rendszert, amelyben egyáltalán van rendszer, és az emberi fül vagy emberi szem és agy számára érzékelhetővé és érthetővé teszi. July, aki nemrég kétezer hallgató közül a legjobb nyelvtörténeti tanulmányt írta, jutalmul kapta a csillagközi fordítógépét. "Neked adom – mondta indulás előtt Peternek. – Hátha él valamelyik csillagon egy gyönyörű tündérlány, kérdezni akar tőled valamit, és te nem érted meg."

Ezen akkor nevettek. Mikor Is? Egy évvel ezelőtt... egy héttel ezelőtt... bonyolult és végtelen világűr-időkkel ezelőtt... Hiszen nem akartak ők kiszállni egyetlenegy bolygón sem. Nem akartak mással beszélni, csak egymással és a földi őrállomások hívójelével.

A fordítógépen "vox" jelzés volt és "hieroglifa", egyik a hangok, a másik az ábrák fordításához. Peter megcsavarta a készülék gombját. Pici reflektor villant fel, fénnel árasztotta el az étlapot, és felvillanó fénnel már közölte is a megfejtést:

algamártás, elfogyasztásához egy egységnyi oxigén szükséges;

gombakrém, két egység oxigén;

vegyes felfújt, két egység oxigén;

felfújt, banánizű krémmel, négy egység oxigén.

"Értem és nem értem" – gondolta Peter. Azt gyerekkorában tanulta, hogy valaha a Földön nem volt korlátlan bőségben az

élelmiszer, és az ennivalónak ára volt, hogy aki beült egy étterembe vagy bement egy élelmiszer-áruházba, annak bizonyos mennyiségű "pénzt" kellett az ételekért cserébe adni. Nem lepődött volna meg, ha az algamártás mellett az állt volna, hogy "egy arany". De miért fontos az, hogy mennyi oxigénnel emészthető?

Az asztalán megszólalt egy hang. Különös, mély torokhang. Előbb halkán, aztán türelmetlenebbül. Peter gyorsan "vox"-ra állította a fordítógépet, és most a kis készülék megszólalt:

– Ön még nem rendelt...

– Gombakrémet – mondta gyorsan Peter. A fordítógép hangosan mondott valamit – Peter válaszát tolmácsolta az ismeretlen kérdezőnek. – A szürke asztallap szétnyílt, és egy tányéron pépes étel bukkant fel, mellette kanálszerű evőeszköz. Peter levette arcáról a gázmaszkot, majd ijedten visszanyomta. Az arcába csapó levegő szűrős volt, fullasztó köhögésre ingerelte. Tanácstalanul nézte az ételt. Ha elveszi szájáról a gázmaszkot, megfullad. Ha rajta hagyja, nem tud enni. Körülnézett, figyelte a többieket. Mindenkin csak az ormányszerű légzőkészülék volt. A száját fedő gézkendőt félretolták, és a kanál szárának végét, akárcsak a pipaszárat, a szájukba vették. Most látta ő is, hogy a kanál nyele üreges, esőszerű. Valahol szert kellene tennie egy ilyen fél-gázmaszkra. Addig ügyyel-bajjal megpróbálta az állán egy picit megemelni a gázálcot, és a kanál nyelét a szájába dugta. Szívni kezdte a pépet. Az íze valóban emlékeztetett a gombára, kicsit a sós tejbegrízre is. Nem volt sem különösen jó, sem különösen rossz.

Beleizzadt, mire befejezte az étkezést.

Az asztalon a hangszóró megint mondott valamit.

– Egészségére – fordította le a csillagközi komputer.

– Köszönöm – morogta Peter. És most mit tegyen?

Felállt. És már le is ült valaki a helyére. Ő pedig elindult egy ajtó felé, amelynek rajza ágyat mutatott. Itt alighanem szálloda lesz.

Azt várta, hogy egy szálloda portájára fog érni. Ehelyett hatalmas hálóteremben találta magát. Ágyak. Polcok. Szekrények. Vetkőző és alvó emberek.

Mérhetetlen fáradtság kerítette hatalmába.

Mi lenne, ha egyszerűen befeküdne az egyik ágyba? Ha a tulajdonos megérkezik, bocsánatot kér és továbbmegy.

Nem. Ezt mégsem lehet.

Meg kell kérdeznie valakitől, hogy hol is van tulajdonképpen. De ha megkérdi, feltűnést kelt. Magyarázkodnia kell. Nem. Most sokkal fáradtabb. De mi van Julyval? Ha most lefekszik és elalszik, még később tudja meg... Hátha bajban van? Veszélyben? Órá vár? De az álmoság és a fáradtság ólomként nehezedett rá. Az étel! A furcsa, ismeretlen gombakrém. Mi volt az ételben? Altató? Hogyan is mulaszthatta el a gombakrém analizálását, mielőtt evett belőle? Most már mindegy. Lefeküdni. Aludni... de azért ezt a fiatalembert meg kellene kérdezni...

Újra "vox"-ra állította a fordítógépet, és odalépett egy közeledő fiatalemberhez:

– Uram, ki fekhét ebbe az ágyba?

– Aki álmos – hangzott a fásult válasz.

"Le kéne vetközni" – gondolta Peter. De már feküdt is a különös, puha ágyon, és mélyen aludt.

5. FEJEZET

Növekvő gondok

Peter arra ébredt, hogy halk, kellemes zene szól. Kinyitotta a szemét, és a mennyezetre nézett. A mennyezet szürke volt – és filmet vetítettek rá.

Megpróbálta megtörölni a gázálarca elhomályosult üvegét, hogy úgy-ahogy élvezni tudja a filmet. A körülötte levő ágyakon is mindenütt emberforma lények feküdtek. Mindenki ébren volt, a hátán feküdt és a mennyezetet nézte. Persze rajtuk nem volt szemüveg, csak oxigéncső az orrukon.

Bekapcsolta a fordítógépet és figyelt.

A szürke képen egy fiatal férfi és egy fiatal nő – már amennyire Peter életkorra és nemre következtetni tudott – ormánnal és melegítőben egy padon ültek, és a szerelemről beszélgettek. Nagyon vontatottan és nagyon unalmasan. És arról, hogy ha jön a Nagy Tavasz Ünnep, meg fogják ölelni egymást. "Szép vagy" – mondta a férfi. "Jó vagy" – mondta a lány. Azután a kép változott. Orvosi tanácsok. Rágjunk lassabban, kevesebb oxigént fogyasztunk. A kép ismét változott. Gyerekkórus énekelt a Nagy Tavasz Ünnepéről. "Legyünk vidámak, egészségesek, imádkozzunk, hogy megérhessük a Nagy Tavasz Ünnepet" – zengte a kórus. A kép egy pillanatra színessé vált: mintha földi táj villant volna fel, kék éggel, zöld mezőkkel. A teremben fekvőkön különös izgalom lett úrrá. Sokan felültek, énekelni kezdtek. Mindez csak egy percig tartott. A mennyezeten a kép újra szürke lett. A terem elcsendesedett. A szerelmespár mögött nem volt más, csak betontömb háttér, az orvos mögött sem, a gyerekek mögött sem.

A kép eltűnt. A szomszéd ágyakról feltápászkodtak az emberek, és a mosdók felé igyekeztek. Peter töprengve feküdt tovább. A kellemes zene ismét megszólalt. Fúvós és vonós hangszereket ismert fel. A dallam nagyon hasonlított az előzőre.

Megint megpróbált gondolkodni.

Kétségtelen, hogy úrhajó-szerencsétlenség érte. Az úrhajó valószínűleg felrobbant. July is túlélhette, és itt kell lennie a közelben. Talán fogságba vetették. Azonnal utána kell néznie. És nem szabad az itteni ételekből ennie. Lehet, hogy ismeretlen kábítószerrel, számára ártalmas anyagot tartalmaznak. Inkább a tartalék ételtablettákat kell elfogyasztania.

Julyval kell kapcsolatot találnia. Az úrhajó rádióhulláma nem jelentkezik. A *Fortuna-710* úrállomása sem. De hiszen Julynak is van saját, életmentő hullámhossza. Az miért nem jelentkezik? És July sem próbálta hívni őt?

Újra a rádió adó-vevő készülékének keresőjét csavargatta. Süket csend.

– Hiába! Valami árnyékol. Ki kell jutnom a szabadba... kifelé, de azonnal...

Villámgyorsan megmosakodott, felkapta oldalzsákjába csomagolt felszerelését, és amennyire csak a gázálcban lehetett, futásnak eredt. Csak közben jutott eszébe: senki sem kért tőle semmit a szállásért sem, senki rá sem nézett.

Újra a szürke téren volt. A nagy betonmezőséget nem tagolta semmi. Nem vezettek át rajta utak, nem volt egy szökőkút a közepén, csak a kőpadok és néhány gyerekjáték. A padokon most is üldögéltek emberek, gázálcban, és legtöbben valami kerek, óraszerű dolgot nézegettek.

A tér nagy volt, szinte a látóhatár pereméig ért. Körös-körül szürke házak határolták – ugyanolyan betonépületek, mint az, amelyikben aludt. A házakon még valami furcsa volt – igen, a házakon csak kapuk voltak, ablakok nem.

Peter a tér közepéig sétált, és itt próbálta újra működésbe hozni a rádiókészülékét. A rádió süket volt. Egyetlenegy állomás sem jelentkezett, és a hívójelre nem jött válasz.

Egy magasabb pontra kell eljutnia, valahová, ahonnan jobban tájékozódhat, és ahol újra megpróbálná a rádiózást.

Találomra elindult a tér egyik oldala felé. Kronométere a földi időt és a *Humanitas* fedélzetén érvényes időt mutatta. De hogy ezen a pokoli bolygón éjszaka van-e vagy nappal, reggel vagy este? Valahonnan kapja a bolygó ezt a derengő fényt. Valahol kell lennie egy vagy több napnak, de napfény nem tud áthatolni ezen a piszkosszürke levegőrétegen. Igen, fel kell mennie egy magasabb pontra, esetleg valamelyik épületre, ahol nem mászkálnak körülötte ennyien, és ahonnan tájékozódni tud...

A tér oldalán ugyanolyan házak álltak, mint amelyekben az éjszakát töltötte. Szürke, kocka alakú, sima falú. A bejáratuk is ugyanolyan, hatalmas, tejüveg ajtó volt. De csak most vette észre, hogy az egyik ajtó fölött egy hármasszám van. A következő ház kapuja fölött négyes. Pontosabban: az egyik fölött három függőleges vonal volt, a másik fölött négy. Kíváncsian belépett a hármasszámba. Itt is tágas előtérbe jutott, de az egészen más jellegű volt, mint az étteremhez vagy a hálótermekhez vezető előtér. A tágas előcsarnokból lengő üvegajtókon át raktárszerű helyiségbe lehetett jutni. A lengőajtók itt is tejüvegszerű anyagból voltak, minden ajtón más-más rajz. Az első rajz cipőt, csizmát ábrázolt, a második ajtó rajza overállt, a harmadik játék babát. Peter a beáramló embertömeggel együtt besodródott a cipővel díszített ajtón. Az ajtón túli raktár hatalmas volt. Végláthatatlan sorokban álltak a polcok, minden polcon ugyanolyan szabású szürke cipő, recés talppal, valamilyen gumyszerű műbőr anyagból. A cipők nagyság szerint sorakoztak a polcokon, a bejáratnál egészen kicsi, gyerekeknek való cipők, a terem közepén már Peter jól megtermett lábának is megfelelő cipők sorakoztak. A belépők nem kérdeztek senkitől semmit, arcukon sem érdeklődés, sem kíváncsiság nem látszott. Levették a polcra a megfelelő méretű cipőt, felhúzták, a rajtuk levőt a polc alatt nyíló aknába dobták, és ugyanolyan lassú léptekkel, ahogy jöttek, kísértáltak a raktárból.

Peter megállt az egyik polcnál, és levett egy pár cipőt.

Riasztócsengő szólalt meg. Ijedten visszatette a cipőt. Most hangot hallott. A csillagközi fordítógépet "vox"-ra állította, és már megkapta földi nyelven az eligazítást:

– Nem az ön mérete. Tessék továbblépni.

Most vette észre, hogy a polcok tövében szürke gumiszalag húzódik. A cipőt választók azon a szalagon mennek végig, és ott állnak meg, ahol egy kis jelzőlámpa kigyullad. Nyilvánvaló: a szalagon egy automata méri a lába nagyságát, és ha az a megfelelő méretű cipőhöz ér, jelzi, hogy innen kell leemelnie egy párat.

Peter továbbment, és figyelte a gumiszalagot. Két sorral odább felvillant egy sárgás jelzőlámpa. Peter levett egy pár cipőt, felpróbálta – tökéletesen a lábára illett. A földi cipőjét beledobta a polc alatti aknába. Az új cipő tökéletesen simult a lábára, rugalmas volt és kényelmes. Kilépett a raktárból – senki sem szólította meg, senki sem kért a cipőért semmit.

Egy teljes órát elvesztegetett a cipőnézéssel. Nem, nem ezért jött ide. Valahol egy lépcsőházat kell találnia, fel kell mennie a lapos tetőre, meg kell kísérnie újra a rádiózást.

Benyitott a szomszéd ajtókon, és mindjárt ki is jött. Lépcsőháznak nyoma sem volt. Ott, ahol a raktár emeletes volt – például az overallok háromemeletnyi mélységben és magasságban voltak elhelyezve -, ott is csak a kocka alakú raktár belsejében voltak a lépcsők, és azok is csak az újabb és újabb ruhák polcaihoz vezettek, de nem nyitottak utat erkélyre, padlásra, tetőre, sehová. És még egy ablak sem volt, amit ki lehetett volna tártani, ahol meg lehetett volna próbálni újra működésbe hozni a rádiót, vagy ahonnan kissé messzebbre el lehetett volna látni.

A raktárban töméntelen áru volt. Az emberek várakozás nélkül mindenhez hozzájutottak (Peter magában – jobb híján – embereknek nevezte a körülötte nyüzsgő gázálarcos lényeket). Ez a "minden" főként ruházati cikkeket jelentett: munkaruhát, fehérneműt. Kabát és takaróféle nem volt. Hatalmas raktárakban gázálarcok halmozódtak. Itt is méret szerint, egyforma szabású, csak orrot védő álarcok. Minden álarchoz két-három gézkendő tartozott, amelyet a szájuk elé kötöttek. Úgy látszik, a gézvédők

gyakrabban szakadtak vagy használódtak el. Peter a gázálcorsztályon is észrevette a gumiszalagot – de itt nem a földön húzódott, hanem arcmagasságban. Amikor a terem közepére ért, a jelzőlámpa kigyulladt – Peter most már habozás nélkül levette a polcra a legközelebbi orrvédőt, és felpróbálta. Tökéletesen simult az arcára, orrára. Ugyanakkor ijedten tapasztalta, hogy belégzés-kor az orrvédő teljesen az orrára tapad, a csövön nem árad levegő. A doboznak alighanem valami hibája van. De már szólt is a vészcsengő, és a csillagközi fordító már közvetítette is az utasítást:

– Jelentkezzék a legközelebbi oxigéntöltő állomáson.

Tehát a készülék tartályában még nincs levegő. Azt valahol feltöltik. Ahol az oxigént adják... ott valami hivatal van, valami elosztó, ott végre tisztázni tudja a helyzetét.

Nagy nehezen letépte orráról a rátapadt maszkot, és villámgyorsan felkapta a sajtóját. Majdnem fél percig küszködött, fulladozott levegő nélkül, beleizzadt, és vadul vert a szíve. Amikor kissé magához tért, az új szerzeményt berakta zsákjába.

A maszkraktárból egy játékraktárba jutott. Kis gépmodellek, gázmaszkos babák és kis overallok. Tízezer, százezer, egyforma, szürke, kisebb, nagyobb. Rengeteg. Felnőttek mentek előtte: itt látta, hogy a felnőttek többnyire tányér alakú valamit szednek le a polcra. Közelebről megnézte: türelmjátékok voltak. Mértani ábrák között golyókat kellett célba – kis mélyedésekbe – gurítani. Peter emlékezett, hogy a terek padjain ülve ilyeneket mozgatnak, forgatnak, nézegetnek az emberek.

Gyerekek is voltak ebben a különös áruházban. Egyedül vagy csoportosan, sápadt arcocskával, levettek a játékokból egyet-kettőt, és továbbmentek.

Ebben a hatalmas árutömegben is mérhetetlen volt az egyhangúság, nyomasztó a szürke szín. És még valami: nagyon kevés fajta áru volt. Hiszen egy földi játéküzletben kis motorok, autók, rakéták, mechanikai játékok is láthatók. És mackók, kis kutyák – érdekes, itt egyetlen állatfigura sem akadt a játékok között. És építőkockából is csak szürke, ablaktalan elemek, amelyekből csak zord, egyforma kockaházakat lehet felépíteni.

A játékraktár után könyvesbolt következett. A könyvesbolt ugyanilyen raktár volt. A hosszú polcokon mindössze nyolc-tíz féle könyvet látott, iszonyatos mennyiségben. Az első polcon mindegyiken "Tankönyv" volt a felirat. Leemelt egy vaskos kötetet, és hóna alá csapva a zsákmányt, sietve ment tovább. A többi könyvet egyelőre alig méltatta figyelemre. Látott egy vékony füzetkét "Szerelem" címmel, egy másikat "Várom a Nagy Tavasz Ünnepet" fedőlappal. A fedőlapon egy térdelő férfi és egy térdelő nő bámulták az eget.

Magához, szorította az iskolakönyvet, és határtalan izgalom fogta el. Nem bírta megállni, ráirányította a fordítógépet, hogy legalább az első oldalát megértse.

TANKÖNYV GYERMEKEK SZÁMÁRA

ennyi állt a címlapon.

Hogy mekkora gyermekeknek, és milyen fajta tankönyv, erre semmi utalást sem talált. Egyébként másfajta tankönyv nem is volt a raktárban.

Érezte, hogy a könyvben megoldást talál a különös bolygó sok titkáról. Meggyorsította lépteit, visszatért az épület előterébe. Még egyszer gondosan körülnézett, hátha talál lépcsőházat, tetőre vezető kijáratot, de hiába. Kisietett az utcára, helyesebben a tágas térségre. Innen – taláломra – az öt vonallal jelzett kockaépületbe tért be. Megint az ismert kép: tágas előcsarnok, minden irányban tejüveg lengőajtókkal. De ezeken az ajtókon semmiféle jelzés nem volt. Taláломra belépett az egyikben.

Mintha egy erőmű irányító termében lett volna. Vagy egy űrhajó pilótafülkéjében. Vagy egy repülőgép vezetőfülkéjében. Vagy egy tengeri hajó kormányánál. Vagy egy automata gyár irányító berendezésénél. Gépek, gépek, műszerek hatalmas sorban. A műszerasztal előtt emberi lények ültek, orrukon most is a gázálarc – és dolgoztak. Billentyüket nyomogattak, fogantyúkat kezeltek, egymáshoz nem szólva, egymással nem törődve. Peter elhaladt az egyik műszerasztal mellett. A gépen kigyulladt egy világosszürke lámpa, és megszólalt egy hang. Fordítógépe már közölte is a megoldást:

A JOBB OLDALI KART ADDIG HÚZNI, AMÍG BERREGŐ JELZÉST NEM AD, UTÁNA UGYANEZT ISMÉTELNI A BAL OLDALIVAL.

Tovább akart menni, de a kíváncsiság erőt vett rajta. Leült a kényelmes – szürke – karosszékbe, észrevette a kapcsolótáblán a jobb oldali kart, és meghúzta. Újra, újra, újra – amíg a berregő hangot meg nem hallotta. Most a bal oldalon kereste meg az ugyanolyan kart, és azt húzta meg lefelé. A berregő jelzés után ismét a jobb oldalin matatott. Talán két órát tölthetett így, amikor megunt. Fel akart állni. Ebben a pillanatban a lámpa ismét jelzett, és egy műanyag kar nyúlt ki. És mivel Peter nem tudta, mit kell tennie, már hangzott is az utasítás:

OXIGÉNTARTÁLYT! OXIGÉNTARTÁLYT!

Peter nem értette. A gép makacsul ismételte a felhívást. Hát persze! Az oxigén tartály! A gázmaszkhoz tartozó doboz, amit a raktárból kivett!

A különös kar, mintha mágnes lett volna, úgy rántotta magához az álarchoz tartozó szürke tartályt. A doboz oldalán kis retesz nyílt ki, és kinyílt egy kis ablak a gépen is. Az ablakocskán át, akárcsak egy csokoládé-automatából, három korong alakú érme hullott a gázálarc tartályába. A reteszek ismét záródtak.

Hát ez a titok!

Ezek az "oxigéntöltő állomások". Valami munkát kell elvégezni, és ezért a gépek automatikusan feltöltik a légzőkészüléket. De valóban oxigén van-e a tartályban?

Peter izgatottan gázálarcot cserélt. Most már gondosan előkészített minden mozdulatot, és felkészült arra is, hogy szükség esetén gyorsan visszacserélje az álarcát.

A művelet most már remekül sikerült. Az orrvédő kifogástalanul működött. A csövön áradó keveréket könnyen és jól lehetett belélegezni. Peter analizálta a belőle áradó levegőt. A gáz, amely a korong alakú érmékből felszabadult, nitrogén és oxigén földi levegőéhez hasonló keveréke volt.

Nem tudott ellenállni a kísértésnek, odalépett a következő géphez (gépnek, műszerasztalnak nevezzük-e inkább? mindegy). Itt is felvillant a jelzőlámpa, itt is felhangzott az

utasítás. De itt pedált kellett lenyomni, és közben egy kereket forgatni. Peter itt is dolgozott egy darabig, és amikor felállt, itt is kinyúlt a műanyag kar. Peter most már azonnal odanyújtotta az oxigéntartályt. Az automata most csak egy korongot lökött beléje.

Világos: ezen a bolygón a "pénz" – a régi földi értékmérő – az oxigén. Oxigénben számolják el a munkadíjat. És ő alighanem valami hasznos munkát végzett, ezért illette meg a négyegységnyi oxigén.

Egyszerre csak érezte, hogy rettenetesen éhes. Ha tudná, merre is volt tegnap az az étterem? Elhatározta, hogy megkeresi, eszik egy falatot, és utána újra nekiindul, hogy valami magasabb pontot, rádiózásra alkalmas helyet találjon, vagy valami irányítóhivatalt, valami kapcsolatot a furcsa bolygó lényeivel...

Újra kilépett a térre, és rájött, hogy a tegnapi éttermet nem tudja megtalálni. Most kicsit tisztább volt az idő, mint tegnap, több fény derengett, de távolabb is mindenütt ugyanolyan sötét kockatömböket, sima falakat látott.

Elhatározta, hogy találomra addig megy egyikbe is, másikba is, amíg valahol ennivalót nem lel.

A következő épület kórházféle volt. Hordágyakon embereket cipeltek befelé. Feltűnt, hogy egyik beteg sem volt sebesült, egyik sem jajgatott vagy kiáltozott, sőt nem is volt magánál. Mintha mély álomba merültek volna, úgy feküdtek a hordágyakon, és a gázálarcos mentők lassan lépegettek velük. A kórház után megint raktárépületeket talált, majd rábukkant egy ugyanolyan házra, mint amilyenben az éjszakát töltötte. Mosdók, pihenőszobák voltak itt, és egy hatalmas, tágas étterem. Végre!

Most már ismerősen foglalt helyet az egyik asztalnál. Az étlapról megrendelte az algapudingot gombamártással. A kanalat szakszerűen a gázmaszkja alá húzta, és türelmetlenül szívni kezdte a pépet. Olyan éhes volt, hogy ismét megfeledkezett az étel analizálásáról.

Körötte mindenütt gázálarcos férfiak és nők szívták a pempőt. Ettek, felálltak, mások jöttek a helyükbe, ő azonban

elhatározta, hogy étkezés után is a helyén fog maradni, és beleolvas az iskolakönyvbe. Ekkor vette észre, hogy a harmadik asztalnál egy fiatalember nem eszik, hanem a tányérján levő ételt rákeni egy zsebkendőszerű vászondarabra. A fiatalember elmélyülten dolgozott, nem törődött senkivel, és övele sem törődött senki.

Peter kíváncsian bámulta. A fiatalember az ételt a kanál nyelével kente. Egy-egy vonást tett, gondosan várt, amíg rászárad a krém az anyagra, tovább hajtogatta a kendőt, megint valamilyen jelet tett. Igen, mintha írna vagy rajzolna. És Peter akkor döbbsent rá, hogy az áruraktárakban sehol sem látott írószert. Sem festéket, sem golyóstollat, sem színes krétát, sem töltőtollat, sem ecsetet. Semmit. Mint ahogy nem talált bútort, fényképezőgépet, virágot, karórát, rádiót, szőnyeget, függönyt, képet sem... Mit csinálhat ez a fiatalember?

– Kíván még valamit? – szólalt meg asztalán a megafon.

– Málnakrémet kérek – mondta gyorsan, mert tovább akarta figyelni a fiatalembert.

A krém megérkezett. Ebben a pillanatban a fiatalember észrevette, hogy Peter figyeli. Határozottan észrevette, mert felnézett. Meghökken. A kendőt gyorsan összehajtogatta, betette egy kis táskába, és kisietett az étteremből anélkül, hogy megette volna a maradék ételt.

6. FEJEZET

Hajsza az ismeretlen után

Peter úgy érezte, hogy meg kell találnia a fiatalembert. Valami megmagyarázhatatlan érzés azt súgta, hogy ez a fiatalember nem utasítaná vissza a közeledését, nem menne el mellette úgy, hogy észre sem veszi. Ez a fiatalember...

Ő is felugrott, otthagyta a málnakrémeket, és az előtérbe sietett. A fiatalember már eltűnt.

Bosszúsan és csüggedten ment ki újra a térre. Az előbb sokkal világosabb volt a téren, mint az előző nap, most sokkal sötétebb. Mintha a levegő sokkal szennyezettebb volna, mintha a fényforrás – Nap? – sokkal gyengébb lett volna. A tér még barátságatlanabb, egyenesen ijesztő volt.

Peter jól ismerte az emberiség világűrutasításainak történetét. Tanulta, hogy milyen konfliktusokkal járt az első lakott bolygók megismerése. Voltak bolygók, ahol testvéri szeretettel fogadták a földi űrhajósokat – jó néhány Tejútbeli bolygóval rendszeres rádió-, tévé- összeköttetés, menetrendszerű űrhajójárat is van. De voltak esetek, amikor a bátor felfedezőkre kínzás, halál várt. Volt, ahol megrémültek a földi vendégektől, rabláncra fűzték, állatkertben mutogatták őket. Volt, ahol istennek képzelték a jövevényeket, leborultak, áldozatot mutattak be előttük. Voltak bolygók, ahol csillagközi fordítókomputerekkel próbáltak beszélni egymással, volt, ahol még meg sem kísérelhették a leszállást, a bolygót őrző fegyveresek máris elpusztították őket. Ki tudja, kik lakják ezt a bolygót? Egységes néptörzs? Sokféle lény? July is az ő fogságukba került? Mi van vele? Vagy ő is ezekkel a furcsa, közömbös, gázálarcos lényekkel találkozott

itt? A gépsor, amin dolgozott, és az ellátás arra mutat, hogy magasabb rendű lények is laknak itt. De merre? Kik?

Gondolatai körbe-körbe jártak, nem tudta logikusan áttörni a szédítő láncot. Most, hogy már nem volt éhes, elhatározta, belenéz a tankönyvbe. Lemondott arról, hogy megtalálja az ismeretlen fiatalembert.

Megint csak egy kőre ült le a játszótéren. A fordítógépét "hieroglifá"-ra állította. A pici fényszórót ráirányította az iskolakönyv lapjára, és izgatottan olvasni kezdett.

Kezdetben teremtette Isten az eget és az ég alatt Oxygéniát. Isten kegyelmes, és ezért hatalmas, gyönyörű világot teremtett. Az égre tűzte a Napot, körülrakta szolgálival, Tizenkét Holddal és Harminchárommillió Csillaggal, hogy ragyogjanak. Az ég tündöklő kék selyemkárpit volt, a földön selymes fű nőtt, és mézízű gyümölcsök értek a fákon. És Isten összehívta a Napot és a Holdakat, megkérdezni tőlük, ml hiányzik még ebből a szép világból? A Nap azt felelte: a férfiak. A Holdak azt mondták: az asszonyok és a gyermekek. És Isten formált az agyagból ezer férfit és ezer nőt és tízezer gyermeket, karonülöket és nagyobbacskákat, és lerakta őket a fűre, a fák alá. De az agyagfigurák nem tudtak mozogni.

"Valami hiba van? – töprengett az Úr. – Mi lehet a hiba?" – töprengtek a Nap és a Csillagok. A Holdak pedig azt mondták: "Adj nekik, Uram, Felséges Lélegzetedből Oxigént.". És akkor Isten sorra felemelte valamennyi agyagfigurát, és szentséges ajkával az orrlyukukon át levegőt fújt beléjük, mire az agyag kipirosodott, a béna lábak mozogni kezdtek, és életre keltek valamennyien. És akkor Isten még egy hatalmasat fújt, és megmozdult az ég világoskék selyemkárpitja, megszületett a Szél, és oxigént vitt és hozott az égbolton egész Oxygénia fölött.

"Ez a föld a tietek, a pázsit, és a gyümölcs – mondta az Úr -, de sehová se kíváncozzatok innen, mert megtiltom nektek, hogy elmozduljatok a Helyről, ahová rendelvek benneteket. Aki mozog, több Oxigént pusztít, és elveszi Testvére elől szent Lélegzetemet, márpedig az Oxigén a Nagy Kincs, amelyet

nektek adtam és amivel az Életet adtam. És megtiltom nektek, hogy gondolkozzatok, mert a gondolkozás is több Oxigént pusztít, és nincs szükségetek más gondolatra, mint amit tőlem kaptatok.

És megtiltom nektek, hogy fölöslegesen beszéljete, mert a szó is pocskéolja az Oxigént, és aki sokat beszél, társa elől fogyasztja a Közös Kincset.

És megbüntetem és megfenyítem azt, aki parancsomat megszegi."

De az embereknek hiába beszélt az Úr, mert megjelent köztük a Madár, az ördög szülötte, kitárt szárnyakkal jött a hegyeken túlról. "Nézzétek – mondta -, én ráülök Isten Szent Lélegzetére, és úszom rajta, mint hal a vízben, és oda megyek, ahová akarok. Készítetek ti is szárnyakat, és készítetek ti is vitorlákat, és zabolázzátok meg a szélvihart, és nyergeljétek meg a levegőt, és hajtsátok igátokba az Oxigént, és eljuttok oda, ahol a Nap és a Tizenkét Hold és a Harminchárommillió Csillag tanyázik, mert az még százszor szebb, mint Oxygénia."

És nem tudták az emberi lények, hogy a Gonosz Madár nem az Isten, hanem az ördög leheletén hajókázik, és minden szava pusztulás és romlás. És hiába volt az Atya jósága és intelme, az emberek szívébe fészkelte magát a kíváncsiság, a telhetetlenség, a nyugtalanság, az irigység, és pálmalevelekből szárnyakat készítettek, és óriás fügefalevelekből vitorlákat, és igába akarták hajtani a Szelet, az eleven, mozgó Oxigént. És egymás elől kapkodták a levegőt, tülekedtek és ziháltak, magasabbra akartak kerülni, és amikor már szinte megközelítették a legközelebbi Holdat, az Úr nagyot szívott a levegőből, és a Szél megállt, az Oxigén visszatért az Isten lelkébe, és az emberek mint a szürke agyagbábuk zuhantak alá.

De megszánta Isten az ő halott teremtményeit, és így szólt: "Bűnösök vagytok, de nem ítélek titeket örök pusztulásra. Am ezentúl én szabom meg, hogy mennyi Oxigént adok nektek, mert ti magatok nem tudtok vigyázni, és a, jó is csak károtokra válik."

És eltűnt a Szél, és eltűnt az ég kéksége, és aki nem vette fel arcára az Isteni Köldöksinórt, az életet adó orrvédőt, hanem

anélkül akart szívni az éltető levegőből, annak szája, orra, tüdeje maró gázokkal, az ördög leheletével telt meg, és halálnak halálával halt.

És az ősök bűne miatt Oxygénia népe csak az Igazság és a Munka szabályai szerint kapja meg mindennapi Oxigénjét, az Isteni Köldökszinóron keresztül, amit csak egyszer egy évben, egy napra szakíthat el, a Nagy Tavaszi Ünnepen, amikor az Isteni Kegye megnyitja az egek kárpitját, és szemünk betekinthesz a Fényességbe, amit majd egyszer, az idők végén, a messiási korban örök időkön át élvezhetünk. Amen.

Peter elképedve lapozott tovább.

A hittan után az állampolgári jogok és köteleességek következtek:

"Én Oxygénia hűséges állampolgára vagyok. Oxygénia az én hazám.

Oxygénia gondoskodik rólam. Kapok cipőt és kapok ruhát, mindenből annyit kapok, amennyire szükségem van. És megkapom az éltető Oxigént. Az Oxigénért dolgozni kell. A munka szép, könnyű és kellemes. Ha figyelmesen végrehajtom az Utasítást, jól dolgozom, Oxigént kapok. Az Oxigén az enyém, azt el nem veheti tőlem, senki. És összegyűjthetem az Oxigént, amennyi csak a tartályomban elfér. Ez akár annyi is lehet, amennyi három felkeléstől három elalvásig elegendő.

Mire használom az Oxigént?

Oxigénre van szükségem, hogy éljek. Oxigént lélegzek be.

Legkevesebb Oxigénre akkor van szükségem, amikor alszom, vagy ha gondolatok nélkül, nyugodtan fekszem. Külön Oxigénfelhasználással jár a mozgás! Járjunk lassan, megfontoltan! Pia elindulunk, győzödünk meg arról, hogy van elég Oxigénünk. Ha nincs, keressük fel a legközelebbi munkatermet, ahol új Oxigénhez juthatunk! Vigyázzunk, nehogy Oxigénhiány miatt hibernálóa kerüljünk, mert akkor nem vehetünk részt a következő Nagy Tavaszi Ünnepen!

Az evéshez is Oxigén kell. Minden étel mellett megtalálod, hogy mennyi! Légy takarékos! Ne pazarolj el egyetlen étkezéshez túl sok Oxigént!

Nézd a tévét! A tévéhez nem kell Oxigén!

A tankönyvben illusztrációk is voltak. Itt például gyerekek feküdtek az ágyakon, olyan teremben, amilyenben Peter is aludt, és kényelmesen, elnyúlva bámulták a mennyezetre vetített képeket. De a képek is szürkék voltak, szomorúak. Az egész tankönyv szomorúságot árasztott.

Egy térképszerű rajz keltette fel Peter érdeklődését. A rajz a könyv közepe táján volt, a LAKÓHELYÜNK című fejezetnél.

Oxygénia a mi hazánk.

Oxygénia hatalmas síkság, fölötte van az Ég, az Egén a Nap, a Tizenkét Hold és a Harminchárommillió Csillag. Az Eget eltakarja előlünk az ördög lehelete, de egyszer egy évben, a Nagy Tavasz Ünnepen megnyitja kárpitját az Ég, és láthatóvá válnak a Csillagok. A Nap és a Holdak Isten parancsa szerint Oxygénia körül keringenek. Ha eljön majd a Megválta Kegyelem, mindannyian látni fogjuk arany tányérjukat.

Oxygénia lakói mi vagyunk, a Lények. Vannak köztünk Férfiak, Nők és Gyermekek. A Gyermekek az Égből jönnek, a Nagy Tavasz Ünnepen, ők hozzák a Kegyelmet.

Oxygénia síkságán emelkednek a városok. Minden város egyforma. A Lények városokban élnek. A hőmérséklet, a fény, és az élelem egyformán jut minden városnak, és minden városnak van tizenkét Nap- tere, és minden Nap-tér körül tizenkét Holdlakótömb. Minden lakótömbben ugyanolyan épületeket találunk. A hármas számú tömb a szállás és az étterem. Az egyes az iskola, és itt laknak a gyermekek. A kettes és a négyes az áruraktár. Az ötös, a hatos, a hetes munka- terem, illetve Oxigénelosztó, a nyolcas a kórház...

Peter MacGulliver elképedve bámulta a tankönyvet. Semmit kétség. A városok – egy kaptafára épült települések. Középen egyforma terek, körötte kockacsoportok, ablaktalan,

egyforma szürke tömbök. És nincs egy torony, nincs egy lépcső, nincs egy terasz, nincs semmi... "Hová jutottam? – gondolta iszonyodva. "Oxygénia lakói városokban élnek... minden város egyforma... a hőmérséklet, a fény, az étel egyformán jut minden városnak..." Úgy érezte magát, mintha egy óriási egérfogóba került volna... nem is, mintha egy régimódi állattenyésztő telepre, olyanra, amilyen valamikor, a földi élet évszázadokkal ezelőtti korszakaiban volt, amikor még nem tudtak fotoszintézis útján közvetlenül a növényekből teljes értékű fehérjét nyerni... Valamikor, amikor még állatokat úgynevezett ólakban és istállókban tartottak, hizlaltak, valami ilyesmi lehetett egy óriási gazdaság vagy farm... Kibírhatatlan volt ez a nyomasztó, szürke látóhatár, a lassan vánszorgó, ormányos Lények...

Becsúsztotta a tankönyvet az oldalzsákjába, és tanácstalanul körülnézett. Akkor látta meg újra a fiatalembert. A táskaszerű csomag most is ott volt a hóna alatt. Éppen bement az egyik oxigénelosztó munkaterembe.

7. FEJEZET

Az űrhajón

Földi idő szerint újabb hetek teltek el, és a *Humanitas* még mindig az Oxygénia körüli pályán keringett. *Fortuna-710* számtalanszor jelentkezett:

– ITT *FORTUNA-710* ŰRÁLLOMÁS... ITT *FORTUNA-710*... *HUMANITAS!* UTASÍTJUK, HOGY AZONNAL TÉRJEN VISSZA HOZZÁNK... A PÁLYAMÓDOSÍTÁSHOZ GYÚJTSA BE...

– NEM... NEM...

– *HUMANITAS*, HAGYJA EL A VESZÉLYES KÖRZETET...

– NEM TEHETEM...

– CÉLTALAN ÉS REMÉNYTELEN KÖRBE KERINGENI...

– PETERNEK SZÜKSÉGE LEHET RÁM... PETER BAJBAN VAN... ÉRZEM, HOGY BAJBAN VAN... PETERT NEM HAGYHATOM ITT.

– GONDOLKOZZÉK, BELE KELL TÖRŐDNIE, HOGY VISSZAVONHATATLAN SZERENCSETLENSÉG TÖRTÉNT.

– ÉN NEM MOZDULOK EL INNEN, VÁROK RÁ.

– MEDDIG?

– AKÁRMEDDIG – felelte July, és zokogott.

A *Fortuna-710* rádiója pedig újra és újra jelentkezett. Kért, utasított, magyarázott. A *Humanitas*nak el kell hagynia a különös, lilászörös gázburkáról ismert bolygó körzetét. Ezt a furcsa bolygót eddig semmilyen szondával nem sikerült kiismerni. Légköre van: főként széndioxidból. Sok jel arra

mutat, mintha szerves élet volna rajta. Rádió– hívójelekre választ nem ad. Minden közelébe került lény, űrhajó elpusztult eddig, Peter is, egészen biztosan...

– NEM, NEM, ÉN NEM HAGYOM EL.

– *HUMANITAS...* AZONNAL GYÚJTSA BE A FŐRAKÉTÁT... HAGYJA EL A TÉRSÉGET. ÚTNAK INDÍTUNK EGY MENTŐŰRHAJÓRAJT. A *HUMANITAS* CSAK AMOLYAN KIS SPORTŰRHAJÓ. AZZAL MÉG AKKOR SEM TUDNA PETER SEGÍTSÉGÉRE SIETNI, HA AKARNA, ÖNMAGÁT IS CSAK BAJBA SODORHATJA. ÉS EGYEDÜL A VÉGTELEN VILÁGMINDENSÉGBEN BELEŐRÜL A CÉLTALAN KERINGÉSBE.

– NEM MEGYEK EL INNEN – sírta July. Pedig ő maga is érezte, hogy vissza kellene jutnia a Földre, mert kibírhatatlan az űrkabin szűk börtöne, a csillogó műszerfal, a rádió hívójelei... és mindig az űrállomás jelentkezik, és sohasem Peter. És őrjítő és kibírhatatlan a világűr sötétsége, ez az időtlen, konok sötétség. Kibírhatatlan a gondolat, hogy talán örökké itt fog keringeni, semmit sem csinálva, csak gondolatok nélküli, szorongó félelemben. Mi történhetett Peterrel? Hová tűnt? Talán elromlott a rádiója, talán segítséget vár, talán, talán... talán... De akármilyen van: ő itt kering, amíg nem tud meg valami bizonyosságot, csillaggá, holddá változva maga is... És Julynak eszébe jutottak a szülei, testvérei, földi barátai, a Föld gyönyörű, napsütötte tájai, a tengerek, a fák, a munkája... és megint csak Peter és újra Peter, és megfogadta, hogy nem tér vissza a Földre...

8. FEJEZET

ON 711 314

Az ON 711 314 jelű fiatalember bement a legközelebbi gyár kapuján. Furcsa táskáját letette maga mellé a földre, és figyelmesen megnézte a gépen levő utasítást. A középső gombot négyszer körbe kellett csavarnia, utána a bal oldali kart annyiszor lehúzni, ahányszor a fényjel villan – ezután következik a jobb oldali kar -, utána újra négyszer a középső gomb... Ez tehát háromfázisú munka volt, bonyolultabb, remélhetőleg több oxigént is kap érte. Hát gyerünk.

Gondosan megnyomta... ó, dehogy is, ezt csavarni kellett volna... ha kétszer hibázik, nincs oxigéntöltés. Csavarta a gombot, egy... kettő... három... négy... következik a bal oldal... Ki lehetett az a különös férfi az étteremben? Őt nézte... biztosan őt nézte... berregő jelzés, következik a jobb oldali fogantyú, nem tévedni... egyáltalán nem szabad most semmin gondolkozni, mert a gondolkozás oxigént fogyaszt, jaj istenem, de mennyit... Az oxigéntartályban a mutató fél alatt van. Össze kellene spórolni egyszer rengeteg oxigént, egy évre valót... jaj, majdnem eltévesztette megint... ha volna egy évre való tartalék oxigénje... kár erről ábrándozni. Talán ha Kicsi-On megnő... bal oldali fogantyú, nem szabad gondolkozni, veszedelmesen fogy az oxigén... Ki lehetett az az ismeretlen férfi? A gázmaszkja sem olyan, mint a többieké. Hogy tudná lerázni? Átmehetne a szomszéd városba, de az út legalább harminc egység oxigént emészt fel. Minek?

Ha utána jött, ott is utoléri. A táskát kellene biztonságba helyezni... jobboldali kar... óvatosan, egy, kettő, négyszer körbe... bal oldali kar.

A gép mindössze két oxigénkorongot adott. A legszerényebb számítás szerint is három kell az ebédhez. Visszaült a géphez, és keményen dolgozott még vagy négy órán át, amíg meg nem kapta a hiányzó korongokat.

Átment a szomszéd épületbe, leült az asztalhoz, és egy fél adag málnaízes felfújtat kért. Akkor történt, hogy az ismeretlen férfi átjött az asztalához.

9. FEJEZET

ON aludni szeretne

Peter MacGulliver egy pillanatig értetlenül bámult. – Hogyhogy nincs lakása? Hol lakik?

ON nem válaszolt.

"Már eddig is képtelenül ostobán viselkedtem – gondolta. – Azt kellett volna tennem, amit mindenki más tett: továbbmenni, mintha nem is látnám az ismeretlent, mintha nem is hallanám a szavait. Mintha nem érteném. Elárultam magam. Most már egészen mindegy. Ha ellenségem, ha onnan küldték, akkor erősebb nálam... De ha igazat mond és valóban bajban van, ha idesodródott szerencsétlen úrhajós... akkor talán megmenthetem... esetleg... talán még ő is segíthet rajtam... igen, akkor talán segíthet rajtam."

A gondolattól ON-t olyan izgalom fogta el, hogy szíve megint kalimpálni kezdett. Érezte, hogy az oxigén veszedelmesen fogy.

– Uram, Oxygéniában senkinek sincs lakása. Mi nem lakunk, csak élünk. Pontosabban: mindenki ott alhat, ahol akar, ahol a legközelebbi ágyat, mosdót, asztalt megtalálja. Ehet, ihat, öltözhet, tévét nézhet.

– És a családja? A barátai? – makacskodott Peter.

– Uram, a beszélgetés fáraszt engem. Már a tartalék oxigénemet használom.

– De hiszen én adhatok önnek annyit, amennyi jólesik.

– Honnan van önnek oxigénje?

– Fejlesztem. Készülékem bármilyen elemet oxigénné tud átalakítani. Felépíti vagy lebontja az atomot, megváltoztatja az elektronszámot...

ON-t döbbsent meglepetés fogta el, azután még fáradtabb lett az arca.

– Uram... én most gondolkozásra képtelen vagyok... kérem, ne közöljön velem ilyen információkat...

– Milyen formában kívánja az oxigént? Szilárd vegyületben? Vagy cseppfolyósítva?

ON a különös táskába nyúlt. Egy üres gázálcot vett elő.

– A tartalék maszkom. Fel tudná tölteni?

Peter MacGulliver kinyitotta az Oxygéniában szerzett gázmaszkja tartályát, az egyik munkáért szerzett, oxigénnel töltött korongocskát a MOP-ba – a mellén lógó Mini-Oxigén-Producerbe – helyezte, és ON gázmaszkjának tartálya színültig megtelt az így beprogramozott tablettamodell alapján gyártott komprimált oxigéntablettákkal.

ON remegni kezdett izgalmában. A szeme könnybe borult.

– Nem tudom... hogyan háláljam meg önnek... uram... kedves... kedves...

– Peter a nevem. És most arra kérem, magyarázza meg nekem...

– Mindent, amit csak akar. De előbb nekem volna egyetlenegy kérésem. Nagyon nagy kérésem. Engedje meg, hogy aludjak néhány órát. Azóta nem aludtam teljes oxigénadaggal.

– Mit nem csinált, mivel?

– Éjszaka le kell szükítenünk az oxigénpalack adagolóját. Csak fél adaggal alhatunk. A hiányzó oxigént hibernáló-tablettákkal pótoljuk.

– És ha van elég oxigénjük?

– Sohasem lehet elég oxigénünk. Egész napi megfeszített munkával sem szerezhetünk többet, mint amennyi a napi oxigénfogyasztásunk. Több munkához több energia kell, több a fogyasztásunk. Több élelemre van szükségünk, az emésztés növeli az oxigénigényt. Ha kevesebbet dolgozunk – az étkezésekre sem jut elég oxigén. A gyakorlat mindenkit megtanít az optimális oxigénszerzésre és -felhasználásra. Körülbelül tíz óra munka, két óra étkezés, tévézés, nyolc óra alvás a megfelelő arány. Ebbe belefér egyszer-egyszer fél óra

pihenés a tereken, egy kis türelemjáték. A hibernáló tablettákkal kevert, lecsökkenteti oxigén a tökéletes pihenést biztosítja: *nem emlékezünk és nem álmodunk*. Ravaszul tervezték ezt is... ördögien terveitek ezt... Majd ha felébredtem... kérem, most hagyjon lepiheni...

Peter MacGullivert olyan türelmetlen kíváncsiság kerítette hatalmába, hogy szeretne volna megrázni ON-t, követelni, hogy egy pillanatnyi várakozás nélkül mondjon, magyarázzon meg mindent. Dühös, kellemetlen érzései támadtak, fanit nem értett, és amitől megdöbbsent. Az iskolában, pszichológiaórán hallott ilyesmiről, hogy valamikor, vagy ezer évvel ezelőtt az emberek nem tudtak uralkodni indulataikon, érzelmeiken, közérzetükön, és időnként, kellemetlen behatásokra az emberek vérnyomása felszökött, a vérbe szorongást, nyugtalanságot, dühöt kiváltó hormonok kerültek. De ez csak elmélet volt, ezt elképzelni sem tudták. És most Peter érezte, hogy szerencsétlen hajótörése óta gyűlnek, gyűlnek benne, növekszenek ezek az ismeretlen, rossz érzések. ON-ra nézett, de a fiatalember szédelgett a kimerültségtől.

– Gyerünk aludni... kérem, jöjjön, menjünk aludni – mondta ON, és Peter nem tehetett okosabbat, elindult vele a legközelebbi hálóterem felé.

10. FEJEZET

Egy furcsa bolygó titka

Amikor felébredt, ON már ébren volt.

Másmilyen volt, mint elalvás előtt. Élénkebb, gyorsabb mozgású, szinte vidám. Átment Peterrel az étterembe. ON tanácsára Peter valamilyen tejszerű folyadékot rendelt, semmi mást. – Különben elalszik – magyarázta ON. – Minden más ételben benne van a Csepp.

– Mi az? – kérdezte Peter.

– Majd meg fogja érteni... És most mindent megteszek, amit kíván – mondta On, amikor végeztek az evéssel.

– Szeretnék segítséget kapni, hogy megtudjam, mi történt az űrhajóval és a feleségemmel.

– Ilyen lehetőség nincs – válaszolta ON.

Peter azt hitte, a fordítógép nem működik pontosan. Megismételte.

– Beszélni szeretnék valakivel, aki a városi közlekedés irányítója... mentőszolgálat, biztonsági szolgálat vezetője.

– Ilyen nincs.

– Hol vannak a városi hivatalok?

– Nincsenek hivatalok, uram.

– Világosabban megmagyarázom: szeretnék legalább olyan helyre eljutni, ahonnan rádiókapcsolatot teremthetnék a földi állomással vagy az űrhajóval.

– Nem tudom, mi az a rádiózás.

– Elektromágneses hullámokkal hírt adni.

– Így már értem. Oxygénből nem lehet rádiózni.

– Rádióhullámok mindenütt vannak, az egész Tejútrendszerben. Legfeljebb itt valami leárnyékolja. Érti?

– Pontosan – felelte ON. – De a városon kívül sem lehet rádiózni. Legalábbis tudtommal nem. Legalábbis mi nem rádiózhatunk. Még soha nem hallottam ilyesmiről.

– Hogyan lehet kijutni ebből a városból?

– Körülöttünk a többi város is ugyanilyen.

– És mi van a városok között?

– A Fekete Térség.

– Elvezetne oda?

– Minek akar a Fekete Térségbe jutni?

– Hátha onnan tudok rádiózni.

– Nem hiszem.

– Én mégis kérem, hogy vezessen el.

– Megpróbálom. Bár a városokból nehéz kitalálni.

Peter később úgy emlékezett vissza erre az útra, mintha lidérces álom lett volna. Mentek, mentek és mentek szótlánul, szürke, óriás betonkockák tövében, lassú léptű, ormányos, emberforma lények között. Semmi zaj nem volt ebben a különös világban. Benn, a kockaházakban bizonyára mindenféle működött a televízió, de nem szűrődött ki egyetlen hang sem. Szürke tömbök; szürke ég, ködbe vesző látóhatár, megint ugyanolyan szürke épületkockák. Peter émelvegni kezdett.

– Hogyan lehet járni ezekben a városokban?

– Nemigen járunk – válaszolta ON.

Peter úgy érezte, ha sokáig tart még ez az út, összeesik, lefekszik az úttestre, elalszik, nem bánja, mi történik vele.

Váratlanul szakadt vége a háztömböknek. Az egyik kocka végénél ott álltak a Semmi előtt. Sötét, végeleáthatatlan üres tér. A betontalajt itt földszerű réteg váltotta fel. A levegő itt még sokkal sűrűbb és piszkosabb volt. Be kellett kapcsolni a kis kézi atomreflektort, hogy tovább tudjanak haladni.

– Miért van itt ilyen iszonyú sötét? – kérdezte Peter. – Hát itt nincs reggel vagy délelőtt?

– Nem tudjuk, mikor van reggel vagy mikor van este – válaszolta ON. – Iskolakönyveink ezt nem így tanítják, de én tudom, hogy Oxygénia egy Nap körül kering, és valaha a saját tengelyforgásának és a keringésének megfelelően Oxygénian voltak napszakok és voltak évszakok, volt oxigéntartalmú

légkör és volt csapadék. De azóta mesterséges világításban élünk, a Nap fénye nem tudja áttörni a gázréteget. Mivel azonban az élőlények biológiai ritmusára szükség van, a mesterséges fény erősítésével vagy gyengítésével jelzik az alvás és az ébrenlét idejét. Az elnevezés megmaradt: az alvás idejét éjszakának, az ébrenlétét nappalnak nevezzük és tíz tíz órára osztjuk fel.

– És *kik* jelzik ezt az időbeosztást? – kérdezte Peter.

– A Központ.

– Hol van a Központ?

– Nem tudom.

– Hogyan lehet vele kapcsolatba lépni?

– Sehogy. Ha csak a Nagy Tavaszi Ünnepen nem kísérli meg.

– Az mikor lesz?

– Pontosan nem tudom. De még jó néhány alvás-ébrenlét lesz addig.

– Remélem, addig én már régen nem leszek itt.

– Nem remélheti — mondta baljósán ON. — Oxygéniaáról nem tud többé elmenekülni.

– De hiszen ez lehetetlen! – kiáltott kétségbeesetten Peter.

– Remélem, hogy tévedek – morogta ON.

Itt tehát megszűnt a mesterséges világítás. Olyan sötét volt, mint a világűr, mint a csillagközi tér. De ez a sötétség félelmes volt, mint valami kihalt, holdbéli táj. A Csendes-óceán vulkán rázta szigetein vannak ilyen tájak, ahol hamuszínű kráterek tátonganak, szénré vált fák törzsei, romba dőlt falvak üszkös maradványai meredeznek. Néha mintha régi utakon jártak volna, ahol előttük valaha állatok, emberek, járművek közlekedhettek. Amikor a város betonkockái között haladtak, úgy érezte, ennél szomorúbb és sivárabb nem lehet már semmi. De ez a városközi senki földje, ez a szomorú világvége mindennél iszonyatosabb volt.

Az időt érzékelni sem tudta már. A város szélén ON feltöltötte oxigéntartályait, de ismét fogytán volt a levegő. Úgy látszik, régóta mehetnek már és nagy utat tehettek meg. A

reflektor most furcsa, hullámzó, sötét masszára vetette fényét. ON intett, hogy meg kell állniuk.

– Mi ez? – kérdezte Peter.

– Az óceán – válaszolta ÖN. – Kijutottunk a tengerpartra.

Peter mozgatta a reflektort. Az atomlux-lámpa erős fénye vékony cérnaszál volt, eltűnt, semmivé vált ezen az irdatlan hullámzó feketeségen. Valóban emlékeztette Petert a tengerre, de még inkább egy vulkán fortyogó lávatavára. Nem volt színe ennek a tengernek, nem volt rajta a hullámok habos, könnyű játéka, nem csapódott szirtekhez, nem szikrázott, nem vert tajtékot. Mint egy lomha, iszonyú őszállat, mint egy mindent elnyelő, rémítő pocsolya terült el a teknőszerű ágyában.

– Ne menjen közelebb! – kiáltotta ON. – Veszélyes.

– Miféle tenger ez?

– Ezen a tengeren valaha hajók jártak – mondta ON és a hangjában most végtelen fájdalom rezgett. – Ennek a hajókkal, vidám vitorlásokkal, boldog halászokkal népes tengernek kék volt a vize, és fölötte ragyogott az ég. Nem tudom, mikor. Oxygénében azóta nincs idő. A tenger vizében halak éltek, rákok, csigák, medúzák, tengeri csillagok. Ficáncoló kis halak és félelmes ragadozók. Élet volt a tengerben. És a tengerek partjain városok emelkedtek, nem hasonlítottak a mi városainkra. Színes házak voltak, kicsinyek és nagyok, díszesek, tornyosak és lapos tetejűek. Néha úgy érzem, én magam is láttam ezeket a városokat, máskor azt hiszem, csak olvastam róluk. Amióta az a dolog történt, nem tudom érzékelni az időt.

– Miféle dolog? – kérdezte Peter.

– Én az Emlékezők Városából jöttem – morogta ON válasz helyett.

– Ahonnan ma reggel útnak indultunk?

– Nem. Mi az Ormányosok Városából vagy más néven a Kiszolgálók Városából jöttünk el. Ahonnan én idekerültem, az az Emlékezők Városa, egészen más.

– De hát azt mondta, hogy minden város egyforma.

– Itt igen.

Peter bosszúsán rázta a fejét.

– Amit közöl: csupa ellentmondás. Nem értem.
– Szeretnék világosan beszélni. Sajnálom, ha nem egészen érti, amit mondok. Azért kértem öntől oxigént, és azért akartam aludni, hogy agyamat kissé átjárja az oxigén, és javuljon az emlékezetem.

– Bocsásson meg, nem akartam megbántani...

– Nem, nem is értheti. Az Emlékezők Városa rettenetesen messze vannak innen. Nem a magam akaratából kerültem el onnan. Abban a városban az Emlékezők élnek. Tudósok, orvosok, mérnökök, tervezők, kutatók. Szép város, színes házak vannak benne. Mindenki ott van, akit szeretek: a fiam, feleségem, barátaim, az otthonom.

– És miért kellett eljönnie?

– Büntetésből taszítottak le az ormányosok közé.

Peter meghökkenve és kissé idegenkedve nézte ON-t. A Földön már igen régen nem ismerték a bűnözést, a rossz cselekedetet, a büntetést. A gonosztevők mesebeli szörnyek voltak, csak a történelemlányok és irodalmi olvasmányok őrizték emléküket.

– Miért... hát ön mit követett el?

– Olvastam és gondolkodtam – felelte ON.

– Ezért??? Ezért???

– Ezért.

– Ki büntethette meg ezért? Bíróság? Vagy valami uralkodó Főnök? Király? Elnök?

– A Központ.

– Mi az a Központ?

– A Központ.

– Hát mégis ott van? Az Emlékezők Városában?

– Nem, nincs ott – válaszolta ON.

– Hát hol van?

– Nem tudom.

– De hát ha az ítéletet közölték...

– Nem közölték.

– Hát honnan tudta, hogy el kell hagynia a várost?

– Letaszítottak.

– És nem tiltakozott? Nem fellebbezett?

- Hol?
– A Központnál. És kik taszították le?
– A gépek. A gépekkel nem lehet beszélni. Csak a parancsokat és intézkedéseket közlik velünk. A Központtal még ORO sem tud beszélni.
– Ki az az ORO?
– A legjobb barátom. Csodálatos férfi. Áldozatkész, okos, nagyszerű.
– ORO hol van?
– Amikor letaszítottak, még ott volt az Emlékezők Városában. Gondolom, most is ott van... remélem...
– És hogyan lehetne eljutni az Emlékezők Városába? – kérdezte Peter töprengve. – Ha ön visszamenne... a gépek újra elfognák? Megtalálnák? Nem akar visszajutni?

ON döbbenten hallgatott.

Az idegent mégis az Ellenőrzés küldte utána? Csak ravaszkodott eddig? Mert Peter a nagy titkot kérdezte tőle, egyetlen vágyát, mindent, amire készül, amióta csak letaszították. ON most olyan riadt lett, mint amikor az étteremben Peter először szólt hozzá.

Egy darabig hallgattak. ON lassan megnyugodott. A Központnak mi szüksége volna olyan ellenőrre, mint Peter? Petert a jó sors, a csoda küldte az útjába. Hiába gyűjti ezer évig is a fél tableta oxigéneket, sohasem juthat vissza az Emlékezőkhöz. De ha Peter ad elég oxigént, ha együtt megkísérelnék...

– És hogyan lehet eljutni az Emlékezőkhöz? – kérdezte újra Peter.

– Most sehogy – felelte. – De talán sikerülne a Nagy Tavasz-i Ünnepen, Előbb nem lehet.

– Miért nem?

– A Nagy Tavasz-i Ünnepen nyílik meg az Út. De arra nem szabad rálépnünk, mert... majd, majd, meg fogja tudni, miért. De az Út mellett van a Régi ösvény bejárata. Amióta visszataszítottak ide és emlékeztetlenségre ítéltetem, ezt az utat rajzoló. Ismertem a térképét. Nem akarom elfelejteni. Már megvan a térkép, itt van a táskámban. Nekem oda vissza kell

jutnom. Mondtam, hogy ott van a fiam és a feleségem. De nem ismerem az ösvény bejáratát. De a Nagy Tavaszi Ünnepen megindul a zarándokmenet. Akkor megtalálom a kiindulópontot. És onnan már odatalálunk. Akar velem jönni?

– A Nagy Tavaszi Ünnepen én remélem, hogy már régen az űrhajómon leszek – mondta Peter.

– Most induljunk vissza a városba. Akármelyikbe. Kerek az ég mindenfelé... – intett ON.

– Előbb még egyszer megpróbálom a rádiót – mondta Peter.

ON nem szólt semmit. Peter próbálgatta a rádió hullámhosszait, July hívójelét, a *Fortuna-710*-ét, csak küldte vakon, vakon, süketen a hullámok reménykedő rezgéseit. De köröztük reménytelen, sűrű sötétség. Sehonnan semmi válasz.

11. FEJEZET

Két jelentés

JELENTÉS

OXYGENVILLE, 1207. 4. 15. 8.99

6.17 HULLÁMHOSSZON "JULY JELENTKEZZ... JULY JELENTKEZZ" LEBLOKKOLVA "A-B" SÁVON. BEMÉRÉS EREDMÉNYE: ALFA ÉS BÉTA KISZOLGÁLÓ VÁROS KÖZTI FEKETE TÉR.

MEGJEGYZÉS:

UTASÍTÁS UJABB MÉRÉSEKRE. JELENTÉS AZONNAL!

JELENTÉS

OXYGENVILLE, 1207. 4. 15. 9.71

6.17 HULLÁMHOSSZON ADÁSOK MEGSZÚNTEK.

12. FEJEZET

A Nagy Tavaszi Ünnepe

Azt is meg lehet szokni, hogy nincs idő.

Nincs tegnap, nincs holnap, nincs este, nincs reggel. Csak halványabb fény van és erősebb fény. Betonterek vannak és padok, a padokon ormányos, overallos emberformák, kezükben kerek türelemjátékok. A golyó beleszalad a vályúba. Még egy golyó. Azután megrázzák, kezdenék előlről, de nem lehet, csak pár perc idejük van a játékos pihenőre. Vissza kell menniük a géptermekbe, különben nincs oxigén. A tereken különben is nagy a meleg. A munkatermek kellemes– hűvösebbek. Az ormányosok visszaözlének a kockatömbökbe – forgatás, gombnyomás, jobb, bal, órákon át, fel sem pillantva. Nehogy elfogyjon az oxigén.

Peter és ON egy percre sem veszítették egymást szem elől. Peter MOP-ja szerencsére kifogástalanul működött, bőven megtölthették az oxigéntartályokat. És persze dolgoztak is, időtöltésből is, unalomból is, mert valamit csak tenniük kellett, ha nem akartak teljesen eltompulni, leülni egy padra és kerek türelemjátékot rázogatni. ON szorgalmasan készítette jegyzeteit, finomította a térképet, adatokat jelölt a kendőre. Amióta bőven hozzájutott az oxigénhez, egyre több és több dologra emlékezett. Peter szakadatlanul figyelt: hol talál egy jelzést, rést, rádiózásra alkalmas pontot, mikor kaphat el egy rádióhívó jelet... de csak betontömbök, süket csend, közönyös ormányos világ fogta körül. ON volt az egyetlen értelmes lény. Központ, hivatal, hatóság sehol.

Voltak napok, amikor Peter maga is reménytelen lett és eltompult. Hajótörött, akinek bele kell törődnie, hogy életét így fogja végigélni, ebben a szürke és eltompult világban.

Máskor vad düh fogta el és rettegés. Rohant az utcákon, betontereken: Julyt kereste. Hátha ő is idekerült, hátha nem is véletlenül, hátha nem egyszerűen szerencsétlenül járt, hanem ismeretlen gonosz hatalmak fogságba ejtették, most itt őrzik és megfigyelik. Talán ON sem mond igazat, ő is az ismeretlen hatalom képviselője... Nem... hiszen ő ment ON után, ő maga szólította meg, ő akarta, hogy elvezesse a Fekete Térésre. ON-nal kell elmennie az Emlékezőkhöz, mert innen, ebből a betonbörtönből ki kell jutnia... ON-nal kell tartani, talán az ő barátai segítenek...

ON készítette a rajzokat és a térképeket, és magyarázott Peternek. A várható nehézségekre figyelmeztette, például arra, hogy nem szabad belesodródniuk a Nagy Tavasz Ünnep részeg-kábult menetébe.

A Nagy Tavasz Ünnep közeledett.

Az áruháztárak polcairól egyszerre minden más könyv eltűnt, csak a Nagy Tavasz Ünnepéről szóló maradt ott. Peter is levett egyet a polcról és nézegette.

A füzetecske az Égi Csodáról, a Kegyelemről a Szerelem öröméről szólt, meglehetősen zagyván és homályosan. De a térpadjain ülő ormányosok közül is egyre többen nézegették ezt a füzetet. A hálótermekben a mennyezeten egyre többször villantak fel színes fényben a képek, izgatóbb ritmusú zenekísérettel. Az ételek pedig – amint ON figyelmeztette Petert – egyre többet tartalmaztak a titokzatos "Csepp"-ből. Peter analizált néhány grammnyi gombakrémet, de csak bonyolult, ismeretlen felépítésű szerves vegyületek jelenlétét sikerült megállapítania benne.

Egyik nap arra ébredtek, hogy különös, ritmusos, gyorsuló zaj hangzik valahonnan. Mintha dobok és harangok hangja volna. A zaj növekvő erővel egész nap tartott. Az ormányos lények nyugtalanokká váltak. A gyárakban kevesen dolgoztak. Peter és ON egy rövid ideig dolgozott aznap – és a cserébe kapott oxigéntabletták is tartalmaztak kábítószeret. ON erre is

előre figyelmeztette Petert. Vigyázniuk kell. Most nem szabad enniük az ételekből, és nem szabad belélegezniük a hivatalosan kiutalt levegőt.

A nagy ünnepi bódulathoz is egy titokzatos, felsőbb hatalom készítette elő a tömeget. Az ételekben most már nemi hormonok, izgatószeresek is voltak. A zene már megszakítás nélkül harsogott mindenütt, hálótermekben és éttermekben, a raktárakban és kinn a tereken. Azután a világítás hirtelen megerősödött, mintha felhők mögül kiragyogott volna a Nap, Olyan tisztán és vakítóan, hogy Peter az arca elé kapta a kezét. Körötte – a téren álltak éppen – egyszerre földre borult mindenki. "Kegyelem! Kegyelem! Megjött a Kegyelem. Ó, itt van a Tavasz, itt van a Tavasz!" – üvöltötte a tömeg.

- Vigyázzon, el ne sodorják... álljunk félre! – rántotta meg ON.

Peter mintha álomból ébredt volna. Hiába figyelmeztette előre ON, szinte részeg lett ő is, és szinte magával sodorta a félelmes, hullámozó, örvényező áradat. Mintha a föld alól jöttek volna, amerre a szem ellátott, ormányos, szürke lények özönlöttek el a teret, és megindultak egy ragyogó fénynyaláb felé. Égre emelték karjukat, a dobogó, csattogó, zengő zene hangjaira vonultak, egyre gyorsuló léptekkel, szinte futva, szinte táncolva.

- Várjunk még... csak a végén – szorította a falhoz ON Petert. – Bele ne keveredjünk, mert végünk van... csak a legvégén...

Percekig vagy talán órákig tartott, amíg vége lett az eleven folyamnak. ON és Peter a csapat végével tartott, de így is vigyázniuk kellett, mert újabb házcsoportok mellett elhaladva, újabb kígyók csatlakoztak az eleven kígyóhoz, majd kiérve a város szélére, tovább meneteltek. Peter ráismert a tájra, az úttalan utakra, de most széles, hatalmas fényfolyosón mentek. A város felől újabb és újabb nagy ormányos csoportok csatlakoztak hozzájuk.

Egy beláthatatlanul nagy betontéren állt meg a menet. Itt az égbolt szétnyílt – egyszerűen széthúzódott fölöttük a ködréteg,

mint ahogyan szétnyílik egy színházi függöny, és ragyogó, világoskék ég nézett le rájuk.

– Oxigén! Oxigén! Isteni Lehelet! – üvöltözött a tömeg.

– Oxigén – mondta Peter is.

– Nem – válaszolta ON. – Vetített kép. Itt még nincs oxigén.

A kékségben most gyerekek jelentek meg. Rengetegen. Százezer vagy millió szaladgáló, ragyogó szemű, kedves kis lény. A zene szólt, és a tömeg ordította: Kegyelem! Kegyelem! De a gyerekek sem voltak élők: filmvetítés volt, káprázat, szemfényvesztés. Ezután az ég kárpitja újra összezárult, és most messze, valahol az óriáskígyó sor legelején megnyílt egy barlang torka. A barlang rendkívül széles volt, egyszerre kétszáz-háromszáz ember léphette át a torkát. A barlangból fény áradt, és a hatalmas sor futva, tülekedve megindult befelé.

– Mi van ott? – kérdezte Peter.

– Benézhetünk, csak belépni nem szabad... el ne feledje, ha belépünk, végünk van.

Ovatosan, a sor szélén haladva követték a menetet a barlang torkolatáig. Most már mögöttük is újabb hatalmas emberkígyó keletkezett. Ők ketten kiálltak a tömegből, és csak a bejárat mellől figyelték, mi történik. De látni csak nagyon keveset láthattak a vad orgiából.

Aki a barlang szájához ért, letépte magáról a gázmaszkot. Odabenn szabadon áramlott a részegítő, csodálatos, oxigéndús levegő. A barlang mennyezetén és falán színes képek ragyogtak. Aki előrehaladt, mintha buja dzsungelben járt volna, kókusz- és datolyapálmák, óriási mahagónik és eukaliptuszok, kúszó liánok és mohák birodalmában. A barlang földje is zöld volt, a kemény beton helyett mintha bársonyos pázsit lett volna a talpuk alatt. A lények hamarosan meztelenre vetköztek, egymást ölelték, a földön hemperegtek. Időről időre a barlang mélye kiöblösödött, itt ivóedényekben mézes ízű, eufóriát okozó ital várta a tömegeket. És ahogy a sor előrehaladt, énekeltek, ittak, szeretkeztek valami féktelen mámorban.

Mire az irdatlan tömeg vége a barlangba ért, az eleje már kitántorgott a túlsó oldalon, alig egy mérföldnyire attól a helytől, ahol a barlang bejárata volt. Mert belül kanyargós, sok-

sok mérföldre nyúló volt az üreg, és mellékfolyosók, záruló és megnyíló rezeszek nyelték el a tömeg egy részét. A többség azonban szinte ugyanoda ért vissza, ahonnan indult, és a tánctól, szeretkezéstől bódultan, kábultan, félálomban egy raktáráépületbe tódult, ahol mindenkire ismét szürke overall került, töltött oxigénmaszk, és néhány órai ballagás után mindenki visszatért egy-egy betonkocka városba, ahol folytatta megszokott életét a következő Nagy Tavaszi Ünnepig.

Peter és ON egy darabig figyelték, ahogy a barlang elnyeli a mámorosodó tömeget.

– Mire való ez az ünnep? – kérdezte Peter.

– A barlangrendszer egy hatalmas komputer – magyarázta ON. – Oxygénia minden lakója keresztülmegy rajta önként. Ha nem megy, az állam nem törődik vele. Legfeljebb nem megy. De mindenki át akar menni rajta, ez az álom, a vágy, az élet értelme, az egyetlen, amire emlékeznek és ami után sóvárognak. A barlangban oxigéndús levegő van illatszerekkel, bódító anyagokkal fűszerezve. A zene, a mámor, a légzés eksztázisában ledobják ruháikat, és szeretkeznek, isznak, esznek. Közben a számítógépek villámgyorsan mérnek, minősítenek és dolgoznak. Szelektálnak. Ajtók nyílnak és záródnak. Az első szűrőn kiválasztják azokat a fiatal fiúkat és lányokat, akik alkalmasak arra, hogy eljussanak az Emlékezők Városába. Az Emlékezők Városa a tudósok világa. Azok kerülnek ide, akiknek agyában a gépek különleges képességet észlelnek: logikai, matematikai készséget, rajzolás– tehetséget, meg ilyesmit. Ők ezekre a folyosókra kerülnek, és hosszú mozgójárdák viszik fel őket. Így jutottam én is valamikor az Emlékezők Városába. Egy másik csoportba a különösen ügyesek és mozgékonyak kerülnek. A harmadikba a művészi hajlamúak. Vagy akiknek különösen kifinomult érzékszerveik vannak. A barlang kijárata előtt körülbelül egy mérföldnyire szelektálják azokat a nőket, akik a szerelem ünnepén teherbe estek.

– És velük mi lesz? – kérdezte Peter.

– Az Emlékezők Városai közelében levő óriási táborokba viszik őket. Ott megszülik gyermeküket, és a következő Nagy

Tavaszi Ünnepig táplálják őket. Utána a gyermekeket elszakítják tőlük. Az anyák azonnal visszakerülnek az ormányosokhoz, a gyermekek csak hat Tavaszti Ünnep után. A kicsiket a Kiszolgáló Városok a kettes jelzésű épületekben nevelik és gondozzák mindaddig, amíg maguk is részt nem vehetnek a Nagy Tavaszti Ünnepen, ahol sorsuk eldől.

– És az anyák?... Az anyák elengedik a gyermekeiket?

– Nem – mondta komoran ON. – Az anyák jajgatnak és sikoltoznak, de a gépek és zsilipek nem ismernek irgalmat... Elkábítják őket, nyugtató permetet fűnek szét közöttük, megvonják tőlük az oxigént, hibernált kapnak, ájultan összeesnek... és emlékeztetlenség után érnek le a kockavárosokba.

– Hacsak...

– Nem olyan szerencsések, mint én. Amikor megtudtam, milyen veszély fenyeget, védeni akartam az emlékezetemet. ORO-hoz fordultam, és ő titokban elvégezte rajtam a védőműtétet. Vékony sugárfogó lemezt épített az agyamba, arra a helyre, ahová az emlékeztetlenség sugarait irányítják, és gyógyszereket adott, amelyekkel az oxigén és ribonukleinsav anyagcseréjét gátló mérgeket hatástalanítani lehet. Amikor pedig az az iszonyat megtörtént velem, elkezdtem jegyzeteimet készíteni... és szerencsémre a jó sors ORO után ismét jó barátot, önt hozta utamba.

– Azt mondja, hogy az anyák mindent elfelejtenek? Hogy nem emlékeznek gyermekeikre sem?

– Nem emlékeznek. Talán csak ilyenkor, a Nagy Tavaszti Ünnepen, amikor, szeretkezhetnek, és újra megtermékenyülhetnek...

– És ki neveli a gyermekeket? – kérdezte Peter. – Ha az anyák nincsenek velük? Tanítók? Dajkák?

– Amíg egészen kicsinyek, dajkák gondozzák, etetik őket. Ők gyakoroltatják be a legelemibb mozgásokat, feladatokat. Azután már csak robotok és vetített képek oktatják őket. Filmen látják, hogyan kell a gázmaszkot orrukra illeszteni, hogyan kell tisztálkodni, hogyan kell az evőeszközt használni. Játékaik nagy része apró munkagépmódel. Kis kerekek és nyomógombok

vannak rajtuk, ha ügyesen játszanak, pici oxigéntartályuk megtelik friss oxigénnel. Amire eljön az ideje, aki életrevaló, megtanulja, amit tudnia kell. Aki nem: arra nincsen szükség – mondta ON fakó, szenvtelen hangon.

– És ön... ezt csak így el tudja mondani? – kérdezte Peter iszonyodva.

– Az igazság sem több, sem kevesebb nem lesz, ha nem tudunk szembenézni vele. Hát akkor, kedves Peter, ha úgy gondolja, kíséreljük meg a lehetetlent. A Régi ösvénynek balkéz fölé, innen körülbelül fél mérföldnyire kell kezdődnie.

13. FEJEZET

Tanakodik a mentőexpedíció

– *HUMANITAS... HUMANITAS... ITT FORTUNA-710. ITT FORTUNA-710. MENTŐHAJÓNK, A RÁ-2 ÚTNAK INDULT. UTASÍTOM, HOGY ŪRHAJÓIKAT KAPCSOLJÁK ÖSSZE, ÉS TĒRJENEK VISSZA FORTUNA-710-RE.*

– *ITT RA-1... RA-1 HUMANITAS... GYŪJTSA BE A 2. ÉS A 3. SZÁMŪ SEGĒDRAKĒTÁT...*

– *NEM AKAROK A PÁLYÁMON VÁLTOZTATNI. NEM HAGYOM EL A LILA BOLYGÓ KÖRZETĒT.*

– *ŐRŪLET. TELJESĪTSE A PARANCSOT!*

– *ELSZÁNTAM MAGAM A HALÁLRA, DE NEM HAGYOM EL PETERT.*

– *PETEREN NEM TUD SEGĪTENI, ŐNMAGÁT BAJBA SODORJA. HA PETER ÉLNE MĒG, RÁDIÓN JELENTKEZETT VOLNA.*

– *ÉN TUDOM, HOGY ÉL, JELENTKEZNI FOG.*

– *LEHET, HOGY FOGSÁGBA KERŪLT...*

– *AKKOR IS JELENTKEZNI FOG... LEHET, HOGY MĀR MILLIÓSZOR HĪVOTT IS, DE MÁGNESES VIHAROK, NAPTEVĒKENYSĒG, NEM TUDOM, MI, ZAVARJA A RÁDIÓZÁST. DE HA NEM TUDOK RÁDIÓKAPCSOLATOT TEREMTENI, LE FOGOK SZÁLLNI ERRE A BOLYGÓRA.*

– *FORTUNA-710 ERRE SEMMI KÖRŪLMĒNYEK KÖZÖTT NEM AD ENGEDĒLYT.*

– *AKKOR LESZÁLLOK ENGEDĒLY NĒLKŪL...*

14. FEJEZET

Három jelentés

JELENTÉS

OXYGENVILLE, RÁDIÓKÖZPONT, 1207. 5. 1. 387 "A-B" SÁV JELENTI:

AZ ŪRHAJÓ ÉS AZ "AAA" ÁLLOMÁS KÖZÖTT A RÁDIÓKAPCSOLAT ÁLLANDÓ.

AZ IDEGEN LÉNY HÍVÁSOKKAL KÍSÉRLETEZIK. VETTÜK A KÖVETKEZŐ JELEKET:

6.17 HULLÁMHOSSZON: "JULY, HOL VAGY, JULY, JELENTKEZZ, ÉLEK, JELENTKEZZ" (BLOKKOLVA)

19.31 HULLÁMHOSSZRÓL: "ITT HUMANITAS... JULY HÍVJA PETERT" ("B" SÁVON BLOKKOLVA)

ELLENŐRZÉS! BLOKKOLÁS RENDBEN

UTASÍTÁS:

6.17. HULLÁMHOSSZ ADÓÁLLOMÁSÁT
FELKUTATNI!

JELENTÉS

OXYGENVILLE, RÁDIÓKÖZPONT, 1207, 5. 2. 1.10

F-1 TÍPUSÚ ŪRHAJÓ VÁLTOZATLANUL "B-C" ZÓNÁBAN KERING, PÁLYÁT NEM MÓDOSÍT. "AAA" KÖZPONTJÁVAL RÁDIÓKAPCSOLATA VÁLTOZATLAN.

ÚJABB ŰRHAJÓ "C" ZÓNÁN KÍVÜL, TÍPUS RR. KÉT
ŰRHAJÓ KÖZÖTT ÁLLANDÓ RÁDIÓKAPCSOLAT.
UTASÍTÁS: MEGFIGYELNI.

JELENTÉS

OXYGENVILLE, RÁDIÓKÖZPONT, 1207, 5. 6. 2.25 "A"
SAV JELENTI:

6.17 HULLÁMHOSSZRÓL: "JULY, HOL VAGY? ITT
PETER, ITT PETER, JELENTKEZZ, ÉLEK" (BLOKKOLVA)
MEGJEGYZÉS: 6.17 ADÁSAI RITKULNAK.

19,31 HULLÁMHOSSZRÓL: "ITT *HUMANITAS*, ITT
JULY, PETER HOL VAGY? JELENTKEZZ, ITT JULY, ITT
JULY"

(BLOKKOLVA)

43.211 HULLÁMHOSSZRÓL: "MENTŐEXPEDÍCIÓ
ÚTON, UTASÍTÁSNAK ENGEDELMESKEDJÉK".

51.2 HULLÁMHOSSZRÓL: "ITT *RA-1*, *RA-1*".

"B" SÁV:... BLOKKOLVA – BLOKKOLVA.

ELLENŐRZÉS:

BLOKKOLÁS RENDBEN.

8.17 ADÓÁLLOMÁSÁT FOLYAMATOSAN BEMÉRNI.

15. FEJEZET

Az Emlékezők Városa

Az utat nevezték Régi ösvénynek is, Elátkozott ösvénynek is. Az Emlékezők Városában néha beszélgettek róla, egy régi térképen ON annak idején sokszor nézegette is a rajzát, de bizonyosat nem lehetett tudni róla. Azt sem, hogy síkságon vezet-e keresztül, vagy emelkedik-e az út. Nem fogja-e áthatolhatatlan mocsár keresztezni útjukat? Azt sem tudták, hogy mekkora távolságot kell megtenniük, hiszen a rajzon, amit ON látott, és amiről emlékezetből a térképet lerajzolta, lépték nem volt. De nem veszíthettek semmit. Oxigéntartalékuk, élelemtablettájuk volt, Peter nemcsak tiszta oxigént, hanem vizet is elő tudott állítani. Ha kudarc fenyegeti útjukat, még mindig visszatérhetnek, ha megjelölik a megtett út irányát.

De nem akartak visszatérni, nem szabad visszatérni. ON el akart jutni a kisfiához és a feleségéhez. Peter számára pedig – úgy érezte – ez a menekülés egyetlen lehetséges útja.

A barlang fényei hirtelen kialudtak. Az ünnep véget ért, a sziklafal úgy záródott, össze, mint az Ezeregy éjszaka bűvös barlangjának bejárata. Ha nem látták volna, nem hitték volna el, hogy ott volt. Semmi sem mutatta a lezajlott mámoros ünnepség nyomait. Eltűnt a kékre festett mennyszög, a kék égen ragyogó, arányló naptányér, a tizenkét halvány, ezüst hold és a csillagok gyémántos pöttyei. A táj még sötétebb, még komorabb, még feketébb lett. De a reflektor keskeny pásztáját követve nemsokára elértek egy gyalogösvényhez.

Sziklás volt itt a talaj, óvatosan kellett lépni. De az út határozottan kitaposott, jól járható út volt, nagy

szintkülönbségek nélkül, de állandóan és kitartóan felfelé kellett haladni.

Középen az út, jobbról-balról az irdatlan sötétség. A csend szinte kibírhatatlan volt. Táj, ahol még a szél sem zúg, ahol nem zizzen egy levél, nem gurul egy kavics, nem hallatszik egy messzi kiáltás. Ez a valóban ördögi út a semmiből a bizonytalan jövőbe vitt.

Irgalmatlanul sokat gyalogoltak már, földi idő szerint legalább negyven órát, amikor először megálltak pihenni, Peter koffeint és cukrot készített mindkettőjük számára. Feltöltötték az oxigéntartályokat.

Hosszú ideig szótlantul, gondolataikba mélyedve feküdtek egymás mellett.

Peter a sötétségbe bámult: néma volt és áthatolhatatlan.

Arra gondolt, hogy talán mégis a Tavaszi Ünnepek áradatával együtt kellett volna mennie. Az a tömeg eljutott valahová. Akárhová. Talán mégis valami felsőbb fórum elé, talán a titokzatos Központhoz, ahol szót lehetett volna érteni. De hova megy ő ON-nal? Hátha... hátha... – és itt Petert jeges rémület fogta el – ha ON beteg? Ha nem normális? Ha valaha értelmes munkát végzett, de meghibbant, és ezért került ebbe a furcsa betonvárosba? Ezért rajzol valamit mániákusán? Hátha ez az út nem vezet semmibe? Hátha...

Elővette a rádióhívó készüléket, és megpróbálkozott a jelekkel. Újra semmi.

– Nem alszik? – kérdezte ON.

– Nem. Nem tudok. Azon töprengök... – és elharapta a szót.

– Nos?

– Hogy hátha mégis a többiekkel kellett volna tartanunk... hátha ön téved... hátha... mégis csak kell lennie egy hivatalnak, nyilvántartónak, ahol eligazítanak...

– Vagy megsemmisítik – felelte ON.

ON szavaira Peteren végigfutott a hideg.

"ELSŐ SZABÁLY ÚRHAJÓTÖRÖTTEKNEK" – ötlött váratlanul Peter eszébe a Földön annyiszor hallott szöveg. Ez volt kiírva minden úrhajókikötőben, ezt tanulták az iskolai úrhajógyakorlatokon, de annyit sem törődött vele, mint amikor

a repülőgépeken vagy a kirándulóhajókon megmagyarázták a mentőmellények felcsatolását. Hogy is volt?

"ELSŐ SZABÁLY ÜRHAJÓTÖRÖTTEKNEK:

NE VESZÍTSE EL A FEJÉT! SEMMI PÁNIK! ÖN A FÖLD FIA, A VILÁGÚRBEN IS A FÖLD VÉDELMÉT ÉLVEZI!

MINDEN ŪRSZIGET ÉS MENTŐÁLLOMÁS ÖNÉRT VAN! PRÓBÁLJA MEGÁLLAPÍTANI, HOVA JUTOTT! MI TÖRTÉNT ÜRHAJÓJÁVAL? MI TÖRTÉNT TÁRSAIVAL?

AZONNAL KÍSÉRELJE MEG RADIÓKAPCSOLAT FELVÉTELÉT!"

Hát ezekből a szabályokból eddig nem sokat teljesíthetett – gondolta csüggedten. Tulajdonképpen most aludni kellene, pihenni, azután tovább gondolkozni...

De ON sem tudott elaludni.

– Peter, úgy érzem, nem hisz nekem és nem bízik bennem. Mielőtt továbbindulnánk, határozzon. Az Ormányosok Városába innen még könnyűszerrel visszatérhet... de mielőtt végleg dönt, hallgasson, meg. Mindent, mindent el akarok mondani önmagamról, és amit tudok Oxygénjáról... Nem tudhatom, ki volt apám és ki volt anyám. Nem tudom, melyik Nagy Tavaszí Ünnepen kerültem le a betonvárosba. Van ugyan egy nagy anyakönyv, amibe a számítógépek minden megszületett gyermek adatait bevezetik, és ez az anyakönyvi kardon és adatgyűjtő lyukkártya mindenkit végigkísér élete folyamán. Személyi adataink közül csak a jelünket közlik velünk, ezt meg kell tanulnunk, ez az ellenőrző számunk. Az enyém, amint tudja, ON 711 314. Egy ideig azt hittem, hogy ebből következtetni tudok valamire, talán az évszámra, amikor születtem, talán a helyre. De a jelek és számok rendszere is ismeretlen előttünk. Az idő – amint már mondtam – Oxygénjárban bizonytalan, meghatározhatatlan. Tehát nem tudom, mennyi idő telt el, hány Tavaszí Ünnepe – mert az öt-, hat-, hétéves gyermekek, amint láthatta, már részt vesznek ezen a részeg ünnepeken, ők persze nem szeretkeznek még, de játszanak, hemperegnek, vágyaik felébrednek, megkívánják a részgítő italokat, a zenétől, a korlátlan mennyiségű oxigéntől, a

táncról megmámorosodnak. Azután visszakerülnek a betonkockába, ahol megtanulják, hogy nem kell lökdösődni, tülekedni ételért, cipőért, mindenkinek jut, és annyi, amennyi kell, nem kell sokat mozogni, nem kell vágyakozni, meg kell tanulni, hogy Isten teremtette Oxygéniát, nézni kell a mozgó képeket, és ügyeskedni kell a türelemjátékokkal, így aztán szépen múlik az idő.

ON egy percig komoran hallgatott, azután folytatta:

– Talán jobb lett volna így leélni az életemet. Milliók sorsa ez. Dolgoznak a mindennapi oxigénért, azután belefáradnak, már nem kelnek fel az ágyból, egyre több és több hibernálótablettát vesznek be, és egyre szűkebbre állítják az oxigén csapját, amíg végül elalszanak, megdermednek, nem ébrednek fel többé.

– És mi történik velük?

– Egy futószalag elviszi őket...

"Ha egyszer hazajutok innen... a Föld... drága szép otthonom... a Föld" – gondolta Peter, és úgy érezte, minden ereje elhagyja.

– Nem tudom, mennyi idős lehettem, a szerelemre még éretlen, kamasz gyerek, amikor a gép kiválasztott. Megrészedve ugráltam a Nagy Tavaszi Ünnepen a kék fényben úszó barlangban. A nagy, széles folyosóról váratlanul keskenyebb ágba jutottam. Itt is sok fiú és lány haladt velem együtt. Egy hang szakadatlanul ezt mondta: "Ti boldog kiválasztottak vagytok... tiétek a Kegyelem... ti feljuttok a fényre... Isten szeret benneteket."

– A "fény" egy kórház volt. Számos vizsgálaton estünk át. Laboratóriumi vizsgálatokon, átvilágításon, méréseken. Azután újabb és újabb encefalogramokat készítettek. Agyunk minden pontját újra és újra átvizsgálták, amíg eldöntötték, hogy melyik részt serkentik, melyiket gátolják...

– Mit csináltak? – kérdezte Peter elszörnyedve.

– Nem kell megijedni, nem lékelték meg a koponyánkat. Gépek végezték a műveletet. Mint egy bonyolult telefonközpont szerelési vagy javítási munkálatait. A beavatkozás után agyunknak azt a mezőjét, amelyik a legértékesebb volt – nálam

például a logikai és matematikai készséget – serkentették, és az emlékezőtehetséget, fantáziát, látást, hallást. Minden egyebet csak olyan mértékben kapcsolnak be, hogy a matematikai feladataim megoldását szolgálják. Ezután iskolába kerültem, ahol hosszú évekig matematikát tanultam. Játszottunk és sportoltunk is, könnyű, nem sok mozgással járó sportot, gyaloglást, asztaliteniszt, és ehhez mindig megkaptuk a megfelelő mennyiségű oxigént. Gázmaszkot csak az utcán viseltünk, ott is könnyű, kellemes maszkot, nem ilyen ormótlan, nehéz felszerelést, mint odalenn. Házaink is csinosak voltak, barátok együtt lakhattak vagy külön költözhettek. Szerelemre is annyi oxigént vehettünk igénybe, amennyi jólesett. De gyermekeink nem születhettek. A nőket és a férfiakat az agyblokkolással egyidejűleg sterilizálták.

Peter úgy hallgatta mindezt, hogy beleszédült. Már nem mondott, nem kérdezett semmit. ON-ból pedig zaklatottan ömlött a szó.

– Tulajdonképpen nem volt rossz élet. Nem. Voltak barátaim, szeretőim, jó ételt kaptunk. Ha munkánkat elvégeztük, szórakozhattunk kedvünkre. Egyetlen szigorú szabály volt: munkahelyünkön csak a megadott témákkal foglalkozhattunk. Én például számítógépek beprogramozásához készítettem terveket.

– Belénk verték a leckét, hogy csak azon gondolkozzunk, ami ránk tartozik. Bőven kaptunk italt, sokat kártyáztunk. És hosszú évek teltek el anélkül, hogy gondolkoztunk volna Oxygénia társadalmi rendjéről, arról, hogy jól van-e ez így? Kinek a parancsára, kívánságára történik mindez? Mi volna, ha agyunk szabadon fejlődhetne?

– De akármilyen tökéletes volt ez az eljárás, az élő szervezet alakul, változik, védekezik, a beavatkozásokat kiheverheti. Szunnyadó képességek életre kelnek, az idegtevékenység fokozódik. Ugyanígy megtörtént, hogy egy-egy alkalmi szerelmespár tartósan együtt maradt, a csupán testi vonzalomnál forróbb érdeklődés és szeretet együtt tartotta őket. És megtörtént az is, hogy mégis megtermékenyült egy-egy petesejt... így történt, hogy egy gyönyörű, szőke lány hú maradt

hozzám, és született egy kicsi fiunk, Kicsi-ON. De Kicsi-ON-t titokban kellett nevelni, mert Kicsi-ON-t nem lehetett anyakönyvezni...

– De hát hogy lehetett titokban szülni? Titokban gyereket nevelni? A szomszédok, az ismerősök nem vettek észre semmit?

ON csodálkozva bámult.

– Nem nagyon értem a kérdést.

– A szomszédok láthatták, hogy állapotos. Nem kérdezték? Nem szóltak? Nem lehet, hogy valaki feljelentette?

– Ó, nem. Mi nem törődtünk egymással az Emlékezők Városában. Ha egy szomszéd többé nem lakott ott, ha a munkahelyünkön más munkatárs jelent meg... itt voltam én az állapotos feleségemmel... A szomszédunkban lakott ORO, a legjobb barátom, sebészorvos, ő segítette a világra Kicsi-ON-t. A többiek az utcán, az éttermekben, az áruházban még csak csodálkozva meg sem nézték. Mint ahogy maga, Peter, tapasztalhatta, hogy lenn az ormányosoknál senki meg nem nézte különös alakú gázmaszkját, sisakját.

– És a gépek? Az ellenőrzés? – kérdezte Peter.

– Mondtam, hogy mindenkinek van egy lyukkártyája. Ezen van a jele, azt kapja az agyblokkolás után. Minden ajtót ez nyit meg. Tapasztalhatta, hogy az ormányosoknál semmi ilyesmi nincs. A kockavárosokban, ha van oxigénje, eszik; alszik, az áruház polcain szabadon válogathat. Az ormányos lények egyszerűen *nem számítanak*. Csak vannak – és szaporodnak. Az Emlékezők Városában a lyukkártyát kell a kiszolgáló gépekbe illeszteni. Egy harangocskára emlékeztető kellemes hang, vagy egy kattánás, vagy egy zöld lámpácska – mikor mi – jelzi, hogy minden rendben, és már érkezik is asztalunkra a kívánt étel, már hozzáférhető az üvegbura alatti ruha, az ital. Nem emlékszem olyan jelenetre, hogy valakinek a lyukkártyája ne lett volna rendben. Igaz, hogy nem is figyeltem soha a máséra. De úgy gondolom, ez nem is lehet másképpen. Mert a lyukkártya mindig velünk volt, a munkaidő kezdetekor ez nyitotta meg számunkra munkahelyünk kapuját, és a rendben levő lyukkártya jelentette azt is, hogy kiléphetünk. A lyukkártyát csak akkor

vették el tőlünk, amikor az encefalográf az ellenőrzést végezte, és a vizsgálat végén visszakaptuk.

– Miféle ellenőrzést? Ezt nem értem – mondta Peter.

ON fáradtan sóhajtott.

– Olyan bonyolult, olyan nehéz... Hiszen majd látni fogja. Mondtam, hogy Oxygéniában nincs rendőrség, nincs hivatal, nincs semmi. És mégis pokoli ellenőrzés van. A napnak egy bizonyos szakaszában dolgoztunk. Szerettük a munkánkat, hiszen egész szervezetünk erre volt beállítva. A kapott feladatokat könnyedén megoldottuk, de az ellenőrzéstől féltünk. Mert a szigorú szabály az volt, hogy munka után szórakozni, játszani és pihenni kell. Gondolkozni, agyunkat más témával foglalkoztatni szigorúan tilos.

– Az ellenőrzések váratlanul jöttek. Egy piros lámpa gyulladt ki a munkaasztalunk fölött. Ez azt jelentette, hogy lyukkártyánk már csak az ellenőrzés után érvényes. Az ellenőrzés laboratóriumban történt. Fejünkre kerültek az encefalográf elektródái, és a műszerek irgalom nélkül kimutatták, ha agyunk blokkolt mezőin is izgalom keletkezett. Tudtuk, mi a sorsa annak, akit elkapnak. Új és új vizsgálatok után újabb beavatkozás. Csak a "hasznos" rész működhet zavartalanul az agyban – érzésekre, szerteágazó érdeklődésre nincs szükség. Ha pedig a vizsgálatok azt mutatják, hogy agyunk kifáradt, kimerült, nem várható már tőle semmi újabb – az ítélet: az akna. A legközelebbi Nagy Tavasz Ünnepen az elítéltnak vissza kell zuhannia az ormányosok közé, a Feledés Útján át, és nincs tovább. Kicsi-ON megszületése előtt néhány héttel már félhettünk attól, hogy egy ellenőrző vizsgálat feleségem encefalogramjában eltérést találhat. Akkor határoztam el, hogy elrejttem őt is, és majd megszülető kisgyermekemet is a Szakadékban... de ezt is meglátja majd. Mások is élnek ott, egész családok, akik elmenekülnek az ellenőrzés elől.

– Nem tudom, mikor kezdtem el gondolkozni és vitatkozni. De egyszerre csak nem érdekelt a kártya, az üres szórakozás. A lét nagy kérdései izgattak, és minden vitánkban még a szorongás is ott volt, hogy tilos gondolataink vannak, sőt maga

a gondolkozás is tilos. ORQ-val vitatkoztam legtöbbször, és tőle kaptam a Mély Álom italt is. Nem vagyok kémikus, sejtlemem sincs az összetételéről, csak a hatását ismerem: ha ittam belőle, képes voltam újra csak a munkámra koncentrálni, minden egyéb izgalmat, problémát, amivel előbb még tele volt a fejem, valósággal kimosott belőle. Nem tudom, hány százan vagy hány ezren lehettünk, akik éltek ezzel a titokzatos itallal, nem tudom, ORO honnan szerezte – de mindig nálam volt a kis üveg, készen arra, hogy ha kigyullad az ellenőrzésre hívó gomb, ihassak belőle. A munkámat egyébként kifogástalanul végeztem. Soha nem láttam főnököt. Nem tudom, kinek a parancsára dolgoztam. Az íróasztalomon mindennap ott volt a feladat. Ha megoldottam, másikat kaptam. Ha nem sikerült megoldanom, folytathattam másnap vagy akár egy hétig is.

– Azon a rettenetes napon gyanútlanul mentem a munkahelyemre. Szép feladatom volt, jókedvűen dolgoztam rajta. Egy pillanatra, egyetlen pillanatra Kicsi-ON-ra gondoltam, arra, hogy munka után hogyan fogok ételmezt vinni neki a Szakadékba – azután ismét a munkára koncentráltam. Ekkor az iratok között egy füzetet találtam. Vékony, írógéppel írt füzet volt, és én természetesen elolvastam. Ha megtartottam volna a szabályt, amit annyiszor, de annyiszor belénk vertek: "A te dolgozod a matematikai feladvány. Ne törődj mással. Nincs jogod más gondolatra használni a Kegyelem oxigénjét, mint amire kaptad... Ha sohasem foglalkoztam volna mással, mint a munkámmal, ha nem rejtegettem volna feleségemet és kisfiámat, ha nem lettem volna tele meg nem engedett, istentagadó, tekintélytagadó és zavaros gondolatokkal – odébb löktem volna a füzetet. Meg sem értettem volna. Ha agykérgem valóban csak a matematikai feladványok megoldására lett volna képes... De ezek a beállító műtétek – hiszen ezt már mondtam – nem véglegesek és nem tökéletesek. Hiszen ahhoz, hogy valaki matematikus lehessen, több mezőnek is épségben kell maradnia az agyban. Az emlékezőtehetségnek, a logikának. És az élő szervezet regenerálódik... arról nem is szólva, hogy maga a műtét sem sikerül mindenkinél egyformán...

– Olvasni kezdtem a füzetet, és rettenetes izgalomba jöttem. Amikor a végére értem, feldúltan és megsemmisülve ültem. Magam elé bámultam, nem tudtam a munkámat folytatni. Valamit tenni kell... hiszen ez iszonyú... valamit... valamit...

– Ekkor kigyulladt asztalomon a jelzőlámpa. Amíg felálltam, hogy jelentkezzem a koponyavizsgálatra, lázasan gondolkoztam. Úgy éreztem, sokkal többet kell innom a Mély Alom italból, mint máskor. Kiittam minden cseppet, ami csak az üvegben volt. Túl sokat ittam. Mert csak halványan emlékszem a vizsgálatokra, fényjelekre, berregésre. Álmos lettem. A feleségemre gondoltam és Kicsi-On-ra, de nagyon nagyon halványan. A vizsgálat után vártam, hogy a gép visszalöki a kartonomat. De nem adta vissza. Tudtam, mi következik.

Akinek nincs kartonja, nem tudja többé kinyitni a lakása ajtaját, nem jut be a munkahelyére, nem kap élelmet! Márpedig nekem nemcsak magamról kellett gondoskodnom, hanem Fényről, Kicsi-ON-ról is. És a csapdák! Azokról eddig nem beszéltem. Az utcákon néha – váratlanul – falak emelkedtek. Míntha a földből, a semmiből nőttek volna ki. Sorompók. Rácsok. Üvegajtók. A kartonunkat kellett feltartanunk – és mehettünk tovább. De a bujkálókat, menekülőket, a karton nélkülieket elfogta, körülvette a gépezet, mint a kalitka, a börtön. Választhattam: végleg elbújok a Kürtőben, növelem a segítségére szorulókat számát... Karton nélkül vegetálok odafönn a városban egy darabig vagy... ORO–hoz zörgettem be.

Megrémült, amikor elmondtam, hogy odaveszett a kartonom. Tanácskoztunk, és úgy döntöttünk, hogy megpróbálok újra jelentkezni koponyavizsgálatra.

– A legrosszabb, ami történhet, hogy újabb koponya-blokkolásra visznek – vélte ORO.

– Újabb műtét?

– Nem valószínű. Inkább sugárkezelés... de ide figyelj... én kikísérleteztem valamit... Egy vékony, sugárfogó lemezt tudok beépíteni a koponyádba...

ORO elvégezte a műtétet. Utána jócskán adott újra a cseppekből, feledtető, bódító, nyugtató gyógyszerekből, és én

jelentkeztem az encefalográfiára. Kartonom nem volt, egy orális komputerbe bementem az adataimat – az ajtó kitért. Gépek zúgtak, villogtak – de a kartonomat most sem adták vissza.

Félálomszerű kábulatba estem.

Azután egy óriási betonhodályban tértem magamhoz. Akkor már tudtam, hogy végzetes dolog történt velem: nem újabb blokkolásra vittek. A gépek kiselejtezték. A legközelebbi Tavasz Ünnepen vissza fognak dobni az ormányosok rabszolgavárosába. Teljes emlékezettörlésre ítélték.

De emlékezetem nagy részét ORO beavatkozása megmentette.

16. FEJEZET

Mi volt a titokzatos füzetben?

– A titokzatos füzetben, amely vesztemet okozta, és amelyet sohasem akarok elfelejteni – folytatta ON -, Oxygénia története és az Oxygénia Tröszt titkos alakuló jegyzőkönyve volt. Amikor megláttam a füzetet, egy pillanatig haboztam. Kinyitottam, újra becsuktam. Nem akartam elolvasni. Hiszen tudtam, hogy időről időre ravasz kérdéseket és információkat csempésznek a munkánkba, oda nem illő feladatokat – és jaj volt annak, aki elárulta, hogy érti a kérdést, és válaszolt rá. De ezt a füzetet nem küldhette a Központ. Ezt csak a Láthatatlanok küldhették, az ismeretlen barátok és társak, a Mély Alom titokzatos gyártói, a Szakadék lakóinak védelmezői. Nem, nem lett volna szabad a füzetbe ott, azonnal belenézni. Haza kellett volna vinni – azt hiszem, említettem, hogy otthon vagy a klubban a legritkább esetben tört ránk az ellenőrzés -, otthon kellett volna elolvasni, azután hibernáló-tablettát bevenni, és aludni rá egyet. Mert ez a füzet maga volt a lázító izgalom, nyugtalan lettem tőle, a lehetetlennel akartam birkózni.

– Véletlen volt-e, hogy éppen akkor csapott le rám az ellenőrzés? Lehet, hogy véletlen. De én csak a rémületemre emlékszem és arra, hogy mértéktelenül sokat ittam a Mély Alomból.

– Szó szerint persze nem emlékszem a füzet tartalmára, hiszen mindössze egyszer olvastam, és azóta rettenetes dolgok történtek velem. De amire emlékszem a füzetből, körülbelül ez:

– Oxygéniaiban kontinensek voltak és tengerek. Tizenhét kontinens emelkedett ki a Nagy Óceánból, beltengerek, tavak, folyók is voltak, barátságos öblök... olyan volt a földrajzunk,

mint a Tejútrendszer számos más bolygóján. Ūrhajóink is voltak, és kapcsolatunk a környező bolygókkal. Számos nép lakta bolygónkat – hol békében, hol harcban álltak egymással. Bőségben volt az élelmiszer, jólét volt, és virágzott a kultúra és a tudomány.

– Volt történelmünkben néhány évszázad, ami a korlátlan boldogság, jólét és öröm korszaka volt. Egymás után születtek a találmányok, a felfedezések, és nőttön-nőtt a bolygó lakóinak mérhetetlen önhittsége. A közlekedés olyan gyors lett, hogy hamarabb lehetett megkerülni Oxygéniát, mint amennyi idő alatt az egyszer megfordult saját tengelye körül. Tervek születtek a rendszeres bolygóközi utazásról és az időjárás szabályozásáról. Talán ha mindezt egységben, békében és jól megfontoltan tették volna bolygónk lakói... De kis néptörzsek, egymással versengve, egymást lefőzve létesítették hatalmas kutatóintézeteiket és ipartelepeiket. A légköri nukleáris kísérletek egyik helyen felhőszakadásokat, másutt szárazságot idéztek elő. Felszín alatti atomrobbantások rázták meg Oxygénia kérgét, és váratlan, riasztó, megmagyarázhatatlan jelenségek keletkeztek. Eleinte járványok ütöttek fel a fejüket. Járványok, amilyenekről már évszázadok óta nem hallott senki. Megsárgultak Oxygénia lakói, megduzzadt a májuk, lázasak lettek. Az újszülöttek torzan érkeztek a világra. Az emberek bőrét hólyagos kiütések borították. Daganatok keletkeztek a testükben. A tudósok lázasan kutattak. És akkor megtudták, hogy a talaj, a tenger, a levegő viharosan szennyeződik. Először láthatatlan mikrobák árasztották el, azután már szemmel látható lett a veszedelem. Az élő vizek dögpocsolyákká, sűrű, piszkos lévé váltak. Elpusztult a hínár és az alga, a plankton és a moszat, kihaltak az állatok, bűz csapta meg az orrát annak, aki a vizek partjára ért. Szürkülni kezdtek az erdők. A klorofill vidám zöldje eltűnt, fulladó, sárguló, szürkülő lombokkal haldokoltak a fák. A nagy városok fölött egyre ritkábban látszott kéknek az ég. Szürkés, sárgás, rozsdaszínű füstköd felhők úsztak az égen. Az emberek eleinte nem észlelték a veszélyt. Az élelmiszeripar ezerféle jó ízzel pótolta a hiányzó állati termékeket. A városok színes fényei, a szórakozóhelyek lárámája eltakarta füstfátyolt, és

elfeledtette a furcsa viharokat. Mert megváltozott az időjárás is. Megszűnt az évszakok közti különbség. Nem volt igazi tél és igazi nyár, és nem volt szabályos ritmus.

– Ha akkor összefogtak volna Oxygénia lakói... de hát kisebb gondjuk is nagyobb volt annál. A törzsi irigység és vetélkedés, a hatalomvágy fegyverek kovácsolására ösztökélte őket. Hódítani, egymás földjét elfoglalni, haszon, profit, hatalom... érti ön ezeket a kifejezéseket?

– Valaha a Földön is ismertek voltak – bólintott Peter.

– Voltak, akik hasznot húztak a fenyegető veszedelemből. Minthogy a sűrűn lakott városokban kipusztultak a virágok, fűvek, fák, műanyagból színes művirágokat, műpázsitokat, műbokrokat és műfákat gyártottak, és drága pénzen adták el az embereknek. A kórházakba ezrével szállították be a fulladozó betegeket. Aki megfizette: annak jutott oxigénpalack, fenyőillattal, ózondús levegővel telített sátor... A haszon... igen... a haszon – mondta ON. – Hiába voltak tudósok, írók, művészek, hiába voltak Oxygénia legjobbjai, akik felemelték szavukat. Figyelmeztették előre a lakosokat, hogy közeleg a pusztulás, hogy mentsék meg az erdőket, a tiszta vizeket... hiába, azok, akik tehettek volna valamit, süketen ültek. Csak saját magukat mentették. Megalakult az Oxygénia Tröszt. Én olvastam a titkos naplót... olvastam és tudok mindent... nem akarom elfelejteni... hiába taszítottak le ide... fel fogom jegyezni, nem akarom elfelejteni... ó, átkozottak, legyének ezerszer átkozottak!... a kisfiam, Kicsi-ON...

ON szavai szaggatottá váltak. Az oxigéntartalva szinte teljesen kiürült. Peter villámgyorsan bekapcsolta a MOP-ot, és feltöltötte.

– Bocsásson meg – mondta ON, amikor magához tért. – Egészen elvesztettem az önuralmamat...

– Ott tartott, hogy megalakult az Oxygénia Tröszt.

– Igen. Akkor már nagyon nagy volt a veszedelem. A bolygó levegőjének hőmérséklete állandóan emelkedett, az oxigéntartalma húsz százalékról tíz százalékra zuhant. Kén, szén-dioxid, ólom, korom, hamu, pernye szennyezte a levegőt. Az anyák a kicsi gyerekek arcára gézcsíkot tekertek, csak úgy

merték az utcára engedni őket. Az orvosok megtiltották a sportot és a futást. Az emberek rákaptak a Zöld Cseppre.

– Mi az a Zöld Csepp? – kérdezte Peter.

– Talán eszembe jut a képlete... Különös anyag. Kellemes izgalmat, bódulatot okoz. Gyorsítja a vérkeringést, könnyíti a légzést. De egy idő múlva zsibbadást okoz a karokban, rontja az emlékezőtehetséget. Aki ivott belőle, vagy aluszékony lesz és eldől, mint egy zsák, vagy izgalomba jön, kötekedik, néha kést ránt, és ok nélkül megtámad mindenkit, akivel szembekerül. Eleinte csak titokban lehetett hozzájutni.

Később orvosi rendeletre, patikában is árusították, különösen olyanoknak, akik nagyon poros, rossz levegőjű helyeken dolgoztak vagy laktak. És mivel a városokba egyre többen költöztek, és a zsúfolt betonházakban egyre szűkösebben éltek, az emberek otthon is megkivánták a cseppeket. Az Oxygénia Tröszt színes palackokban forgalomba hozta ezt az italt. Az orvosok, tudósok és művészek ez ellen is tiltakoztak...

– És mi volt még abban a jegyzőkönyvben? – kérdezte Peter.

– Akkor már riasztó volt a helyzet a bolygónkon. Egy hatalmas kirándulójáró szelte át a tengert. Gyerekeket vitt az álomszép Pálma-szigetre, tanulmányútra. A sziget kikötőjében azonban nem engedték partra szállni az érkezőket, mert testük telis-tele volt furunkulussal. Visszairányították őket a kiinduló kikötőbe, ÚR városába. De a kikötő rendőrsége itt sem engedte partra szállni őket, mert a hatósági orvosok megállapították, hogy dögvészt hoztak. Az orvosokat sem engedték többé partra.

– És mi történt a hajóval?

– Nem tudni. Egy ideig helikopterekről élelmet dobtak le nekik... azután nem tudjuk...

– Iszonyat!

– Akkor állapították meg, hogy az óceán fertőzött. A sok kiömlött olajtól és a sok millió tonna belekerült vegyi hulladékanyagtól döglött halak, rothadó növények árasztották el, és nem bomló műanyag halmozódott fel benne. A tudományos akadémiák felhívására kísérletek kezdődtek. Nagy molekulákat bontó mikrobafajtát tenyésztettek ki, és hatalmas

mennyiségben betelepítették az óceánba. Az eredmény félelmetes volt. A mikrobák osztódással szaporodtak, az osztódás ideje egy századmásodperc volt, ami azt jelenti, hogy már az első fél másodpercben ötszázbillió baktérium volt és osztódott tovább az óceánban. Néhány nap alatt a világóceán egyetlen baktériumtenyésztetté vált. Fekete, sűrű habos tömege felfalt minden élőt és élettelen, és kikezdte a parii sziklákat is. Ami most következett, élethalálharc volt. A tengerparti városok elnéptelenedtek, a lakosság a kontinensek belsejébe tömörült. Még több közlekedési eszköz, még több szenny, még koncentráltabb ipar, a tengerek mellett vegyszeres partvédelem, vegyi anyagokkal átitatott betongátak.

A tudományos intézetekben pedig egymást érték a szimpóziumok, viták, felhívások: megmenteni az életet, az állat- és növényvilágot, a vizet, a levegőt, Oxygénia lakóit. A törzsek kénytelenek voltak békét kötni egymással, nemzetközi bizottság alakult a bioszféra megmentésére. Az Oxygénia Tröszt a világ száz legbefolyásosabb családjának kezébe került. Pénzemberek, tábornokok, bankárok, politikusok kerültek ki ezekből a családokból. Vállalataik, vállalkozásaik száma hatalmas volt. Konzervgyárakat, a Csepp vegyi gyárait és palackozóit, újságokat és közlekedési vállalatokat irányítottak. Küldötteik természetesen ott voltak a bioszféra védelmére alakult nemzetközi bizottságban is. A bizottság több ezer résztvevővel tartotta meg történelmi jelentőségű ülését. A világ minden részéről, mind a tizenkét kontinensről érkeztek tudósok, akik elmondták, milyen félelmetes volt keresztülrepülni a faló baktériumokkal elárasztott, bűzlő óceán fölött. Művészek beszélték el a nép fuldokló szenvedését a fojtó füsttel teli városokban. Elmondták az éhség rémét, a fogyó szántóterület és a viharosan szaporodó, ivóvízhiánnyal küzdő törzsek problémáit. És ekkor az Oxygénia Tröszt megfigyelője furcsa dolgot jegyzett fel naplójába. A legizgatottabb vitatkozó azok voltak, akik a viszonylag kevésbé szennyezett területről érkeztek. Ott, ahol az oxigénhiány egy bizonyos szintet már elérte, a küldöttek beszéde lassúbb, fáradtabb lett, adataik pontatlanabbak, mintha memóriazavarral küzdöttek volna.

"Nagy lehetőség" írta naplójába a megfigyelő, egy akkor negyvenéves férfi. Igazi nevét nem tudjuk. Ő lett az Oxygénia Tröszt első vezérigazgatója. Kegyetlen, célratoró, kemény ember. A történelem I. Jótevőként jegyezte fel a nevét. De beírta jegyzőkönyvébe azt is, hogy még ebben a válságos órában is széthúzás, vita jellemezte a tanácskozást, egyetértő, gyors döntések helyett. A tenger megtisztítása szinte lehetetlennek látszott. A levegőben iszonyatos mennyiségű égéstermék kavargott, a bolygó egész felszínén forrólevegőzónák, légörvények, viharok keletkeztek. A termőterület pusztulás fenyegette, a növekvő számú népesség éhezett. A gyárak nem akartak drága tisztítóberendezéseket készíttetni, az állattenyésztők nem törődtek a lelegelt területek pótlásával. A rossz levegőjű városokban az emberek nehezebben és fáradtabban mozogtak, többet feküdtek, eltunyultak, olcsó, hizlaló mesterséges élelmiszerekkel tömték magukat. A Tröszt megbízottja eredetileg azzal a feladattal indult el a konferenciára, hogy jóságos adakozóként hatalmas összeget ajánljon fel a nemes akcióra. De a küldött, akit, mint említettem, a hivatalos történelem I. Jótevő néven jegyzett fel, váratlanul bejelentette, hogy a Tröszt a városi lakosság megsegítésére négymilliárd üveget ajánl fel a frissítő Cseppet tartalmazó gyártmányából, ingyen. A küldött ezután a Tröszt Igazgatótanácsa elé beterjesztette jelentését, amely szerint a legnagyobb örülség volna, mellékesen költséges és lehetetlen is már a bioszféra megtisztításáért harcolni. Ellenkezőleg, menjenek a dolgok a maguk útján. Így történt, hogy az Oxygénia Tröszt azonnal felvásárolta a Nagy Havas Hegység minden telkét. Minden emberi településre még alkalmas térséget. És ott megkezdte a városok építését. És meg tudta válogatni, hogy kinek hol, milyen helyet adjon. Érti ezt?

– Bizonyos mértékig – felelte Peter.

– Hiszen... ha egészen pontosan emlékeznék... de a lényeg... a lényegre emlékszem... a Tröszt úgy döntött, hogy a Nagy Kontinensen, dombvidéken építi fel az Emlékezők Városait. Az első betelepülők odaköltözhetnek... oxigént is kaptak. Cserébe

dolgozniuk kellett. Ők tervezték a többi várost, a kockatömböket, a gépeket, az automatákat...

– És hogyan kényszerítették a lakosokat a sivár kockavárosokba?

– Kényszerítették? – nevetett ON keserűen. – A füzetből megtudtam, hogy térden állva könyörögtek a bűzös tengerparti városokból menekülők, hogy ott maradhassanak az új városokban. Földre borultak a boldogságtól, amikor megkapták az oxigénmaszkot, és boldogok voltak, hogy dolgozhatnak az oxigén tablettákért, hogy szívhatják az Isteni Köldökzsínórt. És közben elhagyott városaikban elpusztult minden élet, a fák, a madarak... De miért? De miért? Vajon valóban nem menthették volna meg a régi városokat? Valóban Isten rendelt mindent így? Vagy a Tröszt? Ki az a Tröszt? Mi az a Tröszt? És miért nem engedik, hogy mindenki agyának minden képességével gondolkozzék? Kinek ártanánk vele? Minek ártanánk vele? Az a füzet olyan volt, hogy minden addigi, nyugtalan gondolatomat még nyugtalanabbá tette. Itt ülök az asztalnál, matematikai feladványokat oldok meg, de miért, minek a szolgálatában? Erre gondoltam... erre... amikor kigyulladt az ellenőrző lámpa... kifogyott az oxigénem... fulladok...

17. FEJEZET

A legjobb barát házában

Mérhetetlennek tűnt már az út, mintha a világ kezdete óta mennének. Most puha, kissé süppedős talajon jártak, lábukat nehezebben emelték. Azután megint sziklák következtek. És előttük az atomlux-reflektor keskeny fénycsíkja, mellettük, fölöttük, mögöttük az áthatolhatatlan sötétség.

Most már Peter is úgy érezte: nem segíthet rajtuk más, csak ha eljutnak ORO-hoz, a jó baráthoz. Nem voltak már illúziói. A Központ sötét, titokzatos hatalma elől inkább bujkálni kell. Bujkálni – ha lehet. Mert ki tudja, véletlenül lett-e hajótörött? Nem szántszándékkal hozta le valaki? Nem figyelik-e, nem követik-e minden lépését az első perctől fogva? Süket, visszhangtalan rádiójeleit nem regisztrálják-e valahol?

És July? Hol van July? Ez az őrjítő, hogy mi történhetett Julyval? Talán az Emlékezők tudnak róla, talán ott, abban a városban...

És Peter ment az úttalan utakon. Néha úgy érezte: követik. Ilyenkor körbepásztázott az atomlux-reflektorral. De seholl semmi, csak nehéz, sűrű feketeség.

Gyalogoltak, gyalogoltak és gyalogoltak. Alig beszéltek. ON is szorongó gondolatain gyötrődik. Jó-e a térkép? Jó irányban haladnak-e? Odaérnek-e? Mikor? És mi vár rájuk?

Azután a remény és öröm villant fel Peterben. Hátha July az Emlékezők Városába került? Hátha ORO tud róla. De ha nem? Akkor mi lesz? Hova, merre tovább???

A MOP gyártotta az élethez szükséges anyagokat. Peter feltöltötte ON oxigéntartályát is – ki tudja már, hányadszor. Tablettákat nyeltek. És Peter most töprengett rajta először, hogy

vajon korlátlan ideig működnek-e a műszerei? Hiszen felszerelése rövid úrkirándulásra készült, inkább játékszer volt, mint komoly felszerelés...

Az elől haladó ON váratlanul megtorpant.

– Emlékszem.... emlékszem... mindjárt beérünk a városba.

Megint olyan izgalom fogta el, mint amikor a titkos füzet tartalmát mesélte.

– A térkép szerint is itt vagyunk, az út végénél, és emlékszem erre a szakadékra... Itt vagyunk... de ez lesz a legnehezebb útszakasz...

Mesékben van ilyen: meredek üveghegy, sima fallal, amin csak griffmadarak és sárkányok tudnak átjutni.

– Emlékszem... az Emlékezők Városát körös-körül a Sötét Árok övezi, a szakadék partján sűrű bozót van, és azon túl kezdődnek a házak. De nem tudom, hogyan lehet megmászni. Talán pihenünk előbb...

– Nem – mondta Peter. – A felszerelésben van holdlétra.

Megálltak a meredek sziklafal tövében. Megkövült, kihűlt láva volt, egy hatalmas, föld alatti atomrobbantás következménye.

Peter kibontotta a műszerzsákokat, és két holdlétrát vett elő. A létra – egyszerű, felcsévélt cérnaorsónak látszott. Nem kellett egyebet tenni, mint a cérnaorsót a sziklafalon maguk előtt gördíteni. A cérnaszál a sziklafalhoz tapadt, a szilárd testhez érve megdagadt és tapadóssá vált. Bele lehetett akasztani a cipőjük orrát, térdükkel rá lehetett támaszkodni, feljebb lehetett lépni rajta. Az orsó több mérföld hosszú szál volt. Minden úrhajós táskájában tucatnyi ilyen holdlétra volt, hiszen bármelyik idegen égitesten belezuhanhattak szakadékba, meredek falakadályra bukkanhattak, és akkor a ragasztószálon könnyen kijuthattak belőle. Első ízben a XXI. században, a Holdon használták ezt a "létrát", innen kapta a nevét.

A mászás még így sem volt könnyű. De a létra szilárdnak bizonyult, fokról fokra, méterről méterre közelítették meg a felső peremet. Még egy utolsó dobás – Peter orsója már a sziklafalon túl egy fa ágai között akadt meg. Egy utolsó

kapaszkodás... Peter karja átfogta a fa ágát. És a fának síkos, műanyag tapintása volt. Ez sem volt élő növény.

ON is felért a bozótba. A reflektor fényét kioltották, és vártak néhány percig. Pihenniük is kellett, az oxigéntartályt újra feltölteni, és töprengeni azon, hogy mi várja itt őket. ON arra emlékezett, hogy a város lakói általában nem szoktak a sövényhez sétálni. A házak bejárata itt is – mint odalenn, a betonkocka városokban – befelé, a városközpont felé nézett. A házakon túlra sohasem mentek. Minek is mentek volna? Ott már a semmi volt, a világ vége, az élettelen bolygó. Kirándulásra már nem futotta az oxigénkészletből... és különben is. Egyforma a világ, egyformák a házak, egyformák a tudósok városai. Kova? Minek?

Ebből következik, hogy azt sem tudta, nincs-e a város körül őrség, ellenőrző berendezés. Nem fogja-e foglyul ejteni őket valaki vagy valami? Lehet, hogy egész útjuk arra volt csak jó, hogy most a kapuban belépjenek egy barlangba – és már lenni is vannak újra a kockatömbök és ormányos Lények városában...

Szárazon zörrentek a műanyag ágak, műanyag levelek, amikor sűrű bozótjukban utat törtek. A bozót egyébként feketének látszott, és ahogy előrehaladtak benne, ez a feketeség fokról fokra sötétzölddé változott. Peter is láthatta, az Emlékezők Városában színek vannak – ahogy ON beszélt róla.

Több száz lépést törtettek előre a bozótban, amelynek egyszer csak hirtelen vége szakadt. Tágas mezőn voltak – itt a földet nem beton, hanem sűrű, sötétzöld műanyag fűszőnyeg borította. És a gyeptúlsó szélén, műanyag bokrok és műanyag virágok szegélyezte kertekben házak álltak.

– Itt vagyunk! – kiáltott ÖN. – Visszaértünk! Ráismerek!

A házak fölött szürkés, halvány ég derengett, mindenesetre több fényel, mint odalenn a betonvárosban. A házak sem voltak egyformák, építőanyaguk, a falak színezése is eltért egymástól. A házak előtt emberek jártak, ugyanolyan lassan, mint odalenn az ormányosok. Rajtuk is maszk volt – de sokkal könnyebb, kényelmesebb.

Peter analizálta a levegőt. Nitrogén, kén-dioxid, széndioxid és... ide nézzen, ON... hiszen itt ötszázaléknyi oxigén is van!

ON bólintott. Igen, Ez teszi lehetővé, hogy megfelelő szűrő és kondicionáló berendezések segítségével, a hermetikusan lezárt munkahelyeken és lakásokban, klubokban gázárc nélkül élhessenek.

Átmentek a gyepsávon, elérték az első utcát. Senki sem nézett rájuk, senki sem törődött velük, senki sem szólította meg őket. Még ON szürke overallja, sem az ormótlan oxigéntartály a vállán sem keltett érdeklődést senkiben.

ON megragadta Peter kezét.

– Kimondhatatlanul hálás vagyok a segítségért. Egyedül soha, soha nem térhettem volna vissza... Most siessünk ORO-hoz.

– Messze lakik?

– Nem nagyon.

ON szaporázta a lépteit.

– Furcsa, ha eszembe jut. Régen laktunk már egymás mellett ORO- val, és nem is tudtam, mivel foglalkozik. Említettem, hogy a városban valamennyien elkülönítve dolgoztunk. A munkahelyünkön is valamennyiünknek külön szobánk volt. A munkát nem beszélhettük meg egymással, mindenki más részfeladatot kapott. És... most utólag visszagondolok rá, nagyon furcsa, akkor fel sem tűnt... Munka után ráálltunk mozgójárdáinkra, és haza vagy a klubunkba mentünk – *de sohasem azokkal, akik hasonló szakmában dolgoztak.* A lakóházaink is úgy keveredtek, hogy egy orvos mellett egy vegyésztechnikus lakott, mellette egy televízió-szerkesztő mérnök vagy fizikus. Ha együtt voltunk, nem illett a munkánkról beszélni. De nem is értettük a másik szakmáját, eleinte nem is érdekelt. Említettem, hogy csak kártyáztunk, zenét hallgattunk. ORO 91 remek sebész volt. A szomszéd házban lakott. Azt hiszem, ő kezdte a barátságot. Mesélni kezdett magáról. És elárulta, hogy ő *gondolkozik.* ORO a legnagyobb Lény, akivel valaha is találkoztam. Ugye mondtam, hogy ő magyarázta meg, hogy mi az a különös változás Fény testén, és a Szakadék barlangjában ő segítette világra Kicsi-ON-t.

Akármennyire várakozó, izgatott lelkiállapotban siettek át az utcán, és akármennyire nem tudtak most másra gondolni, csak arra, hogy mit tud, mit mond, mit tanácsol ORO – Peter észrevette, hogy mi minden más itt, mint az ormányosok között -, annyira szembeötlő volt a különbség. Itt a házakon ablakok voltak, de minden ablak zárva volt. Kilincs nem volt rajtuk. Vajon csak kitekinteni lehet rajtuk, kinyitni nem? Itt már meg lehetett különböztetni lakóházakat és más célra szolgáló épületeket. A házak műfüves tereket fogtak körül, a műfűvön művirágok pompáztak, piros, sárga, kék színűek. Egy-egy nagyobb épület áruház volt, nagy üvegkirakattal. Itt már sokféle árucikk volt. Színes ruhák, bútorfélék, háztartási eszközök, sőt írószerek is, és feltűnően sokféle társasjáték: valami rulettféle és vagy harmincfajta kártya. Az ormányosok betonvárosaiban csak egyforma, szürke éttermekben lehetett étkezni. Itt is voltak éttermek – de nagy üvegkirakatokkal -, mögöttük színes asztaloknál, gázmaszk nélkül ettek az emberek. Sőt voltak élelmiszer-áruházak is. Igaz, polcaikon kizárólag édességek és italok sorakoztak.

– Itt vagyunk! – kiáltott ON ragyogó arccal.

Megállt egy vidám, zöldre festett ház előtt. Csengetésére megnyílt egy retesz. Beléptek, mögöttük a retesz bezáródott, és megnyílt egy másik. Zsilipeken át jutottak be a házba – persze, ezek a zsilipek akadályozták meg, hogy a belső tér oxigénje kiszökhessen.

Az ötödik vagy hatodik zsilip után tágas helyiségbe jutottak. Innen lépcső vezetett fel az emeleti szobákba.

ON megállt a földszinti fogadószoba közepén.

– ORO... itthon vagy?

– Azonnal – hangzott fentről.

A lépcsőn megjelent egy magas, értelmes arcú férfi. Amennyire Peter kiismerte magát az itteniek között, erőteljes, fiatal férfi volt, körülbelül egyidős ON-nal.

A férfi megállt a lépcsőn, és meghökkenve bámult rájuk.

– ORO, drága barátom! Nem ismered meg? Én vagyok ON, ON 711 314... a legjobb barátod...

– Nem ismerem önt, uram – felelte ORO, és üres tekintettel bámulta ON-t-. – Sohasem láttam.

– Kérlek... ne őrjíts meg... te tudod, hogy mi történt Fénnyel, hol találom Kicsi-ON-t?

– Értem a szavait, de nem értem, mit akar. Én még sohasem, láttam önt.

– Ez rosszabb... ez rosszabb... ez rosszabb, mint a halál – kiáltott fel ON, és zokogni kezdett.

18. FEJEZET

Az éjszaka tanácsot ad

Voltak pillanatok, amikor ON kételkedni kezdett. Hátha ő téved? Hátha a Feledés Útján mégis megzavarodott az emlékezete? Hátha egy vadidegen embert nézett ORO-nak... Hátha az érzékei csalódtak? De a térképen, amit annyi erőfeszítéssel rajzolt odalenn, ugyanitt jelölte meg ORO 91 házát, és felismerte a házat. És ráismert ORO termetére, arcára, hangjára. És az a férfi is ORO-nak nevezte magát...

Valamit tettek ORO-val? Műtéttel vagy kábítószerrel kivetették őt az emlékezetéből? Vagy ORO ennyire fél valamitől? Vagy azt hitte, kísértetet látott? Hiszen ő maga is tudta, hogy valahányszor egy kollégát vagy barátot az ellenőrzés kiemelt, nem is keresték többé. Ha valamelyikük egy év múlva, két év múlva felbukkant volna, nem hitte volna-e ő maga is, hogy kísértetet lát? Nem válaszolta volna ő maga is, hogy uram, sohasem láttam önt...?

ON azt remélte, hogy ORO házában lakhatnak és segítséget kaphatnak tőle. De így, lyukkártya nélkül csak az utcán lődöröghettek, nem léphettek be sehová.

A városban találtak néhány járókelővel. Ezek szintén ugyanolyan közönyösen haladtak el mellettük, mint odalent az ormányosok– az ORO házában tett látogatás óta mégis szorongtak. Hátha belekerülnek az ellenőrzésbe, amely összeszedi az itt csellengőket? Rejtélyes folyosók, zsilipek, aknák nyílhatnak meg alattuk... úgy döntöttek, hogy minél hamarabb elhagyják a várost.

A műbozótban óhajtottak éjszakázni, hogy kipihenve, felfrissülve, új erőre kapva másnap cselekedjenek.

Itt, az Emlékezők Városában már észlelni lehetett a napszakok változását. Az ég kékjét vagy a Napot ugyan itt sem lehetett látni, de határozottan változott a hőmérséklet és a fény ereje.

– Ez nem mesterséges fény – mondta Ön. – Legalábbis úgy tudom. Ha egyáltalán tudok még valamit. Csak arra koncentráltam, hogy ORO nevét és házát ne felejtsem el... nem tudom... nem tudom, ki volna még a barátaim közül. Hiszen sokan voltunk, vitatkoztunk, ittunk... de semmi bensőséges kapcsolatunk nem volt. Ha valakit áthelyeztek, vagy ha valaki más jött a kompániába, még csak nem is kérdezősködtünk utána...

Éjszaka volt újra. Üggyel-bajjal fekvőhelyet törtek maguknak a műbozótban. Az ég sötét volt felettük, de a bokrok ágai között néha látni lehetett a város fényeit. Éjszaka mesterséges világítás szűrődött ki az áruházból és éttermekből.

Szóltanul és álmatlanul feküdtek.

ON behunyta a szemét és újra kinyitotta.

Emlékezni próbált.

Erről jött a fény... arra kell lennie a Kürtőnek, a Szakadék bejáratának...

Elgyötört, agyonoperált, besugárzott agyában a düh és gyűlölet hullámai kergetőztek.

"Miért nem tudok világosan és pontosan emlékezni? Mit tettek velem? Mit tesznek mindenkivel?"

Kinyitotta a szemét, és a város fényeit nézte. A kisfia csillogó, kérdő szemére gondolt. És egyszerre megnyugodott, erőt érzett.

– Induljunk, Peter. Most megtalálom.

– Indulhatunk, ON. De hát... körös-körül sziklák, meredek lávafalak, szirtek.

– Bízunk a szerencsénkben.

Úgy döntöttek, hogy a bozót külső oldalán, a meredek szakadék szélén fognak haladni, és körüljárják a várost. A

holdlétra orsóját gurítottak maguk előtt, hogy lábuk le ne csússzon a szakadékba. "Mint Ariadné fonala" – gondolta Peter. És megint eszébe jutott a Föld, a drága, szép otthon, békés tájaival, boldog embereivel, meséivel, szépségeivel...

19. FEJEZET

Kicsi-ON ajándéka

Világos lett és újra sötét lett. ON és Peter lankadatlanul járták a hegyerinceket. Peter arra gondolt, hogy jelekkel kellene kapcsolatot teremteni a bújókákkal.

Az atomlux-reflektorral körözni kezdett a levegőben. Újra és újra leadta a jeleket – semmi válasz. Tompa, sötét csend mindenfelé.

– Pedig itt kell lenniük a közelben – mondta halkan ON.

– Nem jelentkeznek – felelte Peter. – Alighanem félnek tőlünk.

– Tőlem? – kiáltott fel ÖN. – Miért félnének tőlem?

– Ördögbe is – kiáltott Peter -, hiszen nem tudhatják; hogy te vagy! A fényjeleket láthatják, de minket nem. Várj csak egy pillanatig...

Megálltak, megkapaszkodtak a sziklán. Peter most szembefordult ON-nal és rávilágított. Az atomluxlámpa fénye ragyogva rajzolta ki ON alakját. Hullámos, barna haját, karcsú alakját. Percekig álltak így, azután Peter hol eloltotta, hol újra felvillantotta a fényt. ON-t mutatta a rejtőzködőknek.

És néhány perc múlva asszonyi sikoltás hallatszott az éjszakába.

– ON... OOOOO... ON... várj rám...! – sikoltotta a hang. – Maradj ott, várj rám...

Azután távolról felvillant egy pici, imbolygó fény. Egyre közelebb, egyre közelebb került hozzájuk. És egyszerre csak ott volt egy hajlékony testű, gyönyörű fiatal nő. Peter nem ismerte ugyan pontosan, hogy milyen szabású, anyagú, hányféle ruházat van Oxygéniában, de a nő öltözékén látszott, hogy maga

készítette, gyakorlatlan kézzel összerótt holmi volt, mégis báj és kedvesség sugárzott belőle. ON-hoz rohant, megölelte, megcsókolta. Petert alig vette észre.

– Kicsi-ON? – kérdezte ON az ölelés után.

– Már ilyen nagy... és mindennap kéri istent, hogy gyere haza, és fogadd el az ajándékát... ezt pedig én adom neked...

A fiatalasszony, Fény, egy foszforeszkáló, redves fadarabot nyújtott át ON-nak.

– Világít – mondta.

Peter izgatottan kérte, hogy közlőrl szemügyre vehesse a fakérget. Műszereivel megállapította, hogy valóban: szerves, valódi fakéreg, amelyen oxidációhoz kötött bomlási folyamat jelei látszanak.

Peter reflektorával világította az utat. Fény vezette őket. Ahol Fény szinte pillanatok alatt jött fel, és ügyesen táncolva kerülgette a köveket, átlépte a sziklákat, nekik jócskán kellett kapaszkodniuk, néha még a holdlétrát és segítségül hívták.

Ha Fény nem áll meg és nem mutatja a bejáratot, észre sem vették volna a Barlang száját.

– Jó barát... jó barát... – kiabálta Fény. – Én ismerem... gyere Kicsi-ON, isten meghallgatta az imádságodat. Hozd az ajándékokat apádnak...

Gyönyörű kisfiú futott elő a barlang mélyéből. Műanyag hulladékból tákolt sarut és valami köpenyfélét viselt. Az arcán nem volt gázálarc. Peter és ON akkor látták, hogy Fény is levette arcvédőjét.

– Van levegőnk, van oxigénünk! – kiáltotta Fény boldogan. – Vegyétek le a maszkot...

Peter és ON levették gázálarcukat. A levegő meglepően kellemes, jó szagú, jól lélegezhető volt.

– Fény! – kiáltott ON boldogan. – Kicsi-ON, kisfiam...

Az egymásra talált család önfeledten ölelte, csókolta egymást. Peter szeme már egészen megszokta a barlang homályát. A nagy, központi üregből boltíves kisebb üregek, folyosószerű elágazások nyíltak. Az üregekből mindenfelől kíváncsi és aggódó szemek tekintettek rájuk. Emberszerű Lények – főként gyerekek és asszonyok. Előmerészkedni nem

mertek, hol kihajoltak, hol visszahúzódva figyelték őket. Kicsi-ON egy tál alakú valamire mutogatott – műanyag hulladék vagy kivájt kő lehetett -, és boldog nevetéssel kínálta apjának.

– Neked neveltük... – magyarázta Fény.

ON átvette a tálat, értetlenül nézte és visszanyújtotta.

– Mi ez? – kérdezte.

– Él... csírázik... él... növekszik, mi neveljük neked, mi ültettük! Tudtuk, hogy visszajössz!

Peter kíváncsian megszemlélte a tálat. Föld volt benne, valódi, humuszos talaj, és a talajból egy kicsírázott növény karcsú szára, törékeny levelei törtek, elő.

– Barátom, Peter MacGulliver – mutatta be ÖN. – Az ég egy messzi bolygójáról jött. Fogadjátok testvéri szívvel.

– Kövessetek – mondta Fény, és Kicsi-ON-nal előre ment.

ON egyik karját Fény vállára tette, másik kezével kisfiát ölelve elindult a barlangvilág belseje felé. Peter MacGulliver izgatott kíváncsisággal követte őket.

20. FEJEZET

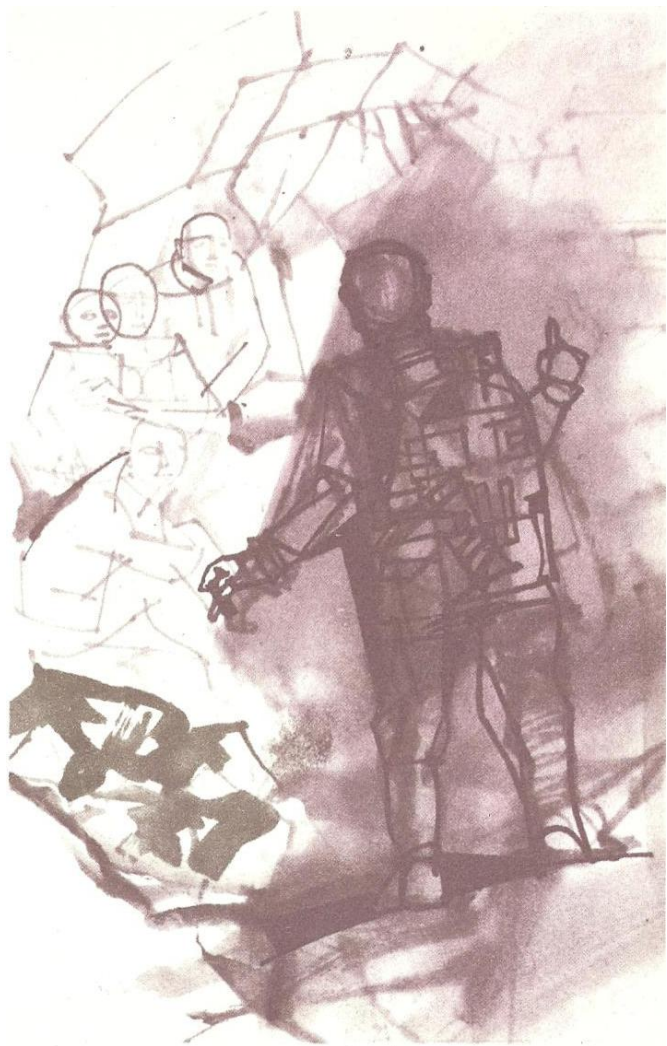
A csodák föld alatti birodalmában

Peter nem tudta megállapítani, mekkora lehet a föld alatti világ, és hányan élhetnek benne. Az első néhány órában ON annyira eltelt a viszontlátás örömeivel, hogy szinte megfedkezett róla. Peter nem akart túlságosan elszakadni barátjától, de azért úgy-ahogy, megpróbált körülnézni a barlangrendszerben, legalábbis abban a részben, ahol Fény és Kicsi-ON lakott.

A barlangrendszernek volt egy nagy, fő folyosója, amely hol összeszűkül, hol hatalmas, boltozatos teremmé tágult. A barlangok fala helyenként nedves volt. Peter meglepetten látta, hogy egy helyen az egyik üreg falából kis vízesés zuhog alá, és eltűnik egy. másik üregben. A sziklafalból minden irányban kisebb-nagyobb termek, elágazások nyíltak, némelyikhez mélységbe kellett lelépni, másikhöz felkapaszkodni. Az üregekben a fekvőhelyek homok- vagy kavicspadokból álltak, műanyag lemezzel borítva, de némelyiken friss fűféle is volt. Amióta erre a különös bolygóra került, most találkozott első ízben növényi élettel. Az üregekben főként asszonyok és gyerekek laktak. A betonkocka városok hallgatagsága és lassú mozgása után feltűnt, hogy itt állandó a mozgás, a böszed, sőt az énekszó is.

Peter tovább haladt a fő folyosón, és egy sűrű erdőfélelben találta magát. Nem voltak benne fák, de igazi futónövények, bokrok, cserjék kúszó, buja összevisszasága alkotta sűrűség a rendezettség nyomaival. Érthetetlen és meglepő volt mindez, különösen az, hogy a magasból fény áradt. Megmagyarázhatatlan volt ez a zuhogó fény, Peter nem is

értette az első pillanatban. A Földön néhány helyen látott már ilyet. Nápoly közelében Capri szigetén, és Málta szigetén, La Valetta szomszédságában, ezek voltak a Kék Barlangok, a sötét barlangok mélyén ragyogó, türkiz színű vizekkel. Hogy került ide a fény? Hogyan került ide a növényvilág? Hogyan kerültek ide ezek a Lények? Hogyan élnek, miből élnek, ki élelmezi őket, mi lesz a sorsuk?

Tűz nem égett sehol az odúk mélyén. Nem is éghetett, hiszen az égéshez nagyon sok oxigén kell.

Peter kábultan állt a növények között. Mintha egy különös melegházba tévedt volna. Hirtelen olyan érzése támadt, mintha álomban járna a különös barlangban. Igen, lehet, hogy csak álmodja mindezt, talán otthon van a Földön, vagy alszik a *Humanitas* kabinjában, és álmodta mindezt a képtelenséget, ormányos Lényekről, szakadékokról, pocsolyává vált koromfekete tengerről, ellenőrzött agyú emberforma Lényekről. Álmodta, fel fog ébredni... egészen bizonyos, hogy fel fog ébredni.

A tompa kábulatból kiáltozás ébresztette fel.

Gyerekek vették körül, és kérdések tömegével ostromolták. Peter ON-tól már megtanult annyit Oxygénia nyelvéből, hogy néha kellett csak használnia a fordítógépet. A gyerekek hadarva, csipogva beszéltek, hangjukban sokkal több színnel és izgalommal, mint az ormányosokéban.

– Miről fogsz nekünk beszélni? Honnan jöttél? Tudsz írni? Milyen különös ruha van rajtad?

Peter egyik gyerekről a másikra nézett. Sápadt, sovány, rongyos volt valamennyi, mégis élénken ragyogott a szemük. Felelni akart, de ekkor ON ért a csoporthoz.

– A vendég még fáradt, gyerekek. Messziről jött, és sok mindentről fog mesélni. Hagyjátok pihenni, hiszen még nagyon sok időnk van.

– És te ki vagy? – kérdezték a gyerekek ON-tól.

– Az én nevem ON, a fiam pedig kicsi-ON, akit ti is jól ismertek.

– Nem lehet a te fiad, hiszen te nem vagy nő – kiáltott egy kisfiú, és a gyerekek gúnyosan nevettek. – Ne mondj olyat, hogy a te fiad.

– Ezt majd én fogom nektek megmagyarázni – mondta ON -, de most pihennünk kell.

– Legyen szép álmod – mondták erre a gyerekek, és utat engedtek.

ON megragadta Peter kezét.

– Bocsáss meg, hogy magadra hagytalak... de az izgalom szinte elvette az eszemet. De most visszakísérlek Fényhez. Ennivalóval és fekvőhellyel várunk.

– Nem vagyok fáradt, kedves ON. Kíváncsi vagyok, Tudni szeretném...

– Pihennünk kell most, mert hajnalban ismét útra kelünk. ORO üzent értünk: vár ránk.

– Üzent? – Peter döbbent meglepetéssel nézett ON-ra. – Érted ezt?

– Nem tudom, mit jelenthet – felelte ON.

21. FEJEZET

ORO 91

ORO azonnal megismerte ON-t.

Már akkor megismerte, amikor a hangját meghallotta, és amikor lefelé jött a lépcsőn. Amikor meglátta ON-t az ismeretlen férfival a földszinti fogadószobában, első gondolata az volt, hogy odarohan és a barátja nyakába borul. De a másik pillanatban már arra gondolt: "Lehetetlen... provokáció... lehetetlen... ON nem jöhetett vissza... onnan senki sem jöhet vissza... ez a férfi nem lehet ON, csak ON maszkját viseli és hangját utánozza... és mellette az a másik... nem,; nem árulhatom el magam."

Amikor meglátta ON arcán a döbbenetet, az őszinte kétségbeesést, egy pillanatra megingott. De azután komoran megállt, megvárta, amíg a zokogó, megsemmisült ON az idegennel együtt elhagyja a házat.

Egész nap dült és izgatott maradt. Nyugalma, fegyelme teljesen elhagyta. Szerencsére pihenőnapja volt aznap. Érezte, hogy idegei felmondanak a szolgálatot a munkahelyén. A Mély Álom italt maga mellé készítette az asztalra, hogy bármelyik pillanatban inni tudjon belőle. Úgy érezte, hogy még sohasem volt ekkora veszélyben.

ORO körülbelül annyi időt lehetett, mint ON. Születéséről, gyermekkoráról semmit sem tudott. Nagyon, nagyon halvány, elmosódott emléke volt egy betonvárosról, kis gázálarcról, néha eszébe jutott egy hosszú, hosszú, szürke építőkocka-játékokkal teli polc, amelyről egyszerre sok-sok kockát akar levenni, de elejti, mire egy éles jelzőcsengő megszólal, az akna kinyílik, és elnyeli a leejtett játékokat. A következő emléke már egy Nagy

Tavaszi Ünnepe. Sok-sok felnőttre és gyerekekre emlékszik, szédítően szép színekre, bódító italra, jókedvű hempergésre. Arra is, hogy úgy sodorta őt a tömeg, mint egy nagy, eleven folyam. Nem lehetett volna visszafelé menni, nem is akart. Élvezte a meztelenséget. Ő még kisfiú volt, de néha valaki átölelte, megsimogatta, ételt és italt talált az úton. Mennél többet evett és ivott, annál jobban kívánta, annál könnyebbnek érezte a testét, annál vidámabban haladt előre. A lélegzés könnyű volt, a levegőnek feledhetetlenül jó illata áradt, és egyszerre egy szűk folyosón találta magát, mozgójárdán és egy hang szakadatlanul ismételte: "Te a Kegyelem fia vagy, te a boldog kiválasztottak közé tartozol, téged a fényre viszünk..."

A műszerek ORO különleges kezűgyességét állapították meg. ORO sebész lett, és az Emlékezők Városához tartozó egyik klinikán dolgozott.

De előbb még – ugyanúgy, mint a többi kiválasztott gyereket – ORO-t is kórházba vitték. Futószalagokon utazott, hangszórók szóltak hozzá. Ez számára magától értetődő volt: odalenn, az ormányosok kockavárosában ugyanígy gépek, tévéképernyők irányították egész addigi életét. Ajtók nyíltak, ajtók csukódtak, fényjelek mutatták, hová kell leülnie, manipulátorok műszereket kapcsoltak a nyakára, csuklójára, azután elbódult. Ami ezután történt, arra egyáltalán nem emlékezett. Valószínűleg jóval később gépek kezdték oktatni. Matematikai és biológiai feladványokat kapott, és kezűgyességét fokozó gyakorlatokat kellett elvégeznie. Gépek vizsgáztatták, gépek mérték a teljesítményét, gépek közölték vele, hogy először általános orvosi tanulmányokat fog folytatni, majd szülészeti sebészetet kell tanulnia, és azon belül is műtéti eljárások tökéletesítését, és azok eszközeinek és műszereinek megtervezését fogja végezni. A műtéteket gépek végezték, de a műveletek megtervezése az orvos-tudósok feladata volt. És amikor ORO a sok tanulás után fáradtan lepihent, éjszakánként egy monoton hang ismételte: "Te a Kegyelem fia vagy. Bőségesen kapsz enni, inni, és bőségesen kapsz oxigént. Az oxigén az Isteni Lehelet, csak arra használhatod fel, amire kaptad. Az Isteni Rendeltetés megszabta számodra, hogy milyen

munkát kell végezned Oxygénia javára. Csak a munkádra gondoldj, csak a munkáddal törődj. Az Isteni Kegy minden más gondot levesz a válladról. Ha elvégezted a kiszabott napi feladatod, pihenj és szórakozz."

Az Emlékezők Városában (nem tudni, mikor és ki nevezte el így ezeket a városokat, ahol a kiválasztott szakemberek éltek; lehet, hogy gúnyos elnevezés volt, talán éppen arra utalt, hogy jobb, ha nem emlékeznek semmire) a nappal két részre oszlott, az első felét, a délelőttöt jelölték ki tanulásra, majd később munkára. A tanulás és a munka nem volt túl sok és nem volt fárasztó, de rendkívül intenzív. Minden egyes fiatal külön-külön oktatógéppel, külön kis szobában oktattak. A gép magyarázta a képernyőn látottakat, és adta az egyre bonyolultabb feladatokat. Időről időre megszakadt az oktatás és egy monoton hang szólalt meg. A szöveg ORO és a többi fiatal gyerek számára rendkívül ismerős volt – ugyanaz, amit esztendőnkön át, kiválasztásuk előtt, odalenn, az ormányosok városában szakadatlanul hallott. *"Kezdetben teremtette Isten az eget és az ég alatt Oxygénéiát. Isten kegyelmes, és hatalmas, gyönyörű világot teremtett..."* Ez volt a hittan, az erkölcsstan, az állampolgári ismeretek, az, amit szívbe, idegrendszerbe, agyba úgy kellett bevésni, hogy ebben kételkedni, ezen gondolkodni nem lehet és nem szabad. Az oxigént az isteni kegy és bölcsesség osztja el. Odalenn, a betonvárosokban az Isteni Köldökszinóron keresztül, idefenn, az Emlékezők Városában külön kegyként, bőkezűbben, amit a közösségért végzett alázatos munkával kell meghálálni. Kinek-kinek legjobb tudása szerint, és csak a munkán szabad gondolkodnia. Másra felhasználni az Isteni Adományt – halálos bűn.

És hogy a bűnnek milyen a büntetése, azt a fiatal diákkal korán megismertették. A tanulószobák karosszékeiben, a gépasztalnál helyet foglaló diák csuklójára acélabroncs került. És időnként a feladatok közé a gép becsempészett valami egyebet, valamit, ami próbára tette a fiatal fiút vagy lányt. Egy biológiai feladat megoldása közben ORO szeme előtt vibrálni kezdett a képernyő, megjelent rajta egy másik fiú képe. A kép ezt kérdezte: "Ki szabja meg, hogy most tanulnod kell? Ha most

éppen kedved kerekedne felállni és játszani egyet? Ki az az Isten, aki parancsol? Miért nem jelenik meg előttünk?" ORO letette a ceruzát, és töprengve bámult a képre. A következő pillanatban csuklóját erős áramütés érte, és megint megszólalt egy hang: "Isten mindent lát és mindent tud. Én, ORO 91 bűnös gondolatokra használom az agyamat elárasztó áldásos oxigént. Bocsáss meg nekem, Uram, irgalmazz, és ne taszíts vissza a betonvárosba, az ormányosok közé!"

"Irgalmazz nekem, Uram, és bűneimért ne taszíts vissza azok közé, akik nem foglalkozhatnak tudománnyal, nem ihatnak, nem szeretkezhetnek, ne taszíts el a kiválasztottak közül. Engedelmes leszek és alázatos" – ezt tanulta meg ORO, mire felcseperedett, mire az oktatógép közölte vele, hogy ez volt az utolsó megoldandó feladat, holnap már jelentkeznie kell a város központi terén, ahol a mozgójárda elviszi a munkahelyéül kijelölt klinikára. Csuklójáról lekerült az ellenőrző fémkarika. Elfoglalhatott egy csinos házat – felnőtt lett.

Amíg be nem fejezték tanulmányaikat, a fiatalok vegyes, fű-lány kollégiumokban laktak, és szabad idejüket klubokban töltötték. A kollégiumokban a tanuláson kívül három fő programpont volt: a kártyázás, az ivás és a szeretkezés. Egy sörféle szeszes italt korlátlanul kaphattak. A legtöbben délutántól másnap reggelig könnyű mámorban éltek. Az ital jókedűvé tette őket, és hormonkészítményeket is tartalmazott. A kártyák hátlapján vallásos képek voltak. Jelenetek az Isteni Kegye történetéből: Isten lelket lehel az agyagfigurákba. A Gonosz Madár érkezése, és a Lények megkísértése... Maga a kártyajáték Istennek tetsző, szinte vallásos cselekedet volt. Ugyanígy a kollégiumi hálószobákban, ahol bárki, bárkivel, bármikor szeretkezhetett – a mennyezet kékre volt festve, rajta Nap ragyogott, tizenkét holddal, és ha nem is harminchárommillió, de mindenesetre nagyon sok csillaggal...

A klubokban könyvek is voltak, és természetesen az elmaradhatatlan televízió. A televízióban gyakran láttak filmet az Ormányosok Városaiból. "Ezekről az alacsonyabb rendű Lényekről is az Isteni Kegyelem gondoskodik. Ők távolról sem

adnak annyi értéket a közösségnek, Oxygénának, mint mi, de azért nekik is joguk van ételhez és az adagolt oxigénhez" – tanította a film, és a vetítés végén felhangzott a hátatelt imádság: "Boldog kiválasztott vagyok... Ne taszíts le engem bűneimért az ormányosok közé."

ORO első munkahelye egy sebészeti klinika volt, ahol műtétek programozásával és különleges műtéti megoldások megtervezésével foglalkozott. Innen került át később új beosztásába, a szülészeti klinikára.

Lenn, a betontömb városokban nem született senki.

Oda – ahogy a hittankönyv tanította – a Nagy Tavaszti Ünnepen "az égből érkeznek" a kisdedek. Azok a kicsinyek, akik az Emlékezők Városában születtek, és akiket ott gondoztak, öt-hat esztendőskorukig lekerültek az ormányosok városaiba, hogy néhány Tavaszti Ünnep múltán a gépek szelektálják őket...

ON a kollégiumban ismerkedett meg IF 717-tel, akit ő becézett Fénynek. Ez szokás volt – a fiúk a lányokat becéző nevükön szólították. ON és Fény elhatározta, hogy együtt fognak lakni. A lakáskeresés is egyszerű volt, kiválasztottak egy üresen álló házat (a lakatlan házak ajtaján fotocellás automata volt, az érvényes lyukkártya benyújtására a gép kidobta a ház kulcsait, és az új lakó beköltözhetett).

ON és Fény egy emeletes, halványzöld házat választott. Tágas szobák voltak benne, pasztell színű falakkal, rengeteg képpel, szőnyeggel és művirággal. ORO volt a legközelebbi szomszéd. Eleinte csak kártyáztak, a televízió műsoráról vagy zenéről beszélgettek. Fény egyszer, kártyázás közben váratlanul azt mondta: "Különös dologról beszéltek tegnap a klubban... hallottam, és azóta nem tudok nyugodni. Egy férfi azt állította, hogy Oxygénán kívül léteznek világok... és hogy nem lehet úgy élni, hogy a Központot sohasem ismerhetjük meg." ON rákiáltott: "Fény, ne vétkezz... erről beszélni sem szabad." De Fény dacosan szembenézett vele. "Érteni akarom a világot."

Ennyivel kezdődött minden. ORO felugrott, és sápadtan azt mondta: "Ne beszéljünk erről, Fény, ne beszéljünk erről, ON, hiszen az én lelkemet is már majd szétépti a kételkedés."

Ami ezután következett, félelmesebb volt minden részegségnél. Akkor ők hárman egész délután a kételyeikről beszéltek, mindarról, amit véletlenül megtudtak, és amit hasztalan próbáltak elfelejtem. ORO ebben az időben azt a feladatot kapta, hogy tökéletesítse azt a műszeres eljárást, amely az anyjuktól elszakított csecsemők vizsgálatához szükséges.

Egy üveglakon keresztül figyelnie kellett, amint az anyáktól különválasztották a kicsinyeket. Az újszülöttek nagy, közös termekben éltek, az anyák táplálták, ápolták a picinyeket. A kisgyerekek ágyai véges-végig a terem egyik falánál sorakoztak, a másik oldalon az anyák laktak. A terem könnyű függöny választotta ketté. Most hirtelen rács ereszkedett le a terem közepén, zsilipek nyíltak és csukódtak. A kisgyerekek ágyait futószalagok vitték ki a teremből, és ugyanúgy mozogni kezdett a föld az anyák lába alatt is. A gépek működtek, mértek, szelektáltak, irányítottak. ORO feladatára figyelt, jól működnek-e a műszerek, megmérnek-e és feljegyeznek-e mindent az anyakönyvi kartonokra; a gyermek jelét, súlyát, magasságát, testhőmérsékletét, koponyaméreteit, reflexei minőségét. Ekkor váratlanul dorombolást és sikoltozást hallott. A zsilip túlsó oldalán az asszonyok fájdalmas jajgatásba kezdtek. Szívettépően, keservesen sikoltoztak, istent átkozták, a gyerekeiket követelték. Azután nyugtató permet töltötte be az anyák termét, a kiabálás elcsitult. ORO érezte, hogy szíve hangosan ver. Arcát előntötte a veríték, foga vacogott felindulásában. Szinte félálomban nyúlt a Cseppek után. Ez volt a szerencséje. Néhány perc múlva ellenőrző vizsgálatra rendelték. ORO engedelmesen feküdt végig a vizsgálóágyon, tompa kábulatban volt, amikor az encefalográf elektródáit a fejére erősítették. Az encefalogram kifogástalan volt, csak a feladatai megoldására kijelölt mezők voltak izgalomban. ORO tehát kiállta az első nagy próbát: megbízhatónak bizonyult.

Egyre több olyan feladatot kapott, ahol többet és többet ismert meg Oxygénia különös életéből.

És egyre erősebben félt.

Félt, amikor ON-nal éjszakákon át vitatkozott. Félt, amikor ON és Fény bevallották, hogy nem kívánnak senki mással

szeretkezni, csak egymással, és amikor megtudta, hogy Fénynek gyermeke lesz, és titokban kellett Kicsi-ON-t világra segítenie. Félt, mert az agya tele volt már tilos tudománnyal, kétkedéssel és kérdéssel, és reszketett, hogy a legközelebbi ellenőrző vizsgálatnál már nem lesz elegendő a Mély Álom Cseppek bódulata, hogy a legközelebbi enkefalogram irgalom nélkül leleplezi, és akkor nem kerülheti el sorsát, az újabb műtétet vagy az emlékezettörlést, amely után visszalökik az örök tudatlanságba, oda, ahonnan letaszított ormányos még soha nem tudott visszajönni. Félt, mert tudta, hogy van egy Kürtő, egy titokzatos barlang a város közelében, ahová leszökösnek azok, akik valami olyasmin gondolkoznak, ami agyuknak nem a kívánt részét izgatja, és ahová azok menekülnek, akik attól félnek, hogy letaszítás vár rájuk, vagy akik valahogyan mégis megtermékenyültek, gyereket szültek és a gyereket fel akarják nevelni. ORO tudott már a Kürtőről, a Titkos Alagútról. Ő vezette oda Fényt, mielőtt Kicsi-ON megszületett. És nem sokkal később történt, hogy ON megakadt az ellenőrzés hálóján, hogy emlékezete eltörlésére ítélték, hogy vissza kellett mennie az Ormányosok Városába.

Barátja szerencsétlen sorsa legyőzte ORO szívében a félelmet. Helyette megtelt elszánt keserőséggel. ON nyomorultul és visszavonhatatlanul elpusztult – de nem szabad elpusztulnia Fénynek, Kicsi-ON-nak és azoknak, akik a Kopár Hegy barlangjaiban bujkáltak, akiknek időről időre gyógyszer és élelmiszert kellett vinni. ORO lejárt a Kürtőbe. És vele együtt ismeretlen jó barátok keresték fel éjszaka a barlangokat, csomagokat, ajándékokat hoztak, újra eltűntek. Ezek voltak a Láthatatlanok, tudtak egymásról, de alig ismerték egymást, nem tudták, hol dolgoznak, hányan lehetnek, kevesen tudtak kapcsolatot teremteni. Nem mertek közeledni egymáshoz, veszedelmet hozni önmagukra, egymásra, a föld alatti barlangvilágban bujkálókra.

ORO egyike volt azoknak, akik a legtöbbet kockáztatták a barlanglakókért. Ha ő bajba kerül – veszélybe kerülhetnek mások. Ezért tagadta meg azon a napon ORO ON-t.

Egy perccel később már rohant volna a barátja után. Hiszen ha valóban ő volt az, ő jött vissza, akkor ez nemcsak azt jelenti, hogy ON–nak szüksége van ORO-ra és azért kereste fel, hanem azt is jelenti, hogy onnan vissza lehet jönni, hogy mégis...

És ORO nem találta a helyét. Ivott a Cseppekből, de a máskor olyan nyugtató és bódító ital most nem sokat használt.

Tompa kétségbeesés fogta el, hol lefeküdt, hol kirohant a házból, ötödnap reggel megérkezett hozzá Fény titkos jelzése: ON megérkezett. ORO pedig ugyanazon a titkos úton válaszolt: Éjszaka találkozunk a szokott helyen.

22. FEJEZET

Tanácskozás a föld alatt

Peter arra ébredt, hogy Fény keltegeti. Éjszaka volt, Elindultak ON–nal együtt a barlang belseje felé.

A barlang most koromsötét volt, Peter az atomlux-reflektorral világított. A reflektorfényre mindenhol felriadtak az üregben alvók, ijedt kisgyerekek és védekezésre kész felnőttek.

– Jó barát, jó barát – mondta Fény mindenütt, amerre csak elhaladtak.

Szaporán mentek, és Peter megpróbált nézni, figyelni mindenre.

Az út sokkal hosszabb volt, mint ahogy hitte, és a legmélyebb részeken is laktak menekültek. Peter nem tudta megállapítani, hogy néhány tucatnyian, néhány százan vagy talán ezernél is többen lehetnek a föld alatt. A pincefolyosókat több helyen is keresztezte csermely, a víz fölött kis pallók vezettek keresztül. Több helyen a barlang mennyezetéről is víz csöpögött, méghozzá kristálytisza ivóvíz. A barlangfolyosó sok helyen csupasz volt, másutt a falakat moha borította, és újra és újra megisméltődött a föld alatti erdő, föld alatti cserjés, föld alatti veteményeskert csodája. És a legnagyobb csoda: az élvezhető levegő.

Néhány oldalfolyosó lakatlan volt.

– Itt gombát termesztünk – magyarázta Fény. – Bőségesen terem, és tápláló.

Az nyilvánvaló, hogy az oxigén egy részét a zöld növényektől nyeri a barlang. De ez a felszabadult oxigén önmagában kevés lett volna. Honnan jön a többi oxigén? Honnan jön a víz? Hol szedték a növényi magvakat? Bár ez

utóbbi volt a legkevésbé rejtélyes. Hiszen azt már tudta, hogy Oxygénian valaha volt oxigéndús légkör, és volt növény- és állatvilág.

Az atomlux-reflektor fénye most újra nagyobb üreget világított meg. Itt az üreg közepén szikladarabok voltak, nem lehetett tudni, természetes képződmények-e, vagy emberkéz rakta körbe ülőalkalmatosságnak. Mindenesetre ültek rajta vagy harmincan, férfiak, nők vegyesen. És köztük volt ORO.

– Megérkeztünk – mondta Fény. – Ez a "kert".

A barlangnak a bejárati része volt a Kürtő – a belső a "kert". Nem tudni, mikor és melyik városlakó fedezte fel, de sokan tudtak róla. Valahonnan víz és oxigén szivárgott ide, ha mozdulatlanul feküdt az ember, egy ideig maszk nélkül is kibírta benne. Ezt a kevés oxigént dúsították fel az itt bujkáló mesterségesen nevelt cserjéssel. A városlakók általában sohasem jártak erre, sohasem mertek ide leereszkedni. Ördög Leheletének, Bűn Árkának nevezték a barlangokat, ha egyáltalán beszéltek róluk. De miért beszéltek volna ilyesmiről? Munkájuk végeztével beültek az éttermekbe és klubokba, ettek, ittak, kártyáztak; szerették egymást, és hálát adtak az Örökkévaló Hatalomnak, az Ég Urának, Oxygénia Teremtőjének jóságáért és kegyeiért.

Önmagában semmi tilos nem volt abban, hogy a városlakók barlangokat fedezzenek fel a városok környékén, vagy egyáltalán elhagyják a várost. Az utazás nem tilos volt – hanem lehetetlen. Sem az ormányosok kockavárosaiban, sem az Emlékezők Városaiban földi értelemben vett közlekedés nem volt. Nem voltak autók, vonatok, trolibuszok, autóbuszok, helikopterek, legfeljebb az Emlékezők Városa mozgójárdáit lehetne földi közlekedéshez hasonlítani. De ezekből kevés volt, a Központi Térről a munkahelyekre szállították a lakosokat és vissza.

A városlakók nem mozogtak sokat, mert nem mozoghattak. Az oxigénadagok csak annyi időre futották, amíg a városon belül eljuthattak egyik helyről a másikra. A városok között

sötét, elhagyott, üres térség volt – hogy mekkora, arról sejtelmük sem volt. Az Emlékezők Városában a leendő mérnökök, építészek, tervezők sok mindent megtanultak, de a tantárgyak között nem szerepelt sem a földrajz, sem a csillagászat, sem a történelem. Senki sem tudta például, hogy Oxygénianak hány lakosa lehet (azt sem tudták, hogy a tizenhét kontinens közül melyik lakott), nem tudták, hány Ormányosok Városa, hány Emlékezők Városa van, csak arról volt homályos elképzelésük, hogy van valahol egy Központ. Ha gondolkoztak rajta – márpedig kevesen és keveset gondolkoztak rajta -, csak számítógépeket láttak, lyukkártyákat, műszereket, de hogy hol, ki, milyen lény irányítja, kezeli ezt a félelmes szerkezetet – odáig nem jutott el a gondolat.

A barlang első lakói olyanok voltak, mint Fény, akik a sterilizáló műtét ellenére teherbe estek, és meg akarták menteni gyerekeiket. Később csatlakoztak hozzájuk olyanok, akiknek agya engedetlenül nemcsak az előírt feladatokon járt, akik kérdeztek, kételkedtek, nem értették, miért bűn, ha szabad idejükben nem isznak, hanem egy másik tudományág iránt érdeklődnek, és akik emiatt – akárcsak ORO – állandóan az ellenőrző vizsgálatról, és ami ezzel egyértelmű, a lebukástól féltek. A legfélelmetesebb az volt, hogy nem tudták: kik és miért végzik el rajtuk a vizsgálatot. Hát istennek ilyen módszerre volna szüksége arra, hogy a lelküket lássa? És miért istennek tetsző dolog részeg kábulatban tölteni az életük felét? És miért volt szükség arra, hogy agyuk működését irányítsák? Miért, miért, miért? A kételkedés kételkedést szül, a gondolat gondolatot, a gátolt, ellustult agy működni kezd...

A barlangban találtak menedéket azok az anyák, akiknek a kicsinyeiktől való elszakítás elől idejében sikerült gyermekeikkel együtt idemenekülniök.

Néhány nappal a Nagy Tavasz Ünnep előtt az asszonyokon pánik lett úrrá. Mintha megérezték volna, hogy kicsinyeiket el fogják venni tőlük, és őket visszataszítják a feledésbe, az ormányosok közé. Ebben az időszakban végezték ORO és még

néhányan az ellenőrző méréseket és vizsgálatokat. ORO néhány kartont áttett az "Elpusztult" csoportba, és az azokon nyilvántartott anyákat és gyermekeket kiszöktette a kórházból.

A nyilvántartó gépek végezték a maguk munkáját. A szökevényeket nem kereste senki.

– Barátaim – mondta Fény -, ma éjszaka soha nem hallott csodákat fognak nekünk elbeszélni. Itt van társam és férjem, fiannak apja, ON 711 314, aki visszajött az Ormányosok Városából. És itt van kedves barátunk, Peter MacGulliver, aki egy távoli világból érkezett.

ORO felugrott, átölelte ON-t. A többiek szótlantul, tágra nyílt szemmel figyelték a jövevényeket.

Először ON mesélte el szökésüket az Ormányosok Városából. A térképet, amit a tilos könyvben látott, és amit emlékezetből le tudott rajzolni. Az Ördög Ösvényét a koromsötét éjszakában, a kiinduló pontot a Nagy Tavaszi Ünnepen. Elbeszélte, milyen az Ormányosok Városa, hogyan tudta megvédeni emlékezőtehetségét ORO segítségével. Majd Peter MacGullivert mutatta be, aki egy távoli világ lakója, és ismeri az oxigén teremtésének titkát. Pedig Oxygénia tanításai szerint az oxigént egyetlenegy központi forrás: az Isteni Kegyelem adja, annak mennyiségét sem csökkenteni, sem növelni nem lehet...

ON elhallgatott, és minden kérdő szem Peterre tapadt.

Amit Peter elmondott, izgalmasabb volt a legizgalmasabb regénynél, és részegítőbb a Cseppeknél. Pedig nagyon egyszerűen és szárazon csak néhány tényt mondott el. Azt, hogy ő maga egy ugyanolyan, bolygónak nevezett égitestről indult útnak, mint Oxygénia, mert a Világmindenségben megszámlálhatatlanul sok Nap – Csillag -, Bolygó és Hold van, nem egy, nem tizenkettő, nem harminchárommillió, hanem megszámlálhatatlan. Azon a bolygón, a Földön, ahonnan Peter jött, annyi oxigén van, hogy mindenki szabadon lélegezhetik, mindenki oda megy, ahová kedve tartja, mindenki azt tanulhat, amit akar, és az ott élő Lények, az emberek nagyon boldogok. A Föld történetében is volt egy korszak, amikor az életet pusztulás fenyegette, mert elszennyeződtek a vizek, nem teremtek a

szántóföldek, és fulladás fenyegette a városok lakóit. Voltak emberek, akik összeestek az utcán, füstmérgezésben meghaltak. Mások elvesztették emlékezőtehetségüket. Az állatok...

Itt zaj támadt. Hiába működött a csillagközi fordítógép, a hallgatók többsége nem értette meg, mik azok az "állatok".

– Alacsonyabb rendű lények – magyarázta Peter. – Nem tudnak beszélni... gondolkozni... tehát az állatok is pusztulni kezdtek. A tengerekből kiveszett minden élet. Volt olyan terület, ahol a vegyi anyagokkal mérgezett levegőtől meddők lettek az állatok... Egymást érték a rémült tanácskozások és viták. Voltak, akik tisztán látták, hogy az emberiség azáltal, hogy levegőt piszkító gyárakat épít, ipari termékeivel beszennyezi a vizeket, és letarolja, építőanyagként használja fel az erdőt, kipusztítja önmagát. Voltak, akik azt mondták, nem baj. A rossz levegő, a fertőzött víz el fogja pusztítani az emberiség fölöslegessé vált, gyenge többségét. A szelekció elve szerint majd életben maradnak azok, akik a legellenállóbbak, akiknek légzőszervei a legegészségesebbek...

De az emberiség másképp döntött. Az utolsó pillanatban összefogtak a népek. Elsöpörték az útból mindazokat, akiknek fontosabb volt saját érdekük az emberiség sorsánál, konferenciákat hívtak össze, létfontosságú egyezmények születtek.

Először is megtiltottak minden atomrobbantást, hogy csökkentsék a sugárártalmat. Nemzetközi összefogással megtisztították a szennyvíztől a vizeket; a forrásokat, a patakokat, a folyókat, a tavakat és az óceánokat. A gyárak és városok szennyvizét csak hatalmas szűrőrendszereken át engedték a folyókba és tengerekbe. Fegyverek helyett vegytisztító berendezéseket, öntözőműveket, talajjavító mezőgazdasági gépeket gyártottak.

Nemzetközi összefogással erdők tízezreit telepítették, sivatagi öntözőrendszereket létesítettek, a hegyoldalakon árkokat és barázdákat szántottak a teraszos kertműveléshez. A fák és erdők őrzését a világ ifjúságára bízta.

A tudomány újra magasra szökött. Találmányok találmányok után születtek, de most már gyítelembé véve azt is,

hogy nem lehet, nem szabad a természetes környezet rovására fejleszteni a technikát és a civilizációt. Azonnali hatállyal betiltottak minden olyan közlekedési eszközt, amelyik szennyezte a levegőt. Minden olyan gyárat átépítettek, amelyik a környezetre ártalmas volt. A szűk és egészségtelen városok helyén napfényes otthonokat emeltek. A XXI. század elején létrejött a teljes leszerelés. Megszűnt a hadiipar. Berendezéseink, amelyekkel bármely elemet másik elemmé tudunk átalakítani – csak a békét és jólétet szolgálják. Korlátlanul van oxigénünk. Erdő, virág, tiszta víz, tiszta levegő, gazdagon termő föld, egészséges és boldog embermilliók. Ilyen most a földi élet.

– És ki vagy te, hogy kerültél ide? – kiáltott most újra egy gyerekhang.

– Én? En csak egy egyszerű ember vagyok, a ti nyelveteken: Lény, aki a messzi-messzi úrön át repültem ide. Egy úrhajón jöttem, ami olyan, mint egy kis ház a ti városotokban, de kiestem belőle, és nem tudom, mi történt az úrhajómmal, nem tudom, mi történt a feleségemmel, aki benne volt. Őt keresem, azért jöttem hozzátok is, hogy hátha tudtok róla... hátha segíteni tudtok, hogy megtaláljam...

A barlangban megint csend lett. A Lények megpróbálták gondolataikba beilleszteni a sok érthetetlen információt. Végül is egy fiatal férfi törte meg a csendet. Ő is azok közé tartozott, akik fenn laktak és dolgoztak a városban, de időről időre lejött ide vitatkozni, gondolkozni – itt nem fenyegette az azonnali ellenőrzés veszélye -, vagy egyszerűen azért, hogy segítse, tanítsa a föld alatt rejtőzőket.

– Én tudok valamiről, ami talán a segítségére lehet. Én elektroműszerész vagyok. Infravörösnel hosszabb elektromágneses hullámok felvételére és regisztrálására alkalmas készülékeket tökéletesítek.

– Rádiókat! – kiáltott Peter és izalmában felugrott. – ON, hiszen te azt mondtad, hogy Oxygéniaiban ismeretlen a rádiózás, hogy innen nem lehet rádiózni...

– Én csak téled hallottam a rádiózásról – mondta ON.

– Munka közben felfigyeltem egy különös dologra – folytatta a rádiós. – Egy idő óta állandóan jelentkezik egy ritmikus zörej, amit eddig sohasem észleltem. Érteni nem értem, mi ez a távoli üzenet, de a jelzés mindig a 19,31-es hullámhosszon jelentkezik...

– A *Humanitas* hullámhossza!

– Figyelj, le tudom kopogni.

És a sziklán felhangzott a kopogás. Peter szívdobogva fejtette meg a morzejelet: . . / . / - / . / .- = Peter. Tehát July él! July él, és a *Humanitas*on van! Az űrhajó fedélzetén van, és keresi őt!

– Hogyan tudnék válaszolni a hívőjelre? Honnan? – kiáltotta izgatottan.

– Schonnan. Minden válaszjelét megsemmisítenek a központi kioltó sávon.

– Nem lehet! Ahogy ON foghatja ezeket a hívőjeleket, úgy más is foghatja.

A rádiós a fejét ingatta.

– A jelek csak oda jutnak el, ahová a Központ akarja. Nem tudom, miért engedték át ezeket a jeleket az én munkahelyemre. És erről a hullámhosszról csak ezeket a jeleket, soha semmi mást. Sajnos, nem ismerhetem pontosan Oxygénia elektromágneses adó-vevő berendezéseit. A mi csoportunk a Központ számára készíti ezeket a felszereléseket. Azt is tudom, hogy az Emlékezők Városában is vannak ilyen regisztráló és jelző állomások, de ezek egymással nem tarthatnak kapcsolatot, csak a Központtal. A világűrből érkező rádiójeleket csak az Ellenőrző Központ foghatja fel.

– De hiszen most mutatta be, hogy fogta a *Humanitas* hívőjelét.

– Csak azt a jelet foghatjuk, amit a Központ munkánk céljaira átenged hozzánk. Ezek számunkra mindig teljességgel érthetetlen jelek, és nem foglalkozhatunk a megfejtésükkel. Ha megpróbálnánk választ adni rá, a Központ a jeleinket azonnal kioltja. Ugyanúgy megsemmisíti azokat a kísérleteket is, ha az Emlékezők Városainak állomásai egymással keresnek kapcsolatot.

– De hogyan csinálják?

– Nem tudom.

– És hát mi ez a Központ? Ki ez a Központ? Micsoda ismeretlen hatalom! – kiáltott fel Peter. – És hol találok ezt a Központot? Oda akarok menni!

És hogy senki sem felelt, újra megkérdezte: – Hogyan lehet eljutni a Központhoz?

A kérdésre ismét csak mélységes csend volt a válasz.

Az alapvető kérdést mondta ki. Azt, amit itt mindenki tudni szeretett volna. Hogy merre van az a titokzatos valami vagy valaki, sorsuk irányítója. És akármennyire vitatkozó és kételkedők voltak is valamennyien, így kimondani, hogy a Központot fel lehetne keresni, meg lehetne találni, szembenézni vele – még sohasem merték...

– Vissza kell jutnom az űrhajóra... és találnom kell valakit, aki ebben segíteni tud. July vár rám. Ennekem a Föld az otthonom. Én nem maradok itt – kiáltott most újra Peter.

– Ha megtalálom a Központot, szívesen itt hagyom a műszereimet, készülékeimet, vizsgáljatók meg az oxigénfejlesztő felszerelést, vegyétek hasznát. Elmondok mindent, amit tudok, de engem segítsetek vissza Julyhoz...

Halálos csend fogadta Peter kétségbeesett kitérését. Azután felállt ORO.

– Van egy mód... egyetlenegy mód. Időről időre kérdőlapokat kapok a munkámhoz. Nem tudom, kitől, nem tudom, honnan, de bizonyos, hogy az Ellenőrzés, a Központ küldi! A válaszaimhoz néha kiegészítést kell adnom. Néha közlik velem, hogy megelégedésre dolgoztam. Ez, gondolom, nem ismeretlen előttetek sem...

– Úgy van... valamennyien kapunk ellenőrző lapokat...

– A legközelebbi ellenőrző lapra felírom, hogy vendégünk érkezett egy távoli bolygóról. És ez a vendég az én otthonomban tartózkodik.

Szorogó, mély csend lett a Barlangban. Azután döbrent kiáltások mindenfelől.

– ORO, ezt nem teheted! Egyetlen más szót írni, mint ami oдавáló, halálos bűnnek számít...

– ORO, ez lehetetlen...
– Ne, ORO, valami mást kell kitalálni!
– Fogadjuk inkább magunk közé Petert, maradjon itt nálunk örökre. Itt élhet velünk, taníthat minket...
– Valamennyien bajba juthatunk, ha jelentjük.
– Ne hívjuk fel magunkra a Központ figyelmét...
– Nem hiszem, hogy volna más megoldás – szólt újra ORO.
– A lépés persze kockázatos. Ha egyszer felhívtuk magunkra a figyelmet, ha jeleztük, hogy Peter itt van, lavinát indítottunk meg... És elsősorban Petert taszítjuk veszedelembe, nem tudhatjuk, mi vár rá. De hátha már úgylis mindent tudnak? Ha régen figyelnek? Ha okosabb megkísérelni szemtől szembe kerülni velük?

Peter ORO-hoz lépett.

– Ha vállalod, ORO, és megteszed... ha van bátorságod... nagyon köszönöm. Én elszántam magam rá, hogy megkeresem, akárhol van és akármilyen ez a hatalom. Nem tétlenkedhetem tovább, hiszen beleőrülök már, hogy nem tudom, mi történhetett a feleségemmel... De nem akarok újabb veszélyt hozni rátok. Ha nagyon kockázatos... elmegyek innen, és addig megyek az utcákon, addig próbálok minden házba bejutni, amíg az ellenőrzés hálóján fennakadok. Kiprobálok minden kaput és minden mozgólépcsőt. És történjék velem bármi, soha el nem árulom a Kürtöt és közületek senkit.

– Remélem, a jó sors vezérelt ide, Peter – mondta ORO, és felállt. A tanácskozásnak vége volt.

23. FEJEZET

Jelentés

OXYGENVILLE, RÁDIÓKÖZPONT, 1207. 6. 14. 8.77

6.17 HULLÁMHOSSZON: "ITT PETER
MACGULLIVER! JULY VÁLASZOLJ! ITT PETER! ITT
PETER!"

FONTOS MEGJEGYZÉS: AZ ADÁS AZ 5. SZ.
EMLÉKEZŐK VÁROSA KÖRZETÉBŐL TÖRTÉNT.

AZ ADÁST BLOKKOLTUK.

BIZTONSÁGI IGAZGATÁSNAK. SÜRGŐS.
UTASÍTÁS:

OXYGENVILLE, 1207. 6. 15. 9.30
MINDEN RÁDIÓELLENŐRZŐ KÖZPONT ÉS
RADARÁLLOMÁS ÓRÁNKÉNT AD JELENTÉST DALIÁS
TRÓNÖRÖKÖSNEK.

BIZTONSÁGI IGAZGATÁS AZ EMLÉKEZŐK
VÁROSAIBAN ÁLTALÁNOS ELLENŐRZÉST TART.
JELENTÉS 60 ÓRA MŰLVA DALIÁS TRÓNÖRÖKÖSNEK.

XIII. JÓTEVŐ

24. FEJEZET

ORO választ kap

Jó pár nap telt el azóta, hogy ORO ráírta az üzenetét egy kérdőlapra. A kérdőlapon egy. újfajta sebészeti műszer használhatóságáról kellett jelentést adnia. A műszer precizitásáról, a beállításról, a fémötvözet minőségéről szölkak a kérdések. ORO gondosan kitöltött mindent, és az "egyéb fontos megjegyzések" rovatban – amit máskor mindig üresen hagyott – jelentette, hogy egy Föld-lakó tartózkodik a városban, aki szeretne visszajutni az űrhajójára.

Egy pillanatig habozott még, azután lenyomta a műszerasztalon levő gombot, és a lap eltűnt, valahová, az ismeretlenbe – a dolgon többé nem lehetett változtatni.

A jelentés elment – és nem érkezett rá válasz.

Újabb utasítások jöttek ORO-nak, számításokat, kísérleteket kellett elvégeznie, újabb kérdőíveket kapott, de arra, hogy valaki átvette, elolvasta, észlelte a bejegyzést, semmi jelzés.

Peter kétnapi töprengés után úgy döntött, hogy fel kell költöznie az Emlékezők Városába. Hiszen ha ORO választ kap, esetleg azonnal keresni fogják őt, és ha a Kürtőben tartózkodik, rejtekhelye elárulja a többieket is. Ha egyáltalán titok az ismeretlen valaki vagy valami előtt a barlangban bujkálok élete.

Mennél tovább váratott magára a válasz, Peter is, a barátai is annál nyugtalanabbak lettek. Peter egyre határozottabban érezte, hogy *valahol* tudnak róla, *valahol* nyilvántartják a bolygóra érkezését, figyelték útját az Ormányosok Városából, és ahogy felvették a *Humanitas* hívó jelét és July üzenetét, ugyanúgy egy titokzatos felvevőállomás szalagra rögzíthette az ő kétségbeesett, makacs hívójeleit is, amelyek Julyt keresték, és a

hívójeleiből pontosan tudják, hogy mikor merre járt. Igen, most már hivatalosan is, jelentkezett – ha ugyan van itt valamiféle hivatal -, és fel kell költöznie a városba.

Ezt Fény és ON is belátta és helyeselte, bár ON-nak nagyon nehezebbre esett Petertől megválnia. És Kicsi-ON és a többi gyerek sem akart belenyugodni Peter távozásába.

– Maradj velünk, földi ember, maradj velünk – könyörögtek -, és taníts minket!

A barlangvilágban töltött napokban Peter számára legmeghatóbbak a gyerekek voltak. Szinte hihetetlen volt, hogy az egy-két vagy talán már tíz nemzedék óta eltompultan, adagolt oxigéneken élő, kockavárosbeli lények milyen nagyszerű utódokat nemzettek a Nagy Tavaszai Ünnepeken. Ezeket a csecsemőket életük első hónapjaiban bőségesen ellátták oxigénnel.

Anyatejen kívül nem tudni, milyen táplálékot kaphattak, de annyi bizonyos, hogy agyuk valósággal felszívott minden megtanulhatók Peter borzadva gondolt arra, hogy ezeket az ártatlan kis lényeket is letaszították volna az Ormányosok Városába, és közülük csak néhányan kerültek volna vissza szigorúan megszabott feladattal az Emlékezők közé...

De vajon jobb-e a sorsuk így? Peter részvételt nézte a penészszerű, napfényt sohasem érzett arccsákákat, a lázban ragyogó szemeket, az éhezéstől sovány testeket, a mohóságot, amellyel a nyers gombát, fűvet, gyökeret ették.

Az asszonyok néha sírtak és önmagukat vádolták. Jól tették-e, hogy megszöktek gyermekeikkel együtt az isteni rendeltetés, a különválasztás elől?

Mi lesz a gyerekekkel? Mire jó ez a hősi erőfeszítés; a barlang mélyén ápolt néhány ehető növény? Mire jó a tanulás, a gyerekek lázas igyekezete, ha életük állandó hadakozás lesz egy falat ételért, egy korty vízért, korty levegőért, egy láthatatlan hatalom ellen?...

Peter mindenről mesélt, amiről csak tudott. Úrhajókról, növényekről, állatokról. Megmutatta műszereit, és oxigént, cukrot gyártott szakadatlanul – és adta, adta a gyerekeknek.

– Földi lény, gyere vissza... földi lény, várni fogunk -; hallotta búcsúkiáltásukat.

ON-tól és Fénytől baráti öleléssel búcsúzott. Látni fogják-e még egymást valaha?

Legszívesebben otthagytta volna felszerelését a barlangban, de magával kellett vinnie – nem tudhatta, milyen sors vár rá.

Felkapaszkodott a Kürtön. A kijáratnál ORO várt rá, és otthonába vezette.

A házat most nézte csak meg Peter alaposabban – amikor első ízben ON-nal itt járt, sokkal izgatottabb volt, és sokkal rövidebb ideig volt a földszinti hallban, semhogy emlékezett volna rá.

Tágas, kellemes, célszerű lakás volt, kényelmes fekvő- és ülőbútorokkal. Az emeleten hálószoba – halványkék kárpittal, arany cirádákkal -, fürdőszoba, ahol az egyik csapból szappanszerű anyagot is tartalmazó, a másiktól tiszta, langyos víz folyt. Egy dolgozószoba is volt az emeleten, a polcokon könyvek és mikrofilmek. Kizárólag ORO szaktudományához tartozó könyvek. A földszinten, a bejárati nagyszoba mellett volt egyik oldalon egy kis tévészoba, a másik oldalon a játéktér. Kártyaasztal, rulett, és a falak mentén bársekre nyek, telis- teli itallal. Konyha nem volt a házban, és nem volt otthon ennivaló sem, leszámítva egy doboz édességet. Ha megeheztek, át kellett menniük egy klubba vagy étterembe.

Az utcán már oxigénszegény volt a levegő, itt szükség volt álarcra, tartalék oxigénre. Oxigént persze csak lyukkártyára tölt a gép. Szerencsére Peter annyi oxigént teremthetett elő, amennyivel élete végéig járhat-kehet ORO-val együtt.

Az étterembe Peter eleinte nem akart bemenni. ORO és a többiek már régen úgy szereztek ételmet a Kürtöben bujkálóknak, hogy saját lyukkártyájukkal megebédeltek, azután egy másik étteremben újra megrendelték az ételt, levették a kiszolgáló asztalról és elvitték. ORO is azt javasolta, Peter várja meg otthon, elhozza az ételt. De azután Peter vakmerően mást gondolt. Leült az étterem asztalához, és ORO lyukkártyáját tette a gépbe. A megrendelt étel máris ott volt az asztalon, a gép visszadobta a kartont. Most ORO a szemközti székre ült – és a

gép a lyukkártyára gyanútlanul felszolgált az újabb ebédet. Ha akarták volna: tízszer is megebédelhettek volna...

Amikor az első hét eltelt és ORO nem kapott semmi jelzést, Peter arra gondolt, hogy hátha az üzenet nem is került senki elé. Berakták a rajzok, számítások közé, valami feneketlen kartotékdobozba, elsüllyedt, soha senki nem fog válaszolni rá. Ettől az egyik percben kétségbeesett, a másik percben úgy érezte, az volna a legjobb, ha nem figyelnének fel rá, és valahogy máshogy próbálna kijutni innen... De érezte, hogy egérfogóba került, és néha olyan reménytelenség fogta el, hogy legszívesebben kért volna ORO-tól a Mély Álom Cseppekből, legszívesebben kábultra itta volna magát, hogy ne tudjon semmiről, feledjen el mindent, feledje reménytelen és kilátástalan sorsát.

Harmadik hete lakott már ORO házában.

ORO is nyugtalan volt. Reggelenként bement a klinikára, délután letelepedtek Peterrel az agyonunt televízió elé, és hallgatagon nézték. ORO nem merte meghívni a barátait, sőt ha Peterrel átmentek ebédelni a legközelebbi étterembe, csak kettesben ültek az asztalnál. Féltek, hogy bajt hozhatnak mindenkire, aki a földi emberrel beszél.

Egy napon ORO új feladatot kapott. A részletes utasítás végén, a lap alján ez állt: "A Földi Lény haladéktalanul induljon el a fő tér négyes mozgójárdáján."

Semmi több.

ORO akármennyire várta is az üzenetet, most megdermedt. Abbahagyta a munkát és hazarohant.

Peter belesápadt, amikor megkapta az üzenetet.

Jót tettünk vagy rosszat? – ezt kérdezték szorongva egymástól és önmaguktól.

De választásuk már nem volt. A gépezet megindult – megállíthatatlanul.

25. FEJEZET

Szétnyílnak a felhők

A fő térről számos mozgójárda indult. Ezek vitték az Emlékezőket a lakótelepről a munkahelyekre. A rendezett, csinos városban tizenöt– húszféle ház van, ezeket különböző színűre festették, és kisebbre, nagyobbra, műfák, műbokrok közé építették. Minden tizedik-huszedik házacska után klub, étterem, áruház következett, azután megint műligetek, lakóházak. A város meglepően nagy volt, és a központi tér kivételével eléggé áttekinthetetlen.

ORO a fő térig kísérte Petert.

Szótlanul és gondterhelten haladtak mind a ketten.

A döntés visszavonhatatlan. Nem tudhatták, mit tervez róluk és ellenük az a hatalom, amelyiknek most kényre-kedvre kiszolgáltatták magukat.

De nem volt más lehetőség.

Peter rálépett a négyes jelzésű mozgójárdára.

Fognak-e vajon még egyszer találkozni?

– Köszönöm, ORO.

– Sok szerencsét, Peter. Neked is, és mindannyiunknak.

Peter visszanézett. Szomorú volt és nagyon elszánt.

"Nem. Nem történhetett másképpen. Én nem félek tőlük!"

A járda egy ideig ugyanolyan utcákon haladt, mint amelyet Peter eddig is látott az Emlékezők Városában. Váratlanul egy zsiliphez ért, egy ajtó kitárult. Most belső folyosó következett, halványzöldes, derengő fénnel. A futószalag sebessége erősen növekedett, és az út egyre emelkedett. A járda váratlanul megállt, Peter majdnem elvesztette az egyensúlyát. Újabb zsilip

volt előtte. A zsilip kitárult, anélkül hogy bármit kellett volna tennie. Peter néhány lépést tett előre – a zsilip bezárult mögötte.

Mintha ködbe jutott volna, gomolygó vízpárába.

Szemét meresztgetve fényt keresett, de minden irányban csak szürkén kavargó ködfelhőket látott. Lélekegyedül állt az ismeretlen helyen, nem hallott és nem látott semmit.

Ekkor egy ezüstösen csillogó létraszerű valami ereszkedett le előtte. Peter rálépett az első fokra. Lépcső volt.

Megdöbbenve és hitetlenkedve ment fel néhány lépcsőfokon.

Látni most is alig látott.

A ködben egy repülőgép körvonalai sejlettek, ajtaja kinyílt, majd bezáródott.

Peter MacGulliver egy eléggé kis méretű gép kényelmes utasfülkéjében találta magát. Rajta kívül egy teremtett lélek sem volt a gépen. Nem volt pilóta sem.

Amikor elhelyezkedett a szárny mögötti ablaknál, a gép azonnal, szinte függőlegesen felemelkedett.

Nagyon hosszú ideig, órákon át repült a ködben. A felhőgomoly egyre világosodott. Azután kiért a fényre.

A gép alatt, akár egy végtelen, havas síkság, gomolyogtak a felhők. De ezek a felhők nem voltak fehérek, mint ahogy a földi repülők látják maguk alatt a felhőtengert, hanem piszkos sárgás-szürkén terültek el. De fölöttük szikrázva, ragyogva vakított a kék ég. Peternek be kellett hunynia a szemét, úgy elszokott a fénytől.

Nyilván ez is vetített díszlet körülötte. Káprázat, érzékei csalódása. De ilyen kékséget! Mintha a cseppfolyós oxigén kéklene körülötte, mintha a földi Napénál százszor erősebb Nap tündökölné...

Egy kis asztal gurult elé. Az asztalon egy pohár ital és egy tányéron gyümölcspástétom. A csemege színe, alakja, illata olyan vonzó volt, hogy Peter mohón utánakapott és elfogyasztotta.

Talán tévedett eddig? Talán mégsem kellett volna mindennek hitelt adnia, amit odalenn látott és hallott? Talán mégsem egy gonosz, pusztító hatalom kezébe került? Hiszen itt

minden csupa kényelem és figyelmes gondoskodás. Vagy csak túl ravaszak? Talán az ízekkel, illatokkal, ragyogással a félelmét, gyanakodását akarják elaltatni? Talán mindez próbatétel? És váltogatni fogják a barátságos és barátságtalan meglepetéseket? Lehet, hogy ezzel jelzik: valamit akarnak tőle. Tudnak kegyesek lenni és tudnak rémületesek lenni? Ki érti ezt?

"Óvatosság! Óvatosság" – gondolta Peter.

De a kellemes élmények folytatódtak.

Be sem fejezte az evést, s a gép ereszkedni kezdett.

Rövid kifutópályán szálltak le. A gép megállt, az ajtó kinyílt, a lépcső leereszkedett.

Peter kiszállt a gépből. Lába alatt megindult egy mozgójárda. Kinyílt egy fotocellás üvegajtó, Peter almazöld csempével díszített csarnokfélébe jutott. Itt sem találkozott senkivel, innen is tovább vitte egy mozgójárda – kinyílt még egy ajtó. És egyszerre kinn volt a repülőtér előtt – egy csodálatos téren.

Peter felkiáltott gyönyörűségében.

Jókora tér volt, nagyobb, mint a római Szent Peter-templom előtti. Közepén szökőkútcsoport, olyan könnyű, táncoló alakokkal, márványférfiakkal, -nőkkel, -gyerekekkel, ágaskodó lovakkal, hogy a szobrok is szinte táncolni látszottak a szikrázó, habzó, zuhogó vízben. A szökőkút körül fák, bokrok, virágok voltak, sokkal távolabb pompás épületek, hófehér és rózsaszín márványpaloták körvonalai sejlettek. És a tér fölött kéken, selyemkéken ragyogott az ég...

Peter hirtelen ötlettel levette védőálarcát, és hatalmasat lélegzett.

Ózondús, remek illatú, igazi levegőt lélegzett be.

Olyat, amelyet a Föld legszebb tájain, a Kaukázus vagy az Alpok havasi napsütésében, Hawaii pálmaligeteiben, a tihanyi levendulaföldeken érez az ember. Szívta, szívta a csodálatos levegőt, az örömtől megrészegülve. Oxigén! Csodálatos éltető elem! Bőségben, korlátlanul, ragyogó kék ég alatt! Szökőkutak, virágzó fák. Nem messze tőle egy bokor zöldellt. Odalépett, ujjával megérintett egy levelet. Élő, valódi növény volt, dús ágakkal, forrópiros virágokkal.

Lehetséges ez? Ugyanazon a bolygón van? A fullasztó ködök, a betontömbök, a barlangban rejtőzködők nyomorult bolygóján?

Talán két perce állhatott hunyorogva a fényben, nagyokat lélegezve, élvezve a tüdejét, vérét átjáró csodát, amikor egy hófehér jármű gördült mellé. Olyan volt, mint egy földi autó, kerekeken guruló, ragyogóra fényesített, nesztelenül suhanó gyönyörű kocsi. Az ajtó felpattant és – a földi szemnek kissé szokatlan szabású, túlságosan is testhez simuló – nagyon szép kelméből készült, nagyon jó öltözetben, kilépett a kocsiból egy barátságos ifjú férfi, ő sem viselt gázmaszkot. Kezét nagy szívélyességgel nyújtotta Peternek, és mosolyogva üdvözölte.

Peter válaszolni akart – de észbe kapott. Egyelőre okosabb, ha úgy tesz, mintha nem értené Oxygénia nyelvét. Megrázta a fejét, és kézmozdulatával is intett, hogy nem érti a szavakat.

Azután műszer táskájába nyúlt, elővette a csillagközi fordítógépet, bekapcsolta, és újra a fiatal férfira nézett.

A vendéglátó megismételte:

– Szeretettel üdvözlöm Oxygénia központjában a messi Föld lakóját. Remélem, kellemesen utazott, és jól fogja érezni magát nálunk a sajnálatos baleset után.

Itt tehát tudják, hogyan került ő ide, s feltehetően azt is, hogy mikor.

Viszonozta a kézszorítást, valamit mormogott arról, hogy milyen meglepően szép itt minden, és hogy nem is álmodott ilyesmiről.

A fiatalember udvariasan intett, és beült Peterrel a kocsiába.

A járműben nem volt vezetőülés, nem volt volán. Csak műszerfal. Egy gombot nyomott meg a vendéglátó. Az autó ajtaja újra becsukódott, és a kocsi puhán vitte őket egy ragyogóan épített szerpentinén egy domboldalon felfelé.

Peter még sohasem látott ilyen gyönyörű tájat. Mintha a Föld legszebb vidékei, havas hegycsúcsok, sziklák, vízesések, eukaliptusz- és pálmaligetek, ezüstfenyők és babérfák itt adtak volna találkozót egymásnak. A természet buja gazdagsága, színei, formái, illatai között néha előtűnt egy-egy épület. Hol egy márványpalota, hol egy finn faházra emlékeztető erdei lak,

hol egy üvegből készült házcsoða látványa kápráztatta el. Az utat is virágok és cserjék szegélyezték. A hegyoldalokról is patakok, vízesések zuhogtak alá, és a völgykatlanokban néhol felcsillant egy-egy tó. A tavakon vitorlás csónakok siklottak, és motoros hajócskák száguldottak, mögöttük vidáman sikló víziszókkal. Mintha egy szuper-Svájcbba, szuper-Hawaiiiba, szuper-Krímbe érkezett volna. Az elszórt épületek körül emberek mozogtak – feltűnően kevés ember a hatalmas távolságokhoz és az épületek méreteihez képest.

– Ne nyissam ki a kocsni ablakát? – kérdezte udvariasan a vendéglátó.

– Köszönöm – bólintott örömmel Peter.

Egy gombnyomás – és beáradt újra a friss külső levegő, tele csodálatos virágillattal. A zajtalan autónál is csendesebb volt a táj. Egészen közel haladtak a tóhoz, amelyen több motoros víziszó is száguldott. A motorcsónakok nem zúgtak, nem berregtek, hangtalanul siklottak a tavon.

Ugyanakkor valami más hang – madárcsicsergés? zenekar? falombok susogása? – ugyanúgy áradt, mint a levegő részegítően jó szaga. Peter nem emlékezett rá, hogy valaha is ilyen jó lett volna a közérzete. Nyugtalansága, szorongása elmúlt már a repülőgépen, és most már meg mertte kérdezni az ismeretlent:

– Önök tehát tudják, hogy a Földről kerültem ide?

– Igen. Tudjuk.

– Arról is, hogy úrhajómat baleset érte?

– Igen.

– És mi történt a feleségemmel?

– Az úrhajó fedélzetén van. Jól van.

Peter szíve a torkában lüktetett.

– Rendszeres rádiókapcsolatot tartanak velem?

A férfi kiismerhetetlenül mosolygott.

– Rendszereset? Azt nem mondhatnám. Most éppen légköri zavarok miatt lehetetlen a rádiózás.

– És remélhetem... remélhetem, hogy segítenek kapcsolatot teremteni a feleségemmel? Remélhetem, hogy segítenek visszajutni az úrhajóm fedélzetére?

– Természetesen – felelte mosolyogva a fiatalember. – Hiszen ezért kértük ide.

Az autó a hegy csúcsához közeledett. Óriási parkban haladt a szerpentin. A fák, virágok, ha lehet, még gyönyörűbbek voltak itt. A vízesések, tavak, szökőkutak között szobrok százai bukkantak elő. Peter már régebben észrevett néhány szobron friss virágokból készült koszorút. Az egyik ilyen szobor feltűnően hasonlított vendéglátójára.

Amikor már a huszadik vagy a harmincadik; ilyen szobrot bámulta meg, és tekintetét hol a szoborra, hol a mellette ülő fiatalemberre fordította, az szerényen, kicsit zavartan elmosolyodott:

– Kedves Peter, Oxygénia királyság. Jelenlegi uralkodónk XIII. Jótevő, akinek én elsőszülött fia vagyok. Nevem Daliás, és XIV. Jótevő néven fogok uralkodni...

Peter meghökkenve nézte. A Földön ezer éve egyetlenegy király sem uralkodott. Lehet, hogy ennek a képtelen és érthetetlen bolygónak ez a szíves és barátságos fiatalember volna a leendő uralkodója? Az ő parancsára programozták ORO és ON agyvelejét? Miatta fuldokolnak az ormányosok? Előle bujkálnak a Lények a Kürtőben? Miatta, aki most kényelmes auláján viszi őt... viszi, de hová viszi?

Mintha csak gondolataira adna választ, az autó megállt.

– Ha parancsol külön házat... vagy ha megelégszik szerény otthonomban egy lakosztállal...

A "szerény otthon"... álomkastély volt. A herceg intett. Peter kiszállt az autóból, és megállt a főbejárat előtt.

Ami szépség, kényelem, ötlet, izlés, gazdagság elképzelhető – ott volt Peter előtt. A cordobai mecset boltíverdeje, a Tadzs Mahal hófehér márványcsipkéje, a kamakurai Buddha méltóságos nyugalma... nem, nem lehet földi hasonlatokat mondani. Ámulat és néma döbbenet fogta el Petert, amikor a főbejáratnál megállt. Építészeti műremek volt ez, márványból, féldrágakövekből, aranyból tervezett palota, és fölötte az őrjítőén kék ég. Még a báránylegények is mintha csipkéből lettek volna, és a fák és füvek zöldje olyan volt, mintha smaragdból faragták volna ki valamennyit.

– Viszontlátásra két óra múlva az ebédnél – mondta a herceg. Bólintott és eltűnt.

Egy óriási ajtó tárult ki előtte. Petert mozgószőnyeg vitte, most már a kastély belsejében, folyosóról folyosóra, selyemmel, bársonnyal, gobelinekkel díszített falak, drága és szép bútorok között. A járda helyenként mozgólépcsővé alakult, majd megszakadt egy hófehér ajtó előtt. Az ajtó ugyanolyan nesztelenül kitérült. Peter pompás szobában találta magát Csak most döbbsent szívébe: ide sem ember vezette. A pompás kastélyban a hercegen kívül nem talált egyetlen élő lelket sem.

26. FEJEZET

Akár egy régi angliai kastély...

Peter MacGulliver ifjú felesége, July, nyelv- és irodalomtörténész volt, és különösen az óangol regényeket szerette. Rengeteget mesélt Peternek ezer évvel azelőtti romantikus regényekről, amelyekben gyakran szerepelt lidérc, hazajáró lélek, kísértet. Emlékszik, milyen jóízűen nevettek azon, hogy micsoda pompás érzés lehet egy kísértetekkel teli kastélyban aludni, amikor váratlanul mozogni kezd az ajtó vagy az ablak, megszólal a kéményben egy titokzatos hang...

Hát most aztán megvolt a lidérc, a kísértet, az elvarázsolt kastély.

Peter megállt a tágas szoba közepén, és nem tudta, mitévő legyen. A Földön a III. évezred a béke és a gazdagság korának kezdetét jelentette, és most, 3069-ben, a IV. évezred első századában igazán boldog és kellemes az emberi élet. Szépek az otthonok, kényelmesek, tágasak a házak, de ezt a hihetetlen luxust... Ilyen bútorok, képek, faliszőnyegek csak a múzeumokban találhatók, ahol minden embernek egyformán kincsei... De hogy egy szobában ennyi faragás, ennyi dísz, ennyi kéz munkája legyen egybezsúfolva!... És az első teremből mindenfelé ajtók nyílnak. Erkélyre, újabb szobába, újabb terembe. Isztambulban, a Topkapi Szerájban, a török szultánok régi kastélyában nincsenek ilyen ravaszul épült zugok, ilyen minden sarokban felbukkanó függőkertek, mint ebben a lakosztályban. El lehetne báméskodni benne akár száz évig is, ha...

... hacsak nem volna mindez ilyen félelmetes.

Közeledik egy ajtóhoz: az ajtó hangtalanul kinyílik. Visszahúzódik: az ajtó bezárul. Odalép egy asztalhoz: az asztalon csiszolt poharak teremnek, üvegek, bennük ital. Odalép egy másik asztalhoz – szétnyílik a teteje, kiemelkedik egy gyümölcsös teli kosár. Peter nem bírta ellenállni, egy gyümölcsöt kiemelt a tálból és beleharapott. Földi, és mégsem földi ízeket érzett. Mintha almát, narancsot, banánt, mangót, szőlőt, ananászt egyszerre kóstolt volna.

Valahol felcsendült egy kellemes dallam, röviden, mintha óraütés lett volna.

Hiszen két óra múlva ebédre várja a herceg! – jutott eszébe. – De mennyi itt egy óra? Hol, melyik ajtón, merre kell kimennie?

Körbejárt újra a szobában, és mintha itt a gondolatot is olvasnák (vagy valóban olvassák?), kitárult egy tapétaajtó, amelyet eddig nem vett észre – lehet, hogy nem is volt ott. Az ajtó csodálatos fürdőszobába nyílt, hatalmas, úszásra is alkalmas fürdőmedence, a medence mellett kényelmes fekvőszékek, hófehér puha lepedők, egy asztalkán illatos szappanok, krémek és egyéb testápoló szerek.

Peter ledobta ruháit, kibújt a cipőjéből. Micsoda nagyszerű érzés lesz ebben a ragyogó, tiszta folyadékban megfürödni!

Nem tudott ellenállni kutató ösztönének. Egy cseppnyit tenyerébe vett a langyos folyadékból és analizálta. A műszer megadta a választ: tiszta forrásvíz, erdei füvekkel illatosított, harminc fok – remek fürdővíz.

Peter nagy gyönyörűséggel lubickolt a medencében. Eleinte csak mosdott, azután néhány úszómozdulatot tett. Ebben a pillanatban megmozdult a víz, hullámszerűen kezdett a medencében, és néhány fokkal hűvösebb lett.

– Hiszen ez meseország! – kiáltott fel Peter.

Megint a dallamos óraütés. Be kell fejeznie a lubickolást.

Kilépett a medencéből – és majdnem összeesett rémületében.

A heverőn, ahová ruháit, felszerelését tette – nem volt semmi.

Eltűnt földi ruhája, eltűnt a zsák, a szakfanderrel, eltűnt az omniszkóp, a gázálarc, az oxigénfejlesztő berendezés, a rádiója, az iránytűje, a kronométere...

Döbönt rémülettel állt a medence előtt. Észre sem vette, hogy a levegő melegebb lett, hogy jó illatú, langyos szellő támadt, tökéletesen megszárította testét, mielőtt a puha törülköző-lepedőket akárcsak kézbe vette volna.

"Mi lesz velem! Törbe csaltak! Rab vagyok! A műszereim..." Most már egyáltalán nem tud tájékozódni. A csillagközi fordítógép... az oxigén...

Izgalmában alig vette észre, hogy megnyílt egy faliszekrény, és benne eltűnt ruhái és felszerelése helyett cipő, fehérnemű és hófehér öltöny várja. Kellemes, puha anyagból, tökéletesen ráülő, elegáns ruha.

Nem volt mit tennie: felöltözött.

Homlokát kiverte a verejték. Egy kendőhöz nyúlt, hogy letörölje arcát, és arra gondolt, hogy borotvája is eltűnt.

Elképedve bámult a törülközőre: a könnyű törülő mozdulat tökéletesen megborotválta. A vegyszerrel átitatott illatos kendő eltávolította arcáról a borostát, utána kellemes, illatos, lágyító anyaggal bevonta a bőrét.

És minél tökéletesebb volt ez a némán szolgáló, titokzatos technika, annál görcsösebb félelem szorította Peter szívét.

A fürdőszoba ajtaja ismét magától kinyílt.

Peter az izgalomtól kimerültén ült le egy pamlagra.

A terem pompája, szépsége, ravasz kényelme csak fokozta félelmét és iszonyatát: még erősebbnek érezte a titokzatos hatalmat, amelynek karmaiba került.

27. FEJEZET

A király határoz

Mialatt Peter nyugtalan gondolatoktól eltelve a trónörökös palotájában várankozott, ugyanolyan nyugtalan tanácskozás folyt XIII. Jótevő palotájában. A titkos tanácskozáson mindössze négyen vettek részt. Maga a király, Daliás herceg, a trónörökös, öccse, Derék herceg és Nagyfej, a Száz Nemzetség Tanácsának feje.

A király komoran hallgatta Nagyfej jelentését.

Oxygénia történetében már számtalanszor előfordult, hogy élőlényeket vagy élettelen anyagot lehoztak a világűrből. Oxygénia kozmikus elhárítóberendezése önműködően akcióba lép, ha légterét idegen test megközelíti. Amint Nagyfej erre tisztelettudóan emlékeztette Őfelségét, az első ilyen eset IX. Jótevő uralkodása idején történt. Akkor sikerült először a világűrből egy élőlényt épségben lehozni. Az élőlényt biológiai vizsgálatnak vetették alá. Kipreparálva megtalálható az oxygenville-i nemzeti múzeum kozmikuslény-tárában... Akkor hozta a Titkos Tanács Oxygénia Világűr Kapcsolatainak törvényét. – Ha szabad emlékeztetnem... – mondta Nagyfej.

A király bólintott. Nagyfej lenyomott egy gombot. A trónterem gobelinképekkel ékes falára mikrofilmről felnagyítva vetítődött a Törvény szövege:

1. §. Az Oxygéniaát körülvevő világűr Oxygéniaé.
2. §. Minden behatoló idegen test – űrhajó, élőlény, élettelen tárgy – ellenségnek tekintendő, és további vizsgálat céljára Oxygénia területére lehozandó.
3. §. Veszély esetén automata rakétarendszerünk Oxygénia légterének határán a behatolót megsemmisítheti.

4. §. Ha a közeledő idegen élő vagy élettelen tárgy Oxygénia létérdekeit veszélyeztetni nem látszik, védőburok kilövését rendeljük el, amely a behatolót épségben hozza le bolygónk területére.

5. §. Ha a burookban leérkezett idegen tárgy élettelen anyag, az minden körülmények között fizikai-kémiai analízisnek vetendő alá.

6. §. Amennyiben a lehozott idegen tárgy magasabb rendű élőlény, az Igazgatósági Tanács elnöke döntheti el, hogy:

a) emlékezetének törlése mellett leszállítsák-e a Kiszolgáló Városok (más néven az Ormányosok Városa) egyikébe;

b) minden részletre kiterjedő agy vizsgálat után eldönthető, nincsenek-e az élőlénynek olyan képességei, amelyek – megfelelő programozás után – az Emlékezők Városában Oxygénia javára hasznosíthatók;

c) biológiai vizsgálatok végezhetők rajtuk.

A fény kialudt. A király várakozva nézett Nagyfejre.

– Felső, öt és fél hónappal ezelőtt "AAA" idegen űrhajóállomás felől űrhajó közelítette meg felségterületünket. Az űrhajó a "B-C" sáv között fékezett és körpályára tért.

– És lelőtték? – szölt közbe türelmetlenül Derék herceg.

– Nem, felség. Automata elhárításunk csak az "A-B" sáv között lép működésbe.

– Növeljék a hatósugarát, és ne zavarjanak meg a golfozásban. A biztonsági ügyek úgysem rám tartoznak, hanem a trónörököstre.

Nagyfej kínosan hallgatott.

– Folytasd – mondta a király.

– Az űrhajó köpenyét meteorbecsapódás érte. Ekkor egy élőlény kilépett az űrbe. Zsinóron függve éppen megközelítette a "B" sávot.

– Éppen ott volt a "B" sáv határa! Csodálatos! – kiáltotta Derék.

– Felső, egymillió mérföldnek is egy milliméter a határa – mondta Nagyfej. – Véletlen, de így volt.

– Az űrhajóból kilépő lény Ezüsthény Rakétáink hatósugarába került, és természetesen azonnal fellőttük az ezüst

fényburkot, hogy épségben lehozzuk és a zoológiai intézetnek vizsgálatra átadjuk. Ámde sajnálatos módon... az Alfa Kiszolgáló Város körzetében nyoma veszett. A radarállomás szerint az ezüsthényburok szétpattant a talajra érés pillanatában, és megsemmisült.

Nagyfej egy pillanatnyi szünet után folytatta:

– Néhány órával később a Nagy Ellenőrző Rádiótükör jelentette, hogy 6.17-es hullámhosszon ugyanebből a körzetből gyenge rádiójeleket adnak, "Itt Peter, July, jelentkezz, itt Peter" ismétlődő szöveggel. A rádiójelek minden valószínűség szerint a lénytől származtak. Úgy döntöttünk, hogy a Nagy Tavaszi Ünnepen a lény – ha addig életben marad – felkerül a biológiai intézetbe. Mindennek nem is volna különösebb jelentősége, ha...

Nagyfej itt szünetet tartott.

– A riasztó, az eléggé fel sem mérhető horderejű dolog az, hogy az élőlény... egy Kiszolgáló Városból feljutott az 5. sz. Emlékezők Városába.

A király döbbenten bámult Nagyfejre.

– Nem értem.

– Én sem értem, felség. Nem is lehet megérteni. Oxygénia biztonsága azon az alapvető berendezésen alapul, hogy a Központ, az Emlékezők Városai és a Kiszolgáló Városok közötti kapcsolat csak a Titkos Úton, a legteljesebb ellenőrzéssel lehetséges. A Titkos Utat pedig teljes egészében – eddig – legalábbis úgy tudtuk -, négyünkön kívül nem ismeri senki. Ezek szerint ismerik, ki tudja, hányan.

– Persze a Földi Lény rátalálhatott véletlenül is – mondotta Daliás herceg.

– Nem. Ilyen rövid idő alatt nem. Társak nélkül nem – rázta a fejét a király.

– A lény oxigént tudott fejleszteni, és volt élelemtartaléka, nekivághatott az útnak. De a kiszolgálók vagy az emlékezők, ha tudnának is az Út létezéséről, soha át nem juthatnak rajta.

– Felkutatni, elfogni, kivégezni! – kiáltott Derék herceg.

– És kiterjeszteni rakétáink hatósugarát. Még akkor is, ha kedves bátyám, Daliás herceg úgy gondolja, hogy a jelenlegi

rakétaelhárító rendszerrel Oxygénia már teljes biztonságban van.

– Kedves öcsém nem ismeri az ügy további fejleményeit, de én ismerem – mondta fagyosan Daliás trónörökös. – Az élőlényt nem kell elfogni és felkutatni, mert maga jelentkezett az Emlékezők Városából, és ebben a pillanatban a palotámban tartózkodik. A Titkos Repülőúton hoztuk fel Oxygenville-be. Minden felszerelésétől és műszerétől megfosztottuk. És a legnagyobb ostobaság volna idő előtt kivégezni, mert sosem tudnánk meg, hogy kik a cinkosai.

– És ha nem vallja be, kik a cinkosai?

– Be fogja vallani – mondta Daliás. – Be fogja vallani, mert vissza akar jutni az űrhajóra. El fogom hitetni vele, hogy visszavisszük. A legnagyobb barátsággal fogadtam. Már a repülőgépen eufóriacseppeket kevertünk az italába, minden gyanakvását és rossz közérzetét elaltatjuk.

– Kényeztetjük, becézzük, ahelyett hogy...

– Ha parancsolja, fenséges öcsém, átadom a foglyot, ha így Oxygénia biztonságát jobban szolgálom – mondta Daliás.

– Ej, sokat érdekel engem az a fogoly. Végeztünk?

– Azonnal, fenség – mondta Nagyfej. – De addig is, amíg a Lény megfigyelése folyik, néhány új biztonsági intézkedést javasolnék. Azonnal felülvizsgálatra kerül valamennyi tankönyv, szórakoztató könyv és televízióműsor, amelyet a Kiszolgáló Városokba juttatunk, és külön számítógépek elemzik és vizsgálják az Emlékezők Városába küldött szakirodalmat. Felvetődhet ugyanis az a probléma, hogy nincs-e abban gondolkozásra vagy nyugtalanságra készítő anyag. Bár ez valószínűleg fölös óvatosság, mert egyelőre több mint kétezer próbaolvasás után egyetlen encefalogram sem mutatott ki izgalmat vagy plusz gondolatot.

– Befejeztük vagy nem fejeztük be? – kiáltott türelmetlenül Derék herceg. – Ha gyanúsak a könyvek, adjanak munka után dupla adag alkoholt. Olcsó és problémamentes. Én ma még vadászni akarok, uraim.

– Természetesen végeztünk fenség – mondta Nagyfej. – Csak arra kérem fenségteket, hogy szükség esetén újra riaszthassuk...

– Ez már fenséges bátyámtól függ – mondta Derék herceg. – Ha az állambiztonság legfőbb őre vigyáz, mi nyugodtan elmehetünk vadászni.

28. FEJEZET

Peter barátokra talál?

Peter olyan kimerülten ült le egy pamlagra, mintha három éjjel, három nap egyfolytában hegyet mászott volna. De alig ülhetett néhány pillanatig, ismét a kellemes óraütés, majd egy mélyen zengő gong. A szárnyas ajtó kitárult, Peter kilépett rajta. Egy mozgószőnyeg elindult vele, kanyargott termeken, folyosókon, mozgólépcsőkön fel és ismét le. Tágas, gyönyörű ebédlőterembe jutott. Két személyre volt terítve. Amikor a mozgószőnyeg végéhez ért és a terem ajtaja kitárult – ugyanabban a pillanatban nyílt ki a hatalmas terem szemközti ajtaja is, és belépett rajta a mosolygó trónörökös.

Kívülük egy teremtet lélek sem volt a szobában.

A trónörökös barátságosan intett, és leültek egymással szemben a gyönyörűen terített asztalhoz.

Mindkettőjük terítéke mellett ott volt az arannyal nyomtatott étlap, a felséges ebéd étel- és italsora.

Peter meglepetten nézte a pergamenlapot.

A herceg mosolyogva pillantott rá.

– Igen, a mai ebéd étlapját már az önök bolygójának nyelvén nyomták – válaszolta mosolyogva a herceg. – És lám, ön megérti az én beszédemet is.

– Valóban – hökkent meg Peter. – Pedig épp említeni akartam, hogy eltűnt a fordítógémem... és úgy veszem észre, hogy ön is ért engem, pedig én földi nyelven szólok.

– Én pedig Oxygénia nyelvén. De megértjük egymást. A ruhájában fordítógép van. Szíves engedelmeivel a csillagközi fordítógépét már átvizsgáltuk és sokszorosítottuk. Nagyon ügyes készülék, önök egészen más, érdekes típusú műszereket

gyártanak. A miénk könnyű, egészen kicsi, hajlékony, ruhazsebben, gallérban kényelmesen elhelyezhető. Mielőtt elfelejtem: bocsánatát kell kérnem, ha rossz néven vette, hogy földi holmija helyett itt tiszta ruhával láttuk el. Hiszen itt mindennel boldogan szolgálunk, amire csak szüksége lehet, és abban a pillanatban, amikor úrhajója visszaindul, természetesen azonnal visszakap mindent, ami az öné.

A herceg olyan nyílt tekintettel és olyan barátságosan nézett Peterre, hogy MacGulliver megint nem tudta, hányadán van. Ha valami gonosz tervük volna vele, már régen megölhették volna, az ormányosok közé taszíthatták volna. Rabláncon vihették volna akármelyik kísérleti intézetbe, vagy akár ketrecbe zárva mutogathatnák a kíváncsiaknak, ahogyan ezt néhány ellenséges bolygón teszik... Csak félelme, türelmetlensége és bizalmatlansága okozta rossz érzését, így hát logikus és természetes, hogy azt a ruhát, amit ki tudja, mióta nem mosott, nem tisztított senki, most tisztával cserélik ki! És logikus, hogy itt, ahol csak úgy árad az ózondús, illatos levegő, nevetséges volna vállán gázmaszkot, oxigéntartályt, fölösleges műszereket cipelni. Igen, igen, de miért nem a saját lakosztályában nyílt ki egy szekrényajtó, hogy eltehetze volna ő maga... miért nem adtak egy polcot, ládát, rekeszt... Vagy ő maga volt a hibás? Ha a szoba falát kopogtatta volna, lehet, hogy megnyílt volna egy faliszekrény ajtaja... de a fürdőszobában tette le a műszereit, a ruháival együtt.... Most már mindegy, megtörtént... még jó... milyen szerencse, hogy a gyűrűt sohasem veszi le a kezéről.... July jegygyűrűjét.

Kezébe vette a díszes étlapot. Tengeri halakból és salátákból összeállított előételek sokaságát, leveseket és sülteteket, gyümölcsöt, sajtot, fagyaltot, tésztát ígért az étrend. Ez nem vendéglői étlap volt, amiből választani kell, hanem az ünnepi lakoma fogásainak felsorolása. Vagy negyvenféle pompás fogást ígért az étlap. És Peter gyomra egyszerre görcsbe szorult: eszébe jutottak az ormányosok az átfürt nyelű kanállal és a sós grizszerű pempővel, eszébe jutott Kicsi-ON, akinek ünnepi étele néhány nyers gomba és gyökér...

– Egészségünkre és barátságunkra – mondta a herceg, és felemelte a poharát.

Az asztal lapja nyílt és összecsukódott, nyílt és összecsukódott. Tiszta tányérok, dús és gyönyörűen díszített tálak, remek ízű, ételek, amelyekből csak egy-egy falatot ettek. És amint megunták és letették az evőeszközt, már jött a következő fogás.

Halkan, a beszélgetést aláfestve kellemes zene szólt. A dallam emlékeztetett régi-régi földi zeneszerzők – Bach, Beethoven – muzsikájára, de a hangszerek mások voltak. Ha akart, figyelhetett a zenére, de ha beszélgetni kezdtek, a zene lágy lett, valósággal elúszott, ott volt, és mégsem zavarta a beszélgetést.

– Ha bármi kívánsága van, kedves Peter...

– Egyetlenegy, herceg. Rádiókapcsolatot szeretnék a feleségemmel, aki az úrhajóban maradt.

– Még a mai napon sikerülni fog.

– És meddig tart önöknél a mai nap?

A herceg elnevette magát.

– Ugyanaddig, mint egy földi nap. De azt hittem, hogy a ruhában talált órát, naptárt is.

– Nem is tudom – morogta Peter zavartan -, én csak felhúztam, olyan idegen ruhának éreztem, hogy nem kerestem rajta zsebeket. Pedig most érzem, hogy vannak.

Cérnavékony villámzárak voltak sokfelé a ruhán. Ezeket csak meg kellett érintenie, és Peter máris megtalálta a vékony, arany íróvesszőt, egy üres noteszt és egy zsebnaptárt.

A naptár fedőlapján ez állt: Naptár a Kegyelem 1207. esztendejére.

Rettenetesen szeretett volna beleolvasni... de hát Oxygénia trónörökösének asztalánál, evés közben mégsem illett. Órát viszont nem talált a zsebében. Már éppen mondani akarta, amikor észrevette, hogy a villogó kezelógomb – egy kis óra. A bal kezén is, a jobb kezén is volt egy. A bal kezén levő tizenkét, a jobb kezén levő számlapja húsz részre volt beosztva.

– A bal kezén levő óra az önök földióra-számítását mutatja, a jobb pedig az itteni óra, ahogyan mi számolunk. De az

időtartam ugyanannyi. Számoljon aszerint, amelyik kényelmesebb.

– Önöknek volt földi órájuk?

– Amíg ön fürdött, kényelmesen elkészült. De milyen szép ékszer van az ujján...

A herceg Peter kezére nézett.

– Boldog volnék, ha legalább ezt odaadhatnám önnek, a kedves vendéglátásért. De ez az egyetlen kincsem, amit csak életemmel együtt vehetnek el tőlem... Ifjú feleségem jegyajándéka. Nálunk a Földön az a szokás, hogy ha egy fiú és lány szereti egymást, eljegyzéskor egymás ujjára húznak egy-egy ilyen aranykarikát. Ez azt jelenti, hogy egymáshoz tartoznak, hogy szeretik egymást, hogy...

– És enélkül nem tudnák? – mosolygott a herceg.

– Lehet, hogy barbár szokásnak tartja... de az én otthonom és az én feleségem hite és szokásai szentek előttem – mondta Peter.

– Természetesen, természetesen – bölintott udvariasan a herceg.

Már legalább a huszadik fogásnál tartottak. A fogásoknak földi nevük volt: fácánpecsenye, gesztenyés pulyka, almatorta... és az ízek is nagyon hasonlítottak az otthoni ízekre, de mégis kellemesebbek voltak. A levegő tette ezt? Vagy Peter már nagyon kiéhezett a földi ízekre? De mindenben valami utánozhatatlanul kellemes aromát érzett. Az italok is pompásak voltak. Keveset ivott, nehogy a fejébe szálljon. De nemcsak borokból válogathatott, bőségben voltak gyümölcslevek, tej, joghurt, ásványvíz, tea, kávé az asztalon.

– Szeretném megkérdezni, mi a tervük velem – kérdezte Peter.

– Nekünk nincs tervünk. Mi szeretettel vendégül látjuk. Csillagászati központunk elvégzi a számításokat, kapcsolatba lép az űrhajójával, és amikor a helyzete megfelelő, visszajuttatjuk – ha jól tudom: a *Humanitas* fedélzetére. Addig szeretnénk, ha jól érezné magát, programjáról gondoskodunk. És ugye, megkérhetem, hogy ne utasítsa vissza Oxygénia Tudományos Akadémiájának kérését? Szeretnénk, ha néhány

előadást tartana számunkra a Földről. Mi végtelenül nagyra értékelünk mindenkit, aki ismereteinket gyarapítani tudja.

– Természetesen, boldogan – válaszolta Peter.

– Ma este a vacsorát menyasszonyomnál, Gyönyörű hercegnőnél költjük el. Nagy party lesz. Szeretettel várjuk. Az estély programját megtalálja a szobájában. Ha sétálni vagy autózni kíván, kérem, a dolgozószobája asztalán levő zöld színű gombot nyomja meg. Ha bármikor beszélni óhajt bárkivel, az aranygombot kell lenyomnia. A fordítógép természetesen működik. És ha egyéb kívánsága volna?

– Csak a feleségemmel, Julyval szeretnék...

– Természetesen azonnal értesítjük, amint az összeköttetés létrejött. És ha bármi további kívánsága van, elég, ha hangosan kimondja, az *orális komputer* azonnal szolgálatára lesznek.

29. FEJEZET

Este, hét holddal

Petert a mozgószőnyeg visszavitte lakosztályába, Határozottan megállapította, hogy egészen más termeken át mentek, mint az ebédlőbe jövet. Mintha készakarva még bonyolultabbnak mutatnák a kastélyt, mint amilyen. Mintha jeleznék, hogy ne nagyon próbáljon itt egymaga csavarogni, mert menthetetlenül eltéved. De nem is akart. Fáradt és fásult volt, akármilyen nagyszerű volt az ebéd, akármilyen kedves és barátságos volt a herceg – amint egyedül maradt, megint elfogta a szorongó, rossz érzés.

Szinte örült, amikor a mozgószőnyeg újra a már ismerős lakosztályának ajtaja előtt állt meg, amely kitérült előtte.

Egyik szobából a másikba ment át, megint virágok, télikertek, erkélyek nyíltak meg előtte, majd bejutott egy dolgozószobába. Kétségtelenül hasonlított egy elegánsan berendezett földi dolgozószobára. Kényelmes karosszékek, dohányzóasztal, sőt egy nagy íróasztalféle is volt benne.

– Érdekes, hogy itt nincsenek könyvek – mondta ki meglepetten, hangosan.

A következő pillanatban az íróasztalból kiemelkedett két doboz. Peter leült a karosszékre és megfogta a bal oldalit. A dobozban mikrofilm-katalógus volt, "Szépirodalom" felírással. A jobb oldali dobozban pedig a tudományos művek katalógusát találta. Peter megérintette a dobozkában levő fehér gombot. Az asztal lapjára fény vetődött, és egymás után villantak fel a tudományos katalógus alcímei: "Biológia", "Rádiócsillagászat", "Matematika".

– Ebből egyelőre elég – sóhajtotta Peter, mire a katalógus eltűnt.

Benyúlt a zsebébe, és kivette a naptárt.

Naptár a Kegyelem 1207. esztendejére

A zsebkönyv első oldalán az uralkodóház tagjainak: XIII. Jótevőnek és családjának képei voltak láthatók. A király és Szépséges királyné, két fiukkal, Daliás és Derék hercegekkel. Daliás, a trónörökös mellett ott ült kiválasztott menyasszonya, Gyönyörű hercegnő is.

A második oldalon Oxygénia térképe volt látható, a két félgömb, rajta tizenhét kontinens és a világóceán. *Tehát itt fenn tudják*, hogy Oxygénia nem síkság, hanem gömb... tudják, tudják... nos, mi mindent tudnak még?

Peter kíváncsian, egyre izgatottabban lapozgatta a zsebkönyvet.

Részletes térképek, statisztikai adatok, történelem... Hol is van ő most? Az első térkép Oxygénia tizenhét kontinensét ábrázolta. A kontinensek – földi mértékkel mérve és összehasonlítva – Ausztrália nagyságú és alakú szárazföldek voltak. Egyetlenegy nagy kontinens volt rajta, ez nagyobb volt, mint az eurázsiai földrész. A kisebb kontinensek füzérben sorakoztak a nagy kontinensről keletre, és a szárazföldeket az óriási Fekete Óceán választotta el egymástól. Tizenegy kontinens lakatlannak jelölt a térkép. A Nagy Kontinens legnagyobb része síkság volt. Ezen a síkságon épültek a Kiszolgáló Városok. A térkép szürke kockákkal jelölte valamennyit, és betűkkel és számokkal különböztette csak meg egymástól. Peter megtalálta – valahol erre lehetett az a Kiszolgáló Város – az Alfa körzetet, ahonnan útnak indult. A térkép semmiféle utat nem jelölt. A Titkos Útnak, ösvénynek nyoma sem volt. Arról a barlang- vagy alagútrendszeréről sem látott rajzot, amelyik a Nagy Tavaszí Ünnepen megnyílik, és hiába nézte az Emlékezők Városa rajzát – nem látta a zsilipek, mozgójárdák bejelölését sem. A Nagy Kontinens középső és északi részén dombvidék volt, a térkép szerint erre voltak az Emlékezők Városai. Emlékezők Városai épültek a II., III., IV.

és az V. számú kontinensen is. A városok egymástól teljesen függetlenül látszottak élni, összetartozásukat csak az elhelyezések tervszerűsége mutatta meg. Peter nem tudta pontosan, melyik Emlékezők Városában volt ON-nal, mert az Alfa körzettől nem túl nagy távolságra három Emlékezők Városa is volt. Hogy mennyi lehetett ez a "nem túl nagy távolság", ezt Peter nem tudta megállapítani, mert a térképeken volt ugyan lépték, de a távolságot csak légvonalban mérhette. A térkép azt nem árulhatta el, hogy folyó, völgy, szakadék, szoros, járható ösvény merre van.

A kisebb kontinensek között volt egy, amelyiknek nem volt száma – a térkép szerint ezen voltak a legmagasabb hegyek. Viszonylag távolabb volt a lakott kontinensektől, és két beltengert zárt magába. Az egyiknek Kék Tenger, a másiknak Élő Víz volt a neve. Ezen a kontinensen terült el Oxygenville, legalacsonyabb pontja is kétezer méterrel volt a tengerszint fölött.

A zsebkönyv következő lapja Oxygenville térképe volt. Peter mohón figyelte a rajzot. Ez a térkép nem a Földön szokásos térkép volt, hanem parányi képeskönyv. Peter vizsgáló szeme hegyóriásokat látott, hihetetlenül szép tájat, forrásokkal, vízesésekkel, sziklába vajt autóutakkal, parkokkal, gyönyörű palotákkal. Megtalálta Daliás herceg palotáját is, és rövid keresés után felismerte a teret is, szökőkútjaival, szobraival, ahová megérkezett. Érdekes módon: a térképen semmi utalás nem volt arra, hogy a közelben repülőtér is van. Talán mégsem az a tér? Peter újra és újra figyelmesen végignézte a kastélyok, paloták, erdei házikók, sportpályák sorát, a szobrokat, tereket, hegyi szerpentineket és széles, fásorral, virágokkal szegélyezett utakat. Mindegyik más volt, minden szoborcsoportnak, szökőkútnak, emlékműnek, vízesésnek más színe, hangulata, jellege volt. Megbizonyosodott róla: ez az a tér, kétségkívül ide érkezett. Meg is jegyezte: a város délnyugati csücskébe.

A térképen statisztikai adatok is voltak. Oxygenville-ben mindössze tízezer lakos élt. Az Emlékezők Városaiban – összesen tizenöt ilyen város volt – ötmillió tudós, kutató élt. A

Nagy Kontinens ezer és ezer betontömbvárosában pedig nyolcmilliárd Lény.

Peter tovább lapozott. Most a naptárrész következett. Oxygéniában az év húsz hónapra oszlott. A Központi Kontinensen az időjárás mindig kellemes volt. Plusz húsz-huszonhat Celsius-foknak megfelelő hőmérséklet, kellemes, permetező esők és sok napsütés. Egy év háromszáz napból, tehát minden hónap tizenöt napból állt, és minden harmadik nap más-más család ünnepe volt. Oxygenville lakói a Teremtmények. Száz család, vagy ha úgy tetszik, száz törzs leszármazottai voltak a Teremtmények, annak a száz családnak az unokái, dédunokái, akik 1207 esztendővel ezelőtt megalapították az Oxygénia Trösztöt. Az alapítás – a naptárban olvasható rövid történeti áttekintés szerint – isteni szózatra történt. Kemény vezérigazgató – aki később I. Jótevő néven került Oxygénia trónjára – jelenést látott, és az égi parancsra felvásárolt az elszennyeződő tengerek és kontinensek közül kiemelkedő minden megmenthető területet. Zsenialitásával, energiájával, kiváló szervezésével, tízezer és tízezer tudós, szakmunkás, építő bevonásával megtervezte, megszervezte Oxygénia mai felépítését és rendjét, és megalapította a Jótevő-dinasztiát, "létrehozta a Száz Család boldog életét, és megmentette a Lények milliárdjait a fulladástól".

A történelmi áttekintés röviden ismertette, melyik uralkodó idején mivel gyarapodott Oxygénia. IV. Jótevő alapította a Tudományos Akadémiát, V. Jótevő idején honosodtak meg az agárversenyek és körvadászatok...

Peter itt újra meghökkenve állt meg az olvasásban. Körvadászat? Agárverseny? Ezek szerint Oxygéniában állatok is vannak?

A Száz Családi Ünnepe közül első a királyi család ünnepe volt. A noteszban pontosan szerepelt az ünnepségek rendje és programja. Hány órakor kell érkezniük, milyen ruhát kell viselniük a vendégeknek, milyen virággal ékesíthetik hajukat a lányok, milyen mélyen kell meghajolniuk a férfiaknak. Közölte a naptár az ünnepségek látnivalóit is. A királyi gárda

díszszemléjét (hát még ez is van?), a költői versenyt, a táncestélyt, a sportversenyeket és a két napig tartó vadászatot.

A naptárban szereplő családi nevek földi nyelvre lefordítva Ékes, Húséges, Kiváló, Nagyfej, Nagyszerű, Szelíd, Szépforrás és hasonló jelentésűek voltak. És minden név mellett ott volt a család tetteinek, érdemeinek felsorolása. És természetesen a családi névünnepek gazdag programjának ismertetése.

– Milyen nap lehet ma? – kérdezte Peter hangosan.

Az asztal lapján felvillant a válasz: tizenegyedik hónap hatodik napja, a Gyönyörű család névünnepe.

Peter megkereste a zsebnaptárban és megtalálta benne, hogy este tizenegy órakor Gyönyörű hercegnő, a trónörökös menyasszonya ad bált.

Peter becsukta noteszát, és ebben a percben ismét szétnyílt az íróasztal lapja, és egy csinos kis csomag érkezett. A csomagban merített papírra, pergamenre, hártyára nyomtatott aranszegélyes meghívók tömege volt.

"Gyönyörű hercegnő tartja szerencséjének a Földi Embert partyján üdvözölni." Meghívó az Ékes család rókavadászatára. Meghívó egy teniszversenyre. Meghívó a Tudományos Akadémia koktélpartyjára. Meghívó... meghívó...

- Hm. Ez igazán kedves, de hát én minél rövidebb ideig kívánok itt maradni – mormogta Peter.

Az ablakhoz lépett és kitekintett rajta. A rózsák, fenyőfák, hársak csodakertje fölött már sötétkék volt az égbolt. Csillagok ragyogtak, gyönyörű, villogó gyémántcsillagok. És... holdak. Nem egy hold, hanem ezüstös-aranyos fénnel egy-kettő... tizenkét holdból hét látszott most az égen, az égbolt hét pontján, keskenyebb, vastagabb holdsarlók... és valahol köztük ott kering egy úrhajó, egy úrhajó, a *Humanitas*...

Peter az ujjára nézett, July gyűrűjére. Ez a gyűrű volt most már mindene, féltett titka. A gyűrűben ugyanis egy parányi rádió adó-vevő berendezés volt. De ebben a szobában, ahol az orális komputerek minden hangot felfognak, nem nyúlhat a rádiókészülékéhez. Itt minden jelet, amit az adókészülékkel küldeni próbálna, felfognak Oxygénia ellenőrző rádióállomásai, de ha ő July jeleit próbálná felfogni, azt is lehallgatná a

szobába levő orális komputerek. És vendéglátóinak tudomására jutna, hogy nála rádió van. Csak valahol a szabadban, nagyon biztonságos helyen – ha van ilyen – próbálgathatja keresni a *Humanitas* jelzéseit...

Hol van July? Hol van a *Humanitas*? Visszajut-e valaha?

A holdak sápadt fénye tükröződött a gyűrűn.

Az íróasztalán egy zöldes fényű lámpa villogni kezdett. És földi nyelven megszólalt egy hang.

– Peter MacGulliver úr... kapcsolatot létesítettünk a *Humanitasszal*.

30. FEJEZET

Itt July!!!... Itt Peter!!

- JULY!
- PETER!
- DRÁGÁM!
- KEDVESEM!
- CSAKHOGY ÉLSZ!
- MENNYIT AGGÓDTAM!

A rádióhullámok hozták és vitték a boldog kiáltásokat.

- UGYE JÓL VAGY?
- UGYE EGÉSZSÉGES VAGY?
- HAMAROSAN TALÁLKOZUNK.
- VISSZATÉRÜNK A FÖLDRE.
- LEGYÉL TÜRELEMMEL AZ ŪRHAJÓN...
- HOL VAGY? NINCS SEMMI BAJOD?

– A BOLYGÓLAKÓK SEGÍTSÉGEMRE LESZNEK,
HOGY VISSZAJUSSAK HOZZAD.

- SZÁLLJAK LE ÉN AZ ŪRHAJÓVAL?

– MA MÉG NEM TUDOK SEMMIT MONDANI, DRÁGA JULY. DE ŪGY TUDOM, MOST KÉSZÍTIK A SZÁMÍTÁSOKAT, HOGY HOL ÉS MIKOR LESZ A LEGVESZÉLYTELENEBB ÉS LEGCÉLSZERŪBB...

- NE SZÁLLJAK LE HOZZÁD?

– NEM, JULY. SEMMI ESETRE SEM. ÉN SZERETNÉK FELSZÁLLNI, DE MÉG NEM TUDOM, MIKOR. IDEJEKORÁN KÖZÖLNI FOGJÁK VELED IS ÉS VELEM IS. JÓL VAGY?

- JÓL VAGYOK, ÉS TE, DRÁGÁM?

- MINDEN RENDBEN!

- VIGYÁZZ MAGADRA...
- ALIG VÁROM A VISZONTLÁTÁST.
- OLYAN BOLDOGOK LESZÜNK...
- MIVEL TÖLTÖD AZ IDŐDET AZ ÚRHAJÓN?
NAGYON MEG VOLTÁL RÉMÜLVE? NEM KAPTÁL
SEGÍTSÉGET A FÖLDI ÁLLOMÁSOKTÓL?
- DE IGEN, ITT VAN A *FORTUNA-710*
MENTŐEXPEDÍCIÓJA... SEMMI BAJOM SINCS... DE
NAGYON AGGÓDTAM... MOST MÁR SEMMI BAJ...
VIGYÁZZ MAGADRA, PETER!
- VIGYÁZZ MAGADRA, JULY!
- IMÁDLAK...
- ÉN IS IMÁDLAK...

A rádió-összeköttetés megszakadt. Peter szíve úgy vert, hogy majd kiugrott a helyéből. Nem volt bizonyos abban, hogy ezek lettek volna a legfontosabb közlendői... de mindegy. A herceg az első ígéretét megtartotta, van már rádióösszeköttetés. July él, jól van, mentőrakéta van a közelében... most már csak egy kis türelem. Majd otthon, a jó öreg Földön kipihenik az egész kalandot...

Az asztalon egy pohárban zöldes ital csillogott. Peter ivott. És elbódult. ÖN, ORO, az ormányosok olyan távolinak tündek, mintha csak álmodott volna róluk.

31. FEJEZET

Három jelentés

JELENTÉS

OXYGENVILLE, 1207. 11. 7. 9. 20

LABOR JELENTI A KÖZPONTNAK:

AZ OXIGÉNMASZK TARTÁLYÁBAN TALÁLT TABLETTA MARADVÁNYOK IGAZOLJAK, HOGY A FÖLDI LÉNY DOLGOZOTT A KISZOLGÁLÓ VÁROS EGY VAGY TÖBB GÉPÉN.

JELENTÉS

OXYGENVILLE, 1207. 11. 7.11. 86

LABOR JELENTI A KÖZPONTNAK:

A SZKAFANDER ÉS A LÁBBELI GONDOS VEGYVIZSGÁLATA KÜLÖNFÉLE TALAJTÓL EREDŐ SZENNYEZŐDÉST MUTATOTT KI RAJTUK.

A TALAJMINTÁK ELEMZÉSE SZERINT A LÉNY ELHAGYTA A BETONVAROST, MEGKÖZELÍTETTE A TENGERPARTOT, ÉS A NAGY TAVASZI ÜNNEPEN A BARLANGTOROK KÖZVETLEN KÖZELÉBEN VOLT. AZ EMLÉKEZŐK VAROSÁBA A TITKOS ÚTON, GYALOGOSAN JUTOTT FEL.

A LÁBBELIN LÁVA- ÉS HUMUSZNYOM TALÁLHATÓ, A HUMUSZ ELEVEN TERMŐTALAJT, GOMBATÖRMELÉKET, ERJEDÉS NYOMAIT ÉS ROTHADÓ AVART TARTALMAZOTT. A CIPŐ

SZENNYEZŐDÉSÉNEK RÉTEGEIBŐL
MEGÁLLAPÍTHATÓ, HOGY A LÉNY TÖBBSZÖR
ELHAGYTA AZ EMLÉKEZŐK VÁROSÁT ÉS TÖBBSZÖR
VISSZATÉRT ODA, KÖZBEN CIPŐTALPÁRA ÚJABB ÉS
ÚJABB HUMUSZMARADVÁNYOK TAPADTAK.

JELENTÉS

OXYGENVILLE, 1207. 11.7. 13. 00

"A-B" SÁV JELENTI A KÖZFONTNAK: ORO 91 A
FÖLDI LÉNNYEL ELŐSZÖR OTTHONÁBAN
TALÁLKOZOTT. ORO 91-TŐL KÉRT SEGÍTSÉGET ÉS
BEFOGADÁST..

ORO 91 A FÖLDI LÉNY JELENLÉTÉRŐL A
KÖZPONTNAK FELJEGYZÉST KÜLDÖTT.

A SZÁMÍTÓGÉPEK VALÓSZÍNŰSÍTETTÉK, HOGY
ORO 91 A FÖLDI LÉNY ÜTJÁRÓL, A KISZOLGÁLÓ
VÁROS ÉS AZ EMLÉKEZŐK VÁROSA KÖZÖTTI TITKOS
ÜTRŐL NEM TUDOTT. ENKEFALOGRAM NEGATÍV.
ORO 91-ET ENNEK ELLENÉRE BIZTONSÁGI OKOKBÓL
EMLÉKEZETTÖRLÉSSEL A 78. SZÁMÚ KISZOLGÁLÓ
VÁROSBA VISSZAHELYEZTÜK.

32. FEJEZET

Estély a hercegnőnél

Megint a kellemes óraütés.

Kéretlenül is kinyílt a fürdőszoba ajtaja.

És erről Peternek eszébe jutott, hogy készülődnie kell a hercegnő estélyére.

Most már egy cseppet sem csodálkozott, amikor a fürdőszoba kerevetéről eltűnt minden ruhája, és vadonatúj – ha lehet, még szebb, még pompásabb – öltözet várta, amikor a fürdővízből kiszállt. Oxygéniai idő szerint este tizennyolc órára szólt a vacsorameghívás, ami földi időre átszámítva este huszonegy óra harminchat percnak felelt meg. Az új öltözék kezelőgombjai ugyanúgy órák voltak, a zsebekben ugyanúgy megtalált egy sereg apró használati tárgyat.

Még néhány perce volt az indulásig. Leült a fogadószobája kis asztalához. Eszébe jutott, hogy megkérdezze az orális komputert, van-e Oxygéniaiban újság?

Válaszul egy halom képeslap és mikrofilm bukkant fel az asztal lapján. A legfelső színes folyóirat előzetes híreket adott Gyönyörű hercegnő báljáról és az előkészületekről: a virágdíszekről, az ünnepi vacsora fő fogásairól. A címben külön mondatot szentelt annak, hogy Oxygéniaának magas rangú vendége érkezett: a távoli Föld nevű bolygóról Peter MacGulliver úr...

Hű, egy ilyen újságot hazavinni! – gondolta Peter. Jókedve még akkor is tartott, amikor a mozgólépcső a palota főbejáratához vitte, ahová megint csak ugyanabban a pillanatban érkezett a herceg is.

– Nincs elég köszönő szavam – mondta Peter. – Beszélhettem a feleségemmel: jól van, és vár rám... és ez az egész kedves fogadtatás, az újsághír...

– Ugyan. Ugyan. Nekünk öröm és megtiszteltetés – mosolygott a herceg, és helyet mutatott Peternek az előgördülő kocsiban.

– Remélem, valamikor vendégül láthatjuk fenségedet Földünkön – mondta Peter. – És ha mi, földi emberek tudnánk segíteni Oxygénianak. Például abban, hogy bőven legyen itt oxigén.

– Miért? Úgy érzi, nem elég jó itt a levegő? – kérdezte furcsa mosollyal a herceg.

Az autó egy hegygerincen futott velük. A táj talán szebb volt, mint nappal. Most öt Hold árasztott olyan fényt, hogy reflektorra nem volt szükség. De nem volt szükség azért sem, mert az automata gépkocsi radarberendezése észlelt volna bármilyen akadályt, az utasok pedig a Holdak ezüst fényénél jól élvezhették a tájat. A hegyoldalokban, erdők mélyén, tópartokon, vízesések tövében épült házak, kastélyok úgy ragyogtak, mint a drágakövek. Peter nem tudta megállapítani, hogy vajon villany, neon vagy valamilyen más izzó nemesgáz világít-e a lámpák sokszínű fényében. De gyönyörű volt. Most az éjszakában még jobban látszott, milyen óriási kiterjedésű a hegyvidék, és a kristálytisza levegőben nagyon, nagyon messziről látni lehetett még távolabbi települések fényeit.

– Nem tudom, nem tévednek-e a zsebnaptáram adatai – mondta Peter. – De nem tudom elhinni, hogy ebben a gyönyörű nagy városban mindössze tízezer lakos éljen,

– Pedig csak annyi él – felelte a trónörökös.

– A személyzettel együtt?

– Nincsenek szolgálók. Csak gépek állnak rendelkezésünkre.

– Olyan rengeteg épületet látok...

– Ó, igen. Minden családnak vannak lakóházai, ezenkívül egynehány kis nyaralója a tóparton, néhány a hegyek között, és természetesen vadásztanyái is. Ehhez hozzá kell számítani a középületeinket, klubokat, akadémiát, múzeumokat, parlamentet és a legfelső gazdasági ellenőrző intézet épületeit

is. És természetesen istállóink vannak lovainknak, és épületeink vadászkutyáinknak és sólymainknak, és vannak sportcsarnokaink, jachtkikötőink... De mindezzel meg fog ismerkedni.

Gyönyörű hercegnő palotája talán még szebb volt, mint a trónörökösé. A hófehér palotát színes szökőkutak vették körül. A táncoló, színes vízsugarak ragyogtak a holdfényben, és a park ezer és ezer karcsú pálmafája mintha őrt állt volna a tündérpalota körül.

Gyönyörű hercegnő – valóban gyönyörű volt! – a legfelső lépcsőfokon várt rájuk. A trónörökös bemutatta Petert. A körülálló ifjak és fiatal lányok zajos tapssal fogadták.

Régi történetekben, sok száz éves filmekben látott Peter ilyesmit: bál az uralkodóknál. Zene, tánc, ital, fűszeres levegőjű, pompás éjszaka, öt ezüsthéjű Hold, szédület... Petert kristálypohárból zöldszínű itallal kínálták... és ettől megint olyan érzése támadt, mintha álomban lebegne... ó, milyen nagyszerű volna, ha July leszállhatna ebbe a mesevilágba, ha egy-két hetet élveznének ebből a csodából... Talán csak kérnie kell a herceget...

– MacGulliver úr, ön nem táncol? – mosolygott rá kedvesen egy fiatal nő.

– Dehogynem. Boldogan...

Keringőszerű tánc volt. Peter karján könnyedén repült a halványkék ruhába öltözött ifjú lány.

Őrjítő, bódítóan jó volt táncolni, karjában fogni a lányt, és körbe szállni vele.

– Vigyázzon! – mondta a lány.

– Mire?

– Ha az arca hozzáérne az arcomhoz, el kellene vennie feleségül...

– Én már nő vagyok – mondta Peter.

– Tudom. És úgyse mehetnék földi emberhez feleségül. Arról nem is beszélve, hogy már születésemkor kijelölték a férjemet.

– Ez maguknál így megy?

– Igen. A családi egyensúly miatt megvan a házasságok pontos rendje. És nem is rossz. Nagyon helyes fiú a vőlegényem. Persze, ha a jegyesek nagyon berzenkednek ellene, a király feloldást adhat, de általában belenyugszunk. Hiszen kis korunktól együtt tanulunk, együtt játszunk, itt mindenki ismerős és jó barát. És mindenki szép és egészséges.

Peter csodálkozva nézte a lányt. Azt hitte, talán tréfál, ugratja, hiszen tudja róla, hogy egy messzi bolygóról jött. De a lány mosolygott.

– Nem hiszi? Hiszen még az is pontosan meg van szabva, hogy mikor és hány gyerekünk lehet. Oxygéniában egyszerre tízezer teremtmény élhet, sem több, sem kevesebb.

– És ezt hogyan... hogyan szabályozzák?

– Ó, a komputereink kiszámítják... nekünk például két gyerekünk lehet. És mivel az átlagos életkor háromszáz év...

– Igazán? Nálunk a Földön csak feleennyi. És Oxygénia többi lakosáé?

Az ifjú lány meghökkent, kissé csodálkozó arcot vágott.

– Úgy gondolja, hogy a Lények? Akiknek mi adunk oxigént? Azt hiszem, harminc év az átlagos életkoruk. Körülbelül annyi, mint a kutyáinké. Ó, ha egyszer megnéznék, milyen remek vadászkutyáim vannak! Megkapta a meghívást a Zuhogó-tavi derbyre? Holnap lesz, a Derék család lóversenypályáján... és holnapután mi rendezünk rókavadászatot...

– Igen...igen...

– Földi ember, maga nem figyel rám – nevetett a lány.

– Mi van magával?

– Olyan szokatlan minden, egy kicsit elszédültem...

Egy nyúlánk, szöke, fiatal Teremtmény hajolt meg a lány előtt.

– A vőlegényem – mosolygott Peter táncosnője, és ellibbent a másik férfi karján.

A zene szólt, forgott az egész óriási terem, egy hatalmas asztalon újabb és újabb kristálypoharak emelkedtek fel, tele hűsítő itallal, és elsüllyedtek a kiürült kelyhek.

– Kérje fel a hercegnőt – suttogta Peter mellett eltáncolva a szép lány. Peter MacGulliver az emelvényhez lépett, amelyen a ház gyönyörű ifjú úrnője ült a trónörökös társaságában. Mélyen meghajolt, Daliás herceg helyeslően rámosolygott, a hercegnő pedig kegyesen nyújtotta kezét.

33. FEJEZET

Jelentés

OXYGENVILLE, 1207. 11. 13. 8. 05.
BIOLÓGIAI MEGFIGYELÉS JELENTÉSE A
KÖZPONTNAK.

A FÖLDI LÉNY NAPI PXF ADAGJÁT 0,7 MG-RA
EMELTÜK. A GYÓGYSZER HATÁSA 100 SZÁZALÉKOS.
A FÖLDI LÉNY KÖZÉRZETE JÓ, IDŰNKÉNT EUFORIÁS.
EMLÉKEZETE TOMPUL, REFLEXEI LASSULNAK.
IDŐÉRZÉKE MEGZAVART.

VÉLEMÉNYÜNK: KIHALLGATÁSA RÖVID IDŰN
BELÜL MEGKEZDHEŐ.

34. FEJEZET

Vadászat – meglepő zsákmánnyal

Egy hete volt már Peter Oxygenville-ben – és ideje szakadatlan szórakozással telt el. Az ifjú trónörökös ügy viselkedett, mintha Petert rangjabeli barátjának tekintené, meghívatta és magával cipelte vízisíversenyre, táncmulatságra, balettbemutatóra. A tánckar a Száz Család ifjaiból állott. A táncot, éneket, hangszeres zenét, festészetet az idősebb nemzedék családi hagyományként megtanítja az ifjabb nemzedéknek, minden egyebet, kézimunkától a magasabb matematikáig, az oktatógépek tanítanak.

Az újságok és folyóiratok, televíziós beszámolók részletesen foglalkoztak a sportversenyek győzteseivel, hosszú cikket szenteltek a remekül sikerült Zuhogó-tavi derbynek – külön megemlítve mindenütt, hogy azon részt vett őfelsége XIII. Jótevő király, feleségével, két fiával, és ott volt Peter MacGulliver úr, a földi vendég. A versenyek győztesei serlegeket, emlékérmeket vagy babérágat kaptak jutalmul. Az emlékérmeket sokan kitüntetésként viselték. Peter jó megfigyelő volt ugyan, de az első hét eltelte után is alig-alig tudott megkülönböztetni egy-egy arcot újdonsült ismerősei tömegéből.

– Kényelmetlen helyzetben vagyok – mondta ebéd közben a trónörökösnek. – Reggel a tenispályán ismerősként üdvözöltem két fiatalembert, akikről kiderült, hogy még nem találkoztam velük, és nevetlenül köszönés nélkül mentem el Gyöngyvirág kisasszony mellett, akivel pedig a hercegnő bálján táncoltam.

– Nem csoda – nevetett a trónörökös -, nagyon hasonlítunk egymásra. A komputerek, amikor megszabják, hogy az újszülött fiú vagy lány kivel fog összeházasodni, tekintetbe veszik azt is, hogy a Száz Családon belül a vérkeveredés arányos legyen. Ez nemcsak külső, hanem belső hasonlóságot is okoz, és biztosítja az állam kiegyensúlyozott kormányzását. Olvasta már, kedves Peter, I. Jótevő királyunk emlékiratait? Ebben fektette le ezeket az alapelveket.

– Köszönöm, el fogom olvasni – mondta Peter. De már egy hét eltelt, és semmivel sem jutott előbbre Oxygénia megismerésében. Szeretett volna elmenni a Tudományos Akadémia valamelyik ülésére. A trónörökös egyre emlegette, hogy ott várják, és kérdezni fogják a földi dolgokról. De múltak a napok, koktélparty, tánc, lóverseny, kerti ünnepségek álomszép orchideaerdőkben... és ma hajnalban ez a királyi vadászat...

Peter még sohasem volt vadászon. A Földön több mint ezer éve eltörölték ezt a mulatságot. A vadállatok száma igen lecsökkent. Nagy nemzeti parkokban őrzik, távolról messzelátón nézni lehet őket, teleobjektíves kamerával időről időre filmet készít életükről a tévé, de mulatságból megölni, bántani nem szabad egyet sem. Ugyanígy nincs többé bikaviadal, kakasviadal sem a Földön. Peter viszolyogva forgatta a meghívót. Sokkal jobban szeretett volna otthon maradni a kastélyban, néhány érdekes könyv mellett, vagy megtekinteni a Központi Gazdasági Irányítás Házát, ahonnan Oxygénia gazdasági életét, a gépek milliói irányítják.

De a királyi vadászatra természetesen el kellett mennie.

Óraütés helyett vadászskürt ébresztette – már hajnali kettőkor.

A fürdővíz valamivel hűvösebb volt – frissebb is volt utána, mint máskor. A reggelihez különösen ízes, fűszeres ételeket és valami forró italt kapott, ami a japán szakéra – rizsborra – emlékeztette. A ruhája zöld volt, akárcsak az erdő lombjai, és könnyű, barna bakancsot kapott hozzá. Most egy zöld színű autó várta őket odalenn.

- Nincs-e terhére hercegségednek, hogy mindig velem kell törődnie? – kérdezte Peter.

A herceg mosolygott.

– Ön udvarias, kedves Peter. Nyilván úgy gondolja, hogy ön szeretne néha más programot, mint ahová elviszem. Azt hiszem, ez a kívánság eléggé indokolt, hiszen látom, jól eligazodik a meghívók és programok között. Az első nap mondtam már, hogy dolgozószobája íróasztalán van egy zöld gomb.

Ha egyedül kíván elmenni bárhová, lenyomja a gombot, és a kocsit rendelkezésére áll. Az úticélt csak mondja be földi nyelven, az autó oda fogja vinni. Hová szeretne menni?

– Őszintén szólva nagyon érdekel a gazdasági ellenőrzés módszere...

– Bármikor örömmel fogadom, ha velem együtt óhajt bárhová elmenni... de kérem, járkaljon önállóan is, és akár holnap látogassa meg ezt az intézetet.

– Annál inkább, mert gondolom, pár nap múlva mégis csak esedékes, hogy visszatérjek az úrhajóra...

– Úgy van – bólintott a herceg. – Bár éppen ma jelentették nekem, hogy a kozmikus viharok miatt rádiózavar van, és legalább tíz napig nincs remény az újabb összeköttetésre.

A zöld autó most egész más úton haladt, mint az eddigi kirándulásokon, akár a hercegnő kastélya, akár a Zuhogó-tavi rét, akár a Kiváló család tenispályái felé. Kétoldalt sziklafal meredezett, hosszan futottak ebben a kanyonban, majd kiértek egy rétre. A réten olyan fű zöldellt, amilyenhez foghatót Peter még sohasem látott. Mintha zöld– aranyból szőnyeget szőtt volna valaki. Selyem, csillogó aranyfényben, nagy ritkán halványkék, lila, bordó, halványsárga virágokkal tarkítva. Hatalmas rét volt, utána hegyoldal emelkedett, áthatolhatatlan bozót, égig nőtt fákkal – és az erdőt át végig a csodálatos, hibátlan szerpentin. Ez már a királyi erdő területe volt. A út két oldalán patakok zuhogtak alá, nagy, mohos köveken csillogott a víz, pisztrángok ezüst háta villant a habokban.

A Nap még nem kelt fel, de a Holdak már elhalványodtak. Álomszerű rózsaszín-türkiz fátyol volt az égen, és az égi fény ezüstösre festette a tájat.

Az autó hirtelen megállt, Daliás herceg intett Peternek, kiszálltak a kocsiból.

Néhány száz lépést gyalog kellett megtenniök. Az út emelkedett: keskeny erdei ösvényre szűkült. De a járás rendkívül könnyű volt – Peter észrevette, hogy az ösvény is felfelé siklik talpuk alatt.

A keskeny út egy tisztáshoz vezetett. A tisztáson túl állt a királyi vadászház. Mintha fátörzsből, mohából, lombokból készült volna, belesimult az erdei képbe. Vidám volt és fenséges, egyszerű vonalú és pompás – építészeti műremek.

A király kinn volt már a szabadban, erdei mohából emelt kereveten ült. Körötte százával álltak a vadászruhás ifjak – csak férfiak. Balján ült fiatalabbik fia, Derék herceg, Daliás trónörökös öccse. A trónörökös a kerevetig vezette Petert, és engedelmet kért, hogy bemutassa.

A király idősödő, nagyon szép, magas férfi volt. Peter tudta, hogy közel jár kétszázötvenedik életévéhez, de életerős volt, a Földön alig néznék többnek nyolcvan-kilencven esztendősnél. Daliás királyfi tisztelettel kezét csókolt apjának. A király kegyes bólintással fogadta fia hódolatát és Peter meghajlását. Felállt, intett, hogy a vadászat kezdetét veszi.

– Még sohasem voltam vadászaton – mondta Peter a hercegnek. – Nem tudom, mit kell cselekednem.

A herceg meghökkent csodálkozással nézett rá. Oxygentille lakóinak kedvelt időtöltése volt a vadászat.

– Foglalja el a megfigyelőállását... és mulasson jól – mondta egy kis leereszkedéssel.

Kürtök szólaltak meg, egyre vérpezsdítőbb, izgatottabb dallamok. A kutyák nyugtalanodni kezdték, fel-felszimatoltak. A fiatal férfiak csoportjai is abbahagyták a beszélgetést. Fegyver nem volt senkinél.

A király most elindult. A két herceg közvetlenül mögötte, és odaintették Petert is. A többi ifjú is kettes-hármas csoportokban követte őket. Alig haladtak néhány száz métert a cserjés felé – a járás itt ismét olyan könnyű volt, mint az autótól idáig -, és közben egy-egy ifjú nagy barátsággal üdvözölte és vállon veregette Petert. Az utak hirtelen szétváltak. Tucatnyi kis

ösvény vezetett jobbra, baka. Mindenki tudta, hogy merre induljon. Peter egy pillanatra habozva megállt. A trónörökös hátrafordult, és rámutatott az egyik gyalogútra. Peter odalépett. Az ösvény – mozgójárda volt. Az avarban láthatatlanul és zajtalanul vitte őt egy futószalag, befelé az erdőbe. Itt már teljesen magára maradt, vadásztársait elfedte előle a lombok gazdagsága, a sűrű erdőben nem látszottak sem a kutyák, sem a vadászok. Hallgott az erdő, hajnalt váró, fojtott csendben.

A mozgójárda-ösvény egy hatalmas tölgynél ért véget. Peter körülnézett. A fa mohos oldalán mintha létrafokok lettek volna, olyan könnyen lehetett felkapaszkodni. Nyilván ez a számára kijelölt lesállás. Felmászott és körülnézett. Az ágak között egy gyönyörű, távcsöves vadászpuska volt. Ilyet látott otthon, a Földön, a Nemzetek Szervezete Háborúellenes Múzeumában. Ide elvitték iskolás korában, kézbe is vett néhány gyilkos szerszámot, de sohasem gondolt volna arra, hogy ilyen élőlényre fogjon egyszer. Vállára emelte a puskát – úgy, ahogy a múzeumban filmen bemutatták nekik -, szeméhez igazította a távcsövet, és figyelni kezdte az erdőt. Azután újra letette a puskát, körülnézett a fa odvában. Egy csinos kulacsban forrásvíz, egy tálcán gyümölcs és sütemény volt ezen a kényelmes kis leshelyen. Peter beleharapott egy almaszerű gyümölcsbe, aztán újra a tájat nézte.

Gyönyörű volt a hajnali erdő. Csak a vizek távoli zúgását és a lombok susogását lehetett hallani. A Nap már emelkedni kezdett, aranyhidat vert az ég és a föld közé. Az ég olyan selymes kék volt, mint a legszebb földközi-tengeri vagy csendes-óceáni szigetek fölött, a levegő mézillattal telt meg.

Most kürtök harsantak, azután a vadászkutyák izgatott csaholása.

Mintha rohanó paták dobogása, ágak reccsenése, futó testek zaja verné fel a hajnali csendet. A távcsövön át Peter egy állatsordát vett észre. Addig sohasem látott, gyönyörű állatokat. Színük átmenet volt a barna fakéreg és a zöld moha színe között. Feketés-barnás csíkok, foltok díszítették a hátukat. Testük formája és agancsuk a szarvaséra emlékeztetett, de mozgásuk és szemük csillogása, foguk fenyegetése inkább a

tigrisé. A vadak lefelé csörtettek a völgybe, azután újra fel, a tisztások, a királyi vadászkastély, a lesállások felé. Most mindenfelől puskaropogás hallatszott. Az állatok futása gyorsult, különös ordítás–bögés törte meg a csendet. A kutyák ugatása is megvadult. Valahol már sebzett állatok üvöltöttek. A bokrok szétnyíltak, és alig száz lépésnyire egy gyönyörű, koronás hím nézett Peterrel farkasszemet. Egy mozdulat kellett volna a puszta ravaszán: a lövés eltéveszthetetlen volt. Peter egy pillanatig habozott, azután leengedte a fegyvert. A gyönyörű vad továbbfutott. Abban a pillanatban, amikor Peter leengedte a fegyvert, egy másik puszka dördült el. Két lövés hangzott el egymás után. A gyönyörű vad felvágott, azután összerogyott. Szeméből és nyakából ömleni kezdett a vér.

Peter gyomrában erős ütést érzett. Arcát sűrű veríték leple el. Láz és undor rázta. Émelygett és szédült.

A Föld fia most látott először gyilkosságot. Oktalan vérengzést. Egy élőlény vonagló halálát.

A Földön immár ezer esztendő óta nem ismerték az erőszakos halált. A kiömlő vér, az állatok megtört fényű szeme, gyötrődő vonaglása elég volt arra, hogy felébressze Petert. A naponta kapott kábító PXF hatása eltűnt. "Mi történt velem? Mit tettek velem? Mióta élek itt?" – gondolta iszonyodva és megtörölte verejtékes arcát. – Valóban, ő maga az, aki napok vagy talán már hetek óta itt él ebben a fényűzésben, pompában, aki itt tölti az idejét szórakozással, léha mulatozással? Ő volna az, Peter MacGulliver, a Föld fia, aki táncol, lakomázik, és egyetlen lépést sem tett megszabadulásáért? Elfelejtette ON-t, ORO-t, s majdnem elfelejtette Julyt? Milyen köd ereszkedett rá?

A véres állat utolsót vonaglott: és Peter teljesen józan volt már.

A gyűrű! Az ujján a gyűrű!

Az elmúlt napokban néha – amennyire különös bódulata engedte – gondolt rá, hogy használja a parányi rádiót. De félt, hogy hívójeleit a Központi Ellenőrzés lehallgatja, és kioltja, mielőtt Julyhoz eljuthatnának.

Vételre sem merte állítani a rádiót, mert attól tartott, hogy az orális komputerek minden hangot felvevő műszerei azonnal

elárulnák. Elvennék tőle a gyűrűt – ahogy minden egyéb holmiját elvették...

De hát mit ér a gyűrűben a parányi rádió, ha nem használja? Mi volt vele, hogy semmit sem mert kockáztatni?

Megforgatta ujján a gyűrűt, vételre állította és a fülére szorította.

Egyedül volt a tölgyfán. Messziről fegyverropogás hallatszott, állnü --- -----üvöltés, kutyák csaholása. A zaj olyan nagy volt, }!<>;,; alig hallotta a rádió jeleit – de csak így remélhette, sem figyel fel a rádiózására.

Először csak számokat hallott. Valaki valakinek vagy valakik valakiknek utasításokat adtak. Gépek? Élőlények? Nem tudta – HATMILLIÓ– NÉGYSZÁZEZER– TIZENHAT.

VETTEM... ÉRTETTEM... NYOLCVANÖTEZER-KI-LENCSZAZHÉT HATVANHÁROMEZER-NULLANYOLC VETTEM... ÉRTETTEM...

Peter más hullámhosszra állította a készülékét. Most beszédet hallott. Kíváncsian figyelt. Először kíváncsian, azután értetlenül és elképedve:

– A ZOOLOGIAI INTÉZET A NŐSTÉNY ELFOGÁSA UTÁN MINDKÉT FÖLDI LÉNYRE IGÉNYT TART, MERT ELŐSZÖR NYÍLIK ALKALOM PÁROS BIOLÓGIAI MEGFIGYELÉSRE.

– ENGEDÉLYEZEM – mondta egy másik hang.

Most újra – Peter számára megfejthetetlen jelentésű számok következtek. Azután... azután olyasvalami, hogy Peter rémületében majdnem lezuhant a fáról.

Egy recsegő hang a *Humanitast* hívta.

És a hívásra July válaszolt.

A rádióbeszélgetés földi nyelven, emberi nyelven folyt.

Peter teste verítékben fürdött, amíg megfeszített figyelemmel hallgatta a különös párbeszédet.

– ITT *HUMANITAS*... MEGÍGÉRTÉK, HOGY MA Ő IS BESZÉLNI FOG.

– MÉG EGY KIS TÜRELMET KÉRÜNK...

– KÉT NAPPAL EZELEŐTT ŐNÖK AZT MONDTAK...

"Két napja? Hogyhogy két napja? Hát már több napja folyik ez a rádiókapcsolat?" – hült el Peterben a vér.

– KÉREM, SAJNOS MÉG LEHETETLEN, IGAZ, HOGY AZ AGYRÁZKÓDÁS KÖNNYŰ, DE NEM TUDJUK...

"Miféle agyrázkódás?" – döbönt meg Peter.

– LEGALÁBB EGY SZÓT, HOGY MEGNYUGODJAK...

– HA NAGYON KÍVÁNJA... KÉREM MACGULLIVER ÚR, HA AZ ORVOS MEGENGEDI, EGY MONDATOT...

És Peter döböntően hallotta a saját hangját:

– JULY, DRÁGÁM, HAMAROSAN TALÁLKOZUNK, LEGYÉL TÜRELEMMEL AZ ŪRHÁJÓN...

Azok a szavak voltak, amelyeket egy héttel ezelőtt valóban ő mondott Julynak. Rögzítették, és most bejátszották.

Szeretett volna hangosan felkiáltani. Szerette volna adásra állítani a készüléket, belekialtani Julynak, hogy vigyázz, ne higgy nekik – de szerencsére parancsolni tudott önmagának. Ha most megszólal, menthetetlenül elvesztek mind a ketten.

A rádióbeszélgetés folytatódott.

– A FÉRJE A BALESET ÓTA LÁBTÖRÉSSSEL ÉS AGYRÁZKÓDÁSSAL A KÓRHÁZUNKBAN FEKSZIK – mondta most egy hang. – EZÉRT ISMÉTLEM, NINCS MÁS MÓD, MINT HOGY ŐN SZÁLLJON LE HOZZÁNK... A LESZÁLLÁS PONTOSAN HETVENKÉT ÓRA MŪLVA FOG MEGTÖRTÉNNI, ŪRHÁJÓJÁT A MI MŪSZEREINK SEGÍTSÉGÉVEL FOGJUK LEHOZNI, ILLETVE A RAKÉTÁK BEGYŪJTÁSÁRA ÉS A MŪSZEREK BEÁLLÍTÁSÁRA, ILLETVE PÁLYAKIIGAZÍTÁSRA TŐLÜNK KAP UTASÍTÁST. ADDIG KÉRJÜK, PIHENJEN. VISZONTHALLÁSRA.

– VISZONTHALLÁSRA.

A kapcsolat megszakadt. Peter szinte eszméletlen volt izgalmában és tehetetlenségében.

Észre sem vette, hogy a Nap már delelőre áll. Nem volt éhes, elmerült kétségbeesett töprengésébe.

Elhatározta, hogy amennyit csak lehet, a szabadban tölt, hogy megpróbálja figyelni a rádió-összeköttetést, hátha... hátha tehet valamit. De most már áldotta az esztét, hogy eddig nem

próbálta ő hívni Julyt, hiszen kifelé nem jutnak el a jelzések, csak idő előtt elárulta volna magát...

Úgy töprengett, órákon át, hogy összerázkódott, amikor ismét megszólaltak a kürtök, a vadászat végét jelezték.

Mintha álomban járna, úgy kászálódott le a fáról, az ivóvíz, a tálcán az étel ott maradt, szinte érintetlenül. Hideg rázta, lázasnak érezte magát, de elhatározta, hogy erőt vesz magán, hogy az izgalom meg ne látszódjék rajta.

A fa alatt most visszafelé indult a mozgójárda úgy, hogy nem kellett keresgélnie, melyik a helyes ösvény.

Az erdő hűvös volt, könnyű szél borzolta a fákat. A levegő tele volt az alkonyat jó illataival, a holdak fényleni kezdtek az égen – és Peter úgy érezte, nála boldogtalanabb, szerencsétlenebb lény nincs a Világmindenségben.

Mire a mozgójárda a nagy tisztásra visszavitte, ott már óriási tábortűz lobogott. A király mohatrónusa körül most már lányok is álltak, kezükben virágkoszorúk – a legjobb vadászok részére. A kürtök szakadatlanul szóltak. A vadászok a fűre terítették zsákmányukat, büszkén vállra vetett puskával álltak most a kutyák és a leterített állatok között. Ő jött egyedül puska nélkül, zsákmány nélkül, izzadtan, kimerülten.

A kürtök újra felzengtek. Azután a király szólt:

– A mai vadászat aranyérmét vendégünk, a Földi Ember, Peter MacGulliver érdemelte ki, olyan önmérsékletet tanúsított, hogy átengedte nekünk az aranyagancsos szarvastigrist!

– Hurrá! – kiáltották a vadászok.

Peter most már semmit sem értett.

A mellette álló ifjú vadászok a kezét rázták. A szarvastigris bika, amely elécsörtetett, aranygyűrűt viselt szarva hegyén. A legnagyobb udvariatlanság lett volna lelőni a király elől. Igazán kevesen álltak volna meg... hurrá, hurrá, hurrá...

Egy szép fiatal lány virágkoszorút tett Peter fejére, a király pedig intett, és átnyújtott egy tenyérnyi aranyérmet.

– Hogy érzi magát nálunk? Van-e valami kívánsága?

– Nagyszerű itt, felség. De már szeretnék visszajutni az úrhajómra, visszamenni a feleségemhez, otthonomba.

A király Daliás herceghez fordult.

- Hogy áll kedves vendégünk utazása?
- Minden a legnagyobb rendben folyik, apám – felelte a herceg, és mélyen meghajolt.

35. FEJEZET

A Központi Gazdasági Irányítás Háza

A vadászat utáni reggelen Petert türelmetlen vágy fogta el, hogy rohanjon valahová a szabadba, újra megkísérelje a rádiózást, hallja, July hangját, megtudjon mindent, mindent, mindent...

De okosnak kellett lennie.

Csak hajnalban értek vissza a kastélyba, mert a vadászatot óriási lakoma követte. A királyi vadászcastély ebédlőjében ezer teríték volt az asztalon. Szárnyasok és vadételek, rengeteg bor és gyümölcs jó ízei tették vidámmá a lakomát. Az ifjú vadászok jókedvűen énekeltek, azután hatalmas körbe összefogódzva táncot jártak.

Peter a többiekkel együtt ivott, táncolt, énekelt, és közben a nyugtalanságtól majd szétszakadt a szíve.

Az aznap reggeli programja a Központi Gazdasági Irányítás Házának megtekintése volt.

A herceggel mindig előre megbeszélt program szerint találkozott. Sem ő nem tudta, hogyan kell felhívni, sem a herceg nem szólt soha hozzá a lakosztályába. Peter ezen csodálkozott. Itt nincs telefon? A Földön minden embernek volt hívókészüléke, bárkit, bármikor, bárhol felhívhatott. Vagy itt is van, de neki ebből nem akarnak adni? Ha valami kívánsága volt, azt csak ki kellett mondania – földi nyelven -, és a láthatatlan gépek pontosan, válasz nélkül, félelmes rendben kiszolgálták.

Erre az útra egyedül ment. A zöld gombot lenyomta íróasztalán – az ajtók kitárultak előtte, a mozgójárdák és lépcsők a kijáratig vitték, ott várakozott rá egy csontszínű,

gyönyörű kis kocsit. A Központi Gazdasági Irányítás Házához – mondta Peter. Az autó ajtaja becsukódott, és már száguldott is Peterrel, megint egy másik úton, másik irányba. A zsebnaptár jóvoltából Peter már egészen jól tudott tájékozódni Oxygentville-ben és környékén. Meggyőződött arról is, hogy a térképen megtalált tér valóban az a hely, ahová repülőgépen megérkezett. Azt is tudta, hogy a Gazdasági Irányítás Háza, azaz más néven a Gazdasági Ellenőrző Központ meglehetősen messze van a főváros központjától, a déli körzetben.

Peter vad szorgalommal tanulmányozott mindent, amihez hozzájutott, térképet, statisztikai zsebkönyvet. Úgy érezte, csak akkor tud megbirkózni a ravasz és hatalmas ellenséggel, ha megpróbálja kiismerni, ha a fojtogató hálón lyukat talál, ha megtalálja, hol van rés a kérlelhetetlen ellenőrzésen. Néha úgy érezte, hogy tagjai nehezek és agya tompul – ilyenkor elég volt Julyra gondolni és kétségbeejtő helyzetére -, és újra erőre kapott. Most is azzal a reménységgel ült az autóban, hogy talán itt, a Gazdasági Ellenőrző Központban jön rá a megoldásra, itt tud meg valami életbevágóan fontosat. Vagy akár csak itt az autó műszertábláján vesz észre valamit, ami a meneküléshez segítheti. Nem, nem lehet, hogy végleg elveszett. Hiszen ON-nal együtt is a lehetlent tették meg: feljutottak az Ormányosok Városából az Emlékezők Városába. De hol van most ON és ORO, hol vannak a barátok? Hol van a felszerelése? Az oxigénfejlesztő? Az egyetlenegy kis rádió adó-vevője itt van az ujján, de azt sem meri használni...

Az autó száguldott a szerpentinén, hegyek, erdők, tavak, kastélyok bukkantak elő és tűntek el. Az ég most is azúrkéken ragyogott. Az autó sebessége egyre fokozódott. Műszerfal nem volt, de Peter az elfutó tájon látta, hogy a sebesség megsokszorozódott. Az autó váratlanul felemelkedett – Peter érezte, hogy kerekeit behúzza, és sugárhajtású repülőgépként száguld tovább a táj fölött.

Vagy kétezer méter magasból nézett le a tájra. A kocsi felemelkedése meghökkentő volt és meglepő – bár a Földről jól

ismerte a három-, négy-, öt-, hatéltű járműveket is. De ezen a bolygón minden váratlanul történt, minden előzetes figyelmeztetés és magyarázat nélkül.

Talán egy órát repülhettek, nagy sebességgel, amikor az autó ismét földet ért, ismét szerpentinén haladt tovább, és kiszáratva megállt egy hatalmas épüle csoport előtt.

Ez az épület egyszerű volt, sima falú, ablaktalan. A tetején henger alakú torony, és a fölött tévéantennához hasonló fémrudak ezrei meredeztek, és egy hatalmas forgó radarernyő.

Peter kilépett az autóból. A főbejárat ajtaja megnyílt előtte, és egy kék ruhás, udvarias férfi sétált elé.

– A Központ igazgatója vagyok, és egyben egyetlen munkatársa. Azt szeretném, ha jól érezné magát nálunk... parancsoljon elmondani, mire kíváncsi.

"Arra, hogy hogy fogok visszajutni a földre" – gondolta Peter keserűen. De hangosan azt mondta: – Amit ön megmutat nekem... minden érdekel és mindenért hálás leszek...

Az intézet közepét az irányítóterem foglalta el. Hihetetlen méretű volt ez a terem, körös-körül műszertáblák ezreivel. A táblákon állandóan zöld fényvonalak cikáztak. Halkan zúgott, mormogott, kattogott valami.

– Itt most Oxygénia szívében állunk. Minden, ami bolygónkon történik, innen kapja vezérlését. Van olyan munkafolyamatunk, amelyet ötszáz-hatszáz évvel ezelőtt programoztunk be, és csak akkor változtathatunk rajta, ha a változtatást tizenkét ellenőrző alközpontunkból legalább tíz helyesnek és indokoltnak találja. De ha kell, akár ezred másodpercenként megváltoztatunk ezer munkamódszert. Ez a legkisebb újítástól a legnagyobb horderejű találmányig mindenre egyaránt vonatkozik.

– És hogy lett ön az intézet igazgatója?

– Százan vagyunk igazgatók, és tízóránként váltjuk egymást. Talán tudja, MacGulliver úr, hogy száz család van Oxygéniaiban, vagy ha jobban tetszik, száz nemzetség, és minden nemzetségnek száz élő tagja. A nemzetség tagjai közül mindig egyet képeznek ki a Gazdasági Ellenőrző Központ Igazgatójának; A száztagú igazgatótanács szükség esetén

összeülhet, és fontos döntéseket hozhat. De szerencsére, az I. Jótévő királyunk elvei alapján felépített gazdasági megoldások olyan hibátlanok, hogy az elmúlt ezerkétszázhat esztendőben mindössze négyszázszor kellett összehívni az igazgató tanácsot, akkor is többnyire fölös óvatosságból.

– A mi bolygónkon is sok gép van... de azt hiszem, megközelítően sincs hasonló ehhez a központi intézethez.

Az igazgató büszkén elmosolyodott.

– Nem is hiszem, hogy akadna ennek párja a Tejútrendszerben. Mi, amennyire csak lehet, figyelemmel kísérjük más bolygók eredményeit, és a tanulságokat leszűrjük, hasznosítjuk. De talán parancsoljon felfáradni velem a figyelőtoronyba.

Zajtalan lift röpítette őket egy kör alakú helyiségbe.

A falak gombnyomásra eltűntek, és helyükön körös-körül átlátszó, üvegszerű anyag volt.

– Ön bizonyára ismeri Oxygénia térképét. Most parancsoljon, megnézzük ugyanazt vertikálisan.

Peter lenézett: Oxygenville hegycsúcsait és palotáit látta, és távolabb narancsszínű gomolygást.

– Azonnal beállítom – mondta az igazgató.

Megnyomott egy gombot, és az üvegtáblák egy pillanatra elhomályosultak, majd lilás fényben ragyogni kezdtek. És odalent megjelent a táj, de úgy, mintha egy doboz tetejét leemelték volna, hogy a belsejébe lehessen látni, vagy egy tízemeletes bérház tetejét úgy kanyarították volna le, hogy padlástól a pincéig át lehessen látni rajta. A felső réteg Oxygenville volt.

– Ezt ismeri, nem érdekes – mondta az igazgató -, nézzük a következő réteget.

Oxygenville eltűnt a szemük előtt, helyette bonyolult ezüstös esőrendszer vált láthatóvá.

– Ez körülbelül száz méterrel Oxygenville alatt van – mondta az igazgató. – Tessék, közelebb hozom a képet.

Peter most kezdett csak látni és érteni. Kábelek, csövek, vezetékek szinte áttekinthetetlen hálózata. Csatornák, szivattyúk. És gépek, gépek, mozgó, forgó, automatikusan

működő emeltyűk, karok, fogaskerekek, föld alatti gyáróriások, műszerfalak, futószalagok – egyetlenegy élő, irányító lény nélkül. A kép most a futószalagok útját követte. Mérhetetlen raktárakba mérhetetlen mennyiségű készáru ömlött. Élelmiszer és káprázatosán szép szőnyeg, teniszlabda és karosszék, autó és vadászpuska. Azután ismét hatalmas műszerfalakat láttak, állandóan kattogó, telexgépekre emlékeztető masinákkal és kerek óralapokkal, amelyeken zölden foszforeszkáló mutatók lengtek. – Automata kiszolgálóközpontok – mondta az igazgató.

– Bolygónk energiaforrásai szinte kimeríthetetlenek. Üzemeink technikai színvonalára talán jellemző, hogy kétszázezer számítógéppel rendelkezünk és ezek beprogramozását egymillió szakember végzi. De talán világosabb lesz minden, ha a termelésünk bemutatását a legprimitívebb résznél kezdem...

Az igazgató ismét lenyomott egy gombot. Az ablaktáblák izzó vörösre, majd fokozatosan szürkére váltak.

– Átmentünk az ionfüggönyön – magyarázta az igazgató. – Ez zárja le az oxigénzónát. De erről majd később... tessék, tekintsen oda...

Peter szeme előtt jól ismert kép jelent meg. Az Ormányosok Városának egyik tere. A fáradtan vánszorgó Lények, a padok, azután a műhelyek, egy gépsor, a monoton munka, lehúzni egy kart a jobb oldalon, lehúzni a bal oldalon, újra és újra és újra.

– A metódus nagyon egyszerű – mondta az igazgató. – A gépeket gépekkel működtethetnénk és az automatákat újabb automatákkal, de ennek nincs sok értelme. Nyolcmilliárd kiszolgáló Lény él Oxygéniában, és mi őket is foglalkoztatni akarjuk – cserébe gépeinkkel gondoskodunk ezeknek az alacsonyabb rendű Lényeknek teljes testi-lelki jólétéről. Az adagolt oxigén az élethez tökéletesen elegendő. Természetesen magasrendű technikánkkal korlátlanul előállíthatnánk oxigént, megtisztíthatnánk a bioszférát, termővé tehetnénk a fekete kontinensek földjét, és meg tudnánk tisztítani az óceánt is, de minek? Az oxigénadagolás mai módszerét nagy királyunk, I. Jótevő dolgozta ki: Az adagolt oxigén biztosítja a tömegek teljes nyugalalmát. Mindenki ott marad a helyén, mert miért is

menne máshová? Nincs vetélkedés, irigység, lázongás és nincs gondolkozás. Nincs utazgatás, mert a mozgáshoz oxigén kellene. És egy csapásra megoldottuk civilizációnk egyik legnagyobb veszedelmét, a demográfiai robbanást. Az alsó néposztályok meggondolatlan és undorító szaporaságának egy csapásra véget vet az oxigénadagolás... A nyolcmilliárd Lény gépeinket működteti és szigorú számításokkal újratermi önmagát, és ezzel létrehoztunk egy olyan magasrendű kultúrát, irodalmat, filozófiát, társadalmi békét és igazságot, amelyhez fogható, ismétlem, nincs a Világegyetemben.

– Ön... ön volt már odalenn a Lények között? – kérdezte Peter rekedten.

– Nem. Ez nem szükséges, és nem is lehetséges – mondta nyugodtan az igazgató. – A kontinensek között minden közlekedés örökre lezárult. Alulról senki sem jut fel ide, mi pedig – ezt elhiheti – nem kívánczunk közéjük... Egyébként itt hadd magyarázzam el az ionfüggöny szerepét. Ez az intenzív mozgásban levő gázion- és sugárfüggöny megakadályozza, hogy keveredjen Oxygenville oxigéndús levegőburka a kontinensek gázrétegével. Ez az ionoszféra körülbelül ezer méter vastag ózondús gázburok. Bolygónk hatalmas iparának minden hulladéka, szennye a Fekete Óceánban és az alsó légtömegekben gyűlik össze. Az ionfüggöny alsó ötszáz métere úgy szorítja, úgy fogja körül a szennyezett gáztömegeket, hogy a Kiszolgáló Városokban állandó a szélcsend. Ugyanez a zóna teszi lehetővé, hogy az Emlékezők Városaiba több fényt és valamivel jobb levegőkeveréket juttassunk. De azt hiszem, ezek a kemo-fizikai problémák nemigen érdeklik önt...

– Dehogynem... dehogynem – tiltakozott Peter. – És ha egyre több szenny jut a tengerekbe és a Kiszolgáló Városok levegőjébe... hol a határ?

– Természetesen állandóan figyelemmel kísérjük bolygónk gázburkának összetételét. A helyzet távolról sem aggasztó. Akármennyire telítődik is szén-monoxiddal a Nagy Kontinens, Oxygenville lakóit nem fenyegeti. A gázmaszkok alatt megúgyis mindegy. Különben is, ismétlem, csak akaratumkon múlik, hogy a bioszférát megtisztítsuk...

– Egyelőre – mondta Peter. – És ha már annyi lesz a szennyeződés?

– Egyelőre – vont vállat az igazgató. – Egyre több a szenny, de egyre tökéletesebb a technika. Hogy mire képes a technikánk... hadd említsek önnek egy kis játékot... a Nagy Tavaszi Ünnepet.

"Játék – gondolta Peter -, nyolcmilliárd Lény sorsa, vallásos örülete, célja, reménysége, és innen játék."

– Azonnal látni fogja az Emlékezők Városait... de talán meghívhatnám közben villásreggelire, az asztal mellől ugyanúgy figyelhetjük...

A kilátótorony közepén kerek asztalka volt, mellette kényelmes karosszékek. Az igazgató gombnyomására az asztalból csinos tálcák emelkedtek fel, rajtuk sült, gyümölcs, fagylalt, üdítőitalok.

– A Nagy Tavaszi Ünnepen – mondta az igazgató – képletesen szólva "elhúzzuk ezt a fűgönyt". A zsiliprendszeren keresztül oxigénnel és megfelelő stimulálószerrel kevert levegőt engedünk a Kiszolgáló Városok meghatározott pontjai fölé. "Barlang"-nak hiszik, tankönyveinkben is így tanulják, holott ezek természetes völgyeken végigfutó széláramlatok. A levegő csak lefelé áramlik, a szennyezőgáz visszaáramlását, a légkeveredést természetesen megakadályozzuk. A Nagy Tavaszi Ünnepek legfőbb célja: az ormányosok szelektálása. Gondolja el: milyen hatalmas szervezet, költség kellene ahhoz, hogy a kiszolgálókat egyesével ellenőrizzük, lyukkártyákkal lássuk el. Fáradságos volna, bonyolult és fölösleges. Hiszen jámbor, béketűrő, önálló gondolkozásra, megfigyelésre képtelen Lények. Érzékszerveik tompák. Ezért van szükség arra is, hogy a Nagy Tavaszi Ünnepek közeledtével a szürke televízióadásokat színesítsük, élénkítsük, némi izgalmat és vágyat ébresszünk bennük. Az oxigénadagon és az evésen kívül semmit nem kívánnak. Nemi vágyaik is a Tavaszi Ünnepek néhány órájára korlátozódnak – akárcsak az állatoknál. Ha ön például egy Kiszolgáló Város kellős közepére pottyanna, évekig sétálghatna a Lények között anélkül, hogy figyelemre méltatnák. Mindezt kiváló bódítószerünkkel, a Zöld Cseppekkel

érjük el. A Cseppek mindent eltompítanak a Lényekben, kivéve egy feltételes reflexet és ez az, hogy az oxigén, az élelem és a munka szoros kapcsolatban állnak egymással. Tehát a Lények pontosan, figyelmesen, erejüket megfeszítve és szorgalmasan dolgoznak. Természetesen az igények változnak, szükségünk lehet arra, hogy egyik-másik gyárrész többet vagy kevesebbet termeljen. Számítógépeink ezredmásodpercek alatt változtatják a gépsorok programját és normáját. Néhány gépre zárórács ereszkedik – tehát a Lénynek más munkahelyet kell keresnie. Másutt csökkentjük vagy növeljük az ugyanannyi munkáért kapható oxigénmennyiséget, rákényszerítjük az ormányosokat, hogy tovább dolgozzanak. Ugyanígy szabályozni tudjuk az ételmiszer-felhasználást is, több vagy kevesebb oxigént igénylő ételeket keverünk, több vagy kevesebb Zöld Cseppet adagolunk az ételekhez... De kissé elkalandoztam a fő témától. A Lényektől mi munkát kívánunk, szabályozott szaporodást, az Emlékezők utánpótlását. A Zöld Cseppek legfőbb erénye, hogy hatása nem befolyásolja az utódok szellemi és testi tulajdonságait, semmi hatásuk nincs a nemi hormonokra, nemi sejtekre. Nem károsítja, csak elaltatja, szünetelteti működésüket. Ennek köszönhetjük, hogy a Kiszolgálók egészséges utódokat hoznak létre, akik közül könnyűszerrel kiválogathatjuk azt a néhány millió fizikust, matematikust, tervező építész, biológust, és a többi, akikre éppen szükségünk van. De nem tudom, nem fárasztották-e nagyon a látnivalók?

– Nem, igazán nem – tiltakozott Peter.

– Az érdekesebb rész ugyanis még hátravan. Az Emlékezők Városait szeretném bemutatni. VIII. Jótevő koráig a magasabb rendű szellemi munkát végzők irányítását nem tudtuk tökéletesen megszervezni. Túl sok oxigént fogyasztottak, és energiájuknak csak egy részét fordították kiszabott feladataik elvégzésére. Oxigén nélkül – úgy értem, nagyobb mennyiségű oxigén nélkül – nincs magasabb rendű szellemi tevékenység. Tehát mi bőkezűen elláttuk, mondhatnám kényeztettük az értelmiséget. Cserébe csak annyit kívántunk, hogy semmi mással ne törődjenek, semmi másra ne gondoljanak, mint megoldandó feladataikra. Sajnos, ez a küzdelem hiábavaló volt.

Még ha a jóakarátú tudósok és mérnökök többsége tiszteletben tartotta is ezt a szent kötelességét, felesleges energiát és ezzel oxigént pocskolt önmaga fegyelmezésére, az agyukról állandóan készített ellenőrzőszalagok tanúsága szerint folytonos küzdelmet vívtak szétszaladó és más irányú gondolataik ellen. Az állandó ellenőrzés költséges és nehézkes volt, és az ellenőrző szalagok azt mutatták, hogy a drága oxigén révén a legtöbb tudóságban felesleges, sőt Oxygénia rendjére káros és veszélyes gondolatok is keringenek.

– Az előbb említett VIII. Jótevő király udvari orvosa – akkor még nemcsak gépek gyógyítottak minket – tehát, ez az udvari orvos, akinek a történelem a Zseniális nevet ajándékozta, felfedezte a megoldás legegyszerűbb és legjobb módját. A Lények agya még teljes oxigénellátás esetén sem használja ki teljes kapacitását. Mi tehát kiválasztjuk az agy legértékesebb részét – aszerint, hogy a nagyon gondos, műszeres vizsgálatok melyiket jelölik annak -, azt serkentjük, és a többinek az oxigénellátását a legszükségesebbre szűkítjük. A kiemelt, dúsitott oxigénnel ellátott mezők működése felfokozott lesz, kiváló ötletek, gondolatok, világos kapcsolások jönnek létre benne. Hogy ez mennyire így van, bizonyítja az a hihetetlen technikai haladás, amelyet VIII. Jótevő kora óta gazdaságunk, technikánk megtett. Az agy többi része – a gátolt mezők – természetesen élnek, de nem teremnek gondolatokat, automatikusan ellátják vegetatív funkcióikat, de nem zavarják meg az egy célra törő feladatmegoldásokat, a szakmai gondolkozást. A Lény kiegyensúlyozott, boldog, gondjai, zavaró gondolatai nincsenek, kellemes létfenntartásáról mi gondoskodunk, és ő ezt nagyszerűbnél nagyszerűbb feladatmegoldásokkal hálálja meg. Ha megengedi, átvezetem most a második ellenőrző terembe, ahonnan láthatja ezt a tevékenységet. A tudósok ellenőrzése persze szigorúbb, mint a Kiszolgáló Városok lakóié. Az Emlékezők Városába kiválasztottak az agyblokkolással egyidejűleg lyukkártyát kapnak. Ez a személyazonossági kártya elkíséri őket életük végéig. Ezt a lyukkártyát dugják be munkahelyükön az ellenőrző gépbe, ezzel nyitják és zárják házaik ajtaját, ezzel

mehetnek be az éttermekbe, ezzel vásárolhatnak, és a komputerek számításai alapján ezekkel a kártyákkal kell ellenőrző agyvizsgálatokra jelentkezni.

- Ezt nem értem – mondta Peter.

Az igazgató udvariasan magyarázta:

- Az emberi agy tökéletlen komputer. A leggondosabb beavatkozás sem végleges és nem tökéletes. Előfordul, hogy bizonyos idő múlva valamelyik tudósunk agya nem áll be tökéletesen a neki megszabott sínre. Felesleges, haszontalan, esetleg zavaró gondolatai támadnak. Ez nemcsak plusz energiafogyasztást és teljesítményének romlását jelenti, esetleg hm... ha nem is veszélyes, de káros lehet a remekül működő egész számára. Számítógépeink a legkisebb eltérésre is érzékenyen reagálnak. A kartonokról veszélyjelzést küldenek az Emlékezők Kontroll Központjába, és az Emlékezőnek azonnal encefalográfiára kell jelentkeznie.

- Ha nem jelentkeznek?

- Lyukkártyája használhatatlanná válik. Nem jut oxigénhez, élelemhez, nem tud többé bemenni otthona ajtaján...

"A Kürtöbe menekülők" – gondolta Peter.

- De talán nézzünk le egy Emlékezők Városába!

Az igazgató gombokat nyomott le a műszertáblán. A külső fal (különös üvegszerű anyag vagy sugárzás volt?) most halványlila fényben vibrált. Ugy látszott alattuk a város, ahogy egy repülőgép pilótafülkéjéből látni a tájat. A látvány csodálatos volt. Arányos épületek, színes házak és kertek, sugárutak.

- A növényzet: műnövény – mondta az igazgató. – Menjünk közelebb!

Újra csavargatott valamin, és közben magyarázott:

- Nem tudom, említettem-e már, hogy a szellemi munkára kiválasztottak a lyukkártyán megkülönböztető jelet is kapnak. A jel egyszersmind a szakmai csoportot is jelzi, így például a rajzolóok FE, a kémikusok AK, a matematikusok ON, a sebészek ORO jellel kezdődő csoportba kerülnek, ezeken belül vannak még alcsoportok. FE 1, FE 2, FE 3, azon belül egyéni számok FE 1-31... de talán kívánna letekinteni egy munkahelyre?

Az igazgató most egy betű- és gombsorra mutatott – ott volt az asztalon, Peter kezeügyében.

– Nyomjon le tetszés szerint egy betűjelet és számot.

– FE, AK, OS, SOM – olvasta Peter. Most! Az ORO csoport következett. Mintha csak találomra tenné – az ORO 91-et nyomta le, és izgatottan nézett a képernyőre.

– ORO, sebészek – mondta az igazgató. – A 9-es alcsoport magasan kvalifikált, műtéttervező csoport. A "sebészet" nálunk persze nem azt jelenti, hogy a sebészek műtőasztaloknál betegeket operálnak – minden műtéti beavatkozást gép végez el nálunk. De újfajta műtétek megtervezése, eljárások kidolgozása, különösen az agyblokkolások...

– Igen – válaszolta Peter, és a képre bámult. A munkahely megjelent előtte. Bonyolult műszerek. Egy figyelő férfiarc hajolt fölénk. Egy arc... a kép tiszta volt, jól kivehető...

– ORO 91 – mondta az igazgató.

Az arc ismeretlen, egészen ismeretlen arc volt, egyáltalán nem hasonlított ORO-ra.

–... És mi történik – kérdezte Peter nagyot nyelve -, ha egy Lény például... például nem tudja többé ellátni a feladatát?... (Peternek nem volt ereje úgy kérdezni, hogy ha meghal.)

– Megesik, hogy egy tudós képtelenné válik feladata ellátására. Ekkor lyukkártyáját bevonjuk, és őt magát visszahelyezzük a Kiszolgáló Városba. Emlékezetét töröljük. Helyére lehívjuk a tartalékot. Miután a lyukkártyák jelei nem az egyéneket, hanem a munkahelyeket jelölik – a tartalék kapja meg az előző Emlékező jelét és számát. Tehát ORO 91, amit ön most megnézett, mindig feladatkört jelent, tekintet nélkül arra, hogy ki látja el... Meglehetősen nagy túlbiztosítással dolgozunk. A tartalék tudósokat is állandó tréningben tartjuk. Van olyan munkahely, amelynek csak egy-két tartaléka van – de olyan is akad, ahol gyors elhasználódás, kifáradás, gondolkozás különösen nyugtalanító zónáinak érintése miatt kétszeres-háromszoros a tartalékunk... Mit mutathatnék még önnek?

– Valóban kissé fárasztó volt. Hiába, a mi bolygónkon mindez ismeretlen – mondta Peter sápadt mosollyal. – Azt hiszem, okosabb, ha visszatérek a palotába.

Az igazgató udvariasan felállt.

– Örülnék, ha máskor is meglátogatna.

– Köszönöm. Még valamit hadd kérdezzek meg. Talán jót tenne, ha egyet járnék a szabad levegőn. Van-e a közelben olyan park, pihenő– vagy szórakozóhely, ahol egy órát...

– Ezrével – nevetett az igazgató. – Ugye van zsebkönyve, vagy szolgálhatok eggyel?

– Van, van, hogyne, köszönöm.

– Parancsoljon, ezen az úton fog a repülőautója visszatérni Oxygenville-be. Ha utasítja a gépet, hogy "visszatérés YA kitérővel", akkor a gép megáll a térképen YA-val jelzett ponton, és ott tetszés szerinti ideig vár önre. Ezeknek az új autóknak a kezelése rendkívül egyszerű. Feltalálója hetven esztendeje dolgozik, jele ONG 3, és ez a kétezredik elfogadott terve. Gondolja csak el, hány nem serkentett agy teljesítménye kellene ehhez!

– Valóban zseniális – mondta Peter, és beült a várakozó csontszínű járműbe.

36. FEJEZET

A parkban

– Vissza a kastélyba, YA kitérővel – mondta Peter. A kocsit engedelmesen megindult. Óriási tempóval rohant hamarosan eltűnt Peter szeme elől a Központi Gazdasági Irányítás Házának hatalmas tömbje. Megint barátságos erdők és mezők, megint magasra emelkedett a gép, és szállt a kék ég alatt, ragyogó napsütésben, szívet gyönyörködtető tájon.

Meg kell próbálnia módszeresen gondolkozni.

Ki kell jutni ebből a dermedt kétségbeesésből.

Azt már látja, hogy Oxygénia társadalmi rendje félelmes zárt világ, hogy minden lépését ellenőrzik, hogy...

Nem. Semmit sem tud. És legfőképpen azt nem tudja, hogy mit akarnak tőle és mit tervezhetnek vele.

Az autó átrepült két havas hegycsúcs fölött, és leszállt egy tóparti tündérbirodalomban. Ez volt a térképen az YA pont.

Peter most látott első ízben közelről gyerekeket. Odalenn, az Ormányosok Városában a kisgyerekek satnyán, sápadtan, gázmaszkkal tipegtek. A lenti áruházakban fáradtan, közömbösen szedték le az áruraktár polcairól a szürke gépmodelleket és a szürke "ormányos" babákat. A Kürtőben pedig koraérett, égő szemű, éhező kicsi gyerekek voltak. De az itt táncoló, játszó, ugráló bűbajos gyerekhad maga volt az eleven boldogság. Énekeltek, táncoltak, kiáltoztak, színes labdáikat dobálták, karikákat kergettek, gyönyörű játék babáikkal, kis autóikkal játszottak. Peter kiszállt az autóból, és nézte őket.

Két kisfiú meztelenre vetkőzve ugrált egy szökőkút kristálytisza medencéjében. A felnőttekénél kisebb

tenispályán hófehérbe öltöztetett, szőke kislányok ütötték a labdát. És a Nap ragyogott a felhőtlen égből a felhőtlen öröm fölött...

A játszópark egyik sarkában zene szólt. Fiatal fiúk és lányok játszottak – valamilyen kicsit hegedűre emlékeztető vonós hangszeren – csodaszépen. Néhányan körülállták őket, azután tovább sétáltak. A fiatalok a maguk gyönyörűségére adtak szabadtéri hangversenyt.

Alig néhány száz méternyire a hangversenydobogótól színes ernyők sorakoztak. Peter leült az egyik asztal mellé. Az asztal lapja azonnal szétnyílt, és egy nagy pohár habos jegeskávét jelent meg rajta.

"Nem igaz – gondolta Peter -, nem lehet igaz, hogy ugyanezen a bolygón legyen ennyi gyötrelem és ennyi szépség, ennyi öröm és ennyi pokoli igazságtalanság. Hová tűnt ORO? Megölték? Lelőkték az ormányosok közé? Mi van ON-nal? És mi lesz velem?"

Kívülről senki sem volt a színes-ernyős asztaloknál. Úgy érezte, itt a szabadban eléggé biztonságban van. Ismét vételre állította ujján a parányi készüléket. Legalább egy fél órát várt. Csak a számsorok végtelenjét ismételte egy monoton hang. July és a rádióállomás között nem volt kapcsolat.

Sehogy sem volt még kedve visszatérni a palotába. Elhatározta, hogy még egy fél órát sétál a parkban, és újra kísérletezni fog a rádióvétellel.

A park túlsó végén nagy gyerekcsoportot vett észre. Itt mély sziklaskadékok között állatkert volt. Az állatok odalenn szabadon ugrálhattak, járkálhattak, csak ide, a peremre nem tudtak felkapaszkodni. A gyerekek boldog sikongással bámultak le a mélybe, nézték, ahogy a mackószerű, bumfordi állatkák mászkálnak, és szarvastigrisek ugrálnak szikláról sziklára.

Peter leült az egyik szikla peremére, és vételre állította a gyűrűt.

– OXYGÉNIA HÍVJA HUMANITAST...

– ITT HUMANITAS... VETTEM... – hallotta July drága hangját.

– PÁLYAKIIGAZÍTÁS SZÜKSÉGES... AZ
ELŐKÉSZÜLETEKET A LESZÁLLÁSRA TEGYE MEG...
– AZ ELŐKÉSZÜLETEKET MEGTETTEM...
Peter vacogni kezdett, és egész testét elöntötte a veríték.

37. FEJEZET

Rémületes találkozás

Peter még mindig a sziklapárkányon ült, és a rádióbeszélgetést hallgatta. Szinte ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy adásra állítsa készülékét és belekiabáljon valamit. Csak annyit, hogy "July, légy óvatos... July, vigyázz... veszély fenyeget..." De tudta, hogy ez lehetetlen, hogy nem árulhatja el magát, hogy a készüléket tartogatni kell... mire? Istenem... hogy válhatott ilyen tanácstalanná, ilyen tehetetlenné...

Körülötte a gyerekek vidáman zajongtak.

Egyszerre rémületes hangokra lett figyelmes.

– Földi ember, segíts... Ember testvér, segíts...

Peter megrázkódott.

Megértette a szavakat. A Tejút F-317 jelzésű bolygójának kétféjű lakói beszéltek ezen a nyelven. A baráti bolygóval három évszázada élénk kapcsolat van. Az F-317 – más néven: a Tűzbolygó – nyelvét tanítják a földi egyetemeken, küldöttségek látogatják egymást. A bolygó nevét onnan kapta, hogy hajnalban és alkonyatkor a talaja tűzpiros színben ragyog.

Kereste, honnan jön a hang.

Lenézett a sziklavölgybe. Egy csupasz, kétféjű, kétségbeesett lény kapaszkodott fölfele, a reménytelenül meredek, tükörsima sziklafalon, és neki integetett.

– Földi ember... érted a szavaimat? Rabságban tartanak... segíts... földi ember, a nevem... értesz engem? Vidd hírül a hazámba, hogy elfogtak... megkínóztak... nem engednek haza... földi ember, segíts... ne higgy nekik... válaszolj, ha értesz... nem... ne válaszolj... bajba jutsz... isten veled, földi ember... mondd el a hazámban...

A párkányon áthajló gyerekek remekül mulattak az ágáló kis kétfejű lényen. Cukrot, narancsot dobáltak le a sziklán, tapsoltak.

– Jaj, de kedves, jaj, de édes ..

– Ha rossz leszel, neked is két fejed nő! – kiáltott vidáman egy nagyobbacska lány egy kisfiúnak.

Peter azon a ponton volt, hogy megforgatja kezében a gyűrűt, belekiabálja a rádiókészülékbe, hogy "July, hagyj a sorsomra... ne szállj le, July, ne higgy nekik, te csak menekülj..." De tudta, hogy céltalan, hogy az ő kétségbeesett jelzéseit felfogja és blokkolja Oxygénia rádióállomása...

38. FEJEZET

Most alakoskodni kell!

A trónörökös továbbra sem talált Peter viselkedésében semmi gyanúsat. Ha csak azt nem, hogy vendége sápadt volt, szeme karikás.

– Fáradt? – kérdezte a herceg.

– Szokatlan számomra a túl sok bál, tánc, program. Otthon csendesebben élek. Szívesebben sportolnék, úsznék valamivel többet.

– Vadászat?

– Örömmel – mondta Peter. És arra gondolt, hogy az megint alkalom a rádióhallgatásra.

Mert most már semmi másra nem gondolt. Julyt, a *Humanitast* a közeli jövőben le fogják hozni Oxygéniára. Talán már néhány óra múlva. Vagy már itt is van, valahol, fogságba ejtve...

Hogyan lehetne biztosat tudni? Hogyan lehetne July elé menni? Ha Oxygénia hatalmasainak nem volna aljas szándékuk, már régen közölték volna vele, hogy July leszállásra készül. De azóta is, akárhányszor kérdezi a herceget, hogy mi van a *Humanitasszal*, miért nincs rádiókapcsolat, a herceg biztatóan mosolyog, közli, hogy a kozmikus viharok csitulófélben vannak, még egy kis türelem, kedves Peter... holnap vagy holnapután... És közben állandó a rádiókapcsolat July és a Központ között.

Ettől meg kell örülni.

Julyt lecsalják és... lehet, hogy... minden lehet.

Peter borzadva emlékezett a Tűzbolygó lakójára, akit állatkertben tartanak. ORO sorsára. ON sorsára. Az

ormányosokra. És elhatározta, hogy felhagy benuit tehetetlenségével, és megkísérli a lehetetlent.

Úgy kell viselkednie, mint aki bármeddig szívesen marad Oxygéniában, többet kell érdeklődni Oxygénia művészete, irodalma, szokásai iránt.

A herceg elégedetten tapasztalta, hogy Peter jobb kedvű lett. Kérdezett, és szívesen mesélt a Föld életéről és szokásairól. És amikor a herceg megkérdezte, eljönne-e egy irodalmi este, azt mondta, hogy semmi sem tudná jobban lekötni, mint néhány szép vers meghallgatása.

Vacsora előtt Peter ismét megfürdött.

Most már megszokta, hogy minden fürdéskor, ébredéskor vadonatúj öltözetet talál, vadonatúj apró használati tárgyakkal a zsebében. Most is, amikor kilépett a fürdőmedencéből, felöltötte a tiszta fehérneműt, a szép, krémszínű öltönyt. Szokott mozdulattal nyúlt a zsebébe, és meglepetten tapasztalta, hogy zsebnaptárt nem kapott. Tehát nem volt térképe sem.

39. FEJEZET

Különös utasítások

A RA-1 mentőűrhajó parancsnoka még egyszer komolyan figyelmeztette Julyt: kérje, hogy Petert juttassák vissza az űrhajóra. Ne engedelmeskedjék, ne szálljon le a veszélyes és ismeretlen bolygón.

– DE HISZEN HALLOTTÁTOK! PETERT BALESET ÉRTE, BETEGEN FEKSZIK, RÁM VÁR...

– NAGYON FURCSA EZ A BALESET... ÉS NAGYON FURCSA, HOGY VALAHÁNYSZOR PETER SZÓLAL MEG, UGYANAZT A NÉHÁNY MONDATOT ISMÉTLI. MINTHA MAGNÓSZALAG MONDANA, ÉS NEM Ő MAGA...

– HA VALAMI BAJ VAN, ANNÁL INKÁBB LESZÁLLÓK! HISZEN HALLJÁTOK, AKÁRHÁNYSZOR KÉREM, HOGY PETERT KÜLDJÉK FEL, A VÁLASZ: NEM TUDJUK, NEM LEHET.

– HÁT AKKOR LESZÁLLUNK MI, ÉS TE ITT VÁRSZ.

– NEM... NEM. HA TITEKET BAJ ÉR, ÉN NEM TUDOK UTÁNATOK MENNI. DE HA VELEM TÖRTÉNIK VALAMI, TI ÉRTEŚÍTENI TUDJÁTOK A MENTŐÁLLOMÁST, ÉS AKÁR SZÁZ RAKÉTÁT IS TUDTOK HOZNI.

– MAKACS VAGY, NEM LEHET A FEJEDDEL BESZÉLNI. HÁT CSINÁLD, AHOGY JÓNAK LÁTOD.

És July valóban elszántan készült a leszállásra. Minden műszert ellenőrzött, mindent beállított az oxigéniai irányítóállomás parancsai szerint. Körülbelül negyven óra (két oxigéniai nap) választotta el a leszállástól.

– FIGYELMEZTETJÜK, HOGY A BEREPÜLÉS SZÖGÉNEK, SEBESSÉGÉNEK MEGVÁLTOZTATÁSA, BÁRMILYEN KÍSÉRŐ ŪRHAJÓ MEGJELENÉSE AZONNAL MŪKÖDÉSBE HOZNÁ ELHÁRÍTÓ RAKÉTÁINK RENDSZERÉT...

– TUDOMÁSUL VETTEM, HOGY A BEREPÜLÉS SZÖGÉNEK, SEBESSÉGÉNEK MEGVÁLTOZTATÁSA... – ismételte engedelmesen July.

– A "LESZÁLLÁS" PARANCS ELHANGZÁSA UTÁN RÁDIÓKAPCSOLATUNK MEGSZŪNIK, AMIKOR ŪRHAJÓJA TALAJT ÉR, EGY FOGADÓ EXPEDÍCIÓ INDUL ÚTNAK ŐNÉRT. A BIZOTTSÁG MEGJELENÉSE ELŐTT AZ ŪRHAJÓ ZSILIPJÉT KINYITNI, AZ ŪRKABINT ELHAGYNI ÉLETVESZÉLYES ÉS TILOS. KABINJÁBAN KELL MEGVÁRNIA, AMÍG AZ ŪRHAJÓT KINYITJUK. ISMÉTELJÜK, A "LESZÁLLÁS" PARANCS ELHANGZÁSA UTÁN RÁDIÓKAPCSOLATUNK MEGSZŪNIK. FELSZÓLÍTJUK, HOGY ŐN SEMMIFÉLE RÁDIÓJELZÉS LEADÁSÁVAL NE KÍSÉRLETEZZÉK, RÁDIÓKAPCSOLAT LÉTESÍTÉSE A LESZÁLLÁS KÖRZETÉBŐL LEHETETLEN... TEHÁT MÉG EGYSZER... VÁRJON TÜRELMESEN AZ ŪRHAJÓ KABINJÁBAN...

– ÉS PETER... PETER IS ELÉM JÖN?

– A "LESZÁLLÁS" PARANCS ELHANGZÁSA UTÁN ŐN BEKAPCSOLJA A SEGÉDRAKÉTÁT...

July szorongva hallgatta az utasításokat.

40. FEJEZET

Megkísérelni a lehetlent

Peter, ahányszor csak egy pillanatra is magára maradt – természetesen sohasem a mikrofonokkal bélelt palotákban, hanem kinn a szabadban –, azonnal megcsavarta a gyűrűt, és izgatottan hallgatta a rádiójelzést.

... NEGYVEN ÓRA MÚLVA...

Julynak ezek szerint két napja van a leszállásig.

Térképet azóta nem kapott.

Az elmúlt két nap alatt szántszándékkal többször fürdött, többször is átöltözött. Mindig megkapott mindent, kényelmes inget, remek cipőt, zsebkést, fésűt, írószerszámot. De naptárt és térképet nem. A tájékozódását – véletlenül vagy készakarva – lehetetlenné tették. Azt is megfigyelte, hogy elmaradtak szobájában a zengő óraütések is. Csak az étkezések kezdetét jelezte gong.

Peter a tenispályán állt. Mostanáig játszott.

– Most ti játsszatok, én nézem – kiáltotta oda néhány ifjúnak, és megállt a pálya szélén. Gyorsan bekapcsolta a rádiót: számok, számok, érthetetlen jelzések...

A tenispályán túlról a herceg közeledett felé.

– Hogy van, kedves vendégünk? Kissé szórakozottnak látom ma. Nincs kedve újra játszani?

– Köszönöm... magam sem tudom. Ma valóban fáradt vagyok.

– Akkor javasolok valamit, ami nagyon kellemesen felüdíti. Szeret horgászni?

– Nem tudom, mi az.

– Ó, remek dolog. Szívesen meghívom a Tükör-tóhoz, ott van a kis vízi birodalmam. Nekem ugyan holnap országos ügyeim vannak, de ön, ha kedve van, akár hajnalban kiülhet a partra, ott találja a horgászfelszerelésemet.

– Micsodát?

– Hát egy hosszú botot... ilyen zsinórt a végén... – és a herceg lerajzolta a botot, a horgot, mutatta, hogyan kapja el az ezüstös hal, hogyan vergődik, fickándozik, ezüst-csillogó pikkelyekkel remeg, dobálja magát, amint levegőbe emelik.

– És mi lesz a hallal? – kérdezte Peter megborzadva.

– Ha akarja, megsüti, ha akarja otthagyja, ha akarja, visszadobja a tóba, kit érdekel? Sport, játék... próbálja ki. Töltsön két-három napot a Tükör-tónál, friss lesz, vidám, tíz évet fiatalodik.

"Csapda" – gondolta Peter, és hangosan azt mondta:

– Köszönöm. Nagyszerű. De hogyan jutok a Tükör-tóhoz? Nincs térképes zsebnaptáram.

– Valóban? – kérdezte a herceg, és meglepett arcot vágott. – Majd intézkedem. Úgy látszik, tévedésből elfelejtették.

"Elfelejtették. A komputerek. Itt?" – gondolta Peter.

– Különben miért is volna szüksége térképre, barátom? Hiszen elég, ha az autójának annyit mond: T-3 pont, és máris odaviszi...

– Köszönöm a meghívást. Ott leszek holnap reggel.

– No, hisz addig még a vacsoránál is találkozunk.

Vacsoránál a szokottnál is fűszeresebb, ízeesebb, bódítóbb ételeket és italokat tálaltak. És a herceg a szokottnál is többet kérdezgetett. Mit látott eddig Oxygéniában? Mi tetszett, mi nem? Majd váratlanul keményen Peter szemébe nézett.

– Még sohasem kérdeztem, kedves Peter, hogy tulajdonképpen hogyan került ön az Emlékezők Városába?

– Amikor talajt értem, eszméletlen voltam. Később próbáltam tájékozódni, különös, ormányos Lények között voltam, a szürke betonvárosban – de hiszen, ezt úgy emlékszem, elmondtam már. Próbáltam beszélni, kapcsolatot teremteni ezekkel a lényekkel... akkor még rádióm is volt... jeleket leadni. Nem kaptam választ. Az ormányosokhoz hiába is

szóltam... oxigénem volt, felszerelésem volt, vaktában elindultam. Hosszú ideig gyalogoltam, amikor ismét lakott vidékre értem, egy városba, ahonnan önök repülőgépen idehoztak. Sok részlet kiesett az emlékezetemből. Alighanem agyrázkódást szenvedtem, amikor talajt értem.

– És hogyan került ORO-hoz?

– Nem tudom, ki az az ORO. Bekopogtattam egy házba... segítettek rajtam... azután utasítást kaptam, hogy menjek el egy mozgólépcsőhöz. Ott várt a repülőgép.

"Hazudik" – állapította meg a herceg.

"Törbe akartok csalni – gondolta Peter. – A szemed sem rebben... azt hazudtatok Julynak, hogy agyrázkódásom van."

– És mi még a holnapi programja? – kérdezte a herceg. – Úgy tudom, ismét számos meghívás érkezett.

– Igen. A holnap hajnali horgászás után szívesen körülnéznék a Szépművészeti Múzeumban vagy az Akadémiai Könyvtárban... de a legszívesebben hazautaznék.

– Szóval mégsem olyan jó itt? Pedig, kedves Peter, higgye el, én elkövetek mindent.

– Őszinte hálám mindenért, herceg. De vágyom a feleségem után, és aggódom. Ha legalább rádiókapcsolat volna.

– Sajnos, éppen ma reggel jelentették, hogy a kozmikus viharok még tartanak. Minden összeköttetés teljességgel lehetetlen.

July ebben a pillanatban kapott utasítást az utolsó pályamódosításra.

Peter egész éjjel álmatlanul hánykolódott.

41. FEJEZET

A Humanitas leszállt!!!

A Tükör-tó valóban olyan volt, mint egy csillogó ezüst tükör. A sima vizén minden tükröződött, az ég báránnyelvéi, a napfény, a fák lombja, a távoli kis halásztanya piros teteje. És csend volt, és illatos levegő.

Peter megállította a hófehér kocsit, a horgászfelszerelést megkereste, de eszébe sem jutott a horgot vízbe dobni. Közel s távolban egyetlenegy teremtmény sem látszott. Ezüst halak úszkáltak gyanútlanul és vidáman a tóban, a Nap szikrázva sütött, a fák zöld lombjai közül lila, rózsaszínű, fehér és bordó virágok mosolyogtak.

Peter egy bokor tövébe feküdt a fűre, és megcsavarta a kis rádiót. Feszült figyelemmel tapasztotta fülét a kis készülékre.

A Tükör-tó környéke, úgy látszik, rádióvételre különösen alkalmas volt, mert olyan hullámhosszuk is jelentkeztek, amelyekről eddig sohasem hallott adást. Parancsok, jelzések, számok, újabb parancsnok, újabb utasítások... és Peter rádöbent, hogy ezek a jelzések és hívások összefüggnek az ő sorsával és a *Humanitas* törbecsalásával.

– AUTÓJÁVAL PONTOSAN 11 ÓRAKOR ÉRKEZIK AZ Y-4-ES PONTRA. ISMÉTELJE.

– AUTÓMMAL PONTOSAN 11 ÓRAKOR ÉRKEZEM AZ Y-4-ES PONTRA.

– TOVÁBBI UTASÍTÁS FILMTEKERCSÉN. HÁRMAS KÓD. AZ IONFÜGGÖNYÖN TÚL NINCS RÁDIÓKAPCSOLAT. ISMÉTELJE: MINDEN UTASÍTÁS FILMEN.

Most egy másik hullámhossz zavarta a beszélgetést.

– ITT A KÖZPONT! FIGYELEM 1103-AS REPÜLŐTÉR, KÉTSZEMÉLYES TÍPUSÚ GÉPET INDULÁSRA ELŐKÉSZÍTENI! OXIGÉNFEJLESZTŐ ÉS MASZK SZÜKSÉGES.

BEPROGRAMOZÁS: 11.30; 18.30. VÁRAKOZÁS. VISSZA: 11.30; 18.30.

– ISMÉTLEM: IONFÜGGÖNYÖN TÚL NINCS RÁDIÓKAPCSOLAT!

– A FÖLDI LÉNYT ÉLVE LEHOZNI! FELTÉTLENÜL ÉLVE! AZ ŪRHAJÓT FELSZÁLLÁSRA KÉPTELENNÉ TENNI! UTASÍTÁS FILMTEKERCSÉN. HÁRMAS KÓD.

– A FÖLDI LÉNY ŪRHAJÓJA BX 3'4" PONTON ÉR TALAJT, A LESZÁLLÓPÁLYA A TÉRKÉPEN EZÜST NYÍLLAL JELÖLVE. IONFÜGGÖNYÖN TÚL MINDEN RÁDIÓUTASÍTÁS ELMARAD. ISMÉTELJE. HÁRMAS KÓD. UTASÍTÁS MIKROFILMEN... A FÖLDI LÉNY ŪRHAJÓJA...

Itt az adás megszakadt.

Azután kisvártatva ugyanazon a hullámhosszon, ugyanaz a hang:

– INDULJON Y-4-ES PONTRA... A *HUMANITAS* MA LEÉRKEZIK... AZ IONFÜGGÖNYÖN TÚL RÁDIÓUTASÍTÁS NINCS. HÁRMAS KÓD. INDULJON AZ Y-4-ES PONTRA.

Peter minden idegszála megfeszült.

Ha most nem cselekszik, mindennek vége! Úgy ugrott fel, mint aki ejtőernyőugrásra készül, vagy egy szirttetőről a tengerbe kíván ugrani. Beugrott várakozó autójába, és megadta az utasítást:

– Y-4-es pont.

A kocsi ajtaja bezáródott. Valósággal repült az álomszép hegyi utakon, tóparton, viaduktokon és alagutakon át, erdők és virágzó fák között. Peter szeme előtt elmosódott a táj, nem látta a tornyos várakat, a szebbnél szebb üdülőket. A kocsi feltartóztathatatlanul vitte az ismeretlen kalandok és veszélyek felé. Izgalmát és nyugtalanságát fokozta az is, hogy itt, az autóban nem merte a rádiót vételre állítani. Félt, hogy

lehallgatják, félt, hogy a hang kitérítene útjából az orális komputerrel vezényelt autót. Szorongva várta, hol fog megállni vele az autó. Szorongva, de ugyanakkor dühösen, harcra, mindenre elszántan. Amit tehet Julyért, meg fogja tenni. És ha küzdeni kell – nem adja ingyen az életét.

Hatalmas rózsaligeten száguldottak át. Azután egy vízesés tövében, Majd egy kerek, gyönyörű térre értek. Szobrok, karcsú pálmák, szökőkutak közé. A tér gyönyörű volt – és elhagyatott. Az autó hirtelen megállt, ajtaja kinyílt.

Peter kilépett a kocsiból, és megismerte a teret.

Ide érkezett, amikor felhozták az Emlékezők Városából.

42. FEJEZET

Sikeres támadás

Peter néhány lépésnyire eltávolodott az autótól. Nem kétséges: a Titkos Repülőtér bejáratánál van. Az sem vitás: a rádióutasítás szerint 11 órakor erre a pontra fog érkezni valaki (vagy valakik?), azzal a feladattal, hogy Julyt ide felhozza. Addig még alighanem van egy kis ideje. Rádiózni kellene... nem, legeslegelőször az autót kellene eltüntetni. Akárki érkezik ide, azonnal szemébe ötlene a hófehér kocsi.

A szökőkút mögött alacsony törzsű, dús ágú pálmaliget zöldellt. Az út enyhén lejtett. Peter minden erejét megfeszítve tolni kezdte a hatalmas kocsit. Meglepődött – az autó olyan könnyen gördült, mintha súlya sem lett volna. Néhány perc alatt eltakarták a ráhajló sűrű, virágos ágak.

Most már nyugodtan rádiózhat.

Végighasalt egy orchideabokrokkal teli ágyasban, alig néhány méternyire a repülőtér bejáratától. Elbújt a hatalmas, ezerszínű virágbozótban, és füléhez szorította a rádiót.

Számok, utasítások, jelek, parancsok, százféle hullámhosszon. Nyugtalanul, feszült figyelemmel próbálta kiszűrni, hogy a sokfajta közlésből melyik érintheti az ő sorsukat.

– ITT A KÖZPONT.

– JELENTKEZEM.

– A HUMANITASRÓL FELVÉTELEKET ELKÉSZÍTENI. TOVÁBBI INTÉZKEDÉSIG AZ ŰRKABINT A LESZÁLLÁSI PONTON HAGYNI. A FÖLDI LÉNYTŐL MINDEN MŰSZERT ELVENNI. ÉLVE FELHOZNI, SZÜKSÉG ESETÉN ELBÓDÍTANI. HÁRMAS KÓD.

UTASÍTÁS MIKROFILMEN. 11.38-KOR ÁTHALAD AZ IONFÜGGÖNYÖN, RÁDIÓKAPCSOLAT MEGSZŰNIK.

– "A-B" SÁV NE BLOKKOLJON!... HUMANITAS JELENTKEZZÉK! HUMANITAS!

– ITT HUMANITAS! ITT HUMANITAS! MI VAN A FÉRJEMMEL?

– A FÉRJE JOBBAN VAN!

– SZERETNÉK BESZÉLNI VELE.

– AHOGY KÍVÁNJA. KAPCSOLJUK.

– PETER! DRÁGÁM! ITT JULY!

– ITT PETER! JULY DRÁGÁM, ALIG VÁROM, HOGY LÁSSALAK. BOLDOGAN VÁRLAK! KÖVESD PONTOSAN AZ UTASÍTÁSOKAT!

Peterrel megfordult a világ. A saját hangját hallotta, világosan, tisztán. Oxygénia ördögi technikája működött? Vagy eddigi beszélgetéseit hangszalagra vették, és abból állítják most össze a válaszokat? Vagy hangját, hangszínét pontosan betáplálták egy szörnyű gépbe, és az most bármit el tud mondani a nevében, helyette, az ő hangján? És July!? Istenem, July lépre megy! De hát nem hinné-e el ő is, ha July hangján kapna bármilyen üzenetet?

– FÖLDRE ÉRÉS UTÁN A KABINBAN TÜRELMESEN VÁRAKOZZÉK! A ZSILIPET KINYITNI ÉLETVESZÉLYES!

VIGYÁZZ! KILÖVÉSRE KÉSZEN! RÁDIÓKAPCSOLAT MEGSZŰNIK...

– ÉRTETTEM! ÉRTETTEM!

Most egy férfihang szólt az adásba.

– ÚTON VAGYOK Y-4-ES PONT FELÉ.

– IONFÜGGÖNY UTÁN UTASÍTÁS MIKROFILMEN! HÁRMAS KÓD.

Peter óvatosan kikémlelt az orchideák közül. Merről fog érkezni az autó? És sikerülhet-e vakmerő terve? Kell. Sikerülni fog. Nincs vesztenivalója.

Szökőkút, orchideabokrok, rózsafák, emberfej nagyságú, szédítő illatú orchideák, távolból idekéklő hegyek, ragyogó égbolt, a szellő borzolta szökőkút szertefreccsenő gyémánt-

cseppje... ez az egész varázslatos, elhagyatott táj félelmes és nyomasztó volt. Minél szebb volt, annál kegyetlenebbül érezte, hogy egyetlen, félelmes háló az egész, amely körülfogja, bekeríti, fojtogatja őt, és most készül Julyt is elragadni.

Lélegzetviasszafojtva várt és figyelt.

Tizenegy óra volt.

Ebben a pillanatban hatalmas, meggypiros autó gördült a repülőtér bejárata elé. Az autóból magas, izmos férfi lépett ki. Egy pillanatra lehajolt, hogy az ülésről egy táskát felemeljen. Ebben a szemvillanásban Peter kiugrott az orchideabokrok közül. Egyetlen, hatalmas lendülettel az ismeretlen mögé került. A férfi gyanútlanul matatott a táskával. Peter egyszerre higgadt és nyugodt lett. Agya kitisztult, minden eddigi izgalma helyett gyors és megfontolt cselekvésre készen. Megölhette volna a férfit, de ez fel sem ötlött benne, csak a menekülés idejére harcéptelenné és ártalmatlanná akarta tenni.

Peter elkapta a férfi torkát, de amikor érezte áldozata fulladó lélegzetét, ujjai lazítottak szorításukon. Ezredmásodperc alatt döntött. Tenyere élével megütötte a férfi tarkóját úgy, hogy az elkábult, de tovább lélegzett. Levelekkel teletömte a férfi száját. Ezután zsebébe nyúlt, és elővette a Tükör-tónál összeszedett horgászsinór-tekerceket. A zsinór rugalmas, szakíthatatlan anyagból készült, Peter megragadta ellenfelét, és hátrakötözte a csuklóit.

"Múlik az idő. Múlik az idő" – dobolt Peter agyában, miközben hurkolt, kötözött, majd megmotozta az eszméletlen férfit, és a zsebeiben talált műszereket, jegyzeteket magához vette. Utána vállára kapta foglyát, és becipelte a pálmaligetbe az elrejtett autóhoz. A férfit rádobta a hátsó ülésre. "T-3 pont" – mondta hangosan, és becsapta a kocsi ajtaját. A gyönyörű hófehér kocsi megremegett, és mint egy szép, fiatal állat, nekiiramodott és már repült is a Tükör-tó felé.

A meggypiros autó nyitott ajtókkal várakozott. Peter most kiszedte a táskát és körülnézett, milyen felszerelése lehetett még a July "fogadására" rendelt férfinak. Egy szemüvegtokszerű fehér tarsolyt talált az ülés elé esve – talán dulakodás közben esett ki a férfi zsebéből. Peter ezt a tokot is felvette, a táskát

felragadta, és a meggyszínű autót üresen, nyitva hagyva – elindult a Titkos Repülőtér bejárata felé.

43. FEJEZET

A gépen

Peter közeledtére egy hatalmas üvegajtó önműködően kitarult. Peter belépett, és az ajtó becsukódott mögötte.

Peter zöld színű csempével borított, hatalmas csarnokba jutott – ugyanoda, ahová két héttel ezelőtt megérkezett: a Titkos Repülőtér csarnokába. Felirat, jelzés nem volt sehol. De egy halványzöld fénycsík, mintha szőnyeg lett volna, mintha "szabad" jelzés lett volna – felvillant előtte a padlón. Peter megindult a fény nyomában, keresztül az elhagyatott csarnokon.

Senkivel nem találkozott, egyetlenegy hangot nem hallott.

Egy fotocellás ajtó megint kinyílt előtte és megint bezárult mögötte.

Azután egy harmadik nyílt, záródott. És Peter kinn volt a kifutópályán. Ugyanott, vagy legalábbis egészen hasonlóan ahhoz, ahová megérkezett.

Néhány méternyire a kijárattól ezüstszerű repülőgép állt. Amikor az Emlékezők Városából felfelé szállt, Peter nem nézhette meg a gépet a ködfelhők borította tájon. Amikor pedig ide felért, eszébe sem jutott hátranézni. Most meghökkenve szemlélte. Ilyen volt-e az is? Ez volt-e az? És ha ez volt, vajon logikus-e a számítása, és ezt a gépet akarják-e Julyért küldeni?

Nincs más lehetőség. Be kell szállnia a gépbe.

Amikor a gép közelébe ért, ezüstszerű létra ereszkedett le. Peter fellépett az első fokra. A gép ajtaja kitarult, a lépcsőfokok felhúzódtak, a gép ajtaja becsukódott.

Peter gondolkozott. Mondja-e, hogy "Emlékezők Városa"? Vagy mondja-e a leszállásra kijelölt BX 3'4" pontot? Mondjon-e egyáltalán valamit.

De már nem volt rá szükség. Pontosan 11.30-kor a gép motorja halkan felbúgott, és a repülőgép felemelkedett.

Az ablakon át beragyogott a csodás kék ég.

Látni lehetett Oxygenville-t. Feledhetetlen színeit, a gyönyörű formákat, a karcsú épületeket. Ha jobban felhasználta volna az időt, mi mindent láthatott volna még...!

A város pillanatok alatt továtűnt.

Most hegyek, erdők tűntek fel, kék tavak, zuhogó vízesések. Azután is mindig távolabb, távolabb. Odalenn már nem látszott a talaj. Peter csak most emlékezett rá, hogy amikor az Emlékezők Városából felhozták, a gomolygó, sötét ködök hirtelen kivilágosodtak, rózsás fényben látszottak ragyogni, azután pillantotta meg a tündöklő kék eget. Most az ég peremén felbukkant a rózsaszínes-lilás ragyogás, de olyan különös volt, mintha bezáródó kupola volna, vagy gyűrű, amely egyre nő és ugyanakkor szűkül körülötte. Összerezcent: váratlanul megszólalt egy hangszóró:

– KÖZELEDIK AZ IONFÜGGÖNYHÖZ. KÉT PERC MÚLVA A RÁDIÓKAPCSOLAT MEGSZAKAD. HA RENDELLENESÉGET ÉSZLELT, MOST JELENTSE. UTOLJÁRA ISMÉTELJÜK: A LÉNYT ÉLVE FELHOZNI. AZ ŪRHAJÓ PÁLYÁJA EZÜST NYÍL. AZ ŐN ÚTVONALA KÉK JELZÉS. HÁRMAS KÓD. ŪRHAJÓT ÉRINTETLENŪL A LESZÁLLÁS HELYÉN HAGYNI. RG (YFK) JJCK VIZSGÁLATOKAT ELVÉGEZNI. A GÉP VISSZAINDUL HOLNAP 11.30-KOR.

Süket csend.

A rádió elhallgatott, a gép orra pedig valósággal belefűrödött egy villogó rózsaszínes-lilás fénycsóvába. A repülőgép ablakai szinte lángolni látszottak – mindez egy pillanatig tartott. Ezután az ablak elhomályosodott. Párás, szürkés, barnás ködök, felhők gomolyogtak, A felhők egyre feketébbé váltak, már nem látszott a táj, itt vége volt a színek és fények mesebirodalmának. Peter szíve elszorult: visszaérkezett a félelmes való világba. És váratlanul csüggedés fogta el. Hol fogja itt Julyt megtalálni, és ha megtalálja, ugyan hogyan, hová menekülhet?

Egyre sötétebb lett a külső világ – ugyanakkor halvány zöldes fény kezdett derengeni a gép műszerfalán. A fénynyaláb kicsit hasonlított arra, amit az ember a mozivásznon lát, mielőtt a képek megjelenének.

A mikrofilm! Itt kell lennie a megszerzett táskában.

"Ez nem lesz így jó" – gondolta Peter. Az utazás első perceiben csak töprengett és bámészkodott, ahelyett, hogy már régen átvizsgálta volna a zsákmányolt táskát. Most kinyitotta. Ismerős és ismeretlen rendeltetésű tárgyakat talált. Oxigénmaszkot, oxigénfejlesztőt, frissítő tablettákat és filmkazettákat.

Peter kezébe vette a kazettát. A repülőgép ülésének karja felemelkedett: egy filmvetítő gép orsója érintette meg Peter csuklóját. Az orsó valósággal megfogta Peter kezét, mintha eleven lény lett volna. "Szent ég" – borzadt meg Peter, és az orsóhoz közelítette az első filmtekerceset.

A képernyővé vált műszerfalon vibráló zöld csíkok, érthetetlen ábrák, betűk jelentek meg. És dünyögő, zagyva, érthetetlen szöveg hangzott hozzá. Itt van a közlés, az utasítás, életbevágóan fontos, meg kellene érteni, meg kellene fejteni. "Hármas kód... hármas... miféle kód?" Peter feszült figyelemmel nézte a villogó képeket... az idő múlik, a film pereg, és ő...

A táskát nézte, az oxigénmaszkot, a műszereket, mi lehet a titok nyitja, mit kell igazítani, csavarni... Véletlenül nyúlt a zsebéhez, amibe azt a furcsa kis szemüvegtokot tette. A tokban – és ez volt a meglepetés, szemüvegforma valami volt. Hajszálvékony, fénylő anyagból készült kerek lapok, orrnyereggel és felerősíthető pánttal. A fénylő lapocskákat rugalmas, könnyű keret fogta körül, a lapok a keretben forgathatók voltak. Az orrnyergen minden forgatásnál felvillant egy szám. "Egy... kettő... három..." Peter megállt a hármas számnál, és a különös alkalmatosságot a szemére illesztette. Felnézett. A műszerfalon a képernyő váratlanul kitisztult, a zöld szín helyett százféle fény és szín ragyogott előtte: Oxygénia térképe. És most már világosan, érthetően magyarázott egy hang:

– ÉRKEZIK... TÁBLA... FIGYELJE MEG JÓL ...

Mi lehetett a filmtekercs elején? Hogyan lehetne újra levenni az orsóról, visszatekercesni, előlről kezdeni? De legalább erre jól figyeljen.

– A KÉK JELZÉSEN KELL HALADNIA, REPÜLŐGÉPÜNK LESZÁLLÁSI PONTJA...

Különös kép. Zsiliprendszer kapcsolási táblája. Térkép alagútrendszeréről. Most feltűnik egy ezüst nyíl és egy ezüst kör.

– ITT SZÁLLT LE A FÖLDI ÚRHAJÓ.

Leszállt. Szóval leszállt a *Humanitas*!

Peter szíve úgy vert, halántéka úgy lüktetett, hogy alig bírt figyelni.

– JEGYEZZE MEG: MINDIG A KÉK ÚT.

A térkép most határozottan a két pontot – az ő repülőgépének földre szállási helyét, és a *Humanitast* összekötő útrendszert mutatta. Mozgójárdák, alagutak, zsilipek villantak fel kékes fényben.

– VESZÉLY ESETÉN A HATOS KÓD! MŰSZAKI HIBA, ÜZEMZAVAR. VESZÉLY ESETÉN A HATOS KÓD!

– FIGYELEM, KILÉP A REPÜLŐGÉPBŐL, ELINDUL. A JOBB OLDALI ZSILIPNÉL...

Nem igaz. Nem lehet igaz. Ilyen csak a mesében történik: a jobb oldali zsilipen túl vezet az út a *Humanitashoz*, Julyhoz, a meneküléshez. És a vele szinte párhuzamos alagútrendszeren, amit a térkép piros csíkkal jelez – az 5. számú Emlékezők Városába visz a mozgójárda, Ott, igen arra van a Központi Tér, azon túl van a Kürtő, ott sínylődnek, fulladnak, reménykednek, bujkálnak ON és Kicsi-ON és Fény... Kezében a kulcs, a titok, a rajzok, a mikrofilmek. Micsoda hatalom, micsoda erő volna ez az Emlékezők kezében!

Peter arcát ellepte a veríték. Mi volna, ha nem a kék úton indulna el, hanem az Emlékezők Városába térne vissza... Mi volna? Oxygenville–ben néhány óra múlva rájönne mindenre. Julyt elfognák... Ha valahogy értesíteni tudná Julyt, hogy ő meneküljön... nincs joga önmagával Julyt is elpusztítani. De joga van-e menekülni, és ON-ékat sorsukra hagyni?

Nem, nem tehet mást. Vissza kell térnie Julyhoz, a *Humanitashoz*, meg kell kísérelni a menekülést... Lehet, hogy ha átadná a bujkálóknak a rajzokat, filmeket, nem tudnának mit kezdeni vele. Mennyi ideje lehet a menekülésre? Mikor fogják Oxygenville-ben felfedezni az autót a Tükör- tónál? Nem gyanús-e már az is, hogy a repülőgépről nem küldött rádiójelentést?

Zavarosak és kábultak voltak a gondolatai. July már földet ért. Órák óta vár, az űrhajó kabinjában. Julyhoz kell mennie... igen, Julyhoz, aki vár rá, akit szeret, ők egy más bolygó lakói, nem köthetik a sorsukat Oxygénia szerencsétlen Lényeihez... menekülni kell, meg kell kísérelni a felszállást...

A gép váratlanul megállt.

Az ajtó zajtalanul kinyílt.

A lépcső leereszkedett.

Odakinn koromsötét volt. Csípős, fojtó levegő áramlott be. A gázmaszk! Kapkodva vette ki a táskából az oxigénfejlesztőt és a gázmaszkot. Alighanem a kiszállásra vonatkozó utasítások voltak a mikrofilm elején, amit nem látott.

Nyugtalan lett és ingerült. Hibát hibára halmoz. Régen fel kellett volna vennie a gázmaszkot, még a gépben. Igen... de akkor le kellett volna tennie a kódmegoldó szemüveget, és a filmet nem értette volna...

Ujjai görcsbe szorultak, keze remegett, zihálva lélegzett, amíg sikerült összekapcsolni a maszkot és az oxigénadagolót. Szerencsére az Emlékezők Városában használt felszerelés pontos mása volt. Lélegzeni már tudott, de nem látott semmit. Csak állt, az áthatolhatatlan sötétben, mögötte az egyetlen fénylő pont: a repülőgép, nyitott ajtajával, belülről kiszűrődő zöldes foszforeszkálás.

Gondterhelten végigsimította homlokát. Ebben a pillanatban fénynyaláb világította meg a tájat. A fényforrás alighanem a gázárc felső pereme volt, onnan áradt a fény – most már tájékozódni tudott, hol van. Kerek betonkorongon állt a gép, egy óriási betonteknő alján. Körös- körül hatalmas falak meredeztek, sűrű, sivár, tükörsima, meredek betonfalak. Sehol rés, sehol út, sehol ajtó, sehol egy árva lélek. "A hármas

kód" – jutott eszébe. "Ostobaság. Nincs itt felirat, nincs jel, nincs betű, nincs semmi megfejtenivaló..." De mégis. Elővette zsebéből a szemüveget. A kerek lapok pontosan beleillettek a gázmaszk szemrésebe. Ahol az előbb sima, szürke betonlapot világított meg a fénysugár, most hatalmas térkép látszott. Ugyanaz, amit kicsinyítve mutatott a film. Elindult a térkép irányába. Vagy húsz lépést mehetett, amikor a kép vibrálni kezdett és eltűnt. Újra a sima betonkolosszus meredezett előtte. A szemüveghez kapott és fordított rajta. Meghökkenve megállt.

A zsiliprendszer bejáratánál volt. Kék fénysugár mutatta, merre kell lépnie. Egy kapcsolótáblán kék színű gombok voltak, vibráló kék nyíl mutatta, hogy melyiket milyen irányban kell elfordítania. A kék sávtól balra egy másik zsilip egy másik alagút bejáratát őrizte. Itt minden jelzés rozsdás vörös volt. Ez az út vezet az 5. számú Emlékezők Városába. Mesebeli választút. Gyerekkorában olvasott ilyet, borzongva, elakadó szívvel. Itt áll a keresztúton – jobb kéz felé a veszélyes és bizonytalan menekülés, balra a még veszélyesebb és még bizonytalanabb kaland – eljuttatni a térképeket, titkokat a Kürtöbe...

Megállt. Kiverte a veríték. Azután döntött. Kicsit még habozott, majd a rozsdaszínű jelzést választotta. Gombok, fogantyúk, csavarok... de jelzés és magyarázat nélkül. "Talán a szemüveg..." Ismét fordított a kódmegfejtő különös lapocskán – a rozsdaszínű jelek villogni kezdtek, nyilak mutattak körbe. Az első kapcsolót megcsavarta – és a zsilip kapuja szétnyílt. A fénysugár nagy erővel ragyogott a gázmaszkból. A különös reflektor fényében előresietett. Széles, mély barlangban volt. A barlang padlózata mozgójárda volt – valószínűleg ugyanaz a járda, amelyik őt a városból ide kihozta. De a mozgójárda egyirányú volt – a városból kifelé mozgott. Megpróbált könnyű ugrásokkal a járda mozgása ellenében haladni – lehetetlen volt - ; nem bírt túljutni a kiindulási ponton. A járda sebessége nagyobb volt, mint amit le tudott volna győzni. Tanácstalanul állt, amikor észrevette, hogy a mozgójárda peremén keskeny álló csík van. A sziklafalhoz tapadva, kúszva igyekezett előre. Szédítette a mellette visszafelé mozgó járda, testén veríték csurgott. Vagy ötszáz méternyi haladás után az álló sáv

megszűnt. A reflektorfény rozdsaszínű kapcsolótáblát világított meg a falon.

VESZÉLY ESETÉN HATOS KÓD!

Váratlanul jutott eszébe ez az utasítás. Akkor, a repülőgépen nem figyelt fel rá. Mit jelenthet az, hogy "veszély esetén"? Ha valami rendellenesen nem nyílik... ha valami rendellenesen nem záródik, ha valami ellenkező irányban mozog. Lekapta a gázálarcról az üveglapocskákat, megkereste a hatos beállítást, és visszatette az álarcra. A barlang falán tíz-tizenöt méterenként véges-végig lila színű kapcsolósort látott. Minden kapcsolón kicsi zöld nyíl vibrált és a mozgójárda mozgásirányába mutatott. Megragadta a legközelebbi kapcsolót és elfordította. Sivító hang hallatszott, mintha szélroham futott volna keresztül az alagúton. Valamennyi zöld nyíl ellenkező irányba mutatott – és megfordult a mozgójárda is. A város felé haladt, iszonyú sebességgel. Peter valósággal rávetette magát a gépezetre, futott, ugrott, szinte röpült.

Nem tudta, mióta rohan, nem érzékelte az időt, lába nehezedett, lihegve, kapkodva szedte a levegőt.

A mozgójárda véget ért. Újra zsilipnél állt, hatalmas, szürke betonfalnál. Most már határozottan és nyugodtan igazgatta a maskra erősített szemüvegfélét. Elforgatta a lapocskát, és szeme előtt megjelent a kapcsolórendszer. Két forgatás – és a betonfalak szétnyíltak.

Ott állt az 5. számú Emlékezők Városa főterén.

44. FEJEZET

Leszállás

A *Humanitas* földet ért.

July ólmos fáradtságot érzett tagjaiban, kissé szédült is.

Az utolsó parancs a már unalomig ismert szöveg megismérlése volt: a rádiókapcsolat megszűnik, további intézkedésig maradjon az űrkabinban. A zsilipeket felnyitni tilos, az űrhajót elhagyni életveszélyes.

A leszállás pillanatai alatt lila fényt látott, ez a fény váratlanul eltűnt, és ő egy barnás-szürkés ködtenger közepén találta magát. Az űrhajó ablakaiból semmit sem lehetett látni. Próbálta hegyek körvonalait keresni. Várost keresett, emberlakta területet. Vagy tengert. De semmi sem volt, csak köd.

Az előző napok rádióbeszélgetéseiben többször hallotta Peter hangját. Peter szavai megnyugtatóak voltak: hamarosan együtt lesznek, a fogadóbizottságban valószínűleg nem vesz részt, de a fővárosban találkozni fognak. July boldog volt, hogy Peter hangját hallhatta, de valami megmagyarázhatatlan nyugtalanság fogta el minden beszélgetés után. A hang Peteré volt, és mégsem. Valami hiányzott Peter szavaiból, valami, nem is tudná megmondani. Valami melegség, valami *személyes*. Mintha nem Peterrel, hanem egy gép-Peterrel beszélt volna. "Nevetséges – vigasztalta önmagát. – Csak nyugtalan vagyok, ideges vagyok, képzeldöm. Vagy az agyrázkódás? Peter megváltozott? Valamit csináltak vele? Vagy... nem, nem értem..." De hiszen most ennek a nyugtalan szorongásnak vége, találkozni fognak, visszatérnek az űrhajóba, vissza a kedves, drága Földre, az otthonba...

A leszállás óta másfél óra telt el. Odakinn köd, és köd, és köd. Ólmos fáradtságot érzett. Feje előre-előrebillent. Csak el ne aludjon. Nem fogja észrevenni az érkezőket. Helikopteren jönnek? Autón? Fényjelet adnak le? Arra ébredt, hogy odakinn még sűrűbb a köd és a sötétség. Az űrhajó leszállása óta több mint tíz óra telt el. Mi történt? Eltévedtek a keresésére indulók? Nem azon a ponton ért talajt, ahol várták? Valami hiba történt? A rádió-adó készülékhez lépett.

– ITT *HUMANITAS!* ITT *HUMANITAS!* TÍZ ÓRÁJA VÁRAKOZOM... TÍZ ÓRÁJA VÁRAKOZOM...

A hívásra nem érkezett semmi válasz.

45. FEJEZET

Még egyszer a Kürtőben

Mennyi ideje lehet? Rájöttek-e már a szökésre?

Mi van Julyval?

Kérdések, kérdések, egyikre sincs válasz.

Rohan az Emlékezők Városában, a fakó fényben, műfák és műpázsit szegélyezte utcákon, rohan a Kürtő felé.

Már nem is az ereje viszi, csak az akarata. A lába fáj, a tüdeje zihál. És egyszerre csak ott van a homályos barlangban, körötte férfiak, nők, gyerekek. Sápadtak, penészszínűek – ó, mennyire másmilyenek, mint Oxygenville lakói! Egy kisfiú a karjába kapaszkodik:

– Tudtam, hogy visszajössz, Földi Ember! Vártunk. Álmodtam is rólad. Tudtam, hogy nem kerülhetsz bajba, mert te hatalmas vagy.

ON és Fény ott állnak mellette. ORO-ról nem tudnak semmit.

Peter egy kőasztalra terít mindent: térképeket, mikrofilmkazettákat, odaadja a műszereket és a kódszemüveget. És hadarva magyaráz. Az ionfüggöny. Az oxigénelszívó berendezések. Az alagútrendszer. Magyaráz, magyaráz, és közben az idő múlik.

És a sápadt Lények egyszerre megértik a titkot, miért kell nyolcmilliárd lénynek adagolt oxigénben fuldokolnia, miért élnek milliók leblokkolt aggyal... és előttük a térkép, a titkos pontok, a megnyitható zsilipek, a szétfújható, gomolygó kódok titkai!

– Peter, vezérünké választunk! Kidolgozzuk a tervet a zsilipek gyors megnyitására... sokan vagyunk már, elszántak...

– Segítsen titeket a jó sors, de én megyek.
– Elmész? Hová? Megrohamozzuk a zsilipeket... győzni fogunk...

– Mennem kell. A *Humanitas* leszállt. A feleségem az űrhajó fedélzetén van.

– És ezt csak most mondd? Hol szállt le? Mikor szállt le?

Peter a térképen mutatja a BX 3'4" pontot.

– Itt ért talajt, körülbelül hat órával ezelőtt.

És csak most mondja el barátainak, hogy hogyan menekült el Oxygenville-ből, hogyan tette ártalmatlanná a July fogadására kiküldött oxygenville-it, hogyan szerezte meg a repülőgépet.

– És ahelyett, hogy a *Humanitashoz* rohantál volna... ahelyett, hogy azonnal elmenekültetek volna...

A Lények csak most értik meg, hogy Peter őértük tette mindezt, hogy nem akarta cserbenhagyni őket.

– És July? Nem próbáltál vele kapcsolatot teremteni?

– Ti tudjátok legjobban, hogy lehetetlen, hogy minden rádióadást lehallgatnak, és minden rádióhullámot közömbösítenek az ionfüggöny határán. Harcoljatok szerencsével... megkísérlem most még... látjátok a térképen ezt az alagútrendszert... ha ezen átjutok, elérhetem a BX 3'4" pontot.

– Elkéstél – mondta ON -, velünk kell maradnod. Ha felrobbantjuk a zsilipeket...

– Hiába indulsz, Földi Ember, az űrhajódat már bizonyára elfogták... És a lábad sebes, fáradt vagy, ha pihennél...

– Mennem kell. De kérlek, a zsilip bejáratáig kísérjetelek el, mert a kódfejtő szemüveg nélkül nem tudok átjutni.

ON és két fiatal férfi jelentkezett.

– Veled megyünk.

Fény letépett egy virágos ágat.

– A Kürtöből, emlékül. És hogy szerencsével járj.

46. FEJEZET

Egy repülőgép üresen érkezik

A Központi Igazgatósági Tanács előtt ott feküdt a pontos terv és jelentés. A tervet maga Nagyfej dolgozta ki.

E szerint a Titkos Repülőtérről 11.30-kor felszálló AKA mintájú gép 11.38-kor áthalad az ionfüggönyön, 18.30-kor érkezik a Nagy Zsiliphez. Innen Bölcs Lovag, akit a Tanács kijelölt az útra – a mozgójárdákon 20.00 órakor, tehát pontban éjfélkor érkezik a BX 3' 4" pontra. Itt elvégzi a szükséges műszaki vizsgálatokat és felvételeket, és másnap reggel 8 és 9 óra között Julyval együtt visszaindul a Nagy Zsiliphez. A gép 11.30-kor indul vissza, és este 18.30-kor száll le Oxygenville Titkos Repülőterén. Bölcs Lovag csak veszély esetén adhat rádiójelzést (de ugyan, miféle veszély várakozhat a Lovagra? Üzemzavar? Téves programozás?) – minden egyéb rádióhullámot az "A-B" sáv határán a Nagy Tükör kiolt.

A Tanács úgy döntött, hogy Julyt nem szállítják azonnal a Biológiai Intézetbe, hanem az oxygenville-i repülőtéren maga Nagyfej igazgató fogja várni, kényelmes szállásra viszik, sőt megengedik, hogy Peterrel is találkozzék. Ez a találkozás nagyszerű alkalom lehet arra, hogy a távoli Föld nevű bolygó lakóinak nemi szokásait tanulmányozzák. July felszerelését ugyanúgy el fogják venni, ahogy Peter MacGulliverét elvették. Csak ezután fog intézkedni a Tanács a két földi ember kihallgatásáról, megvizsgálásáról, további sorsáról. Ugyancsak akkor döntenek el, hogy a *Humanitast* egészben vagy darabokra szedve vegyék-e tüzetes vizsgálat alá, és hogy a vizsgálatokat odalenn végezzék-e el az Emlékezők Városában, vagy pedig emeljék át a rakétát Oxygenville-be.

A program kitűnően indult, A repülőtér visszajelentette a repülőgép szabályszerű felszállását, jelzés jött az ionfüggöny áthaladásáról. A *Humanitas* is sértetlenül leszállt a kijelölt ponton.

Az ellenőrző szalagok Nagyfej asztalán feküdtek. Egyetlen meglepő, programon kívüli dolog volt, egy rádiószalag:

– ITT *HUMANITAS!* ITT *HUMANITAS!* TÍZ ÓRÁJA VÁRAKOZOM... TÍZ ÓRÁJA VÁRAKOZOM!

Nagyfej elmosolyodott. Türelmetlen a kis földi asszony. A program szerint Bölcs Lovag körülbelül egy óra múlva fog odaérni. A rádióhívásra természetesen nem küldtek választ. A törvények értelmében az "A" sáv regisztrálja, a "B" sáv közömbösíti a rádióhullámokat. Hogy is szól ez a törvény? "Oxygénia urai mindent hallanak, de őket nem hallhatja soha senki." Az ionfüggöny-határon a rádióberendezések felfognak minden hullámot, regisztrálnak, rögzítenek, jelentenek, amely az alsó régiókban, az Emlékezőknél vagy Ormányosoknál jelentkezik. Felülről válasz sosincs rá. Oxygenville csak felfelé, az űrbe ad nagy ritkán jeleket. A *Humanitas* is csak addig tarthatott kapcsolatot a Teremtényekkel, amíg le nem szállt. Itt hiába adja le July riadt rádióhívásait – süket csönd, A sokféle hang, parancs, számsor, amit Peter gyűrűje időről időre felfogott – komputerjelentések tömege volt, és olyan utasítás, amelyet Oxygenville egyik állomása adott Oxygenville másik állomásának – és amit illetéktelen fül sohasem hallhatott az ionfüggönyön túl.

Tizennyolc harminckor kell visszaérkeznie a repülőgépnek, fedélzetén a Bölcs Lovaggal és a Földi Lénnel.

Tizenhét óra harminckor Nagyfej beült hatalmas, ezüstszerű autójába, és bemondta az Y-4-es pontot. A kocsni fél óra alatt érte el a gyönyörű teret. Nagyfej kiszállt a kocsiból, szórakozottan nézte a tér rózsáit, a szökőkutat. A repülőtér bejárata előtt nyitott ajtókkal állt Bölcs Lovag meggyszínű autója.

Tizennyolc óra harminc elmúlt néhány perccel, de a repülőtérről nem jött ki senki.

Nagyfej elhatározta, hogy eljűk megy, a csarnokba,

A fotocellás ajtó nyílt és csukódott mögötte.

Átment a csarnokon, körülnézett. A gép utasainak már itt kellene lenniük. Meghökken. Oxygenville-ben még soha és senki nem zavarta meg a dolgok óramű pontosságát.

Várt vagy öt percig, azután továbbment. Újabb ajtó, nyílik, zárul, megint egy hatalmas üvegajtó, nyílik, zárul – és kinn van a kifutópályán.

A repülőgép ott volt előtte a betonon.

Érthetetlen. Miért nem szállnak ki? Talán a Földi Lény dulakodik? Bölcs Lovag nem kábította el eléggé? Vagy rosszul lettek odalenn a mérges gázokkal teli levegőtől? Várakozott még egy percig, azután közel ment a repülőgéphez.

A gép ajtaja kinyílt és leereszkedett a lépcső. Az igazgató habozás nélkül felszaladt a létrán és belépett az utasterbe. Körülnézett: senki.

Megfordult, de akkorra az ajtó már bezárult mögötte. A motor búgott, és a gép máris a levegőben volt.

– Megállni... hová visznek?... megállni... vissza... vissza... – kiabálta felbőszülten az igazgató. – Parancsolom, hogy...

Ő, Nagyfej, aki még soha életében nem került váratlan helyzetbe – hiszen Oxygenville-ben kisgyerek kora óta mindig és minden gép kifogástalanul teljesítette parancsait -, nem ébredt rá, hogy hiszen ez a repülőgép csak központi programozás alapján működik – dörömbölni kezdett a gép falán, ordított, tombolt, fenyegetőzött.

Amikor végre lecsillapodott, lázasan kutatni kezdett a gépen: hol talál műszert, jelzőt, rádiót, amivel segítséget kérhet vagy engedelmességre kényszerítheti a megvadult gépet. De hiszen neki kellett legjobban tudnia, hogy a gépet a Legfőbb Biztonsági Központ komputere programozta be, azt utasa nem térítheti el újtából, nem avatkozhat bele a menetirányba, és az ionfüggönyön túl rádióadó– készüléke is hiába volna.

Hétórai repülés után a gép leszállt. Nagyfej mozdulatlanul ülve maradt. A gép ajtaja kinyílt. Eddig csak látta a közeledő, sűrűsödő gázfelhőket a gép ablakain át, eddig csak látta a fenyegető, sötétlő ködöt – most a tárt ajtón át ömleni kezdett befelé a maró, fojtó gáz. Nagyfej először köhögni kezdett,

zihálva, nehezen lélegzett, arca elkékült és elvesztette eszméletét.

Egy idő múlva az automata ajtó újra záródott. Egy önműködő szivattyú kipréselte a gép légteréből a fojtó gázokat, és tiszta, oxigéndús levegőt fűjt a helyébe.

Nagyfej még mindig eszméletlenül hevert a gépen.

Arra ébredt, hogy az oxygenville-i repülőtéren van. Két ifjú ember, a királyi gárda két tisztje emelte ki a gépből. Végigtámogatták a hosszú csarnokon, és közölték vele, hogy azonnal meg kell jelennie az Igazgatóság Tanácsa előtt.

47. FEJEZET

Még nem múlt el a veszély

Peter, ON és a két másik Emlékező, AT és GEN a Kürtöből egy mély völgybe ereszkedtek le. A térképek szerint alagútrendszer vezet innen BX 3'4" pontra, a *Humanitas* leszállóhelyéhez. De hogy milyen rendeltetésű, hogy mozgójárda van-e benne, azt a térkép nem árulta el. Azt sem, hogy a régműltből maradt-e fenn, vagy pedig Oxygénia jelenlegi urai építették-e és használják-e? Hogy természetes képződmény vagy mesterséges alagút?

A völgyet meredek sziklafal zárta le. ON csalódottan nézte a gomolygó ködben alig látszó kőfalat. Hol van itt a bejárat? Peter ON gázmaszkjára illesztette a kódfejtő üveget.

ON intett, hogy kövessék. Világosan látta a jelzéseket, a zöld irányítónyilat. Minden úgy volt, ahogy Peter eddigi útján, minden úgy volt, ahogy Peter mesélte és ON remélte. Zárak, kapcsolók, falak engedelmeskedtek. A titkos barlangrendszer zsilipje felnyílt – az ON gázmaszkjára erősített reflektor éles fényvel világított, és egy mozgó raktárba jutottak. Tegnap – (tegnapelőtt? száz éve?) – a Gazdasági Központban ezeket a csőrendszereket mutatta Peternek az igazgató, Messziről játéknak tűntek – belülről hatalmas, sötét, félelmes labirintusnak. Csőpostarendszer, mozgójárda-rendszer, csöveken ömlő áru mozgott, zúgott, surrogott a föld alatti folyosókon. A Kiszolgáló Városokból, a betonkocka munkahelyekről áradt a megmunkált alkatrész valahová, és valahonnan cipők és ruhaneműk jöttek, és egy másik szalagon rengeteg egyforma, szürke doboz. Peter megismerte a szagot: ilyenből készülhet az a kásaszerű étel, amit az ormányosok

városában evett A kódszemüveg láthatóvá tette az irányítótáblát. A BX 3'4" pont irányába egy csőrendszer mozgott, ezen ragacos, nyúlós anyaggal teli ballonok voltak. "Kár, hogy nem a cipők vagy overallok haladnak arra, arra rá lehetne lépni" – mondta ON.

– A hatos kód... – kiáltotta Peter.

Újabb forgatás a látólapocskán. ON előtt a veszélyhelyzetet megváltoztató kapcsolási rendszer jelent meg. Az egyik ruhaszállító mozgószalag irányát átfordította úgy, hogy a zöld villanó nyíl a BX 3'4" felé mutasson.

A szalag nagy zökkenéssel állt le, valami reccsent, azután a mozgó rakomány megindult egy másik pályán.

– Felkapaszkodni!

A széleseben robogó ruhacsomagok tetején kuporogtak. ON a fölöttük, alattuk, mellettük dübörgő, mozgó szalagokat nézte és a falakon, oszlopokon felvillanó jeleket. Azután levette a kódszemüveget, és átnyújtotta Peternek.

– Nézd!

Most Peter látott.

Mint amikor vasúti csomópontokon a váltókat átállítják – a rakományok iránya változott, átrendeződött, fények felvillantak, jelzőlámpák felgyúltak és kialudtak – lehet, hogy az ő beavatkozásuk nyomán most a számítógépek munkába jönnek, átrendeznek, áthelyeznek... Talán valahol az ellenőrzőlapok figyelik, jelentik... talán pillanatok múlva egy újabb betonfalhoz érnek, zárt zsiliphez, ahol nem tud átjutni ez a töméntelen ruha, hanem hegyekké nő, rájuk zuhan...

Visszanyújtotta ON-nak a lapocskákat.

– Azt hiszem, már tudom, mit kell tennünk – mondta ON.

Váratlanul pottyantak le a mozgószalagról.

Hatalmas üregbe estek. Alattuk már ezer és ezer munkaruha feküdt, és a szalag hozta, hozta a sötét ruhacsomagokat.

Szerencsére a gödör oldala lankás volt, könnyen felkapaszkodhattak a permére. ON visszanezett. Látta, hogy az overallt ontó rés fölött kapcsolórendszer van. Nyilván ez is ugyanúgy fordítható, mint a többi.

Peter forgatta a fejét a sűrű ködben. A barnás, feketés gomolygásban végül is derengő ezüst pontot látott. A *Humanitas!* Pár száz lépésnyire voltak a *Humanitastól!*

– Segítsen a jó Sors, hogy elmenekülhessenek! – mondta ON -, és köszönjük, amit Oxygénéért tettél.

– Segítsen benneteket a jó Sors, legyetek szabadok, és köszönöm, amit értem tettetek – válaszolta Peter.

A férfiak kezét rázták. ON és két társa visszaereszkedett a barlanghoz. Újabb kapcsolások – és a ruhákkal teli acélszőnyeg visszafelé rohant.

– Ha akartok, kiszállhattok a Kürtőnél – mondta ON.

– Te hová mész? – kérdezte AT.

– Az ionfüggöny zsilipéhez.

– Hogyha hasznunkat veheted, veled maradunk, ON.

– Az életünkkel játszunk.

– Mindig az életünkkel játszunk.

– Amíg megkísérlem az átkapcsolásokat, jelzéseket kell leadni, készenlétre felhívni minden Emlékezőt...

Oxygénia gyomrában, a félelmes alagútrendszerben három elszánt férfi készült fel életre-halálra.

Peter az örök köd, örök sötétség síkságán elérte a *Humanitast.*

48. FEJEZET

Menekülés

July hol elaludt, hol felébredt. Azt álmodta, hogy rádiójelezést kap. Azután azt álmodta, hogy Peter ott van az űrhajó kabinjában. Azután a valóságra ébredt: magányra, ködre, sötétségre. Elhatározta, hogy ismét megkísérli a rádiójelezéseket. Hiszen egy napja már, hogy a félelmes bolygóra érkezett, és azóta süket csönd és sötétség.

Arcát az űrkabin üveglakára szorította, és a lomhán lebegő ködöt figyelte.

Váratlanul egy fehér pontot látott. Gyenge fényszóró sugarát. Mintha egy ember közeledne, nehezen botorkálva, gázmaszkban, különös öltözetben. A férfi most megáll, int, határozottan int, köröz a kis fényszóróval... a férfi... Peter!... Peter egyedül!...

Persze, hogy megfélekedezett minden tilalomról. Máris nyomta a gombokat, most kinyílt a belső ajtó, most a következő retesz... July már lenn is van a hágsón... jaj, az arcát, szemét maró, fojtó gáztömeg csapja meg, zihálva lélegzik, megtántorodik... érzi, hogy felkapják, beemelik az űrhajóba... Peter, ő van itt, az ő erős, drága karja, Peter... Peter kedves, hát eljöttél? Hol vannak a többiek? Miért késtel ennyit? Peter, szólj egy szót?!!!

De Peter nem mesél semmit.

– A rakéta felszállásra kész? – ezt kérdi, ez az első szava. – Azonnal indítani... azonnal... talán... talán átjutunk.

Sívítás és rázkódás. A *Humanitas* teste kiröppül, mögötte lángcsóva.

– Szeretlek, July, bocsáss meg, ha elkéstem, ha miattam kell meghalnod...

– Peter, drágám, miket beszélsz?

– Talán átjutunk... talán... talán... talán...

És Peter most csak a műszereket figyeli. A *Humanitas* sebessége egyre nő. Ki tudja, mikor fedezték fel a szökései? Tudnak-e róla? Nyomukban vannak-e? És ha igen, mekkora hatósugárnak lehetnek Oxygénia rakétafegyverei? Milyen távolságra kell eljutniuk a bolygótól, hogy már ne lőhessek le őket?

A magasságmérő száz mérföldet mutatott... háromszázat... nyolcszázat... ezret...

Már elmaradt réges-régen a ködfelhő, a lila fény is, a világoskék csík is, azután a napfény is... sötétség következett, messzi ragyogások... a világűr.

-Most mindent elmesélek – mondta Peter. – Talán most már nem érnek utol.

– Milyen furcsa – mondta July -, nézd, Oxygénia színe megváltozott. Az az izzó lila fény eltűnt... úgy kavargog a gáztömeg, mintha valami nagy vihar volna...

Az űrhajó egyre távolodott Oxygénitől.

49. FEJEZET

Kihallgatás a királynál

Őfelsége XIII. Jótevő ritkán, legfeljebb ünnepi fogadásokon vagy újév napján tartózkodott tróntermében, amikor a Száz Család jókívánságait fogadta.

Nagyfej meghökkent, amikor a két ifjú közölte vele, hogy királyi kihallgatásra várják. A kihallgatáson XIII. Jótevő királyon kívül csak a két herceg volt jelen: Daliás és Derék.

A kihallgatás rövid volt.

Mivel indokolja, hogy belépett a repülőgépbe, amelyről pedig tudnia kellett, hogy fotocellás nyitó-záró berendezéssel működik, és útiránya az utastérből befolyásolhatatlan? Miért nem riasztotta a repülőtér biztonsági berendezését, ha rendellenességet észlelt?

Nagyfej döbbsen hallgatott. Ezt már gyermekkorában tudnia kellett volna.

A király intett, és Derék herceg átnyújtotta Nagyfejnek a Központi Rádióellenőrzés rövid jelentését.

Miután harminc perccel azután, hogy Nagyfejnek vissza kellett volna érkeznie Julyval a kijelölt szállásra, a Központ semmi jelentést nem kapott – rádióhívással keresték Nagyfejet. A hívásra nem jött válasz. Az ellenőrzés megtalálta Bölcs Lovag szabályosan várakozó autóját a Titkos Repülőtér előtt. A repülőtér ellenőrző szolgájról megállapították, hogy a gép az Emlékezek Városából szabályosan megérkezett, majd kisvártatva vissza is indult.

A műszerek megállapították, hogy a gép fedélzetén egy utas tartózkodik. Azonnal vizsgálat indult, hogy nem történhetett-e baj az ajtó nyitó-záró szerkezetével. Az első feltevés

természetesen az volt, hogy Bölcs Lovag és July tartózkodnak a fedélzeten (vagy csak egyikük??), és a gép valamilyen műszaki zavar miatt visszavitte őket. Érthetetlen volt Nagyfej eltűnése, és érthetetlen volt az is, hogy Bölcs Lovag a gépről semmiféle rádiókérdésre nem adott választ. A gép beprogramozásán menet közben változtatni nem lehetett, ezért meg kellett várni, amíg ismét talajt ér az Emlékezők Városában, és újabb programozással visszahívták Oxygenville-be. A gép vissza is jött. A királyi gárda tagjai várták a repülőtéren. A kinyíló ajtó mögül a szédülő, féleszméletlen Nagyfej tanácsost vonszolták ki. Bölcs Lovagnak és a nőnemű Földi Lénynek hült helye volt.

Nagyfej halálsápadtan állt a király előtt.

– Én...

Ebben a pillanatban újabb rádiójelentés érkezett.

Az ellenőrzés jelentette, hogy Peter MacGulliver, a hímnemű Földi Lény második napja nem tért vissza a trónörökös palotájába. A számára személyi használatra rendelt jármű a Tükör-tónál vesztegelt. Az autóban megtalálták az eszméletlen, összekötözött Bölcs Lovagot. Peter MacGullivernek nyoma veszett.

A király elképedve hallgatta a jelentést. De alig érkezett a baljós hír – megérkezett a legújabb jelentés. Oxygenville Központi Ellenőrzése jelenti, hogy az ellenőrző képernyőről egy másodperccel ezelőtt eltűnt a *Humanitas* űrhajó képe...

– Hogyhogy eltűnt? Mi az, hogy eltűnt? – kérdezte XIII. Jótevő szikrázó szemmel.

– Valószínűleg felszállt – hangzott a Központ információja.

– Hogyan szállhatott volna fel? – kiáltott Nagyfej.

– Pontosan ezt akartam megkérdezni öntől! – fordult feléje XIII. Jótevő.

– A rakétaelhárítás... miért nem lötték le? Miféle tehetetlenség! – ordított Nagyfej mindenről megfeledkezve.

– Elhárítórakétáink működésbe léptek – jelentette a Rádióközpont.

A király Nagyfejhez fordult.

– Ha valakinek ismernie kell társadalmunk alaptörvényét, Nagyfej tanácsos, az ön. A legkisebb hiba, hanyagság vagy

szabálytalanság beláthatatlan következményekkel jár. Tökéletes komputer– rendszerünkhöz tökéletes irányítóagyak kellene, különben a gép a fejünkre nő, és ócskavasat sem ér, nagy elődöm, XII. Jótevő arany szavai szerint. Sajnálom, Nagyfej, hogy legkiválóbb nemzetségünk kitűnő képviselőjének így kell végeznie. Búcsúzóul megcsókolhatja a kezemet.

– Búcsúzóul? Felség!!!

– Igen. A család többi tagjával majd mi magunk közöljük a megmásíthatatlan hírt. Reméljük, hogy odalenn az ormányosok között is képességeinek megfelelően fogja szolgálni a hazát...

– Fenség, ezt nem teheti... nem teheti velem...

– Mi mindent megtehetünk, Nagyfej, és meg is kell tennünk mindent Oxygénia érdekében – mondta a király. – Vigyék!

Egy akna megnyílt a trónterem padlózatában.

Nagyfej úgy érezte, szédítő fürdőbe mártják. Körülötte kábító gőzös lett a levegő, sötét volt, rettenetesen sötét, és ő mintha zuhant volna egy ismeretlen mélységes üregbe, lefelé.

A trónteremben hárman maradtak.

A két fivér farkasszemet nézett egymással.

– Áruló! – sziszegte Derék. – Figyelmeztetted a Földlakót, hogy leszáll a *Humanitas*. Megmutattad a szökés útját. Szabadon engedted!

– Nem igaz! – csattant fel Daliás herceg. – Apám, csak nem hiszed el neki?

– Nem hiszem el neki – mondta XIII. Jótevő. – Biztosan tudom, hogy nem árultad el a titkainkat. Sokkal rosszabbat tettél: méltatlan vagy az uralkodásra. Elárultad, hogy gyenge vagy.

– Apám!

– Te nem árultad el neki, hogy a *Humanitas* le fog szállni. De ő megtudta. Honnan tudta? Lehallgatta a rádiójeleket. Honnan volt rádiókészüléke? Utasítottunk, hogy minden felszerelését vedd el. És hogyan érthette a nyelvünket?

– Mindent elvettem tőle.

– A haját is kopaszra nyírtad? A testébe is belenéztél? Hátha lenyelte a vevőberendezést? Az agyát is megvizsgáltad? Mindent?

– Apám... a vendég jogai... a lovagiasság...
– Fogyatékosak nem valók Oxygénia trónjára.
– Egy gyűrű maradt csak az ujján... ragaszkodott hozzá. A menyasszonyától kapta. Gondolod, apám, hogy volna olyan hatalom a világon, amelyiknek átengedném azt a kendőt, amelyet Gyönyörű hercegnő, az én drága menyasszonyom hímzett nekem?

– Miféle menyasszonyod? – kérdezte a király. – Neked nincs menyasszonyod.

– Apám... születésem percében jegyeztétek el őt...

– Oxygénia trónörökösével. A leendő XIV. Jótevővel. Aki pedig ettől a pillanattól kezdve nem te vagy, hanem az öcséd, Derék herceg.

– Apám, kegyelmezz!

– Az apád megkegyelmezne, de Oxygénia uralkodója nem teheti. A földi űrhajó felszállt, és átjutott rakétáink hatósugarán. Mert rakétáink csak a kívülről befelé hatoló mozgó testeket ellenőrizték eddig, és mire te, a biztonsági rendszer legfőbb irányítója észbe kaptál... mire átprogramoztátok és átszámítottátok...

– De hát olyan nagy veszély Oxygénéiára, ha egy nyomorúságos űrrakétán egy szerelmespár visszajut a saját bolygójára? Olyan nagy veszély, ha valahol messze, egy másik naprendszerben tudnak rólunk? Hiszen Oxygénéit senki sem fenyegeti...

– De fenyegeti. Ha innen szökni lehet: fenyegeti. Ha bármi kiszivároghatott innen: fenyegeti. Búcsúzóul megcsókolhatod a kezemet, fiam.

– Csak nem akartok engem is az ormányosok közé taszítani? Engem? Oxygénia trónjának várományosát?

– Oxygénia uralkodójának törvényeink értelmében mindig két fia van. Az idősebbik kerül a trónra. Ha méltó rá. Én is apám második fia voltam.

A trónterem padlója megnyílt. Daliás herceg eszméletét vesztvé zuhant alá.

Két óra múlva a Titkos Repülőút robotgépe már vitte is Nagyfejjel együtt az Ormányosok Városába. Szürke

munkaruhát viseltek, orrvédő álarcot És nem emlékeztek Oxygenville-re...

A trónteremben újabb tanácskozás kezdődött. A király és Derék herceg, az új trónörökös vezetésével újjáavasztották a biztonsági igazgatóságot. A bizottságot utasították, hogy haladéktalanul vizsgálja meg Peter MacGulliver eltűnésének körülményeit, a Titkos Repülőút műszaki állapotát. Elrendelték valamennyi Emlékező azonnali enkefalográfiai vizsgálatát, minden tankönyv átnézését. Elrendelték továbbá, hogy Oxygénia radarelhárító berendezését – amely eddig csak a világűr felől, tehát a kintről érkező tárgyakat vette célba – most kiegészítsék befelé irányuló ernyőtesttel. Ha egyszer megtörténhetett, hogy egy rakéta kitört Oxygénia felségterületéről, megtörténhet másodszor is...

A király elégedetten hallgatta Derék herceg kemény, erélyes javaslatait. Új kódrendszer kidolgozása a zsilipek nyitására-zárására, új...

A király feltekintett. A trónterem hatalmas kristályüveg ablakain különös fényjelenséget észlelt. Mintha egy barnásvörös árny suhant volna el odakinn.

Derék herceg tisztelettudóan meghajolt előtte:

– Felsőges apám... az új kódrendszerről beszéltem...

– Igen – mondta szórakozottan a király és az ablakra nézett.
– Tárjátok ki az ablakot.

Három lovag ugrott egyszerre a királyi parancsra. Az ablak sarkát szelíden megérintették, és a hatalmas kristályablák szétnyíltak.

A tanácskozók az ablakra bámultak. Odakinn, a virágokkal és pálmafákkal teli kert fölött furcsán és félelmesen kavargott valami. A kék égből nőtt ki, közeledett, sűrűsödött. Egy felhő volt. Vörös, barnás, fenyegetve, növekvő felhő. A fák zúgni kezdtek. Egy megriadt szarvascsorda keresztülzáguldott a parkon.

– Mi ez? – kiáltott fel megrettenve Derék herceg.

A király arcán halálos félelem tükröződött.

50. FEJEZET

Búcsú

Hármezer mérföldnyi magasságban a *RA-I* mentőhajó várta a *Humanitast*.

Oxygénia üldözőrakétái mélyen alattuk maradtak. A RA legénysége elbúcsúzott, és szerencsés hazatérést kívánt.

Rádión köszöntötték a *Fortuna-710* bolygóközi állomást is.

– SOK BOLDOGSÁGOT, *HUMANITAS!*

– NEKTEK IS, *FORTUNA-710!*

Kibámultak az űrhajóból, és nézték a távolodó Oxygéníát, a félelmes bolygót.

– Most már jó... csakhogy elmenekültünk... olyan rémes volt egyedül – mondta July.

– Nem tudom... nem tudom...

– Mit?

– Hogy eleget tettem-e értük... hogy mindent pontosan elmondtam – e... a térképeket jól tudják-e használni... Még annyi mindent el kell mesélnem, July. Hiszen elhinni sem lehet, hogy olyan elvetemült lények éljenek valahol... azt fogom hinni, hogy csak álmodtam róla, hogy hatalomvágyból pocsolyává lehet változtatni az óceánt, elzárni mások elől az oxigént, rabszíjon, ormányos gázmaszkban tartani a Lények milliárdjait... El tudod képzelni a rabszolgamunkát? Ó, csak sikerülne nekik, csak sikerülne nekik...

– Ne gondolj mindig rájuk, Peter... mi földi emberek vagyunk, nekünk haza kell mennünk... minden bolygó csak a maga problémáit oldhatja meg.

Az égen már csak akkora volt a lila színű bolygó, mint egy jókora levesestányér. Peter egyre bámult, nézte merően.

Fénysugarak áradtak szét Oxygéniából, szikrázó fénykévék, és mintha barna köd mozdult, gomolygott volna...

– Ne távolodjunk, July, egy kis ideig térjünk ellipszis pályára Oxygénia körül... látni akarom, mi történt...

A műszertábla fölé hajoltak, és megváltoztatták a *Humanitas* pályáját. Újra és újra körülkeringték Oxygéniát, háromezer mérföldnyire megközelítették, lélegzetvisszafojtva figyelték.

– Peter, örökké itt akarsz keringeni?

– Nem... nem... csak még egy fél napig... csak még egy fél napig.

A bolygó körül változni kezdett a gázburok színe. Mintha szakadatlanul óriási szélvihar tombolna benne. Hol vöröses lett, hol kékesebb, azután megint vörös-barnás, megint kék, és hol sötétebb, hol világosabb. Mi történhetik most Oxygénián? A zsilipek kinyíltak? És mi van a Lényekkel?

Váratlanul megszólalt a rádió. De nem a *Fortuna-710* jelentkezett. Oxygénia nyelvén szólalt meg az adás.

– ITT OXYGÉNIA... ITT AZ EMLÉKEZŐK VÁROSA... JÓ BARÁTOK HÍVJÁK A HUMANITAST.

– HUMANITAS... ITT HUMANITAS...

– KÖSZÖNÜNK MINDENT... A ZSILIFEK NYÍLNAK... A RADIÓKÖZPONTOT ELFOGLALTUK... NINCS TÖBBÉ IONFÜGGÖNY... LEVEGŐNK VAN... LEVEGŐNK VAN... LEVEGŐNK VAN...

– ITT HUMANITAS... ITT HUMANITAS... BOLDOGOK VAGYUNK... LEGYETEK SZERENCSESEK... NEM FELEJTÜNK EL TITEKET... ÉG VELED, ON... EMLÉKEZNI FOGOK RÁD, DRÁGA ORO... LEGYETEK SZERENCSESEK... LÉLEGEZZETEK SZABADON...

A *Humanitas* ismét teljes sebességgel távolodott Oxygéniától. A rádiójelzések egyre erőtlenebbek lettek, elnyomta azokat egy másik adóállomás, a Sors Bona-300 földi reléállomás hívása.

– ITT SORS BONA... SORS BONA...

– ITT HUMANITAS, MINDEN RENDBEN. HAZAFELÉ TARTUNK, A FÖLD FELÉ.

– Valamit elfelejtettem – mondta July.

– Éspedig?

– Valami italt kértél, mielőtt kiszálltál.

Peter elnevette magát. Átölelték egymást.

És az űrhajó száguldott velük, hazafelé, a derék öreg Föld felé, ahol kék az ég, kék a tenger, hófehérek a városok, virágok nyílnak a parkokban, ahol békében és boldogan él az emberiség, ahol a tiszta levegőben szabadon lehet lélegezni.

A kiadásért felel a Táncsics Könyvkiadó igazgatója Felelős
szerkesztő: Pónori Thewrewk Aurél
Műszaki vezető: Kiss Károly Tipográfus: Sándor Dénes
Készült 33 900 példányban, 11,8 (A/5) ív terjedelemben + 16 oldal
színes melléklet
MSZ 5601-59, Budapest, 1974.
73.1581 Ságvári Nyomda, Budapest XIII., Váci út 69-79.